

SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZATA

2025. szeptember

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	3
I.1. AZ ALAPTEVÉKENYSÉGEKET MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK	4
II. FEJEZET AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, FELADATAI	5
II.1. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSÉNEK LEÍRÁSA	5
II.2. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSÉNEK LEÍRÁSA SZAKMAI EGYSÉGENKÉNT	16
II.3. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY SZERVEZETI ÁBRÁJA	19
II. 4. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY FELADATAI	20
II. 5. AZ ELLÁTANDÓ ALAPTEVÉKENYSÉGEK AZONOSÍTÓI (TEÁOR)	21
II. 6. AZ INTÉZMÉNYI FELADATELLÁTÁS SZÉKHELYE ÉS TELEPHELYEI	21
II.7. FELADATMUTATÓK MEGNEVEZÉSE, KÖRE	22
III. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATI, IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI RENDJÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ KÉRDÉSEK	23
III.1. VALAMENNYI MUNKAKÖRHÖZ TARTOZÓ FELADAT ÉS HATÁSKÖRÖK, A HATÁSKÖRÖK GYAKORLÁSÁNAK MÓDJA, A HELYETTESÍTÉS RENDJE	24
IV. A SZERVEZETI EGYSÉGEK SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK RENDJE	28
V. AZ INTÉZMÉNY IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI RENDJÉVEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK, IDEÉRTVE A VEZETŐK ÉS A SZAKMAI DOLGOZÓK FŐBB FELADATKÖRÉT, FELELŐSSÉGÉT	28
VI. AZ INTÉZMÉNY GAZDÁLKODÁSI, PÉNZÜGYI FELTÉTELEI, FORRÁSAI	41

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információk szabadságáról szóló 2011. évi CXII. törvény, továbbá az ágazati külön törvények: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Tv. (Eü.), a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Sztv.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. (Gyvt.), a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Tv. (Köznev.), és a kapcsolódó egyéb jogszabályok rendelkezéseinek figyelembevételével a **Makói Egyesített Népjóléti Intézmény szervezeti felépítésének és működésének rendje** ezen **Szervezeti és Működési Szabályzatban** kerül meghatározásra.

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény
Az intézmény nevének hivatalos rövidítése: Makói ENI

Az intézmény székhelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.
Az intézmény postacíme: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.
Az alapítás időpontja: 1997. 01. 01.
Törzsszáma: 358279

Az intézmény jogállása:
Helyi önkormányzati költségvetési szerv, önálló jogi személy
(2013. évi V tv. A polgári törvénykönyvről)

Az intézmény alapítása, alapítói jogkör gyakorlása:
Az intézmény alapítása Makó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete át nem ruházható hatáskörébe tartozik.

[2011. évi CLXXXIX tv. Magyarország helyi önkormányzatairól)

Alapító okirat száma, kelte:
Makó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete.

Az alapító okirat hatályba lépésének időpontja:

Az intézmény fenntartó, felügyeleti szerve:

Makó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete

Makó Város Önkormányzati Képviselő-testülete a Makói Egyesített Népjóléti Intézményen keresztül (mely intézmény az Szt. 85/B§ (2) bekezdése szerint működő integrált intézmény) biztosítja mindazokat a személyes gondoskodást nyújtó szociális alap-, és szakosított ellátásokat, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokat, valamint egyes egészségügyi alapellátásokat, amelyeket az Szt., és a Gyvt, és az Eü. törvények kötelezővé tesznek.

Az intézmény képviselete
Az intézményt az intézményvezető képviseli.

Az intézmény vezetőjének képviselete
Az intézményvezető helyettese a székhelyen az intézményvezető helyettes, a telephelyeken a szakmai vezetők.

Aláírási jogok:
Cégszerű aláírás esetén:

1. Intézményvezető
2. Az intézményvezető által megbízott személy

Nem cégszerű aláírás esetén aláírási jogosultság a telephelyeken:
a telephelyek szakmai vezetői

Számlavezető pénzügyi intézmény esetén: az aláírási címpéldány szerint történik az eljárás.

*Az intézmény **ellátási területe**: Makó város közigazgatási területe*

Család- és Gyermekjóléti Központ vonatkozásában: járásszékhelyként a járási települések területe

Család- és gyermekjóléti Szolgálat tekintetében: Makó, Magyarcsanak, Nagylak, Ambrózfalva, Királyhegyes

Házi segítségnyújtás vonatkozásában: Makó

Nappali melegedő vonatkozásában: Makó, Ferencszállás, Klárafalva, Királyhegyes, Kiszombor

I.1. AZ ALAPTEVÉKENYSÉGEKET MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.),
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.),
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (továbbiakban: Kjt.),
- 1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről (továbbiakban: Mt.),
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről
- 2004. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről (továbbiakban: Eütv.),
- 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról
- 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
- 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről
- 4/2015 (II.12.) MÖKT rendelet és módosításai egyes pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról
- 15/2017. (III. 26.) MÖKT rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról
- 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról

II. FEJEZET

AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE, FELADATAI

II.1. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSÉNEK LEÍRÁSA

Szociális szolgáltatások

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást az önkormányzat a Makói Egyesített Népjóléti Intézményen keresztül biztosítja. A személyes gondoskodás keretébe tartozó feladatokat az intézmény szakmai egységei a kompetenciák figyelembevételével, egységenkénti szakmai vezetői irányítással, mellérendeltségi viszonyban működő szervezeti kereten belül látják el.

Szociális alapszolgáltatások

Szociális étkeztetés

A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális étkeztetés olyan szociális alapszolgáltatási forma, melynek keretében a szociálisan rászorultak részére főétkezőként legalább napi egyszeri meleg ételt biztosítanak. Azok a szociálisan rászorult személyek jogosultak étkeztetésre, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt saját maguk, illetve maguk és ellátottjaik részére, tartósan vagy átmeneti jelleggel a legalább napi egyszeri meleg étkezést nem tudják biztosítani. A szociális étkeztetés biztosítása szociális konyhán keresztül történik. A szociális konyha az étel előállítását, melegítését és kiszolgálását biztosítja. A szociális konyhán a napi egyszeri főétkezéssel kívül további étkezésre is lehetőség nyílik. A szociális konyha működhet e célra létrehozott önálló konyhán (főzőhelyen); vagy iskolai, óvodai, munkahelyi-, és szociális étkezőhelyeken. Ezen felül szociális konyhai ellátásnak minősül az is, ha étkezési utalvány ellenében, vendéglátó-ipari egységben vagy egyéb intézményben nyújtják az ellátást. Ahol az étkeztetés szociális konyhán nem biztosítható, ott a rászorultak ellátásáról egyéb főzőhely keretében gondoskodnak. Ilyen egyéb főzőhelynek minősül például az is, amikor az ételt házhoz szállítják. A 600 lakosnál kisebb lélekszámú településeken működtetett falugondnoki, illetve a 70 és 400 közötti lakosságszámú külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen létrehozott tanyagondnoki szolgálat - az önkormányzat rendeletében meghatározott módon - közreműködhet az étkeztetés biztosításában. Az étkeztetést minden esetben a településen élő lakosság szükségleteinek megfelelő módon kell megszervezni, így az történhet: az étel kiszolgálásával egyidejűleg helyben fogyasztással; az étel elvitelének lehetővé tételével és az étel lakásra szállításával. Az étkezés helyben fogyasztása esetén biztosítani kell a kézmosási

lehetőséget, a nemenként elkülönített illemhelyet, az evőeszközöket és étkészletet is. Amennyiben helyben megoldható és igény van rá, biztosítani kell a munkaszüneti és pihenőnapon történő étkeztetés feltételeit is.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményen belül működő szociális étkeztetés azoknak a szociálisan rászorultaknak gondoskodik ebédről (napi egyszeri meleg étkezésről: főétkezésről), akik azt önmaguk részére (vagy eltartottjaik részére) nem képesek biztosítani (elsősorban koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt). A szociális étkezést a képviselőtestület rendelete alapján a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény biztosítja saját konyhájáról. A szociális étkezés biztosítására irányuló kérelmet az intézményvezetőhöz kell benyújtani. A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény rászorultság alapján dönt és részesíti étkezésben az igénylőt, rászorulót. Az ellátásért térítési díjat kell fizetni, mely díj mértéke és összege a jogszabályban és a helyi rendeletben foglaltak alapján kerül meghatározásra.

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében kell gondoskodni azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk nem gondoskodnak. A házi segítségnyújtást hivatásos gondozók közreműködésével kell ellátni.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítség vagy személyi gondozás keretein belül gondoskodni kell:

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- azokról a pszichiátriai betegek, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

Szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- az előző bekezdés szerinti feladatokat.

A házi segítségnyújtás feladata az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködés. Ezen túlmenően a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtás. Házi segítségnyújtást heti pihenőnapon, munkaszüneti napon és ünnepnapokon nem nyújtunk. A gondozással összefüggő feladatellátás körzetekben történik. A házi gondozóknak szoros kapcsolatot kell kialakítani a házi orvosi szolgálattal. A

házi gondozás során felmerülő egészségügyi képesítéshez kötött feladatokat megfelelő képesítés birtokában, a háziorvossal együttműködve kell végezni. A gondozásba vétel az intézményvezető intézkedési jogkörébe tartozik. A gondozásba vettek ellátása a Makói ENI keretein belüli szakmai egység feladata. Az ellátásért térítési díjat kell fizetni, mely díj mértéke és összege a jogszabályban és a helyi rendeletben foglaltak alapján kerül meghatározásra.

Nappali ellátás

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény ellátási kötelezettsége a nappali ellátás körében az

- idősök klubjára,
- nappali melegedőre terjed ki.

- Idősök Klubjai

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény kettő telephelyén, összesen 60 férőhellyel (telephelyenként 30 férőhellyel) működik idősök klubja. Az idősök klubja működtetésének célja, hogy az otthonukban élő, mozgás- és cselekvőképes idős embereknek lehetőséget biztosítson a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatokra, az izoláció oldására, valamint alapvető higiénés szükségleteinek kielégítésére. Az idősök klubjába felvehető az a 18. életévét betöltött személy is, aki egészségi állapotára tekintettel szociális és mentális támogatásra szorul.

Az idősök klubjának feladata:

- az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

I.számú Idősök Klubja 6900 Makó, Királyhegyesi u. 24.

II. számú Idősök Klubja 6900 Makó, Munkás u. 19-21.

Az idősök klubjainak szakmai irányítását a nappali gondozási szolgálat szakmai vezetője látja el.

- Nappali Melegedő

A nappali melegedő elsősorban a hajléktalan személyek nappali tartózkodására nyújt lehetőséget. A nappali melegedő igénybevétele díjtalan.

A nappali melegedő szolgáltatási elemei:

- esetkezelés
- tanácsadás
- étkeztetés
- felügyelet

A nappali melegedőben foglalkoztatott szociális munkatárs igény szerint segítséget nyújt a hajléktalanok szociális, mentális problémájának megoldásában.

A nappali melegedő szakmai irányítását a szakmai egység vezetője látja el.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátás

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények ideiglenes jelleggel, folyamatos ellátást, illetve éjszakai benttartózkodást biztosítanak. Az átmeneti elhelyezés az alábbi formában kerül megoldásra:

- időskorúak átmeneti gondozóháza,
- hajléktalanok éjjeli menedékhelye.

- Időskorúak Átmeneti Gondozóháza

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházába azok az állandó makói lakcímmel rendelkező időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt, vagy más okból otthonukban időlegesen nem tudnak gondoskodni. Nem vehető fel az időskorúak átmeneti gondozóházába az a személy, aki pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved. Az időskorúak átmeneti gondozóházába a felvétel- a szociális törvényben foglaltaknak megfelelően- az intézményvezető jogkörébe tartozik.

Az időskorúak átmeneti gondozóháza olyan átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, ahol a gondozottak elhelyezésére legfeljebb egy évig kerülhet sor. Ha a gondozott az egy év leteltével sem helyezhető a családi környezetébe vissza, az átmeneti elhelyezés különös méltánylást igénylő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével, egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható. Amennyiben a gondozott családi környezetbe történő visszahelyezésére semmi lehetőség nincs, úgy a gondozottnak a tartós bentlakásos intézménybe történő elhelyezéséhez kell segítséget nyújtani.

A bentlakásos intézményben a gondozottak részére biztosítani kell:

- napi háromszori, az életkori sajátosságoknak megfelelő étkezést (esetenként diétát),
- éjszakai, nappali tartózkodásra, a személyes tisztálkodásra alkalmas helyiséget,
- szükség szerint, de legalább hetente egyszer orvosi ellátást,
- ha a gondozott megfelelő mennyiségű és minőségű saját ruházattal nem rendelkezik, részére ruházatot, négy váltás fehérneműt és hálóruhát kell biztosítani,
- fizikai ellátásáról,
- foglalkoztatásáról.

A személyes használatra kiadott ruházat az intézmény tulajdonát képezi és egyéni nyilvántartást kell róla vezetni.

Az intézmény gondoskodik:

- az ellátotti és intézményi textília tisztításáról,
- a személyes tisztálkodáshoz szükséges anyagok, eszközök biztosításáról,
- az érték- és vagyonmegőrzéséről (Az átvett értékekről a gondozóház vezetője nyilvántartást vezet. A nyilvántartás szabályai a pénzügyi szabályzatban került meghatározásra.),
- a bentlakásos intézményben elhunytakkal kapcsolatos teendőket a gondozóház vezetője végzi.

Ennek keretében kell gondoskodni:

- az elkülönítésről,
- végtisztességre való felkészítésről,
- a törvényes képviselő, valamint a hozzátartozók értesítéséről

- ingóságainak számbavételéről, megőrzéséről, valamint örököseinek történő átadásáról.

Az intézmény gondoskodik az elhunyt köztemetésének megszervezéséről, ha nincs eltemettetésre kötelezett, vagy ha a kötelezett kötelezettségét nem teljesíti.

Az intézmény belső rendjét a házirend tartalmazza. Az időskorúak átmeneti gondozóházába beutalt térítési díjat fizet. Az intézményi térítési díj összegét a képviselő-testület határozza meg, az Szt. ide vonatkozó paragrafusának figyelembevételével. A személyi térítési díj összege nem haladhatja meg az ellátott rendszeres havi jövedelmének 60 %-át.

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházának szakmai irányítását a szakmai vezető látja el.

- Éjjeli Menedékhely

A hajléktalanok éjjeli menedékhelye a hajléktalan személyek éjszakai pihenésére szolgál, ahol lehetőség van ételmelegítésre is az étkezési helyiségben. Az éjjeli menedékhelyet azok a férfiak vehetik igénybe, akik éjjeli szállása megoldatlan, függetlenül attól, hogy Makón, Makó térségében él, vagy átmenetileg tartózkodik a városban.

Az éjjeli menedékhely az alábbi szolgáltatáselemeket biztosítja:

- felügyelet
- tanácsadás

A hajléktalanok mentális és szociális problémáinak megoldásában a Család- és gyermekjóléti szolgálat és az Éjjeli Menedékhelyen dolgozó szociális munkatársak nyújtanak segítséget. A szolgáltatás térítésmentes.

A hajléktalan személyek nappali melegedőjében és az éjjeli menedékhelyen szakmai munkakörben foglalkoztatott dolgozók irányítását szakmai vezető látja el.

Gyermekjóléti alapellátások

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- A családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- A válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- A szabadidős programok szervezése,

- A hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint a magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben.
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése.
- A Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt-ben meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő és jelzőrendszerben,
- Az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- Tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A gyermekjóléti szolgálat feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- A gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni:
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működik. Ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenységi körében:

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- szervezi a- legalább három helyettes szülőt foglalkoztató- helyettes szülői hálózatot,
- segíti a nevelési- oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Családsegítés keretében biztosítani kell:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- természetbeni ellátásokhoz, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- szociális segítőmunkát,
- közösségfejlesztő programok szervezését,
- szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást,
- kríziskezelést.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai irányítását a szakmai vezető látja el.

Család- és gyermekjóléti központ

Család- és gyermekjóléti központ a járasszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak az általános szolgáltatási feladatain túl:

- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, melynek keretében biztosít:
 - utcai- és ha a helyi viszonyok azt indokolják- lakótelepi szociális munkát,
 - kapcsolattartási ügyeletet, közvetítői eljárást,
 - gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 - jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 - családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.
 - óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet
 - szociális diagnózist készít
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéshez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, melynek keretében:
 - kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
 - javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettségének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére.
 - együttműködik a pártfogó felügyeleti szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel,
 - a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez,
 - utógondozást végez,
 - védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási- nevelési tervet, családgondozást végez, illetve gyámhatóság

- megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Továbbá:

- A gyermekjóléti szolgálat minden év február 28 - ig tanácskozást szervez, amelyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékelik a jelzőrendszer éves működését és áttekintik a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség szerint javaslatot tesznek működésük javítására. Az éves szakmai tanácskozást követően éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít minden év március 31- ig.
- A Gyermekjóléti Szolgálat működésének megkezdéséről, tevékenységének céljáról, elérhetőségéről továbbá szolgáltatásai igénybevételének módjáról tájékoztatja a település lakosságát.

A Család- és gyermekjóléti központ keretében működő pszichológiai tanácsadó elsősorban az oktatási intézményekből (óvoda, általános és középiskola) odairányított gyermekek pszichés zavarainak oldását, a magatartás zavarokkal küzdő iskolás gyermekek problémáinak oldását segíti, de a szolgáltatást a pszichés zavarokkal küzdő felnőttek is igénybe vehetik.

A Család- és gyermekjóléti központ szakmai irányítását a szakmai vezető látja el.

Gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsődei ellátás

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti feladatai közé tartozik a bölcsődei ellátás. A bölcsődében a **15/1998. (IV.30.) NM** rendeletben meghatározott szolgáltatásokat kell biztosítani.

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az **időszakos gyermekfelügyelet** keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein.

A bölcsőde felvételi rendje:

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától három éves korának betöltéséig, illetve ha január 1-je és augusztus 31-e között tölti be a 3. életévét, akkor az adott év augusztus 31-éig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, akkor a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

A bölcsődei felvételt a szülő-, illetve a szülő hozzájárulásával

- a területi védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy háziorvos,
- a családsegítő is kezdeményezheti.

A szülőnek a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolni kell a házi-gyermekorvos által kiállított orvosi igazolást arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

A bölcsődei felvételnél elsőbbséget élveznek azok a gyermekek, akiknek:

- mindkét szülője állandó főfoglalkozású munkaviszonnyal rendelkezik, vagy egyéb jogcímen munkát végez,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- 3 vagy több gyermeket nevelő családban él,
- egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- védelembe vett gyermeket.

A bölcsődei felvétel elbírálása az intézményvezető jogkörébe tartozik.

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- a bölcsődei nevelési év végén (naptári év augusztus 31.), ha a gyermek harmadik életévét január 1 és augusztus 31 között betöltötte, és következő nevelési év végén, ha 3. életévét szeptember 1 és december 31 között tölti be
- az intézményvezető saját hatáskörben megszüntetheti a bölcsődei elhelyezést abban az esetben, ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szünetelését írásban nem kéri. Amennyiben a szülő a gyermeket ismételten el kívánja a bölcsődében helyezni, a felvételi kérelmet újból kell indítani.

A bölcsődei ellátás térítésköteles. Az étkezési térítési díjat a 29/1993.(II.17.) NM rendelet alapján minden hó 10. napjáig kell befizetni. A térítési díjat Makó Város Képviselő-testülete határozza meg az ételmezési nyersanyagköltség alapján.

A bölcsődei ellátás szakmai irányítását a bölcsődevezető látja el.

Időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein.

A szolgáltatás igénybevételének díjtétele az önkormányzat rendeletében meghatározott összeg, melyről az intézmény faliújságján, továbbá az intézményvezetővel való személyes konzultáció során szerezhethet tudomást a szülő (gondozó). A szolgáltatási díjtétel nem tartalmazza az étkezési költségeket. Az étkezési költségek számítása a mindenkori igénybevételhez kerül meghatározásra.

Az időszakos gyermekfelügyelet során végzett nevelési gondozási tevékenység dokumentálása a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény intézményvezetője által elrendelt módon történik.

Az időszakos gyermekfelügyelet, mint alapszolgáltatás csak nyitvatartási időn belül vehető igénybe. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevő ellátottak köre megegyezik a rendszeres bölcsődei ellátásban részesülők körével, így ugyanazok a nevelési- gondozási dilemmák és problémák merülnek/merülhetnek fel. Ezért a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény az időszakos gyermekfelügyeletet igénybe vevő családok számára is térítésmentesen rendelkezésére bocsátja a bölcsődében működő pszichológusi tanácsadást, valamint a szakmai programban megfogalmazott egyéb szolgáltatásait.

Egészségügyi tevékenység

Iskola-egészségügyi Szolgálat

(Iskola- és ifjúsági orvos)

Makó Város Önkormányzata a 26/1997. NM rendelet értelmében a 6-18 éves korosztály szervezett iskola egészségügyi orvosi ellátását a Makói Egyesített Népjóléti Intézményben foglalkoztatott iskolaorvosok és iskolavédőnők által biztosítja.

Az iskolaorvos végzi a 14-18 éves korú középiskolás, szakképző iskolás és technikumi tanulók orvosi ellátását is. Az Iskola-egészségügyi Szolgálatnál 1 főállású- és 1 megbízásos szerződésű iskolaorvost és 3 fő védőnőt foglalkoztatunk.

Az iskola egészségügyi ellátás feladatai

Az orvos által ellátandó feladatok:

- A gyermekek, tanulók egészségi állapotának szűrése.

Általános feladatok:

- Szűrés, gondozásba vétel.
- „Érettségi” vizsgálatok, státuszvizsgálatok, pályaalakmassági vizsgálatok.
- Iskolai közegészségügyi tevékenység.
- Testnevelési csoportbesorolás.
- Egyéb feladatok.

Részletes feladatok:

- Az iskolaorvos kötelessége a szükséges szakorvosi vizsgálatok elvégzettetése, és azok eredményeinek dokumentálása. Figyelemmel kell kísérnie a szükséges korrekciók kellő időben való elvégzését.

A szűrés fő területei:

- érzékszervi elváltozások,
- ortopédiai, statikai elváltozások,
- cardiológiai elváltozások.

- Általános iskolásoknál a részletes szűrővizsgálatokat el kell végezni az II., IV., VI., VIII. osztályban. Középiskolásoknál a X. és a XII. osztályban. Záróvizsgálatra kötelezettek azok a tanulók, akik az adott tanévben töltik be a 16. életévüket. A szakmai alkalmassági vizsgálatok a módszertani irányelvek szerint történnek.
- Ide tartozik a védőoltások elvégzése, a tanulók személyi higiénés ellenőrzése, továbbá a tanulók iskolai körülményeinek felügyelete. (étkeztetés, világítás, padok, fűtés, WC).
- A testnevelési csoportbesorolás fő szempontja az egészséges életmódra nevelés, az ellenállóképesség fokozása.

Ezt figyelembe véve kell dönteni a testnevelési órán való részvétel vagy a felmentés kérdésében. Az ebben a szellemben hozott döntést el kell fogadtatni a testnevelő tanárral is.

- Idetartozó feladatok: pályaválasztási tanácsadás, üdülés előtti vizsgálatok, sporttal kapcsolatos vizsgálatok, sürgősségi betegellátás iskolában, részvétel az egészséges életmódra, a családi életre való nevelésben. Mindezen feladatok elvégzésekor szükséges az oktatási intézmény vezetőjével történő koordináció és egyetértés.

Rendszeres kapcsolatot tart azon szakorvosokkal, akikhez a szűrővizsgálatok során kiemelt gyermekek korrekció céljából irányításra kerülnek.

Az iskolaorvosok napi munkaideje 8 óra, amelyet részben az iskolaorvosi rendelőben, részben az oktatási intézményekben egészségnevelő munkával köteles eltölteni.

Az iskola- és ifjúság-egészségügyi szolgálat feladatai:

- Az iskolaorvos szorosan együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálat védőnőivel és a Nemzeti Népegészségügyi- és Gyógyszerészeti Központtal
- Gondoskodik az előírt dokumentációk pontos vezetéséről
- Gondoskodik a gyermekek adatainak szabályszerű kezeléséről, az orvosi rendtartás szabályainak megtartásáról, felel az etikus munkáért és magatartásért.

Az iskola egészségügyi tevékenység keretében az iskolavédőnő által ellátandó feladatok:

- Alapszűrések végzése a vonatkozó módszertani irányelv szerint.
- Az iskola védőnő a 6-14 éves korosztály megelőző ellátását végzi.
- Az ifjúsági védőnő az Iskola-egészségügyi Szolgálat keretében működő speciális feladatokat ellátó munkatárs.
- Szakmai felettesük a Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályánál foglalkoztatott járási vezető védőnő.
- Az iskola védőnő általános feladata: a 6-18 éves tanulók (általános iskola, gimnázium, szakközépiskola, szakk munkásképző, iskolai kollégium) megelőző egészségügyi ellátásában való tevékeny részvétel. Feladatait az orvossal és a tantestülettel együttműködve végzi.
- Kapcsolatot tart a Család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a Család- és gyermekjóléti központtal, szükség esetén jelzéssel él a családsegítők felé.
- Az iskolavédőnők vezetik az iskola-egészségügyi törzslapokat, osztálynévsort készítenek, nyilván tartják a veszélyeztetett tanulókat, jelentéseket, beszámolókat készítenek.
- Részt vesznek az egészséges életmódra és családi életre nevelésben, felvilágosító előadásokat tartanak, elsősegélynyújtó, csecsemőápolási szakkört szerveznek és bonyolítanak le igény esetén.
- Pedagógusokkal, iskolapszichológussal együttműködve figyelemmel kíséri a tanulók magatartását. Indokolt esetben kapcsolatba lép a területileg illetékes ifjúságpszichiátriai gondozóval (beilleszkedési zavarok, italozás, szipózás, drogok használata stb. esetén).

Közegészségügyi és járványügyi tevékenység:

- Pediculosis szűrés, gondozás, személyi higiéné ellenőrzése.
- Az oktatási intézmények élelmezés, - és környezet higiénés ellenőrzésében való részvétel
- A védőoltások megszervezése

II.2. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI FELÉPÍTÉSÉNEK LEÍRÁSA SZAKMAI EGYSÉGENKÉNT

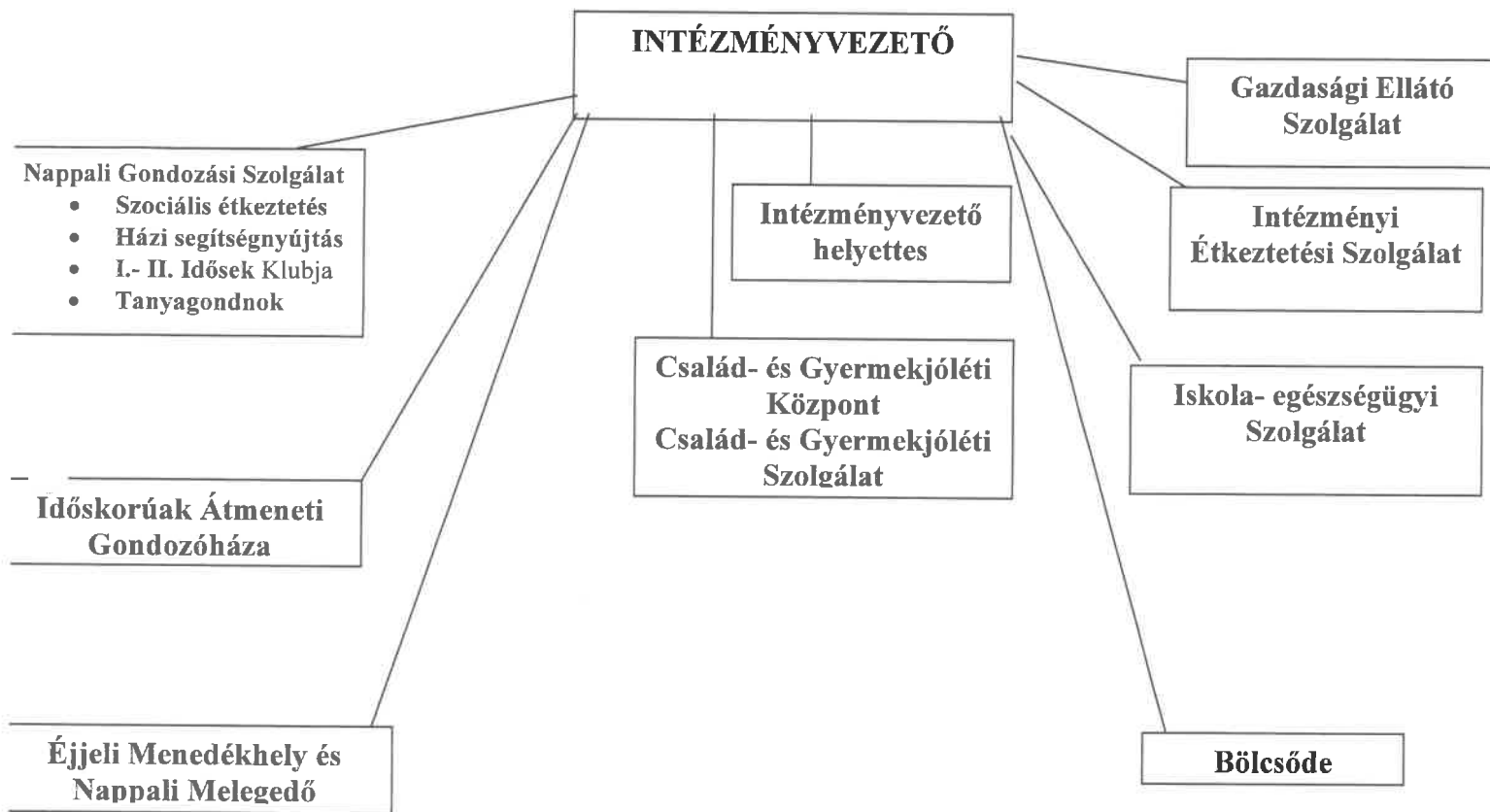
<i>Intézményi egység</i>	<i>Feladat és hatáskör</i>
<i>szakmai egységek</i>	Család- és Gyermekjóléti Szolgálat A településen élő 0-18 éves korú hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek ellátása, gondozása, a gyermekekkel kapcsolatos prevenciós feladatok ellátása. A veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, és ezek megoldására javaslat készítése, szükség esetén, és lehetőségeihez mérten, a megvalósítási programban való részvétel. A gyermekek jogainak érvényre juttatásában segítségnyújtás. A gyermeki jogokról, a támogatásokról és az ellátásokról való folyamatos tájékoztatás, a gyermekek és szüleik támogatáshoz való hozzájutásának, és a jogaik érvényesítésének segítése, a támogatások célszerű felhasználására való felkészítés. Pszichológiai tanácsadás megszervezése, működtetése. <i>Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) tagi részvétel</i>, mely a kábítószer fogyasztás megelőzése és visszaszorítása érdekében működik. A városban élő lakosok segítése, védelme, a hátrányos helyzetűek körülményeinek javítása, a hátrányok halmozódásának megelőzése. Egyének, családok, csoportok, helyi közösségek részére humán szolgáltatás, mentálhigiénés ellátás biztosítása. Ezen túlmenően a szociális feszültségek okainak feltárása, a megoldásokra javaslat készítése és segítségnyújtás; életvezetési tanácsadás, vagy ennek megszervezése. Krízishelyzetben segítő beavatkozás, hivatalos ügyek intézésének segítése. Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és gyermekjóléti központ a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat. A gyermekjóléti központ általános szolgáltatási feladatain túl végzi az alábbi feladatokat: utcai- és ha a helyi viszonyok azt indokolják- lakótelepi szociális munkát, kapcsolattartási ügyeletet, közvetítői eljárást, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet, jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát, kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét, javaslatot készít, együttműködik a pártfogó felügyeleti szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez, utógondozást végez, védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási- nevelési tervet, családgondozást végez, illetve gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához pénzfelhasználási tervet készít, szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára, szociális diagnózist készít.
<i>Szakmai egység</i>	Bölcsődei ellátás A 0-3 éves korú kisgyermekek teljes körű ellátása, testi- lelki- értelmi- érzelmi fejlődésének biztosítása. A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és

	gondozható a bölcsődében. A bölcsőde az alapellátáson túl szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyelettel segítheti a családokat. <i>Időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás</i> Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein. A szolgáltatás igénybevételének díjtétele az önkormányzat rendeletében meghatározott összeg, melyről az intézmény faliújságján, továbbá az intézményvezetővel való személyes konzultáció során szerezhethet tudomást a szülő (gondozó). A szolgáltatási díjtétel nem tartalmazza az étkezési költségeket. Az étkezési költségek számítása a mindenkori igénybevételhez kerül meghatározásra. A szolgáltatásért fizetendő összeg minden alkalommal a szolgáltatás megkezdésének időpontjáig kell, hogy rendeződjön. Az időszakos gyermekfelügyelet, mint alapszolgáltatás csak nyitvatartási időn belül, vehető igénybe. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevő ellátottak köre megegyezik a rendszeres bölcsődei ellátásban részesülők körével (korcsoport/korfa), így ugyanazok a nevelési – gondozási dilemmák és problémák merülnek/merülhetnek fel. Ezért a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény az időszakos gyermekfelügyeletet igénybe vevő családok számára is térítésmentesen rendelkezésére bocsátja a bölcsődében működő pszichológusi tanácsadást, valamint a szakmai programban megfogalmazott egyéb szolgáltatásait. <i>Képzőhelyként gyakorlati oktatásban vesz részt.</i>
<i>Szakmai egység</i>	<i>Iskola-egészségügyi Szolgálat</i> Feladata a tanköteles korú gyerekek orvosi, egészségügyi ellátása, szükséges orvosi vizsgálatok, szűrések elvégzése, prevenciós és közegészségügyi feladatok ellátása, a családi életre nevelés.
<i>Szakmai egység</i>	<i>Időskorúak Átmeneti Gondozóháza</i> Átmeneti elhelyezést, gondozást nyújt az önmagát csak segítséggel ellátni képes időskorúaknak egy éves időtartamra, mely időtartam szükség esetén meghosszabbítható. A gondozás és az ápolási tevékenység együtt valósul meg, a szükségletek kielégítése, az önálló képesség helyreállítása, vagy pótlása révén, kiegészül szakápolási tevékenységgel.
<i>szakmai egység</i>	<i>Nappali Melegedő</i> Szolgáltatásait a Makón élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött hajléktalan személyek vehetik igénybe. Feladata a hajléktalan személyek szociális és mentális gondozása. A nappali melegedő lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, az étel melegítésére, tállalására, elfogyasztására. <i>Éjjeli Menedékhely</i> Feladata a hajléktalan személyek szociális és mentális gondozása, valamint lehetőség biztosítása éjszakai tartózkodásra. Az éjjeli menedékhely az előforduló konfliktushelyzetek megelőzésére, illetve kezelésére a nyitvatartási időben szakképzett munkaerővel ügyeletet biztosít. Az éjjeli menedékhelyen dolgozó szakember szociális munkát végez. A szociális munka körébe tartozik különösen: szociális információk biztosítása, az ellátást igénybe vevő jogosultságaira vonatkozó tanácsadás.

szakmai egység	<i>Szociális étkezés</i> Szociális étkezés keretében a szociálisan rászorultaknak napi egyszeri, meleg étkezéséről gondoskodik. Ha az étkezésben részesülő személy egészségi állapota indokolja, a háziorvos javaslatára az ellátást igénybe vevő részére diétás étkeztetés biztosít. <i>Házi segítségnyújtás</i> A házi segítségnyújtás keretében otthonukban gondoskodnak azokról a személyekről, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A házi segítségnyújtás az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében folyik. A házi segítségnyújtás házi gondozók foglalkoztatásán keresztül történik. Feladataik ellátása során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen. Mindezen feladatokat szociális segítség vagy személyi gondozás keretein belül végzi a gondozó. <i>Idősek Klubjai</i> Az intézmény kettő idősek klubján keresztül garantálja az ellátást igénybe vevők részére a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást. Az idősek klubja szolgáltatásának célja a hasznos és tartalmas időtöltés biztosítása, az aktivitás megtartása, képességek és készségek szinten tartása. Társas kapcsolatok ápolásának elősegítése az egyéni és társadalmi hasznosság érzésének megtartása érdekében. Az intézményben folyó gondozási tevékenységünk célja a hiányzó családi gondoskodás pótlása, a szolgáltatást igénybevevő életkörülményeinek, szociális helyzetének javítása, egészségi állapotának folyamatos ellenőrzése. Ezen túlmenően egészségi és higiénés viszonyainak a lehetőségekhez mért javítása, kulturált körülmények közé juttatása. A harmonikus életvitelének megteremtése, az egyedüllétének feloldása, a tételességgel járó káros hatások megelőzése, megszüntetése. <i>Tanyagondnoki Szolgálat</i> A külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyeken az intézményi hiátusból eredő hiányok enyhítése, alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, biztosítása, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.
szakmai egység	<i>Gazdasági Ellátó Szolgálat</i> Megszervezi, irányítja, ellenőrzi Makó Város Önkormányzatával együttműködve a gazdasági-, pénzügyi-, munkaügyi feladatok ellátását. Garantálja a jogszerű intézményi működést, gazdálkodást, ellátja a humánerőforrás menedzsment politikával összefüggő feladatokat, megteremti az egészségbarát és munkabiztonsági feltételeket és végrehajtja/végrehajtatja. Ennek érdekében oktatást és képzést szervez. <i>Intézményi Étkeztetési Szolgálat</i> Biztosítja, a Makói Egyesített Népjóléti Intézményben bármely formában igénybe vett étkeztetés során, az ellátást igénybe vevők minőségi kiszolgálását, a specifikus táplálkozását, választékos étrendjét az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelően.

A szakmai egységek együttműködése a szakmai kompetenciahatárok betartása mellett, a kompetenciakeretek maximális kiaknázásával történik.

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY SZERVEZETI ÁBRÁJA

II. 4. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY FELADATAI

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről alapján ellátott feladatok:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősek klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről alapján ellátott feladatok:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a család- és gyermekjóléti központ*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*
 - *bölcsőde*
 - *időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás*
 -

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, valamint az iskolai egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3) NM rendelet alapján ellátott feladat:

Az egészségügyi alapellátás körében:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról alapján ellátandó feladat:

- *Gazdasági ellátó szolgálat*

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről

Országos Tisztviselői Hivatal ajánlása a rendszeres étkezést biztosító szervezet élelmiszerbiztonsági ellátásra vonatkozó táplálkozás – egészségügyi ajánlása közétkezők számára

- *Intézményi étkeztetési szolgálat*

II. 5. AZ ELLÁTANDÓ ALAPTEVÉKENYSÉGEK AZONOSÍTÓI (TEÁOR):

Szakágazat: 889900

Kormányzati funkciói:

- 102025 - Időskorúak átmeneti ellátása
- 102031 - Idősek nappali ellátása
- 104030 - Gyermek napközbeni ellátása /időszakos/
- 104031 - Gyermek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
- 104035 - Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
- 104036 - Munkahelyi étkeztetés gyermek napközbeni ellátását biztosító intézményben
- 104042 - Gyermekjóléti szolgáltatás
- 104043 - Család- és gyermekjóléti központ
- 107013 - Hajléktalanok átmeneti ellátása
- 107015 - Hajléktalanok nappali ellátása
- 107051 - Szociális étkeztetés
- 107052 - Házi segítségnyújtás
- 107055 - Falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás
- 041236 - Országos közfoglalkoztatási program
- 013350 - Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
- 092270 - Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok
- 093010 – Felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzések
- 095020 – Iskolarendszeren kívüli egyéb oktatás, képzés
- 095040 – Munkaerőpiaci felnőttképzéshez kapcsolódó szakmai szolgáltatások
- 093020 – Iskolarendszeren kívüli ISCED 4 szintű OKJ-s képzés
- 092231 – Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakmai gyakorlati oktatás szakmai feladatai a szakképző iskolákban

II. 6. AZ INTÉZMÉNYI FELADATELLÁTÁS SZÉKHELYE ÉS TELEPHELYEI:

Az intézmény székhelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a

A személyes gondoskodást nyújtó alap, - és szakosított ellátások működésének telephelyei:

Tanyagondnoki Szolgálat	Makó, Tinódi u. 8/a
Házi segítségnyújtás	Makó, Tinódi u. 8/a
I.számú Idősek Klubja Szociális étkeztetés	Makó, Királyhegyesi utca 24.
II. számú Idősek Klubja Szociális étkeztetés	Makó, Munkás utca 19-21.
Nappali Melegedő	Makó, Ardics tanya 2.
Időskorúak Átmeneti Gondozóháza	Makó, Deák Ferenc utca 57.
Éjjeli Menedékhely	Makó, Ardics tanya 2.

Gyermekjóléti alapellátások működési helyei:

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Makó, Tinódi u. 8/a. Magyarcsanád, Templom tér 1. Nagylak, Petőfi u. 14. Királyhegyes, Jókai u. 29/a. Ambrózfalva, Dózsa Gy. u. 25.
Család- és Gyermekjóléti Központ	Makó, Tinódi u. 8/a.
Kálvin Téri Bölcsőde	Makó, Kálvin tér 6.
Búza utcai Bölcsőde	Makó, Búza u. 1/E.

Egészségügyi alapellátás működési helye:

Iskola-egészségügyi Szolgálat	Makó, Szent János tér 19.
Intézményi Étkeztetési Szolgálat Szociális étkeztetés	Makó, Kálvin tér 6.

Az intézmény vállalkozási tevékenységének köre, mértéke:

Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Közhasznú vagy gazdasági társaságban való részvétel:

Az intézménynek közhasznú társaságban vagy gazdasági társaságban nincs érdekeltsége.

II.7. FELADATMUTATÓK MEGNEVEZÉSE, KÖRE:

Házi segítségnyújtás	Ellátottak száma: 63 fő
<i>Nappali szociális ellátás</i>	
I.számú Idősek klubja	30 férőhely
II.számú Idősek Klubja	30 férőhely
Nappali Melegedő	30 férőhely
<i>Átmeneti elhelyezést biztosító ellátás</i>	
Időskorúak Átmeneti Gondozóháza	32 férőhely
Éjjeli Menedékhely	22 férőhely
<i>Bölcsődei ellátás</i>	
Kálvin téri Bölcsőde	60 férőhely
Búza utcai Bölcsőde	54 férőhely

Az intézmény alapfeladatait az alapító okiratban meghatározott keretek között, a vonatkozó ágazati jogszabályoknak, szakmai szabályoknak, a fenntartó, felügyeleti szerv döntéseinek megfelelően végzi.

III. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATI, IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI RENDJÉVEL ÖSSZEFÜGGŐ KÉRDÉSEK

Az intézmény szervezeti egységeként összeállított **éves munkaterv** alapján működik.

Értekezletek, szakmai megbeszélések rendje:

*A vezetők részére az intézményvezető rendszeresen **vezetői értekezletet** tart, amelyen az aktuális feladatokat határozza meg, illetve azok végrehajtásáról heti szinten, írásban kér tájékoztatást, beszámolást.*

Kiadmányaügyi jog gyakorlása:

*A **kiadmányaügyi jogot** az intézményvezető gyakorolja, ill. távolléte esetén szakmai helyettese, valamint esetenként annak gyakorlásáról külön rendelkezik.*

Iratkezelés rendje: *Az Iratkezelési Szabályzat tartalmazza.*

Bélyegző használat:

*Az intézmény hivatalos **bélyegzőjének használata:***

*Az intézmény elnevezésének megfelelő és nyilvántartásba vett, a Magyar Köztársaság címerével ellátott **körbélyegzőt használ.***

A kiadmányaügyi joggal rendelkező személy aláírása esetén használható.

Az intézmény valamennyi bélyegzőjéről, lenyomatáról, annak használatjáról kimutatás készült, amely egyben az átvételt is dokumentálja.

Munkarend:

Az intézmény egyes telephelyeinek munkarendjét a Házirend szabályozza.

Képviselés:

*Az intézményt az **intézményvezető képviseli, távollétében a szakmai helyettese jár el.***

Belső kapcsolati rend:

- Az intézményvezető a szakmai vezetőkkel közvetlenül **napi munkakapcsolatot** tart.
- A szakterületen foglalkoztatottak irányítását a szakmai vezetők látják el, akik a szakmai feladatok végrehajtásának szervezését, ellenőrzését végzik. Az intézményvezető, az általa a beosztott közalkalmazottak részére közvetlenül adott utasításokról a szakmai vezetőket is tájékoztatja.

Külső kapcsolati rend:

Rendszeres munkakapcsolatot tart fenn

- az alapító, fenntartó és felügyeleti szervvel, annak képviselőjével, az irányítási, fenntartói felügyeleti, törvényességi, ellenőrzési feladatok körében eljáró önkormányzati szervvel, személlyel, Magyar Államkincstárral, módszertani intézményekkel, a területileg illetékes Kormányhivatal Hivatalaival, gyermekjogi-, ellátottjogi- és betegjogi képviselőkkel, oktatási intézményekkel, egyéb társszervezetekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal.

A belső és külső kommunikáció protokolljáról a Kommunikációs útvonaltervet a munkaköri leírások tartalmazzák.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozók szakmai továbbképzésének rendje, üteme és finanszírozása a **Továbbképzési Szabályzatban** foglaltak szerint történik.

III.1. VALAMENNYI MUNKAKÖRHÖZ TARTOZÓ FELADAT ÉS HATÁSKÖRÖK, A HATÁSKÖRÖK GYAKORLÁSÁNAK MÓDJA, A HELYETTESÍTÉS RENDJE

Szakmai feladat ellátó megnevezése	Feladat és hatáskör	Hatáskör gyakorlásának módja, helyettesítés rendje
Intézményvezető	Az intézmény élén az intézményvezető áll, felelt a munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja. Az intézményvezetőt Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete pályázat útján, öt évre, határozott időre bízza meg. Vezetői munkáját a szakmai intézményvezető helyettes, valamint a szakmai vezetők közreműködésével végzi. Az intézményvezető jogállását a megbízott magasabb vezető közalkalmazottiakra vonatkozó rendelkezések, a munkaköri leírás határozzák meg. Az intézményvezető az intézmény vezetésében fennálló felelősségét, képviseleti és döntési jogkörét, valamint feladat- és hatáskörét az alaptevékenységeket meghatározó jogszabályokban foglaltak szerint látja el. Ezen jogköröket és feladatokat az intézményvezető a szakmai helyettesrel, valamint a szakmai vezetők közreműködésével e szabályzatban és a munkaköri leírásban foglaltak szerint megosztottan gyakorolja. A Makói ENI dolgozói felett a munkáltatói jogok gyakorlása kizárólagosan az intézményvezető hatáskörébe tartozik, átruházott munkáltatói jogok nincsenek. Az intézmény vezetője egyes irányítási és ellenőrzési feladatokat átruházhat a szakmai helyettesre. A kiadmányozási jogkör gyakorlója kizárólagosan a Makói ENI vezetőjének feladat, - és hatáskörébe tartozik. Távollétében ezt a jogkört a szakmai intézményvezető helyettesre ruházza át. A bélyegző használata szintén kizárólagosan a Makói ENI intézményvezetőjének jogkörébe tartozik. Távollétében ezt a jogkört a szakmai intézményvezető helyettesre ruházza át. Oktatási intézményekkel történt megállapodás alapján szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat, illetve nyári szünetes foglalkoztatás (diakmunka) szervezési és irányítási feladatainak ellátása.	Az intézményvezetőt távollétében a szakmai intézményvezető helyettes helyettesíti. A helyettesítés - az intézményvezető kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyek kivételével- általános jellegű. Az intézményvezető tartós távolléte esetén a teljes vezetői jogkör gyakorlására csak külön intézkedés adhat felhatalmazást.
Szakmai intézményvezető helyettes	A szakmai intézményvezető helyettes az intézmény vezetője által megbízott személy. Közvetlenül az intézmény vezetője irányítása és ellenőrzése alá tartozik az 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) vezetőre vonatkozó jogszabályainak és a 257/2000 (XII.26.) Korm. r.-nek megfelelően. Munkájáért a Kjt-ben meghatározott mértékű vezetői díjazás illeti meg. Részletes feladatait és hatáskörét a munkaköri leírás határozza meg.	A szakmai intézményvezető helyettes távollétében az intézményvezető helyettesíti.
	A szakmai vezető/bölcsődevezető/klubvezető/élelmiszervezető/orvos az intézményvezető által megbízott személy. Irányítása és ellenőrzése az intézményvezető feladata, aki az irányítás és ellenőrzés tapasztalatairól folyamatosan tájékoztatja a szakmai intézményvezető helyettesét. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A szakmai vezetőt az intézményvezető által kijelölt szakember helyettesíti. A klubvezető helyettesítését a

Szakmai vezető/ bölcsődevezető / élelmezésvezető	A szakmai vezető közvetlenül az intézmény vezetőjének irányítása és ellenőrzése alá tartozik az 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) vezetőre vonatkozó jogszabályainak és a 257/2000 (XII. 26) Korm. rendeletnek megfelelően. Munkájáért a Kjt.-ben meghatározott mértékű vezetői díjazás illeti meg. Az intézmény vezetője egyes irányítási és ellenőrzési feladatokat átruházhat a szakmai intézményvezető helyettesre Részletes feladatait és hatáskörét a munkaköri leírás határozza meg. Végzi az intézményben szakmai gyakorlaton részt vevő tanulók mentorálását.	szociális gondozó látja el. Az egészségügyi törvény alá tartozó szakfeladatok esetében a helyettesítést a saját szakmai protokolljuk alapján oldják meg. Az élelmezésvezető helyettesítését az élelmezési raktáros látja el. A szakmai vezető 3 napot meghaladó távollétében írásban köteles a helyettesítéséről megbízást adni, külön megjelölve az elvégzendő feladatokat, illetve azok prioritását, valamint gondoskodik az intézmény kulcsainak átadásáról. Az intézmény képvisellete a szakmai vezető távollétében, csak külön engedéllyel történhet
tanyagondnok	A tanyagondnok feladata a külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyeken az intézményi hiátusból eredő hiányok enyhítése, alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, biztosítása, valamint az ágazati jogszabályban meghatározott egyéb feladatok ellátása. Részletes feladatait és hatáskörét a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét az intézményvezető határozza meg, a tanyagondnok helyettes végzi.
szociális segítők/társadalmi gondozók	A szociális segítők/társadalmi gondozók a szociális étkezés keretében a szociálisan rászorultaknak napi egyszeri, meleg étkezéséről gondoskodnak. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
házigondozók	A házigondozók a házi segítségnyújtás keretében otthonukban gondoskodnak azokról a személyekről, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
szociális munkatárs	A szociális munkatársak az Idősek Klubjában biztosítják az ellátást igénybe vevők részére a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő, napi élettrímuszt biztosító szolgáltatást. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.

nappali melegedő szociális munkatársai/ szociális segítőtje	A szociális munkatárs/szociális segítő feladata a Makón élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött hajléktalan személyek jogszabályban meghatározott ellátásban való részesítése, ide értve a hajléktalan személyek szociális és mentális gondozását. Részletes feladatait és hatáskörét a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
gondozónők/ szociális és mentálhigiénés munkatárs	A gondozónők feladata az időskorúak átmeneti gondozóházában, az átmeneti elhelyezést során, gondozást nyújtásnak az önmagát, csak segítséggel ellátni képes időskorúaknak. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg. A szociális és mentálhigiénés munkatárs feladata az átmeneti elhelyezés során az ellátottaknak a mentális és egyéb életvezetési támogatása, szabadidős programok szervezése, családi/rokonai kapcsolattartás és szociális segítségnyújtás. Részletes feladatait és hatáskörét a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
éjjeli menedékhely szociális munkatársai/ szociális segítőtje	A szociális munkatárs/szociális segítő feladata a hajléktalan személyek szociális és mentális gondozása, valamint éjszakai tartózkodás lehetőségének biztosítása. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője	A családsegítők feladata a településen élő 0-18 éves korú hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek ellátása, gondozása, a gyermekekkel kapcsolatos prevenciós feladatok ellátása. A gyermekek jogainak érvényre juttatásában segítségnyújtás. A családsegítők feladata továbbá az ellátási területen élő lakosok segítése, védelme, a hátrányos helyzetűek körülményeinek javítása, a hátrányok halmozódásának megelőzése. Egyének, családok, csoportok, helyi közösségek részére human szolgáltatás, mentálhigiénés ellátás biztosítása. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
Család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere/tanácsadója/	Az esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel, tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről, elkészíti az egyéni gondozási-nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, közreműködik a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.	
- szociális diagnózist készítő esetmenedzsere	Elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist.	
-óvodai és iskolai szociális segítőtje	Az óvodai és iskolai szociális segítő munka során nyújtott szolgáltatásokkal a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a szociális segítő szakember célja az óvodás és iskoláskorú gyermekek, fiatalok szociális- és egészségfejlesztése, sikeres iskolai előmenetelük támogatása, illetve veszélyeztetettségük megelőzése.	

-szociális asszisztense	A szociális segítés alapfeladatait látja el, ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatokat lát el, közreműködik a szolgáltatás szervezésében, irányításában, részfeladatokat lát el a szociális problémamegoldásban, részt vesz a szociális munka adminisztrációjának kialakításában és működtetésében.	
kisgyermeknevelők	Feladatuk a 0-3 éves korú kisgyermek teljes körű ellátása, testi – lelki – értelmi – érzelmi fejlődésének biztosítása, az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatással összefüggő feladatok ellátása. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a szakmai vezető határozza meg.
iskolavédőnő/ iskolaorvos	Feladatuk a tanköteles korú gyerekek orvosi, egészségügyi ellátása, szükséges orvosi vizsgálatok, szűrések elvégzése, prevenció és közegészségügyi feladatok ellátása, a családi életre nevelés. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a vezető védőnő határozza meg.
iktató/ munkaügyi előadó/ pénztáros/	A gazdasági ellátó szolgálat munkatársai a jogszabályban meghatározott feladataikat ellátva megszervezik, irányítják, ellenőrzik a gazdasági, pénzügyi, munkaügyi és adminisztratív feladatokat Makó Város Önkormányzatával együttműködve. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét az intézményvezető határozza meg.
élelmezési rakatáros/ szakácsok/ konyhai kisegítők	Biztosítják a bölcsődei ellátásban, a szociális étkeztetésben részesülő és az idősök átmeneti gondozóházázt igénybe vevők étkezését. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét az élelmezésvezető határozza meg.
bölcsődei dajkák	Közreműködnek az intézmény szakfeladatainak ellátásához szükséges környezet higiénés rendelkezésre állásában. Részletes feladataikat és hatáskörüket a munkaköri leírás határozza meg.	A helyettesítés rendjét a bölcsődevezetők határozzák meg.

IV. A SZERVEZETI EGYSÉGEK SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK RENDJE

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény szervezeti struktúrájának kialakítása az ágazatokon belül és az ágazatokon átnyúló együttműködések figyelembevételével történt. Az együttműködések fókuszában a szakmai egységeken belül és a szakmai egységek között a kommunikáció és információáramlás az Szmsz-ben került feltüntetésre. Ennek eredményeként született meg az a teljeskörű, az integrációs intézményrendszer egészére kiterjedő együttműködés, amely kizárja a kommunikációs deficitek lehetőségét, a szakmai tévedéseket, illetve szakmai félreértéseket.

V. AZ INTÉZMÉNY IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI RENDJÉVEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEK, IDEÉRTVE A VEZETŐK ÉS A SZAKMAI DOLGOZÓK FŐBB FELADATKÖRÉT, FELELŐSÉGÉT

Intézményvezető

Feladat:

- a fenntartó, felügyeleti és finanszírozó szervek rendelkezéseinek megfelelően a tervező, szervező, operatív irányító és ellenőrző tevékenység során az intézmény működését és fejlődését biztosító alapvető célok meghatározása,
- a feladatok végrehajtására legalkalmasabb működési szervezet kialakítása,
- az intézmény szakmai tevékenységéhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megfelelő szintű biztosítása,
- az intézményvezető feladata a döntési jogkörébe utalt pénzeszközök feletti racionális gazdálkodás irányítása és folyamatos ellenőrzése Makó Város Önkormányzatával együttműködve
- ellátja az e-képviselő munkaköréhez tartozó feladatokat

Jog- és hatáskör:

- irányítja a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény szakmai és gazdasági tevékenységeit Makó Város Önkormányzatával együttműködve
- összehangolja a szakmai egységeket
- felelősen gazdálkodik Makó Város Önkormányzatával együttműködve
- munkáltatói jogkört gyakorol

Felelős:

- az intézmény folyamatos működésének biztosításáért,
- az intézmény engedélyezett dolgozói létszámának betartásáért
- az ellátottak és gondozottak megfelelő szintű ellátásáért,
- a saját maga által tett intézkedésekért és az átruházott hatáskörben vezető, vagy beosztott munkatársai által tett intézkedések ellenőrzéséért, beszámoltatásáért, a jogszabályok és felsőbb szervek utasításainak megfelelő végrehajtásáért,
- az intézményvezető gondoskodik a szakmai munka színvonalának folyamatos emeléséről, biztosítja a szakmai továbbképzéseken való részvételt.

Szakmai intézményvezető helyettes

Feladat:

- az intézményvezetővel történt elvi egyeztetést követően a rábízott szakterület, magas szintű szakmai munkájának megszervezéséért, működtetéséért és ellenőrzéséért, a feladatok elosztásáért és pontos, időben történő elvégzéséért;
- a szakfeladatok intézményen belüli és kívüli magas szintű képviselése;
- a szakterületéhez kapcsolódó összes szakmai és pénzügyi adminisztráció (naplók, kartonok stb.) és statisztikák folyamatos naprakész vezetése;
- figyelemmel kíséri a szakmai bemutatásokat, előadásokat, továbbképzéseket, kiadványokat, és ezekről tájékoztatja az intézményvezetőt
- a hatékonyabb munkavégzés érdekében, a szakterületek szervezeti és működési rendjét folyamatosan figyelemmel kíséri, észrevételeit, javaslatait az intézményvezetőnek előterjeszti,
- helyettesíti az intézményvezetőt távollétében, ellátja annak napi szintű teendőit
- részt vesz az intézményi vezetői értekezleteken és a hatékonyság és költségtakarékosság érdekében szükség esetén javaslatokat fogalmaz meg

Jog- és hatáskör:

- véleményezési jog az intézmény gyermekvédelmi, szociális igazgatási és egészségügyi törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben
- véleményezési jog az intézmény gyermekvédelmi, szociális igazgatási és egészségügyi törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben pályázati források felhasználására
- javaslattevési jog az intézmény gyermekvédelmi, szociális igazgatási és egészségügyi törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben érintett dolgozók felvételére, felmentésére, előmenetelére, jutalmazására vonatkozóan
- javaslattevési jog az intézmény gyermekvédelmi, szociális igazgatási és egészségügyi törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben az egyes területek időarányos pénzfelhasználásával összefüggésben
- javaslattevési jog az intézmény gyermekvédelmi, szociális igazgatási és egészségügyi törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben az intézményrendszer szabályzóira vonatkozóan

Felelős:

- az adott szakterületre vonatkozó szakmai program elkészítéséért, ütemezés szerinti megvalósításáért, rendszeres felülvizsgálataért.
- szakterületének az intézmény szabályzataiban meghatározottak szerinti működéséért;
- a szakterület által használt, az intézmény tulajdonát képező és az átvett berendezési, használati és értéktárgyak meglétéért és épségéért;
- a szakterülethez tartozó telephelyek, épületek, épületrészek és a hozzájuk tartozó területek állagának megóvásáért, takarékos működtetéséért;

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai vezető

Feladat:

- az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezi, irányítja és ellenőrzi a szakmai munkát,
- helyettesíti esetenként az adatszolgáltató munkatársat a TAJ alapú nyilvántartással kapcsolatban
- szükség szerint családsegítői feladatok ellátása,

- az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben- az intézményvezetővel történő egyeztetést követően- képviseli az intézményt,

Jog- és hatáskör:

- az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben meghatározza a szabadságolások rendjét,
- a munkakörébe tartozó feladatok megoldására intézkedést tenni
- munkáját önállóan, a gyermekek védelméről szóló törvény és egyéb a szociális ellátásra vonatkozó rendeleteknek megfelelően végzi
- javaslattételi joggal rendelkezik a dolgozók jutalmazása, illetve fegyelmi felelősségre vonása tekintetében

Felelős:

- havi egy alkalommal – szükség esetén többször – esetspecifikus módon ellenőrzi a szakmai hatáskörébe tartozó szervezeti egységekben dolgozók szakmai munkáját és dokumentációját, arról feljegyzést készít,
- az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben feladatellátásáról havi bontású dokumentáció vezetéséért.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat - Szakmai vezető

Feladat:

- az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feladatok a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében és a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- a gyermekjóléti szolgálat családsegítőinek szakmai tevékenységeinek koordinálása, ellenőrzése
- minden év február 28- ig megszervezi és lebonyolítja a Gyermekjóléti Szolgálat éves jelzőrendszeres tanácskozását
- minden év január 31-ig éves statisztikát készít.
- jó kapcsolatot tart fent a civil szervezetekkel és egyházakkal, valamint a módszertani intézményekkel és ellenőrző szervekkel
- a gyermekjóléti szolgálat adminisztrációjának ellenőrzése
- szakmaközi megbeszélések és esetmegbeszélések szervezése és lebonyolítása
- éves beszámolók elkészítése
- a gyermekjóléti szolgálat dolgozói számára szabadságot engedélyez és gondoskodik a szabadságon lévők, illetve más okból kieső dolgozók helyettesítéséről
- elkészíti a gyermekjóléti szolgálat szakmai programját
- ellenőrzi a gyermekjóléti szolgálat forgalmi és statisztikai nyilvántartásainak meglétét és szabályszerű vezetését
- rendszeresen kapcsolatot tart fent az intézmény vezetőjével, tájékoztatja az általa irányított területen folyó munkáról, az ott adódó olyan problémákról, amelyek megoldása kompetenciáján túl mutat
- jelen van a vezetői megbeszéléseken, és az ott hozott döntések végrehajtása érdekében munkatársait tájékoztatja
- vezeti a TAJ alapú nyilvántartást az ide vonatkozó jogszabályok alapján

Jog- és hatáskör:

- joga van munkatársait irányítani, számukra a feladatot meghatározni
- a munkakörébe tartozó feladatok megoldására intézkedést tenni
- munkáját önállóan, a gyermekek védelméről szóló törvény és egyéb a szociális ellátásra vonatkozó rendeleteknek megfelelően végzi
- javaslattételi joggal rendelkezik a dolgozók jutalmazása, illetve fegyelmi felelősségre vonása tekintetében

Felelős:

- a munkakörébe tartozó feladatok legjobb tudása szerinti ellátásáért
- az általa irányított munkaterületen dolgozók szakmai munkájáért, az 1997. évi XXXI. gyermekvédelmi törvény-, valamint a szakmai jogszabályokban foglaltak betartásáért felelősséggel tartozik
- az előírt nyilvántartások szabályszerű vezetéséért
- a családok problémájának megoldásában résztvevő szervekkel, hatósággal, civil szervezetekkel való együttműködés során azok hitelt érdemlő informálásáért
- a kliensek szakszerű, a törvényeknek és rendeleteknek megfelelő segítségéért. A kliensek félretájékoztatása felelősségre vonást von maga után.
- munkavégzése során köteles betartani a szociális munka szakmai előírásait és az etikai kódexben foglaltakat
- a klienst érintő személyes adatok, valamint a magánéletével kapcsolatos titkok védelméről köteles gondoskodni.
- betartani a munkavédelmi, tűz-, és vagyonvédelmi előírásokat

Család- és Gyermekjóléti Központ- szakmai vezető

Feladat:

- az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott feladatok a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének érdekében, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében és a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében
- a gyermekjóléti központ családsegítőinek, szakmai tevékenységeinek koordinálása, ellenőrzése
- minden év január 31-ig éves statisztikát készít.
- jó kapcsolatot tart fent a civil szervezetekkel és egyházakkal, valamint a módszertani intézményekkel és ellenőrző szervekkel.
- a gyermekjóléti központ járási szintű adminisztrációjának ellenőrzése
- szakmaközi megbeszélések és esetmegbeszélések szervezése és lebonyolítása
- éves beszámolók elkészítése
- a gyermekjóléti központ dolgozói számára szabadságot engedélyez és gondoskodik a szabadságon lévők, illetve más okból kieső dolgozók helyettesítéséről
- elkészíti a gyermekjóléti központ szakmai programját
- ellenőrzi a gyermekjóléti központ forgalmi és statisztikai nyilvántartásainak meglétét és szabályszerű vezetését
- rendszeresen kapcsolatot tart fent az intézmény vezetőjével, tájékoztatja az általa irányított területen folyó munkáról, az ott adódó olyan problémákról, amelyek megoldása kompetenciáján túl mutat
- jelen van a vezetői megbeszéléseken, és az ott hozott döntések végrehajtása érdekében munkatársait tájékoztatja
- vezeti a TAJ alapú nyilvántartást az ide vonatkozó jogszabályok alapján

Jog- és hatáskör:

- joga van munkatársait irányítani, számukra a feladatot meghatározni
- a munkakörébe tartozó feladatok megoldására intézkedést tenni
- munkáját önállóan, a gyermekek védelméről szóló törvény és egyéb a szociális ellátásra vonatkozó rendeleteknek megfelelően végzi
- javaslattételi joggal rendelkezik a dolgozók jutalmazása, illetve fegyelmi felelősségre vonása tekintetében

Felelős:

- a munkakörébe tartozó feladatok legjobb tudása szerinti ellátásáért
- az általa irányított munkaterületen dolgozók szakmai munkájáért, az 1997. évi XXXI. gyermekvédelmi törvény-, valamint a szakmai jogszabályokban foglaltak betartásáért felelősséggel tartozik
- az előírt nyilvántartások szabályszerű vezetéséért
- a családok problémájának megoldásában résztvevő szervekkel, hatósággal, civil szervezetekkel való együttműködés során azok hitelt érdemlő informálásáért
- a kliensek szakszerű, a törvényeknek és rendeleteknek megfelelő segítségéért. A kliensek félretájékoztatása felelősségre vonást von maga után.
- munkavégzése során köteles betartani a szociális munka szakmai előírásait és az etikai kódexben foglaltakat
- a klienst érintő személyes adatok, valamint a magánéletével kapcsolatos titkok védelméről köteles gondoskodni.
- betartani a munkavédelmi, tűz, - és vagyonvédelmi előírásokat

Bölcsőde - Szakmai vezető

Feladat:

- megszervezi a gondozási, nevelési munkát, a gyermekek napirendjét, a dolgozók munkaidő beosztását
- rendszeresen ellenőrzi a gyermekekkel való foglalkozás színvonalát
- jelen van a gyermekek orvosi vizsgálatánál, hogy egészségi állapotukról tájékozott legyen
- gondoskodik a beteg gyermek elkülönítéséről és a szülő értesítéséről
- fertőző, beteg gyermek elszállítása után gondoskodik a fertőtlenítés elvégzéséről
- gondoskodik csecsemőknél 1-2 hetente, kisgyermekeknél havonta a testsúlymérésről
- ellenőrzi a kisgyermeknevelőknek a gyermekekkel kapcsolatos dokumentációs munkáját
- vezeti a napi létszámnyilvántartást, amely alapul szolgál a térítési díj havi összegének megállapításához
- részt vesz az étlap tervezésében
- a gyerekek bölcsődei felvételéhez bekéri a szükséges igazolásokat, javaslatot tesz az intézményvezető felé a felvételre vagy az elutasításra
- igény esetén nevelési, táplálkozási tanácsokkal látja el a hozzá forduló szülőket
- vezeti a TAJ alapú nyilvántartást az ide vonatkozó jogszabályok alapján
- szervezi és működteti az időszakos gyermekfelügyeletet

Jog- és hatáskör:

- a csoportvezető jogosult a bölcsődében foglalkoztatott szakdolgozók irányítására, munkaidő beosztásának meghatározására

- a munkaidő alatti rövid távollétek, távolmaradások engedélyezésére, a dajka napi munkával való ellátására
- tájékoztatás nyújtása az időszakos gyermekfelügyelettel összefüggő kérdéskörökben

Felelős:

- a bölcsődében folyó szakmai munka színvonaláért, a beosztott dolgozók munkájának ellenőrzéséért
- a bölcsődei férőhelyek kihasználtságáért
- a szabadságon vagy egyéb okból távollevők helyettesítéséért
- a törvények, rendeletek és intézményvezetői utasítások betartásáért és betartatásáért
- az 1993. évi XCIII. a munkavédelemről szóló törvény betartásáért és betartatásáért
- az időszakos gyermekfelügyelet törvényes működéséért

Iskola-egészségügyi Szolgálat- Iskolaorvos

Feladata:

- a gyermekek, tanulók egészségi állapotának szűrése, követése
- alkalmassági vizsgálatok elvégzése
- közegészségügyi és járványügyi feladatok ellátása
- ifjúság-egészségügyi gondozás keretében egészségneveléssel kapcsolatos feladatok,
- a beiskolázás előtti orvosi vizsgálatok elvégzése
- szakmai és időszakos alkalmassági vizsgálatok elvégzése
- elsősegélynyújtás
- részvétel az oktatási intézmény egészségnevelő tevékenységében
- az ellátott gyermekekről, tanulókról nyilvántartás vezetése, külön jogszabályok szerinti jelentések elkészítése

Jog- és hatáskör:

- munkáját önállóan az egészségügyről, a közoktatásról szóló törvény és a szakminisztériumok rendelete alapján végzi.

Felelős:

- a munkakörébe tartozó feladatok lelkiismeretes ellátásáért
- azért, hogy a munkavégzése során megkülönböztetés nélkül mindenkinek maximális segítséget nyújtson
- az előírt nyilvántartások szabályszerű vezetésért
- a munkavégzése során a vele együttműködő szervek és személyek hitelt érdemlő informálásáért

Nappali Melegedő, Éjjeli Menedékhely- szakmai vezető

Feladat:

- az intézmény nappali melegedő és éjjeli menedékhely szakfeladatával összefüggésben szervezi, irányítja és ellenőrzi a szakmai munkát,
- az intézménynél megjelenő minden igénybe vevő egyedi problémájának megfelelően segítséget nyújt: fizikai, szociális, egészségügyi, mentális problémák, hivatalos ügyek megoldásában, közösen a szociális munkatárssal és a szociális segítőkkal
- közreműködik az intézményben megjelenő hajléktalan személyek, családi kapcsolataik rendezésében, továbbá együttműködni mindazon szakemberekkel, akik további segítséget nyújtanak, az egyén problémáinak rendezéséhez

- csoportfoglalkozások keretében a szociális munkatárssal segítséget nyújt a munkavilágába való visszailleszkedéshez
- elkészíti a szakmai programot

Jog- és hatáskör:

- az Éjjeli Menedékhelyen a Házirendet súlyosan megsértővel szemben joga van három napos időtartamú intézménylátogatási tilalmat alkalmazni, - a körülmények alapos figyelembevételével
- ellenőrzi a munkavégzést, szabadságot engedélyez és gondoskodik a szabadságon lévő, ill. más okból kieső dolgozók helyettesítéséről
- ellenőrzi az irányítása alá tartozó területen a forgalmi és statisztikai nyilvántartások meglétét és szabályszerű vezetését

Felelős:

- a hajléktalan ellátásban adódó feladatok koordinálásáért, ellenőrzéséért, a dolgozók szakmai irányításáért
- a szakmai irányítása alá tartozó dolgozók tájékoztatása a törvényi változásokról
- éves munkatervek és beszámolók elkészítése
- normatíva szigorú elszámolása a hajléktalan ellátásban
- rendszeresen kapcsolatot tart az intézményvezetővel, tájékoztatja az általa irányított munkaterületen folyó munkáról, az ott adódó olyan problémákról, amelynek megoldása kompetenciáján túl mutat
- jelen van a vezetői megbeszéléseken és az ott hozott döntések végrehajtása érdekében munkatársait tájékoztatja
- kapcsolatot tart fent az intézmény más területeinek vezetőivel és munkatársaival
- napi jelentési kötelezettsége van a TAJ alapú nyilvántartással kapcsolatban.
- a munka-, és tűzvédelmi előírások betartásáért/betartatásáért

Nappali gondozási szolgálat- szakmai vezető

Feladat:

- a gondozottak részére az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben a házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és nappali ellátás körébe tartozó gondozási feladatok ellátásának megszervezése
- elkészíti a házi gondozásban részesülő ellátott gondozási anamnézisért, személyre szabott gondozási tervét
- a gondozási körzetek kialakítása, a feladatok gondozónők közötti arányos elosztása
- elvégzi a szükségletfelmérést és az előgondozást
- folyamatosan figyelemmel kíséri a területen dolgozó házi gondozók munkáját. A napi munkamegbeszéléseken a gondozottakról vagy a hozzátartozóktól érkező problémákról, jelzésekről a gondozónőket tájékoztatja.
- elvégzi a házi segítségnyújtásba felvételt kérők előgondozását, javaslatot tesz a felvételre az orvos véleménye és az ellátásra jogosult szociális helyzetének figyelembevételével
- elvégzi a szociális étkeztést, a házi segítségnyújtást és az idősek klubjait igénybe vevők szolgáltatásra való jogosultságaik elbírálását, jövedelemvizsgálatukat, a személyi térítési díjat megállapítja, illetve a megállapodást aláírásra előkészíti

- a klubokban folyó szakmai munka figyelemmel kísérése, a több formában és több telephelyen végzett gondozási munka differenciáltságának megfelelően szabadidős programok megszervezésének elősegítése
- folyamatosan figyelemmel kíséri a gondozottakat érintő törvények és rendeletek változásait, segítséget nyújt a rendeletek, önkormányzati határozatok megismeréséhez, az abban foglalt lehetőségek, támogatások kihasználásához
- a házi gondozás-, étkeztetési- és klub benntartózkodás díjainak összesítése; ezek számláinak elkészítése
- az étkeztetésben, nappali ellátásban részesülők térítési díjának beszedése
- a beszedett díjakkal való elszámolás
- díjhátralékok kimutatása
- vezeti a TAJ alapú nyilvántartást az ide vonatkozó jogszabályok alapján
- tevékenységnapló havonkénti aláírását az intézményvezető delegálja és meghatalmazza a szakmai vezetőt
- az idősek nappali ellátásában működő idősek klubjainak klubvezetői feladatait ellátja, úgy mint:
 az Idősek Klubján keresztül biztosítja az ellátást igénybe vevők részére a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást, naprakészen vezeti a papíralapú és elektronikus dokumentációkat
 a klubban folyó munka magas színvonalának garantálása
 a klub szolgáltatásait igénybe vevők felé megfelelő tisztelettel, toleranciával és empátiával fordul
 programokat szervez, a szervezett programokon minőségi szolgáltatást nyújt személyre szabott bánásmódban részesíti az ellátottakat
 a kezelésébe adott leltári tárgyak meglétéért, a ház állagának megóvásáért, a szükséges javítások elvégzéséért
 a munka, - és tűzvédelmi, valamint a közegészségügyi előírások betartásáért és betartatásáért
 a balesetmentes munkavégzésért

Jog- és hatásköre:

- irányítja a szakmai egységet
- számonkéri a feladatok mennyiségi és minőségi ellátását
- megszervezi a hiányzó dolgozók helyettesítését
- javaslatot tehet új dolgozó alkalmazására
- javaslatot tehet az irányítása alatt dolgozók jutalmazására, felelősségre vonására

Felelős:

- a munkaköri leírásban foglalt feladatok maradéktalan ellátásáért, az idősgondozás jó szakmai színvonalon történő ellátásáért
- a hatáskörébe tartozó intézkedések megtételéért
- az irányítása alá tartozók munkavégzésének minőségéért, a munkaidő kihasználásáért
- a munkavédelemről szóló törvények betartásáért
- a tűz, - és vagyonvédelmi előírások betartásáért és betartatásáért
- a balesetmentes munkavégzésért

Időskorúak Átmeneti Gondozóháza – szakmai vezető

Feladat:

- az 1/2000 (I.7.) SZCSM rendeletben foglaltak alapján az Idősek Átmeneti Gondozóházban folyó gondozási feladatok ellátásának megszervezése
- az igénybevevők fizikai-, egészségügyi- és mentális állapotának figyelemmel kísérése, szükség szerint orvoshoz kísérése, vagy orvos hívása.
- a gondozottak testi higiéniájának biztosítása
- a házirendben foglaltak betartása és betartatása
- írásbeli felhatalmazás alapján gondoskodni a gondozottak készpénz megtakarításának bankban történő elhelyezéséről
- tájékoztatja a gondozott által megnevezett közeli hozzátartozót, ha a gondozott állapotában változás következik be
- engedélyezni a gondozottnak az otthonból való hosszabb – rövidebb időre történő eltávozását
- az otthon lakói számára szabadidős programokat, kirándulásokat szervez
- gondoskodik a szabadidő hasznos, szórakoztató eltöltéséről
- megszervezi az idősek korának, készségének megfelelő foglalkoztatást
- vezeti az előírt gondozási, statisztikai nyilvántartásokat
- vezeti a gondozási napok és étkezők nyilvántartását
- elkészíti a számlákat, beszedi a térítési díjakat, azzal elszámol
- előgondozást végez a felvételt kérő életkörülményeinek feltárása céljából
- irányítja az Időskorúak Átmeneti Gondozóházban alkalmazott gondozónőket, takarítónőket, meghatározza a szakmai munkát, ellenőrzi annak mennyiségét és minőségét
- elkészíti a szolgálati beosztást, gondoskodik a kieső munkaerő helyettesítéséről
- vezeti a TAJ alapú nyilvántartást az ide vonatkozó jogszabályok alapján

Jog- és hatásköre:

- jogosult a munkaterületén lévő dolgozókat irányítani, munkájuk mennyiségét és minőségét számonkérni
- a folyamatosan működő intézményben a munkaidő beosztást meghatározni, helyettesítést, túlórákat elrendelni
- betegség, vagy egyéb okból távol levő dolgozó helyettesítése céljából szabadnapon-, vagy szabadságon lévő dolgozót berendelni
- új dolgozó felvétele esetén annak személyére javaslatot tehet, javaslatot tehet a dolgozó határozott időre szóló kinevezésének meghosszabbítására, illetve a dolgozó határozatlan időre történő kinevezésére
- juttatásra, fegyelmi felelősségre vonásra javaslatot tehet

Felelős:

- a Gondozóházban folyó gondozási tevékenység magas színvonalon történő végzéséért, a gondozottak lelkiismeretes ellátásáért
- a munka, - és tűzvédelmi, valamint a közegészségügyi előírások betartásáért és betartatásáért
- a balesetmentes munkavégzésért, azért, hogy a dolgozók – indokolt esetben – a szükséges védőoltást megkapják
- a kezelésébe adott leltári tárgyak meglétéért, a ház állagának megóvásáért, a szükséges javítások elvégeztetéséért

Intézményi Étkeztetési Szolgálat – Élelmezésvezető

Feladat:

- irányítja az élelmezésen dolgozók munkáját
- betartja az 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló rendelkezést
- megtervezi az ellátottak életkori sajátosságainak és az orvos által előírt diétának megfelelő étlapokat
- irányítja és ellenőrzi a konyhában dolgozók munkáját
- irányítja és ellenőrzi az élelmezési raktáros munkáját, ellenőrzi az élelmiszeranyag beszerzés helyét, az áruk árát és minőségét
- gondoskodik arról, hogy a nyersanyagnorma betartása mellett minél jobb minőségű élelmi anyag kerüljön beszerzésre
- folyamatosan ellenőrzi a HACCP minőségbiztosítás működését, az abban foglaltak maradéktalan betartását
- ellenőrzi az egyes telephelyeken működő tálalókonyhák higiéniai állapotát, az ételadagok elosztását
- ellenőrzi az ételszállító gépkocsi-, valamint a szállító edények higiéniai állapotát
- a Quadro Byte program kezelése

Jog- és hatáskör:

- jogosult az élelmezéshez tartozó valamennyi dolgozó munkáját figyelemmel kísérni és ellenőrizni
- szakmai teljesítés igazolása

Felelős:

- az élelmezési üzemben készített adminisztráció és adatrögzítés pontosságáért, a naprakész munkavégzésért
- felelős a Quadro Byte program szabályszerű kezeléséért
- a vezetett analitikák hó végi lezárásáért és a raktárossal történő egyeztetéséért, leltározásért
- felelős az élelmezés szabályszerű, a közegészségügyi és szakmai előírásoknak megfelelő működéséért
- a HACCP minőségbiztosítási rendszer folyamatos, hiánytalan működéséért
- a nyersanyagnorma éves szinten történő betartásáért
- az intézményi étkeztetési szolgálat zavartalan működéséhez szükséges nyersanyag biztosításáért

BEOSZTOTT KÖZALKALMAZOTTI MUNKAKÖRÖK:

A beosztott közalkalmazottak az **intézményvezető kinevezési jogkörébe tartoznak**. Az egyéb munkáltatói jogkörből a **szabadság engedélyezésére a szakmai vezetők javaslatot tesznek**, minden más munkáltatói jogot az intézményvezető fenntart magának.

Az alább megnevezett munkakörökben foglalkoztatottak részletes feladatait **munkaköri leírás** tartalmazza.

Egyes szakmai és fizikai munkakörök megnevezése, főbb feladatköre:

Szociális étkeztetés:

szociális segítő

Házi segítségnyújtás:

házigondozók

Idősek klubjai

szociális gondozó

A **szociális segítők** közreműködnek a szociális étkezés adminisztrációjában, illetve a napi étkeztetéseknél segítenek az étel kiadagolásában.

A **házi gondozónők** a szolgáltatást az idős saját otthonában nyújtják, azoknak az idős makói lakosoknak, akik a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás ezen formájára igényt tartanak és az ellátottak körébe felvételt nyernek.

A nappali ellátásban a **klubvezetői** feladatokat a nappali ellátási szolgálat szakmai vezetője látja el. Feladata többek között a klub tevékenységeivel kapcsolatos adminisztráció ellátása, szabadidős programok szervezése, részt vesz a klub életében.

A **szociális munkatárs** feladata az idősek klubjában tagként résztvevő idős emberek fizikális, egészségügyi ellátása, igény szerint mentálhigiénés gondozás, illetve szabadidős programok biztosítása.

Tanyagondnoki Szolgáltatás:

Tanyagondnok

A tanyagondnok Makó város közigazgatási területén élő, külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyen élő lakosok mindennapi ügyeinek intézésében nyújt segítséget.

Hajléktalanok nappali melegedője és éjjeli menedékhelye:

Szociális munkatárs, szociális segítő:

Az éjjeli menedékhely szociális munkatársai és szociális segítői a Makó város területén hajlékkal nem rendelkező embereknek nyújtanak segítséget életvezetési, egészségi problémáik megoldásában, munkához jutásban, hivatalos ügyek intézésében, esetenként jogi szolgáltatás igénybeviteléhez.

Időskorúak Átmeneti Gondozóháza

Szociális gondozók:

Az idősek gondozóházában a bentlakók teljes körű ellátása, fizikális és mentálhigiénés igényeinek kielégítése.

Mentálhigiénés foglalkoztató:

Az ellátást igénybe vevő testi- lelki aktivitásának fenntartása, megőrzése, ügyeinek intézése, segítése, tájékoztatás nyújtása.

Takarító:

Tiszta környezet kialakítása a higiéniai előírásoknak megfelelően.

Család- és Gyermejkölési Szolgálat:

Családsegítők:

Alapellátás keretében segítséget nyújtanak a gyermekek testi, lelki egészségének biztosításához, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez. Segítséget nyújtanak a gyermekeknek jogaik érvényre juttatásához, a családban történő bántalmazás megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez.

Család- és Gyermekjóléti Központ:

Esetmenedzser/tanácsadó: Az esetmenedzser együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel, tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről, elkészíti az egyéni gondozási- nevelési tervet, szervezi a megvalósítását, közreműködik a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésében, utógondozásában.

Szociális asszisztens: A szociális segítség alapfeladatait látja el, ügyviteli és ügyirat-kezelési feladatokat lát el, közreműködik a szolgáltatás szervezésében, irányításában, részfeladatokat lát el a szociális problémamegoldásban, részt vesz a szociális munka adminisztrációjának kialakításában és működtetésében.

Pszichológus: Megállapodás alapján pszichológiai tanácsadást, pszichoterápiás segítségnyújtást végez, a jelzőrendszeren keresztül az intézmény látókörébe került kliensek szükség szerinti pszichés támogatását végzi.

Óvodai- és iskolai szociális segítő: Az óvodai és iskolai szociális segítő munka során nyújtott szolgáltatásokkal a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a szociális segítő szakember célja az óvodás és iskoláskorú gyermekek, fiatalok szociális- és egészségfejlesztése, sikeres iskolai előmenetelük támogatása, illetve veszélyeztetettségük megelőzése.

Szociális diagnózist készítő esetmenedzser: a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist.

Bölcsőde:

Kisgyermeknevelő

Főbb feladatkör: 0-3 éves korú kisgyermekek teljes körű ellátása, testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésének biztosítása, időszakos gyermekfelügyelethez kapcsolódó nevelési - gondozási feladatok ellátása.

Bölcsődei dajka:

Tiszta környezet kialakítása a higiéniai előírásoknak megfelelően, segítő személy a kisgyermeknevelői tevékenységben.

A **részletes feladatokat** a szakmai vezetők által előkészített és az intézményvezető által meghatározott **munkaköri leírás** tartalmazza.

Iskola-egészségügyi Szolgálat:

Iskola védőnők:

Az iskolaorvossal és az iskola vezetésével együttműködve - oktatási évben meghatározott munkaterv alapján – végzi gondozási tevékenységét. Az iskolákban részt vesz az egészséges életmódra- és a családi életre nevelésben. Közegészségügyi és járványügyi tevékenysége során higiéné ellenőrzést, pediculosis szűrést végez.

Iskolaorvos:

Az iskolaorvos feladata a 6-18 éves korú tanulók orvosi ellátása. A gyermekek egészségi állapotának szűrése, szükséges orvosi vizsgálatok elvégzése, igazolások kiadása.

Az iskolaorvos feladatát az iskolavédőnőkkel szorosan együttműködve látja el.

Gazdasági Ellátó Szolgálat:

Pénztáros:

Feladata a készpénzforgalom bonyolítása, számlák kibocsátása, bevételek beszedése, normatíva igényléshez adatszolgáltatás, részt vesz a selejtezésben, számlák iktatása, rezszi nyilvántartás vezetése, analitikák készítése, leltár készítése.

Iktató:

Feladata az intézményhez beérkező- és a kimenő levelek iktatása; az intézményen belül működő szakterületeken előforduló, jogszabály által előírt nyomtatványok iktatása és rendezése. Az intézmény működéséhez szükséges egyéb adminisztratív feladatok ellátása.

Munkaügyi előadó:

Az intézményben, közalkalmazotti jogviszonyban és egyéb munkaviszonyban foglalkoztatottak kinevezésének, munkaszerződésének elkészítése, a munkavállalókkal kapcsolatos mindennemű nyilvántartás vezetése, igazolások készítése.

Egyéb számviteli ügyintéző: Munkakör célja, funkciója, hogy közreműködik az intézmény optimális működéséhez szükséges (pl. tárgyi, közüzemi) feltételek biztosításában.

- Az intézményvezetőnek adatot szolgáltat minden év október 31-ig a fenntartó felé benyújtandó karbantartási, javítási munkálatokról, helyszíni felmérés alapján.
- A telephelyek által bejelentett hibák megjavíttatása, az ehhez szükséges külső kivitelező keresése
- Gondoskodik a telephelyek külső-belső környezetének rendben tartásáról (kertek, parkok, utcafrontok), munkaeszközök ellátottságáról
- Feladata a gépkocsik napi menetlevéllel történő ellátása, havi elszámolása, gazdaságossági kimutatás készítése
- Gondoskodik a gépkocsik vizsgáztatásáról, szervizeléséről, valamint javíttatásáról. Intézi az esetlegesen előforduló káreseményeket
- Gondoskodik a működéshez szükséges anyag- és eszközigények összegyűjtéséről, jóváhagyás utáni megrendelésről, beszerzéséről és kiszállításáról, az átvétel bizonylatolásáról
- Az ügyintéző feladata a beszerzett áruk, eszközök mennyiségi átvétele.
- A rezsivel kapcsolatos számlákon szakmai teljesítés igazolása.
- A közüzemi szolgáltatókkal kapcsolatos levelezés lebonyolítása
- Energia kimutatás készítése a pénztárossal együtt.
- Rendszeresen (havonta) egyeztet az intézmény telephelyeivel óraállások tekintetében
- Az ügyintéző részt vesz a selejtezésben, gondoskodik a kiselejtezett eszközök megsemmisítéséről.

Intézményi Étkeztetési Szolgálat:

- Bölcsődei étkeztetés
- Szociális étkeztetés
- Időskorúak Átmeneti Gondozóházában étkeztetés
- Munkahelyi étkeztetés

Élelmezésvezető:

A bölcsődék, a szociális étkezés, az időskorúak gondozóházában ellátottak, valamint az intézmény munkavállalói étkeztetésének folyamatos biztosítása.

Szakács:

Az élelmezésvezető irányítása mellett végzi az étlapoknak megfelelő ételek elkészítését.

Élelmezési raktáros:

Feladata az étlapnak megfelelő élelmi nyersanyag biztosítása, szakszerű tárolása, a HACCP minőségbiztosításnak megfelelően.

Szociális segítő:

Feladata a konyha által elkészített és kiadagolt ételek kiszállítása a telephelyekre.

Konyhai kisegítők:

Feladatuk az élelmezési anyagok előkészítése, tisztítása, a főző- és tálaló edények mosogatása.

A **közalkalmazotti jogviszonyra** a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény és a végrehajtására ágazatonként kiadott kormányrendeletek:

- Szociális, gyermekvédelmi ágazatban: 257/2000.(XII. 26.) Korm. rendelet

Az **egészségügyi szolgálati jogviszonnyal** kapcsolatban a 2020. évi C. törvény

- 528/2020 (XII. 28.) Korm. rendelet az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény végrehajtásáról

A **köznevelési foglalkoztatotti jogviszonnyal** kapcsolatban a 2023. évi LII. tv. a pedagógusok új életpályájáról

- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII tv. végrehajtásáról

VI. AZ INTÉZMÉNY GAZDÁLKODÁSI, PÉNZÜGYI FELTÉTELEI, FORRÁSAI

Az intézmény gazdálkodási jogköre:

Helyi önkormányzati költségvetési szerv.

Az intézmény a gazdálkodás megszervezésének módja szerint:

Önálló jogi személyiséggel rendelkező helyi önkormányzati költségvetési szerv.

Az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultság tekintetében:

A személyi juttatás előirányzatával és a szakmai célú átvett pénzeszközökkel önállóan rendelkezik. Az előirányzat felhasználásával kapcsolatos egyéb kérdésekben Makó Város Önkormányzata költségvetési rendeletében foglaltak szerint kell eljárni.

Az alaptevékenységek feltételei, forrásai:

Az **intézmény feladatellátását szolgáló feltételekről** az alapító, fenntartó szerv: az önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik.

A képviselő-testület **biztosítja, bocsátja rendelkezésre a feladatellátáshoz szükséges vagyont és pénzeszközt:**

- az **önkormányzat vagyonának gazdálkodási szabályairól** szóló rendeletben a **törzsvagyon körébe elkülönített ingatlan vagyontárgyakat** az intézmény ingyenes használatába adja. A **tulajdonnal való rendelkezési jog gyakorlására** a vagyonrendelet szabályai irányadók.
- a **könyvviteli nyilvántartásban, valamint az éves vagyon leltárban szereplő ingó vagyontárgyak** tekintetében ingyenes használat joga illeti meg. Az ingó vagyonnal való **rendelkezési jog gyakorlására** a vagyonrendelet szabályai vonatkoznak.

- az önkormányzat éves költségvetési rendelete magába foglalja az intézmény elkülönített költségvetési előirányzatait.

A feladatellátás forrásai:

- önkormányzat költségvetési támogatása
- egészségbiztosítási finanszírozás
- saját bevétel
- átvett pénzeszközök (pályázati és egyéb támogatások)
- időszakos gyermekfelügyeletből származó bevétel

Az intézmény a jóváhagyott éves költségvetés alapján az államháztartási törvényben, a végrehajtására vonatkozó kormányrendeletben, a gazdasági-pénzügyi szabályzatokban, a fenntartó, felügyeleti szerv döntéseiben foglaltak alapján gazdálkodik.

Költségvetés tervezése:

A **költségvetési tervezése** során az intézmény együttműködik a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodájával a költségvetési tervjavaslat kialakításában, egyeztetésében, az elemi költségvetés összeállításában.

A **költségvetési tervjavaslatot** a költségvetési irányelvek, a szakmai követelmények, az önkormányzat költségvetési koncepciója, az önkormányzat által kiadott iránymutatás figyelembe vételével **az intézményvezető készíti el, nyújtja be és folytatja le az egyeztetési eljárási rendnek megfelelően az egyeztetést** a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodájával, a jegyzővel.

Költségvetési előirányzat-módosítási kezdeményezés:

A jóváhagyott költségvetési **előirányzat módosításra vonatkozó kezdeményezést az előírt** vonatkozó eljárási rendnek megfelelően a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodájához az intézményvezető nyújtja be.

Az intézményvezető a létszám és személyi juttatások előirányzatával a létszám- és illetmény előirányzat kereten belül önállóan gazdálkodik. A létszám- és illetménygazdálkodásra a vonatkozó központi (Áht, Ámr, az ágazati külön törvények és végrehajtási) jogszabályokban, az éves költségvetésben, valamint a külön szabályzatokban foglaltak irányadók.

Operatív gazdálkodás, költségvetés végrehajtásának folyamata:

A kötelezettségvállalás, az utalványozás, az ellenjegyzés és az érvényesítés rendjét az erre vonatkozó **külön Megállapodás** határozza meg, ill. **egyéb belső szabályzatok** tartalmazzák, melyek az SZMSZ függelékét képezik.

A költségvetési szerv költségvetésének végrehajtására szolgáló számlaszám:
OTP Bank Makói Fiókjánál vezetett **11735005-15358275-2-06** számú számla.

A költségvetési szerv Általános Forgalmi Adó alanyisága:

Az intézmény ÁFA alany, a törvényben meghatározott kötelezettségeinek elkülönített nyilvántartással tesz eleget.

Az intézmény gazdasági feladatainak ellátása:

Az intézményvezető felelőssége Makó Város Önkormányzatával együttműködve felelős vezetés elve alapján az államháztartási törvényben előírtak szerint érvényesül.

Az intézményvezető felelős a gazdasági tevékenység jogszabályi, belső szabályzatoknak, fenntartó, felügyeleti szerv döntéseinek megfelelő követelmények érvényesítéséért Makó Város Önkormányzatával együttműködve.

Az SZMSZ- hez kapcsolódó gazdasági, pénzügyi szabályzatok

1. Makói Közös Önkormányzati Hivatal alábbi gazdasági-pénzügyi szabályzatainak hatálya kiterjed az önállóan gazdálkodó költségvetési szervekre:

- Számviteli Politika
- Számlarend
- Pénzkezelési Szabályzat
- Eszközök és források leltározási, leltárkészítési és selejtezési Szabályzata
- Kockázatkezelési szabályzat
- A kötelezettségvállalás, az utalványozás, az ellenjegyzés és az érvényesítés rendje
- Anyaggazdálkodási, leltár és selejtezési szabályzat
- Beszerzési szabályzat
- Önköltségszámítási szabályzat

2. Makói Egyesített Népjóléti Intézmény saját belső szabályzatai:

- Élelmezési szabályzat
- Fizetési előleg szabályzat
- Munka- és tűzvédelmi szabályzat
- Belső helyettesítési szabályzat
- Vagyonvédelmi szabályzat
- Munkaruha ellátási szabályzat
- Bentlakásos intézményekben ellátott személy készpénzének, érték- és vagyontárgyainak kezelési szabályzata
- Adatvédelmi szabályzat
- Iratkezelési szabályzat
- Elhunytakkal kapcsolatos szabályzat
- Panaszkezelési szabályzat
- Gépjármű üzemeltetési szabályzat
- Veszélyhelyzet kezelésére vonatkozó belső utasítás
 - Időskorúak Gondozóháza
 - Éjjeli Menedékhely
- Belső szabályzat béren kívüli juttatásról
- Belső szabályzat szolgálati kerékpár (elektromos) használatról
- Munkaköri orvosi vizsgálatok rendje
- Továbbképzési szabályzat
- Nemdohányzók védelmének szabályzata
- Egyéni védőeszköz szabályzat
- Mentési terv- vészhelyzeti
- Fizetési előleg szabályzat
- Ellenőrzési nyomvonal szabályzat

- Vezetékes- és mobiltelefon használati szabályzat
- Kamera szabályzat

Az SZMSZ-hez függelékként kapcsolódó saját belső szabályzatok naprakészségéről, hatályosításáról az intézményvezető gondoskodik.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Makó, 2025. augusztus 15.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető (2.)

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

IDŐSKORÚAK ÁTMENETI GONDOZÓHÁZA

SZAKMAI PROGRAM

MAKÓ

2025. SZEPTEMBER

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóháza a Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik. A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- a tanyagondnoki szolgáltatás,
- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a nappali ellátás
 - idősek klubja
 - nappali melegedő

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
 - időskorúak átmeneti gondozóháza
 - hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
 - bölcsőde/ időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- iskola-egészségügyi ellátás

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

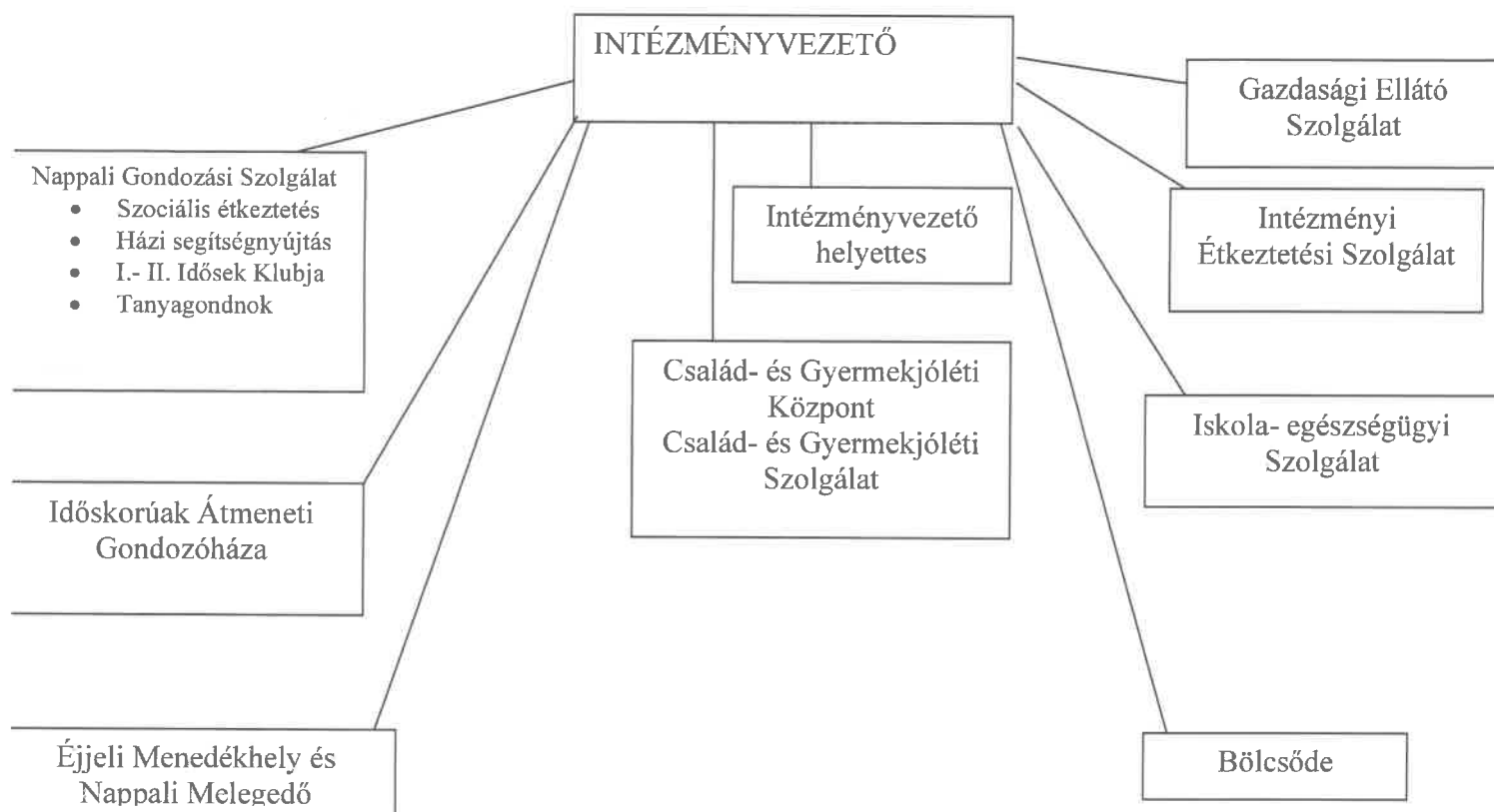
- Gazdasági ellátó szolgálat

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI.30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- Intézményi étkeztetési szolgálat

A szakfeladatok egységekbe osztva képezik az intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra)
Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben

végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

I. A szolgáltatás célja

A szolgáltatás célja, hogy az intézmény a Szociális törvény alapján teljes körű ellátást biztosítson az Időskorúak Gondozóházára jogosult személyek részére, átmeneti jelleggel.

Az Időskorúak Gondozóháza azt a lakossági igényt kívánja kielégíteni, amely az átmeneti elhelyezés iránt felmerül azon idős emberek részéről, akik számára életkoruk, egészségi állapotuk, szociális helyzetük miatt már nem elegendőek az alapszolgáltatás keretében biztosított ellátások.

Az Időskorúak Gondozóháza átmenetet képez a saját otthonban történő gondozás és a tartós bentlakásos intézmény között.

A gondozás célja a bentlakók életkörülményeinek javítása, egészségi állapotuk folyamatos karbantartása, lehetőségekhez mérten javítása, a tétlenség és a magány okozta izoláció csökkentése.

A Gondozóház állandó makói lakóhellyel rendelkező személyek részére biztosít ellátást, melynek időtartama egy év.

Ha egy év elteltével, a gondozott családi környezetbe nem helyezhető vissza, vagy az alapellátás keretein belül az ellátása nem biztosítható, úgy az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével, egy alkalommal az ellátás, egy évvel meghosszabbítható.

II. A megvalósítandó konkrét program bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatások, tevékenységek

Az idősek gondozása összetett tevékenység, amelyet az 1/2017. (II.14.) EMMI rendelet alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletbe bekerült szolgáltatási elemeinek együttes alkalmazásával, a gondozottak egyéni szükségleteinek figyelembevételével valósítunk meg. Az Időskorúak Gondozóházában teljes körű ellátást biztosítunk a gondozottak részére, amelyek:

Fizikai ellátás:

- gondozás,
- felügyelet,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,

Egészségügyi ellátás,

Mentálhigiénés gondozás,

Foglalkoztatás:

- közösségfejlesztés,
- tanácsadás,
- esetkezelés.

Fizikai ellátás:

- Az idős emberek teljes körű fizikai szükségleteinek kielégítése.
- Otthonos és biztonságos környezet, állandó felügyelet megteremtése.
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás biztosítása.
- Az idős kornak megfelelő étkezés, szükség esetén diétás étkezés biztosítása.
- Gondozás és egyéb alapfokú szükségletek kielégítése (személyi higiénia megteremtése).

Egészségügyi ellátás:

- Rendszeres orvosi felügyelet. Hetente kétszer belgyógyász szakorvos vizitel. Bármilyen akut probléma esetén szakorvoshoz juttatjuk az idős beteget.
- Gyógyszer ellátás. A felírt gyógyszereket az orvos utasításának megfelelően a gondozónő osztja, szükség szerint a gyógyszer bevitelét is figyelemmel kíséri.
- Az intézmény a gondozottak számára az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet alapján az alaplistában szereplő gyógyszereket térítésmentesen biztosítja. Az ettől eltérő gyógyszerek térítési díja a lakót terhelik.
- Szükség szerint gondoskodunk a betegek ápolásáról.
- Biztosítjuk a megfelelő szakorvosi ellátást, kórházi kezelést.
- A szűrővizsgálatokkal igyekszünk felmérni a problémákat (ortopédiai, látás-hallás, vércukorszint, tüdőgondozás, csontsűrűség vizsgálat), testsúly ellenőrzés havonta, vérnyomás ellenőrzés hetente, illetve orvosi utasításra naponta többször.

Mentálhigiénés gondozás:

- A közösségi életre való berendezkedés és a szociális beilleszkedés elősegítése,
- A családtól, a hozzátartozóktól való érzelmi elszakadás feldolgozása,
- A veszteségélmények feldolgozása (közeli hozzátartozó elvesztése, stb.),

- A belső lelki állapot és a külső körülmények közötti összhang létrehozása,
- Aktivításra ösztönzés (közös beszélgetések, társaságban való együtt dolgozás),
- A szabadidő hasznos eltöltésére való ösztönzés (zenehallgatás, közös vallásgyakorlás),
- Önbizalom erősítése,
- A közösségen belüli interperszonális kapcsolatok kialakítása,
- Közösségi fejlesztésben való részvétel elősegítése,
- Tanácsadás,
- Esetkezelés.

Foglalkoztatás:

A szabadidős programok keretében szervezett foglalkoztatásoknál a célszerűséget, a készségek fejlesztését, az önkéntességet, a rendszerességet a változatosságot tartjuk szem előtt. A szabadidős programokat éves, havi, heti tervek alapján végezzük, amely során figyelembe vesszük a bentlakók érdeklődését, meglévő fizikai erejüket, készségüket, képességüket. A foglalkozásokról naplót vezetünk.

III. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Az integrált intézmény előnye, hogy az egymásra épülő szociális alap és szakosított ellátások egy intézményen belül valósulnak meg (étkezés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, családsegítő szolgálat). Az egységes szemlélet az azonos munkaszervezetben való együttműködés, a gyors információ áramlás hatékonyabbá és gyorsabbá teszi az idősök egyik ellátás típusból a másikba történő elhelyezését.

- Felügyeleti szervekkel,
- Más szociális intézményekkel,
- Házi orvosokkal,
- Egyházakkal,
- Módszertani intézményekkel történő együttműködés.

Az intézmény fenntartójával az együttműködés többoldalú, kiterjed a költségvetési, pénzügyi, gazdasági tevékenységre, e tevékenységek ellenőrzésére, szakmai ellenőrzésre.

Az intézmény jó kapcsolatot ápol a kistérségben lévő szociális intézményekkel. Segítő együttműködésünk van a kistélepekkel, több alkalommal adtunk helyt továbbképzéseknek, illetve szerveztünk szakmai konzultációkat.

Jó a kapcsolatunk a Csongrád- Csanád Vármegyei Szivárvány Otthon Makói Idősek Otthona és az Óföldreáki Návay Aranka Idősek Otthona Intézményeivel (tartós bentlakásos intézmények). Az intézményünk lehetőséget biztosít arra, hogy az idős ellátásban gondozottak a gondozási idő lejárta előtt tartós bentlakásos intézménybe kerülhessenek.

Szoros a kapcsolat a házi orvosokkal, akik a jelzőrendszer részeként működnek. Több gondozott az ő jelzésük által került a Gondozóházba.

Az egyházak lelkeszei kéthetente, illetve egyházi ünnepek előtt rendszeresen látogatást tesznek a Gondozóházban. A bentlakók személyes kívánságára soron kívül is meglátogatnak egy-egy idős

embert (elsősorban a fekvő betegeket), akiknek nagy szükségük van a lelki vigaszra.

IV. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az ellátottak köre kiterjed: Makó város közigazgatás területén élő, állandó bejelentett lakcímmel rendelkező időskorúakra, valamint 18. életévüket betöltött beteg személyekre, akik magukról koruk, egészségi állapotuk, szociális helyzetük vagy más okból kifolyólag otthonukban időlegesen nem tudnak gondoskodni, illetve róluk nem gondoskodnak.

Az elmúlt évek ellátotti körének főbb jellemzői:

- átlagéletkor: 80,9 év (elmúlt évekhez képest folyamatosan növekszik)
- ellátottak döntő többsége nő
- az ellátást megelőzően nem részesültek személyes gondoskodást nyújtó más ellátási formában (a család próbált gondoskodni valamilyen formában idős hozzátartozójáról, vagy még önellátásra képes volt)
- alacsony jövedelműek
- belterületen élnek, sokan többemeletes, liftnélküli társasházi lakásban
- párhuzamosan több krónikus betegségben is szenvednek (szív- és érrendszeri betegség, mozgásszervi betegség, diabetes, csonttritkulás)
- jelentős azoknak a kérelmezőknek a száma, akiknek nem csak átmeneti gondozásra, hanem tartós ápolásra, részlegben való elhelyezésre lenne szükségük, de a tartósbentlakásos intézményekbe nem nyernek felvételt a magas várólista miatt (fekvő és súlyos betegségben szenvedő betegek, demenciával élő idősök).

V. A feladat ellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások köre, rendszeressége

Az Idősek Gondozóházába 32 fő elhelyezésére van lehetőség. A teljes körű ellátáson belül, az alábbi szolgáltatást nyújtjuk:

Fizikai ellátás:

- gondozás,
- felügyelet,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,

Egészségügyi ellátás,

Mentálhigiénés gondozás,

Foglalkoztatás:

- közösségfejlesztés,
- tanácsadás,
- esetkezelés.

Fizikai ellátás:

- Az intézmény az ellátottakat otthonosan kialakított és berendezett 3-4 ágyas szobákban, a lakók egészségi állapotának és életkorának megfelelő módon helyezi el.
- Az intézményben a gondozottak fizikai és lelki biztonságát és felügyeletét a folyamatos munkarendben dolgozó gondozónők által biztosított személyi, illetve technikai eszközzel (nővérhívó) kontrollálja.
- Külön női és férfi zuhanyzó és WC, illetve mozgáskorlátozottak számára kialakított

akadálymentes WC és zuhanyzó áll rendelkezésre az ellátottak részére.

- A Gondozóház biztosítja a lakók által használt szobákban az életvitelszerű, folyamatos tartózkodást, az évszaknak megfelelő fűtést, a világítást, valamint a meleg vízzel való ellátást.
- Lehetőséget biztosítunk egyik szobából a másikba való átköltözésre, összeférhetetlenség esetén szétköltözésre.
- Az ellátott a saját ruházatát használja, ezzel is segítve az otthonosság érzésének fennmaradását. Ha az ellátást igénybevevő saját ruházattal nem rendelkezik, az intézménynek legalább három váltás ruházatot és lábbelit biztosítani kell évszaknak megfelelően. A személyes használatra kiadott ruházatot egyéni leltáron vezetjük.
- Az intézmény gondoskodik a bentlakók ruházatának tisztításáról, ágyneműk biztosításáról.
- Ágyneműcsere kéthetente, illetve szükség esetén azonnal történik.
- A mosás mosatási rend alapján működik helyben, illetve kiszervezés alapján.
- A gondozottaknak ételsajátosságainak megfelelő napi háromszori étkezést, szükség esetén diétát biztosítunk. Az ételek készítése az intézmény saját konyháján történik, melyet kiszállítanak a Gondozóház tálalókonyhájára.
- Fennjáró ellátottaink az intézmény ebédlőjében kulturált körülmények között fogyaszthatják el az ételeket. Fekvőbetegeink részére a gondozónők a szobájukba viszik az ételt és segítenek az étkezésben.
- Ételek tálalása, újramelegítése, tárolása HACCP szabályainak betartása mellett történik.
- A gondozóház dolgozóinak feladata a szakmai vezető irányítása és ellenőrzése mellett a környezet tisztaságának fenntartása, a szükséges takarítási munkák elvégzése. Törekszünk arra, hogy minden ellátást igénybevevő környezetének tisztán tartásában képességeihez mértén részt vegyen.
- Az igénybevevőket segítjük mindennapi életvitelében, mindennapi ügyeinek intézésében, ha saját háztartásában, vagy annak hiányában azt nem tudja megoldani.
- Szakképzett gondozónők gondoskodnak a gondozottak személyi higiéne biztosításáról, a gyógyszerelésről, az étkezésben, öltözködésben, a folyadékpótlásban, a hely és helyzetváltoztatásban, valamint az inkontinenciában való segítségnyújtásról.
- A testi higiéne biztosítása naponta, illetve szükség szerint történik.
- A napi tisztálkodás és a fürdetés koordinált fürdetési rend alapján valósul meg.
- Nagy gondot fordítunk az ágyhoz kötött gondozottak testi higiéniájára.
- A tisztálkodáshoz mindennemű tisztálkodási szert az intézmény biztosít.
- Mobilitásuk megőrzése érdekében, fizikai állapotunknak megfelelő testmozgást (időstorna) szervezünk, a csak segítséggel mozgók részére biztosítjuk a gondozónőkkel történő sétát.
- A gondozás során egyéni gondozási tervet kell készíteni, melynek tartalmaznia kell az ellátott személy fizikai és mentális állapotának helyzetét, az állapotjavulás, illetve megőrzés érdekében szükséges, illetve javasolt feladatokat, azok időbeli ütemezését, a segítségnyújtás egyéb elemeit. A gondozási tervet negyedévente, illetve a gondozott egészségügyi állapotában bekövetkezett jelentős változása esetén felül vizsgáljuk és az adott egészségi állapotnak megfelelően újratervezzük.
- Havonta dolgozói értekezletet tartunk, ahol a szakmai vezető tájékoztat az aktuális változásokról, programokról, illetve nehezebb esetek, közös problémák megbeszélésére is mód nyílik.
- Egyéb szolgáltatásként, külön díjazás ellenében, mely a lakót terhelik: fodrász, manikűr,

pedikűr vehető igénybe. Ingyenes szolgáltatásunk: a frissítő masszázs, melyet az ellátottjaink részére komfortérzetük javítása érdekében biztosítunk.

Egészségügyi ellátás:

- Egészségügyi ellátás keretében gondoskodunk az orvosi ellátásról, gondozottak egészségi állapotának felvilágosításáról és az egészségmegőrzést szolgáló tanácsadásról. Az intézményben gondozottak orvosi ellátását belgyógyász szakorvossal biztosítjuk, aki heti 2 alkalommal 2x2 órában rendszeresen ellenőrzi a Gondozóház lakóinak egészségi állapotát, betegségeiknek megfelelő gyógyszert rendel el. Indokolt esetben gondoskodik a szakorvosi vagy intézményi gyógykezeléséről. A vizit alkalmával orvosi naplót vezet.
- Az intézményben 1/2000 (I.7.) SzCsM rendeletben foglalt alaplistás gyógyszereket térítésmentesen biztosítjuk.
- A rendszeres gyógyszerkészletet havonta a Gondozóház szakmai vezetője állítja össze az intézmény orvosának javaslata alapján.
- Ezen túlmenően felmerülő egyéni gyógyszerigények költségét az ellátott fizeti.
- Az alaplistás gyógyszerekről a gondozottak rendszeresen tájékoztatást kapnak.
- Az intézmény vállalja a vényre felírt gyógyászati segédeszközöknek az ellátott költségén történő beszerzését.
- A szakorvos által rendelt diétát saját konyháról biztosítjuk.
- A személyi és környezeti, valamint étel-miszer higiénés szabályokat betartjuk és betartatjuk gondozottainkkal.
- A Gondozóházban alapápolási feladatokat is ellátunk, intézményi orvos felügyeletével.
- Ha az ellátásban részesülő személy állapota miatt ápolásra is szorul, az egyéni gondozási terv részeként ápolási tervet is kell készíteni. Az ápolási tervnek tartalmaznia kell az ellátást igénybevevő egészségi állapotának leírását, az ápolási tevékenység tartalmát, az ápolás várható időtartamát, ellátás kezdeményezését más intézményben (pl. fekvőbeteg gyógyintézeti elhelyezését stb.).
- Az ápolási feladatok szakszerű ellátását az intézmény orvosa folyamatosan figyelemmel kíséri.
- Az intézményben elhunytakkal kapcsolatos teendők ellátását az „Elhunytakkal kapcsolatos szabályzat” tartalmazza.

Mentálhigiénés gondozás:

- Intézményünkben valamennyi gondozott számára biztosítjuk a személyre szabott bánásmódot, segítjük a saját otthon elhagyásából adódó lelki megrázkódtatás feldolgozását, a közösségbe való beilleszkedést. Célunk az ellátott testi-lelki aktivitásának fenntartása, megőrzése, valamint a meglévő képességeinek szinten tartása, fejlesztése, lelki harmónia, elégedettség kialakulása.
- Lehetőséget biztosítunk apróbb személyes tárgyak (fényképek, könyvek) behozatalára, amellyel az új környezetet otthonosabbá tudják tenni.
- Nagy gondot fordítunk a szobatársak megválasztására, annak érdekében, hogy a beilleszkedés minél könnyebb legyen.
- A mentálhigiénés szakember személyre szabottan foglalkozik a gondozottakkal. Segítséget nyújt abban is, hogy az esetlegesen lazuló családi kapcsolatok szorosabbra fonódjanak és a családtagok idős hozzátartozójukat rendszeresen látogassák. Közreműködik a konfliktusok kezelésében, megoldásában, esetmegbeszélést kezdeményezhet szakemberek közreműködésével (ellátott jogi képviselő, pszichológus).

- A mentálhigiénés gondozást a gondozónők beépítik a gondozási folyamatba. Különösen nagy figyelmet fordítunk az ágyhoz kötött gondozottak mentális állapotára.
- A Gondozóház lakóinak lehetőséget biztosítunk a szabad vallásgyakorláshoz. A református, katolikus és görögkatolikus egyház rendszeresen tart istentiszteletet, misét az erre a célra kialakított imateremben. Az egyházak fontos szerepet töltenek be az idősek lelki gondozásában.
- Az ellátás rendszeressége: az idős ember szükségletének megfelelően. Mentálhigiénés szakember egyéni és csoportos foglalkozást heti két alkalommal vezet.

Foglalkoztatás:

- A foglalkoztatással célunk: preventív módon az idős embert ki tudjuk mozdítani az izolálódás, az introvertáltság és a mások iránti közöny állapotából.
- Közösségfejlesztés céljából a mentálhigiénés szakember rendszeresen szervez programokat, hogy az idősek hétköznapijait változatosabbá, színesebbé tegye, a bentlakókat közösséggé formálja.
- A foglalkozások megválasztásakor figyelemmel vagyunk az ellátást igénylő életkorára, egészségi állapotára és meglévő képességeire.
- A szellemi képességek megőrzését játékos vetélkedőkkel segítjük elő. A manuális készség megtartása érdekében papír és textil felhasználásával apróbb tárgyakat készítenek a lakók, amelyeket elajándékozhatnak.
- Mozgásképességük szinten tartását időstornával, városi, piaci sétával segítjük elő.
- Az információhoz jutást televíziók, rádiók biztosítják, többféle napi és hetilap áll a gondozottak rendelkezésére. Adományból származó kisebb könyvtárral is rendelkezünk, illetve hangos könyvtári regényeket is kölcsönzünk, amelyet időseink nagy élvezettel hallgatnak.
- Részt veszünk különböző programokon, ahol a generációk találkozhatnak egymással. A generációk közötti kapcsolat megtartása érdekében óvodás és általános iskolás csoportok rendszeres látogatói a Gondozóháznak. Az egyházi ünnepeket közösen ünnepeljük, de egyéb alkalmakkor is műsorokkal szórakoztatjuk a bentlakókat.
- A város központjában lévő Gondozóházból könnyen elérhetők a különböző rendezvények, illetve a saját intézményünkben működő klubjaink rendezvényeire is meghívást szoktunk kapni. Ezekre a rendezvényekre gondozónői kísérettel tudnak eljutni a lakók, valamint a tanyagondnoki szolgálat gépkocsijával.
- Negyedévente lakógyűlést tartunk. Minden lakó elmondhatja a problémáját, javaslatát, amit a szakmai vezető és az intézményvezető figyelembe vesz a lakók jobb életkörülményeinek javításáért.

VI. Az ellátás igénybevétele módja

A kérelmező és/vagy törvényes képviselője kérelmet nyújt be az Időskorúak Átmeneti Gondozóházában történő elhelyezésre. A kérelmet az intézményvezető fogadja és bírálja el. A döntéshez szükséges információkat és az előgondozást az Időskorúak Átmeneti Gondozóházának szakmai vezetője szerzi be/végzi. Sürgősségi elhelyezés esetén a kérelem benyújtását követő azonnali döntéshozatal történik szabad férőhelyek függvényében.

A szakmai vezető elvégzi az előgondozást, illetve beszerzi a gondozási szükségletekről szóló igazolást, valamint a jövedelemigazolást. A beszerzett dokumentumokkal a szakmai vezető megkeresi a kérelmező előkészített anyagával az intézményvezetőt döntéshozatal céljából. A

döntéshozatalt (Szt. 94§ a) szerint) követően a kérelmezőt írásban értesíti az intézményvezető. Az írásos tájékoztató tartalmazza az intézménybe történő felvétel rendjét, időpontját és az elhelyezéssel kapcsolatos teendőket. Tekintettel arra, hogy az Időskorúak Átmeneti Gondozóháza határozott ideig, maximum 1 év időtartamra, - amely meghosszabbítható indokolt esetben - szól a döntésről szóló értesítés erre is kiterjed. Az előgondozás a kérelem beérkezésétől számítva két héten belül történik. A megállapodás megkötése a felvétel napján aktualizálódik.

A megállapodás (Szt. 94/C § (3)) kiterjed az intézményben való életvitel módjára és bekerülési költségeire és az ellátottra vonatkozó jogokra és kötelességekre, valamint a gondozás időtartamára.

VII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Intézményünk több szociális alap- és szakosított ellátást biztosít Makó város lakosainak. Valamennyi szolgáltatásról, az igénybevétel módjáról, az intézmény elérhetőségéről weblapon, a Polgármesteri Hivatal által kiadott, (a város valamennyi lakásába eljutó) Makói Hírek újságon keresztül értesülhet a lakosság. Az intézmény a Makói Városi Televízió közérdekű hirdetési útján is tájékoztatja a lakosságot.

VIII. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogaival kapcsolatos szabályok

Az ellátottak általános jogai:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz.
- Az ellátást igénybe vevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- Az ellátottnak joga van az intézményen belüli és intézményen kívüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalomára, biztonságára. Az intézményen kívüli és belüli mozgások szabályozása a házirendben leírt módon történik, illetve a felvételi elbeszélgetés során kerül tájékoztatásra.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartásához, rokonok, látogatók fogadásához. A látogatások részletes rendjét a házirend tartalmazza.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez, erről az intézmény hirdetmény útján tájékoztatja a lakókat.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden gondozott külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviselőjében járhat el.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló közalkalmazottaknak biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait,
- munkájukat elismerjék,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A munkáltató nagy gondot fordít arra, hogy dolgozói részére minél több lehetőséget biztosítson rekreációra, mentális állapotuk karbantartására, a kiegésző megelőzésére (pszichológus, szupervízió, szakmai továbbképzések, intézményi rendezvények).

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozók szakmai továbbképzésének rendje, üteme és finanszírozása a Továbbképzési Szabályzatban foglaltak szerint történik.

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházának munkaköreit betöltő személyek közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek.

Helyettesítés rendje

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházának szakmai vezetőjét távollétében az intézményvezető által kijelölt munkatárs helyettesíti. Valamennyi szakdolgozó munkaköri leírásában meghatározásra került a helyettesítés rendje.

Azonos telephelyen, azonos munkakörben foglalkoztatott dolgozók helyettesítését a szakmai vezető határozza meg.

Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Gyenge Ferenc
szakmai vezető

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

ÉJJELI MENEDÉKHELY SZAKMAI PROGRAM

Makó
2025.

Jóváhagyva:

1. Általános rész

Az Éjjeli Menedékhely Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *a családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősek klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás,*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*
 - *bölcsőde*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

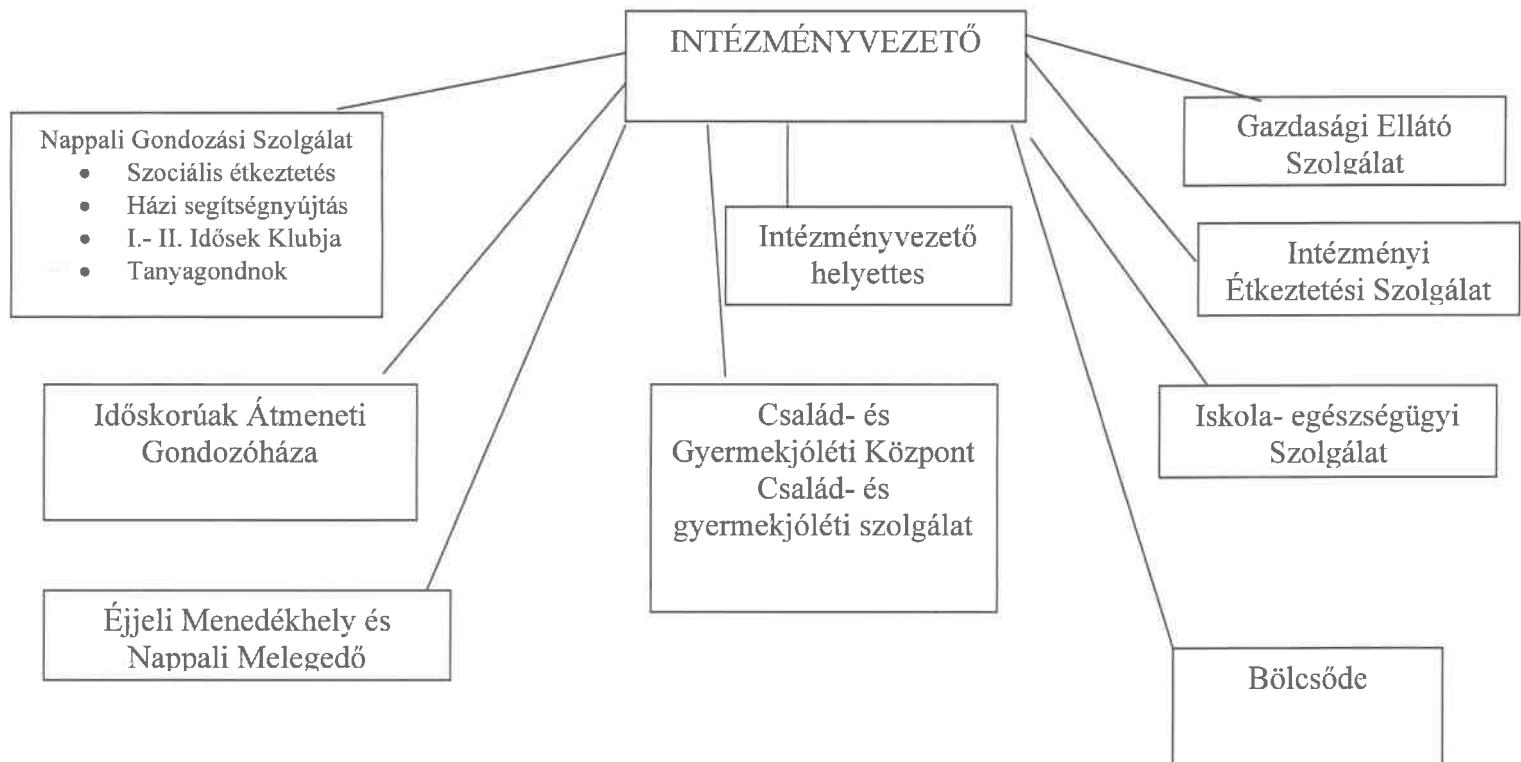
- *Gazdasági ellátó szolgálat*

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- *Intézményi étkeztetési szolgálat*

A szakfeladatok szakmai egységekre/egységekbe osztva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

1. számú ábra

I. Az Éjjeli Menedékhely célja:

A szolgáltatás célja, hogy az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyeknek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállását lehetővé tegye.

Az Éjjeli Menedékhelye feladata, hogy biztosítsa a Makó városában élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött, férfi hajléktalan személyek részére az éjszakai pihenést, az étel melegítésére és az étkezésre szolgáló helyiségeket.

A hajléktalan ellátás megszervezése során figyelmet kell fordítanunk az ellátást igénybevevő személyek alapvető jogaira és emberi méltóságára.

Az ellátást nyújtó személyek segítséget nyújtanak a hajléktalan személyek életviteléhez, elősegítve a szociális ellátások elérését és igénybevételét.

II. A megvalósítani kívánt konkrét program bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása:

Az Éjjeli Menedékhely a működési engedély alapján 22 fő, férfi befogadására alkalmas. Az intézmény az év minden napján 18.00. órától, másnap reggel 8.00. óráig tart nyitva. A menedékhely jogszabályban meghatározott nyitvatartási ideje 14 óra. Az Éjjeli Menedékhelyen nem kell szociális munkát nyújtani.

Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Éjjeli Menedékhelyet önként vállalt feladatként látja el.

Az Éjjeli Menedékhely működtetésével lehetőségük nyílik a fedél nélkül maradt embereknek a biztonságos éjszakai pihenésre, fizikai szükségleteik minimális kielégítésére, valamint szociális, mentális gondjaik kezelésére. Az életvezetési problémák megoldásában a szociális szakemberek nyújtanak segítséget.

Az Éjjeli Menedékhely az 1993. évi III. törvény és 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet által kötelezően előírtan biztosítja:

- az éjszakai pihenésre,
- a személyi tisztálkodásra,
- a betegek elkülönítésére,
- a közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket,
- a szállás fűtését, világítását, folyamatos meleg vízzel való ellátást,
- a személyes tárgyak tárolásához zárható szekrényt, a ruházat tisztításához mosógépet és centrifugát,
- étel melegítésére alkalmas eszközt, valamint az étel elfogyasztásához e célra kijelölt helyiséget,
- a közösségi helyiség rendeltetésszerű használatához szükséges berendezést,
- elsősegélyhez szükséges felszerelést.

Az Éjjeli Menedékhely, ezen túlmenően a következőket biztosítja:

- a tisztálkodáshoz szükséges textíliát és tisztálkodó szert,
- a személyes ruházat tisztításához, mosószert,
- ágyneműt,
- ha lehetőség adódik, akkor előre csomagolt száraz élelmiszert – adományból, pályázati összegből.

Az intézmény szolgáltatásainak az igénybevételével a hajléktalan személyeknek lehetőségük adódik arra, hogy rendezett külsővel jelenjenek meg a munkaerőpiacon, és jelen helyzetük, hátrányosan ne csökkentse a munkához jutási esélyüket.

Társadalmi aktivitásuk növelésével, a tartós lakhatási megoldáshoz jutás és a munkaerőpiacra történő visszatérés esélye teremthető meg.

A menedékhely folyamatos ápolásra, gondozásra szoruló személyt nem lát el. Az intézmény szociális segítői folyamatosan figyelemmel kísérik az igénybe vevők egészségi és mentális állapotát, így szükség esetén kezdeményezi orvosi ellátásukat, szervezi és koordinálja egyéb egészségügyi szolgáltatók, rehabilitációs intézmények igénybevételét és elérhetőségét.

A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter a $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ vagy annál alacsonyabb hőmérséklet, tartósan $27\text{ }^{\circ}\text{C}$ feletti napi középhőmérséklet vagy egyéb időjárási körülmények esetén a meteorológiai szolgálat második szintű veszélyjelzése esetén a regionális diszpécserközpontokon keresztül vörös kód figyelmeztetést ad ki, amelynek ideje alatt a bentlakásos intézmények – a diszpécserközpont előzetes jelzése alapján – a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett ellátási formájuktól, ellátási területüktől és férőhelyszámuktól függetlenül kötelesek az intézménybe érkező hajléktalan személynek élete és testi épsége megóvásához szükséges mértékben a pihenés, télen a melegedés lehetőségét biztosítani.

Tehát a vörös kód ideje alatt az Éjjeli Menedékhely fogadja az utcán élő, de elhelyezést kérő hajléktalan személyeket. Ezen időszak alatt intézményi jogviszony nem jön létre.

Napi kapcsolatot tartunk fent a Regionális Diszpécserszolgálattal a protokollnak megfelelően.

Téli időszakban a kihűlés és a fagyveszély elkerülése, nyári időszakban pedig az extrém meleg elleni védelem a célunk.

IV. Más intézményekkel történő együttműködés módja:

Az integrált intézmény előnye, hogy az egymásra épülő szociális alap és szakosított ellátások egy intézményen belül valósulnak meg (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek klubjai, tanyagondnoki szolgálat, családsegítő szolgálat, család és – gyermekjóléti központ, időskorúak átmeneti gondozóháza, nappali melegedő). Az egységes szemlélet az azonos munkaszervezetben való együttműködés, a gyors információ áramlás hatékonyabbá és gyorsabbá teszi a hajléktalan személyek egyik ellátás típusból a másikba történő elhelyezését.

A Család- és gyermekjóléti szolgálat az észlelő és jelzőrendszer tagjainak rendszeres szakmai megbeszéléseket szervez, melynek a menedékhely szociális szakemberei is résztvevői és munkájukat nagyban segíti.

Az Éjjeli Menedékhely jó kapcsolatot tart fent a felügyeleti szervekkel, más szociális-egészségügyi intézményekkel, háziorvosi rendelőkkel, civil szervezetekkel, Járási Hivatallal, Foglalkoztatási Osztállyal, Polgármesteri Hivatallal, az ország területén lévő, hajléktalan ellátással foglalkozó intézménnyel, egészségügyi intézményekkel, nyugdíjbiztosítási igazgatósággal, Csongrád Megyei Önkormányzattal, idősek otthonával.

Jó szakmai kapcsolatokat alakítottunk ki más települések és szervezetek által működtetett hajléktalanokat ellátó intézményekkel. A szakmai műhelyek létrejöttével lehetőség nyílt a rendszeres szakmai információk megszerzésére, cseréjére és ezáltal a hatékonyabb munkavégzés megszervezésére, programok kidolgozására, továbbfejlesztésére.

Az éjjeli menedékhely szervesen beépült a régiós ellátó rendszerbe, évek óta folyamatos a kapcsolattartás a Diszpécserszolgálattal és a katasztrófavédelemmel.

A hajléktalan ellátásnak az is feladata, hogy a működő intézményekről az információ a hajléktalan és krízis helyzetbe került személyekhez eljusson. Tájékoztatást kell nyújtani, hogy hol és milyen formában lehet a különböző szolgáltatásokat igénybe venni.

V. Ellátandó célcsoport megnevezése:

Az ellátottak köre kiterjed: Makó város közigazgatási területén élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött hajléktalan személyekre.

Az Éjjeli Menedékhelyet igénybe vevő személyek száma, az év elején és az év végén nő meg ugrásszerűen. A téli időszakban, megszűnnek a hideg miatt azok a lakhatási lehetőségek, melyek a melegebb hónapokban, átmeneti megoldást nyújtottak a rászorulóknak. Így, azok a személyek, akik ilyen helyeken laknak, a téli időszakban igénybe veszik az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait.

A szezonális munkák megszűnése- megkezdése is egy ok, ami növeli-csökkenti az intézményi kihasználtságot.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a családi kapcsolatok megromlása (válás, különélés, családon belüli erőszak) az elsődleges ok, ami a hajléktalansághoz vezet.

A lakhatási problémák (saját tulajdonú ingatlan elvesztése, albérlet megszűnése a szívésségi alapon történő elhelyezés) és a munkanélküliség a következő ok, ami a krízisállapot kialakulásához vezet.

A szociális ellátó rendszer túlterheltsége, és a rászorultak alacsony szocializációs szintje eredményezi azt, hogy más szociális intézményből, - állami gondozásból, börtönből, - a hajléktalan ellátásba kerülnek ki a rászorultak.

Az igénybe vevők iskolai végzettsége:

A hajléktalanná válás veszélye legnagyobb azoknál a személyeknél, akik alacsony (8 általánosnál kevesebb-, vagy 8 általános) iskolai végzettséggel rendelkeznek. Fontos azonban megjegyezni, hogy inkább személyiség típushoz kötjük a hajléktalan életformát. Bizonyíték erre, hogy a magasabb iskolai végzettséget szerzők közül is vannak, akik hontalanná válnak.

Életkor szerinti megoszlás:

Az elmúlt évek tapasztalata, hogy nő a középkorúak aránya (40-60 év), és egyben ez azt is eredményezi, hogy nő az ellátotti rendszerben maradók aránya is, mivel sajnos az idősebbek egyre nehezebben találnak kiutat helyzetükből. Mindamellet, hogy hajléktalanok esetleg szenvedély, vagy pszichiátriai betegek is egyben.

Azok a személyek, akik öt, vagy talán még ennél is több évet töltenek el fedél nélkül, azok már nehezen alkalmazkodnak a társadalmi szabályokhoz, nincs semmiféle alternatíva előttük, nincs jövőképük. Ideig-óráig meg van bennük a küzdeni akarás, a vágy, talpra szeretnének állni, de már nincs erejük és kapacitásuk rá, így „beragadnak” és végső megoldásnak tartják az intézményi ellátást.

VI. A fenntartó az alábbi szolgáltatási elemeket biztosítja:

Felügyelet: az intézmény nyitvatartási ideje alatt az igénybevevők számára, lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll.

Tanácsadás: az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Esetkezelés: az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésre) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe

A hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye segíti a más szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

VII. Az ellátás igénybevételének módja:

Az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait elsősorban azok a Makó közigazgatási területén élő, vagy tartózkodó hajléktalan személyek vehetik igénybe, akik három hónapnál nem régebbi érvényes negatív tüdőszűrő eredménnyel rendelkeznek, továbbá megismerik és magukra kötelező érvényűnek fogadják el az Éjjeli Menedékhely Házirendjét.

Szükség esetén fertőző betegséget kizáró orvosi igazolást kell bemutatni.

A menedékhely szolgáltatásait önként és térítésmentesen lehet igénybe venni.

A szolgáltatás igénybevételére jelentkező köteles bemutatni a természetes személyazonosító adatait.

Az Éjjeli Menedékhelyen intézményi jogviszony jön létre a jogosult kérelme – az Éjjeli Menedékhelyre történő jelentkezése – alapján, az elhelyezést nyújtó menedékhelyre történő felvétellel kezdődően.

Az intézményi jogviszony határozott idejű, legfeljebb az Éjjeli Menedékhely nyitvatartási idejéig tart. Az ellátás megszüntetésének szabályait a Házirend tartalmazza.

Az intézmény vezetőjének a szolgáltatást igénybe vevő személyek adatairól nyilvántartást kell vezetnie a Sztv. 20.§ (2) bek. a) pontja szerint.

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011.évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló rendelkezései az irányadók.

VIII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás, helyi módja:

Intézményünk több szociális alap és szakosított ellátást biztosít Makó város lakosainak. Valamennyi szolgáltatásról, az igénybevétel módjáról, az intézmény elérhetőségéről szórólapokon, a Polgármesteri Hivatal által kiadott, (a város valamennyi lakásába eljutó) Makói Hírek-en keresztül értesülhet a lakosság. Az intézmény a makói városi televízió közérdekű hirdetése útján is tájékoztatja a lakosságot. Ingyenesen hívható zöldszámon is lehet érdeklődni az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról.

IX. Ellátottak és a szociális szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

Az éjjeli menedékhely igénybevételekor, az intézmény megbízott munkatársa a fenntartó által jóváhagyott Házirendet ismerteti az igénybe vevővel. A Házirend szabályainak betartása a lakókra és az intézményben dolgozóakra nézve egyaránt kötelező.

A Házirendet az intézményben jól látható helyen ki kell függeszteni és gondoskodni kell arról, hogy az ellátottak és az intézmény dolgozói számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

Az ellátottak általános jogai:

- az ellátás igénybevétele önkéntes,
- az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségleteire tekintettel a szolgáltatás igénybevételére, az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő

bánásmódhoz, tilos bármiféle megkülönböztetés (nemre, korra, vallási-, nemzeti-, etnikai hovatartozásra, politikai véleményre stb.)

- az ellátást igénybevevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épséghez, testi-lelki egészséghez) maradéktalan és teljes körű biztosítására,
- az ellátást igénybevevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Az erről készült tájékoztató az intézményben kifüggesztésre kerül, valamint a lakógyűlésen szóban ismertetik.
- az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére
- az intézményvezetőnek gondoskodnia kell az ellátást igénybevevők intézménybe bevitt vagyontárgyainak, személyes tárgyainak és értékeinek megfelelő és – szükség esetén – biztonságos elhelyezéséről
- ha az ellátást igénybevevő vagyontárgya vagy értéktárgya a megőrzés szempontjából speciális feltételeket igényel, az intézmény köteles segítséget nyújtani az ellátást igénybevevő részére a megfelelő elhelyezéshez, illetve annak igénybevételéhez vagy eléréséhez
- az ellátást igénybevevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására. Az intézményvezető a házirendben szabályozott módon rendelkezhet a látogatás rendjéről, és meg kell határozni azokat az eseteket, amikor a látogatók látogatási időn kívül is kapcsolatot tarthatnak az ellátást igénybevevővel. A látogatók fogadása során figyelemmel kell lenni az intézményben élő más személyek nyugalma.
- az intézményvezető a házirendben szabályozott módon és esetekben intézkedhet a látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben
- a hajléktalan személy intézményi szolgáltatásának igénybevétele nem tehető függővé olyan információktól, mely korábbi életvitelével, előéletével kapcsolatos
- a hajléktalan személyeket ellátó intézmény vezetője az ellátott személyek részére köteles postacímet biztosítani, és a részükre szóló küldeményt átadni.
- amennyiben az intézményben ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eü. tv.) beteg jogait szabályozó rendelkezéseire.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló közalkalmazottaknak biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait,
- munkájukat elismerjék,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- Az Éjjeli Menedékhely munkaköreit betöltő személy a Sztv. 94/L. § (2) bek. d) és f) pontjai alapján közfeladatot ellátó személynek minősül.
- A szolgáltatásban foglalkoztatottak védelme érdekében az esetlegesen felmerülő veszélyhelyzet kezelésére az intézményvezető belső utasítási rendet dolgozott ki.

Az Éjjeli Menedékhelyet igénybe vevő a szolgáltatás nyújtással kapcsolatos panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja és erről a panaszt írásban tájékoztatja. Amennyiben a panasztevő, a válasszal nem ért egyet, illetve azzal nincs

megelégedve a válasz kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszának orvoslásáért a fenntartóhoz fordulhat.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap – és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő személy részére nyújt segítséget jogaik gyakorlásában. Elérhetőségéről az Éjjeli Menedékhely szociális segítői adnak tájékoztatást, illetve a képviselő neve, elérhetősége, telefonszáma látható helyen kifüggesztésre kerül az intézményben.

Intézményvezető:

6900 Makó, Tinódi utca 8/a.

Tel.: 62/213- 420

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi képviselő elérhetőségét minden igénybevevő külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

- Az ellátottjogi képviselő feladatai: megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviselőként járhat el.

X. Az intézmény személyi feltételei:

Valamennyi szakdolgozó munkaköri feladata és a helyettesítés rendje a munkaköri leírásokban pontosan meghatározásra került.

Hosszan tartó betegség, vagy egyéb hosszú távollét esetén a helyettesítésről az intézményvezető átirányítással, túlóra elrendelésével munkaidőben vagy azon kívüli helyettesítésről gondoskodik

Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Farkas Erika
szakmai vezető

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

**HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS
SZAKMAI PROGRAM**

Makó

2025. szeptember

TARTALOMJEGYZÉK

1. ÁLTALÁNOS RÉSZ	3
2. A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS CÉLJA, FELADATA	5
2.1. A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS CÉLJA	5
2.2. A HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS FELADATA	5
3. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	5
4. MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA	10
5. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT JELLEMZŐI	11
6. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, KÖRE, RENDSZERESSÉGE	11
7. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	13
8. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	14
9. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODSÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	15

1. Általános rész

A házi segítségnyújtás Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik szervezeti egységben. A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján a következő feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *a családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősek klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás,*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*
 - *bölcsőde*
 - *időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

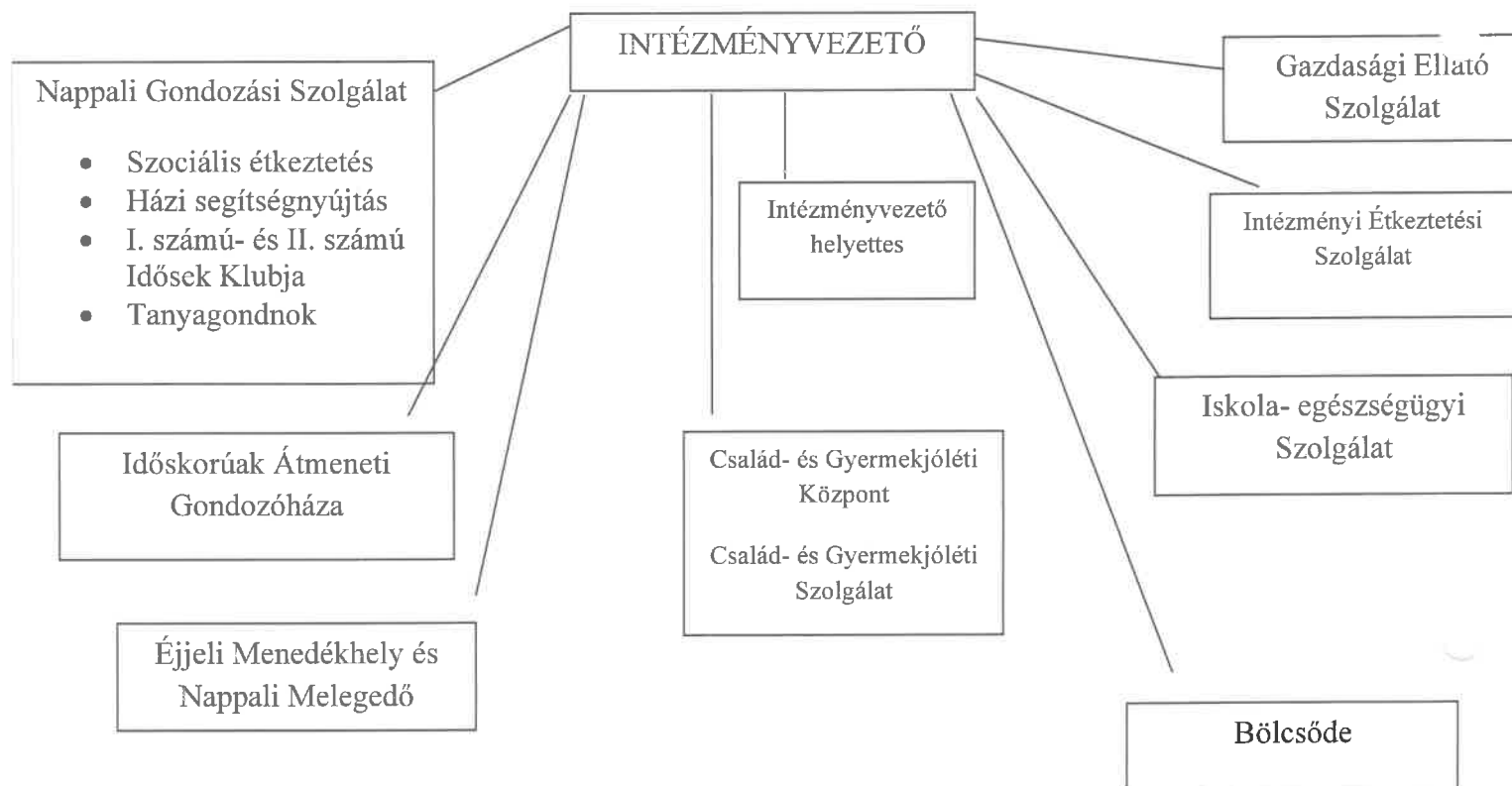
- *Gazdasági ellátó szolgálat*

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

Intézményi étkeztetési szolgálat

- A szakfeladatok szervezeti egységekbe osztva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY SZAKFELADATAI

2. A házi segítségnyújtás célja, feladata

2.1. A házi segítségnyújtás célja

Gondoskodni

- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak,
- azokról a fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

Segítséget nyújtani ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- saját környezetében
- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

2.2. A házi segítségnyújtás feladata

Az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködés. Ezen túlmenően a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtás.

3. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A hatályos jogszabályok értelmében a települési önkormányzat köteles gondoskodni a házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról, amely ellátás keretein belül a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítani kell az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges tevékenységeket. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

A szociális segítség keretében biztosítani kell:

- a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- a háztartási tevékenységben való közreműködést,

- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

A személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- valamint a szociális segítség szerinti feladatokat.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény jelenlegi működési engedélyében, a házi segítségnyújtásban az ellátható személyek száma: 63 fő.

A személyi gondozásban részesülők arányában a szakképzett gondozónők létszáma 9 fő. Saját körzetek alapján látják el gondozottjaikat. Munkájukat a Nappali Gondozási Szolgálat szakmai vezetője koordinálja. Valamennyi gondozónő a hatályos jogszabályok által előírt képesítéssel és szakképzettséggel rendelkezik. A munka hatékony és magas szintű végzéséhez az intézmény minden szükséges eszközt rendelkezésre bocsájt. Ennek értelmében a gondozónők közlekedésükhöz elektromos kerékpárt, kerékpárt használnak. Mindenkinek kizárólagos használatra rendelkezésre áll vérnyomásmérő. Közös használatra rendelkezésükre áll vércukormérő, Tens-készülék. Irodájuk felszereltsége tartalmazza a vezetékes telefonhasználatot és az internet elérhetőséget. Az ellátottak számára nyitva álló helyiségben található vezetékes telefon, személyi számítógép, internet, fénymásoló.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a házi segítségnyújtás keretében az alábbi tevékenységek és résztvékenységeket biztosítja:

Szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás szolgáltatási elemként:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- kísérés

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási feladatok körében:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- ágyazás, ágyneműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- száj, fog és protézis ápolás
- körömápolás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül)
- mozgatás ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebkezelés
- gyógyszer kiváltása
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása

- vérnyomás és vércukor mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás
- a háziorvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

Kiegészítő szolgáltatások:

- orvosi utasításra: gépi masszírozás, TENS készülék használat

A gondozási szükséglet vizsgálata, illetve a házi segítségnyújtás jogszabályi kötelezettségei elsősorban az ellátást igénylő egészségi állapotára terjed ki és ez ennek megfelelő, erre kiterjedő terv alapján történik.

Az ellátás során a fizikális szükségletek mellett a mentális szükségletek egyidejű gondozása, ápolása és stimulálása is folyik. Kiemelt szempont az ellátásra szoruló életében a stimuláció, hiszen csak ezen a módon lehet elkerülni a beszűkülést, leépülést. A jó kommunikáció megfelelő színezettel és kiváló tartalommal sokat segít az ellátottnak. A segítő kapcsolat része a résztvevővé tétel. Természetesen mindez időigényes és személy/gondozónő függő, ugyanakkor a minőségi munka esetében elengedhetetlen.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet, melynek keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükséglet felülvizsgálható és módosítható. Ha a gondozási szükséglet III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt tájékoztatja a szakmai vezető a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig házi segítségnyújtásra jogosult. Ez jogszabályi tény, amely az intézményi szakmai munka során is fókuszban van.

A házi segítségnyújtás protokollja az alábbiakban foglalható össze:

- A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető - ennek hiányában a jegyző - kezdeményezi az ellátást igénylő személy gondozási szükségletének vizsgálatát, a törvényben meghatározottak szerint
- Az előgondozás során és a beérkezett orvosi igazolások, szakvélemények alapján megállapításra kerül a gondozás
- Ha a gondozási szükséglet III. fokozatú, a szolgáltatást igénylőt tájékoztatja a szakmai vezető a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig házi segítségnyújtásra jogosult.
- A házi segítségnyújtás jogosultsági feltételei szabályzóban kerültek meghatározásra. Ennek értelmében a szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál figyelembe kell venni a szolgáltatást igénybe vevő személy

rendszeres havi jövedelmét, továbbá a kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet. A megállapított személyi térítési díj nem haladhatja meg a fentiekben megállapított jövedelem 25 %-át, illetve 30%-át, ha a házi segítségnyújtás mellett étkeztetést is biztosítanak. A személyi térítési díj összege - önkormányzati intézmény esetén - a fenntartó rendeletében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai ezt indokoltá teszik. A házi segítségnyújtást igénylő, szociális étkeztetést is igényelhet.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, így a házi segítségnyújtás is. Az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve - a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy - ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta - önállóan terjesztheti elő. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételét szóban vagy írásban kell kérelmezni. Az igénylés útvonalának protokollja fontos az ügyfél-útvonal elemzésénél. A kérelemre meghozott döntéssel szemben jogorvoslattal lehet élni. A jogorvoslat vonatkozhat a gondozási szükséglet megállapítására tett döntésekre, valamint a térítési díjfizetésre.

4. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A házi segítségnyújtásról eddig leírtak alapján egyértelműen megállapítható, hogy a szociális szolgáltatások azon típusa, amelynek nyújtása elképzelhetetlen a partnerségi együttműködés hiányában. A partnerségben együttműködő szervezetek különböző forrásaik hozzáadásával lendítik előre a közös ügyet, melynek világosan meghatározott célja és tárgya van. Partnerség az ellátott/ellátottak érdekében, a szükségletek meghatározására és azok kielégítésére kell, hogy létre jöjjön. Minél szélesebb a partnerek köre, annál biztosabb a kitűzött cél elérése.

A házi segítségnyújtás a Makói Egyesített Népjóléti Intézményben integrált szakmai egységként működik. Az integráció előnye, a gyors információáramlás, amely lehetővé teszi, hogy a rászorulóknak mielőbb a szolgálat látókörébe kerüljenek, és a lehetőségekhez képest rövid időn belül biztosításra kerüljön számukra a megfelelő ellátás.

A házi segítségnyújtás feladatellátói kapcsolatot tartanak:

- Makó Város Önkormányzatával,
- egészségügyi intézményekkel,
- gyógyászati segédeszközök gyártójával, forgalmazójával,
- érdekképviselőkkel, civil szervezetekkel,
- civil szervezetek klubjaival,
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- más szociális intézményekkel.

A házi gondozók kapcsolatot tartanak a körzetben tevékenykedő háziorvosokkal, szakorvosokkal, kórházzal, illetve a szakápolói szolgálattal. A gondozónő segítséget nyújt a gyógyszerek felíratásában, tájékoztatja az orvost a gondozott egészségi állapotáról, a bekövetkezett változásokról, illetve az orvos javaslatait beépíti gondozási tevékenységébe. A partneri együttműködés alapelve a résztvevő szakemberek közötti konzultáció, folyamatosság és közös tevékenységek, a dokumentálás, az átláthatóság és az esélyegyenlőség. Az együttműködés hozadéka a külső és belső támogatottság, a kohézió, az összeadódó kapacitások. Az együttműködés kardinális előnye a többféle kompetencia, tudás, készség, tapasztalat összeadódása és értékesíthetősége.

5. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az ellátottak köre: Makó városban élő, a jogszabályi feltételekben meghatározottak szerinti lakosok.

A házi segítségnyújtás keretében az intézmény gondoskodik azokról a személyekről:

- akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek,
- hozzátartozóik róluk gondoskodni nem, vagy csak részben képesek;
- akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik,
- azokról a személyekről, akik a rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A demográfiai mutatók alapján azt mondhatjuk, hogy Makó városában az időskorúak társadalmi köre növekvő tendenciát mutat. Folyamatosan nő az egyszemélyes háztartások száma, a gazdasági és társadalmi folyamatok és értékek mentén csökken a generációs együttélések és felelősségvállalások aránya. Ezek alapján arra kell felkészülnünk, hogy a házi segítségnyújtásban folyamatosan készek legyünk a jogos szükségletek kielégítésére. Fontos, a házi segítségnyújtás során kiemelnünk azt a tényt, hogy az ellátást igénybe vevők körében csak végső esetben, drasztikus megoldásként fogadható el a saját lakókörnyezet elhagyása, intézményi elhelyezés. Ezért a képessé tétel és a fennmaradó és meglévő képességek fejlesztése kiemelten fontos feladat.

A fentebb tett megállapításokat támasztja alá, az a statisztikai tény, hogy Makó városában közel 22.000 fő rendelkezik bejelentett lakcímmel, közülük körülbelül 6000 fő a 60 év feletti lakosok száma.

A jelenleg ellátásban részesülők demográfiai mutatói:

Nemek szerinti megoszlás:

Nő 78%	Férfi 22%
--------	-----------

Életkor szerinti megoszlás:

18-64 év között: 8%
65-74 év között: 30%
75 év felett: 62%

Szociális jellemzők, jövedelmi viszonyok:

A legkisebb öregségi nyugdíj összegének 150%-a alatt rendelkezik jövedelemmel: 5%
--

A házi gondozottak közül sokan özvegyek, egyedülállóak, családjuk, rokonuk nem él a városban, ellátásukban segítséget nem tudnak nyújtani.

6. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

Az ellátást igénylők szívesebben fordulnak azokhoz a szervezetekhez, akiket ismernek, akikben bíznak és akik - szerintük legalább is – kevésbé bürokratikusak. Ezek alapján azt lehet mondani, hogy a jól működő partneri együttműködések legfőbb biztosítékai a személyes kapcsolatok, ismeretségek. Nagyobb befolyásoló tényezőnek tűnik az együttműködések kialakulásánál, működésénél a szervezetekben dolgozó munkatársak, mint az adott szervezet általános szakmai munkája. Mind az információk áramoltatásánál, mind a kapcsolatfelvételnél, ezek fenntartásánál szükséges a kapcsolattartók rugalmassága, motiváltsága, elhivatottsága és szakmai tudása. Természetesen mindenkor a jogszabályi feltételek mentén. Szükséges az ágazatok, a szektorok és egyes intézmények közötti kapcsolati híd együttműködési intenzitás megfogalmazása, valamint egy közös jövőkép megalkotása. Történik mindez a lakosság, a szolgáltatást igénybevevők érdekében.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy – ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta – önállóan terjesztheti elő. Ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, akkor az intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhivatal előzetes jóváhagyása szükséges. A

személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését az intézményvezető intézkedése alapozza meg. Az intézményvezető rendelkezik döntési jogkörrel, figyelembe véve a szakmai vezető javaslatát. Az intézményvezető írásban értesíti döntéséről az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Ha az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője vitatja az intézményvezető döntését, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ilyen esetben a fenntartó határozattal dönt a kérelem teljesítésének kérdéséről. Az intézmény által nyújtott ellátás igénybevételének megkezdésekor az intézményvezető és a szakmai vezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével megállapodást köt, amely tartalmazza az intézményi ellátás időtartamát, a nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét, a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, a jogok és kötelezettségekről való tájékoztatást, a panaszjog gyakorlásának módját. A szolgáltatás nyújtása ezt követően kezdődik el.

A házi segítségnyújtás a gondozási szükséglet vizsgálat, valamint az értékelő adatlap fokozatainak besorolás alapján létrejövő szolgáltatás, melynek feltételeit az intézmény az igénybe vevővel kötött megállapodásban rögzíti.

Az ellátottaknál töltött gondozási idő rögzítésre kerül, a tevékenységnaplóban 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet) alapján, melyet az ellátott aláírásával igazol.

A tevékenységnapló, a gondozónői heti órarend és a havi munkaidő mérleg havonta összesítésre és ellenőrzésre kerül. Az intézmény a házi segítségnyújtást a hét 5 munkanapján biztosítja. Minden ellátott részére egyéni gondozási terv készül (1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 8/A alapján). Tevékenységnapló havonkénti aláírását az intézményvezető delegálja és meghatalmazza a szakmai vezetőt.

7. Az ellátás igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik.

A házi segítségnyújtásba történő felvételt az 1993. évi III. törvény, valamint a helyi szociális rendelet szabályozza.

A kérelem beadását követően (mely az ellátását kérelmező, vagy törvényes képviselője a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény központi telephelyén – Makó, Tinódi u. 8/A. – nyújthatja be), az intézményvezető az általa felhatalmazott személynél a Nappali Gondozási Szolgálat szakmai vezetőjénél kezdeményezi az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát, illetve előgondozását.

A szakmai vezető véleményt ad a gondozásba vétel indokoltságáról, amely szakvélemény a napi gondozási szükséglet mértékét is tartalmazza.

A felvételtől az 1993. évi III. törvény 94/A § (1) (a) alapján az intézményvezető dönt a kérelemhez csatolt orvosi vélemény és a helyszínen végzett előgondozás alapján. A házi segítségnyújtásba történő felvételtől az intézményvezető a kérelmezőt írásban értesíti, amelyben meghatározza a szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontját, illetve a személyi térítési díj összegét.

Amennyiben az ellátás biztosításáról szóló értesítésben foglalt személyi térítési díj összegét az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületéhez (6900 Makó, Széchenyi tér 22.), mint fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.

Az ellátásba vételkor a kérelmezővel az intézményvezető gondozási megállapodást köt (az 1993. évi III. törvény 94/C. § (1) bekezdés alapján).

A gondozási megállapodás tartalmazza (Szt. 94/C (3) bekezdés alapján):

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítési díj fizetési kötelezettséggel jár,
- az ellátás megszüntetésének módjait.

A szolgáltatásokért a jövedelemtől függően térítési díjat kell fizetni. Az ellátott által fizetett térítési díj összege a (személyi térítési díj) a házi segítségnyújtás intézményi térítési díjából kerül kiszámításra a gondozott jövedelmének figyelembevételével.

A házi segítségnyújtásban részesülő által havonta fizetendő személyi térítési díj az óradíj és az adott hónapban lakáson gondozásra fordított idő szorzata alapján kerül kiszámításra.

A Szt. 116.§ (3) alapján házi segítségnyújtás esetén a személyi térítési díj mértéke nem haladhatja meg a rendszeres jövedelem 25%-át. Ha a házi segítségnyújtás mellett étkezés is történik, a személyi térítési díj mértéke nem haladhatja meg a rendszeres jövedelem 30%-át.

A térítési díjat a többször módosított 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet alapján Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozza.

8. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A szolgáltatás igénybevételéről a helyi sajtón és a városi televízión keresztül, továbbá az orvosi rendelőkbe és az önkormányzat hatósági csoportjánál elhelyezett szórólapokon, az

intézmény honlapján, valamint közösségi médiafelületén keresztül értesülhet a lakosság, továbbá a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény szakembereitől.

9. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak általános jogai:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz.
- Az ellátást igénybe vevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden házi gondozott külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az **ellátottjogi képviselő** a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviseletében járhat el.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személyeknek biztosítjuk, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait,
- munkájukat elismerjük,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra (munkaruha, elektromos kerékpár, motorkerékpár stb.).

A munkáltató nagy gondot fordít arra, hogy dolgozói részére minél több lehetőséget biztosítson rekreációra, mentális állapotuk karbantartására, a kiégés megelőzésére (pszichológus, szupervízió, szakmai továbbképzések, intézményi rendezvények).

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozók szakmai továbbképzésének rendje, üteme és finanszírozása a Továbbképzési Szabályzatban foglaltak szerint történik.

A házi segítségnyújtás munkaköreit betöltő személyek a 1993. évi III. törvény 94/L § (2) a) és e) pontja alapján közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Kovácsné Kiss Noémi
szakmai vezető
(2.)

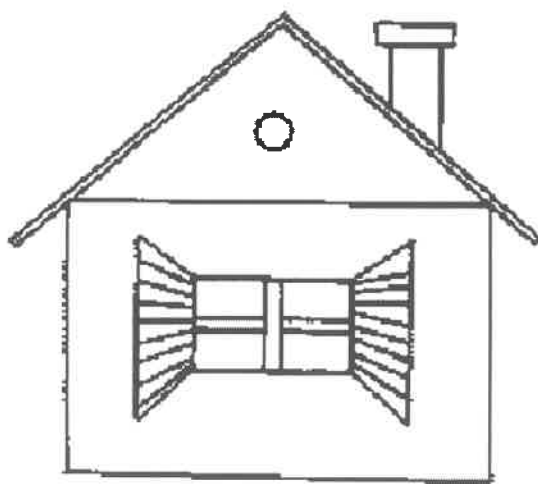
Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető
(2.)

Hatályos: 2025. szeptember 1.

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

NAPPALI MELEGEDŐ

SZAKMAI PROGRAM

Makó
2025.

Jóváhagyva:

1. Általános rész

A Nappali Melegedő Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik szakmai egységben.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- tanyagondnoki szolgáltatás,
- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a nappali ellátás
 - idősek klubja
 - nappali melegedő

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény
 - időskorúak átmeneti gondozóháza
 - hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
 - bölcsőde

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- iskola-egészségügyi ellátás

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

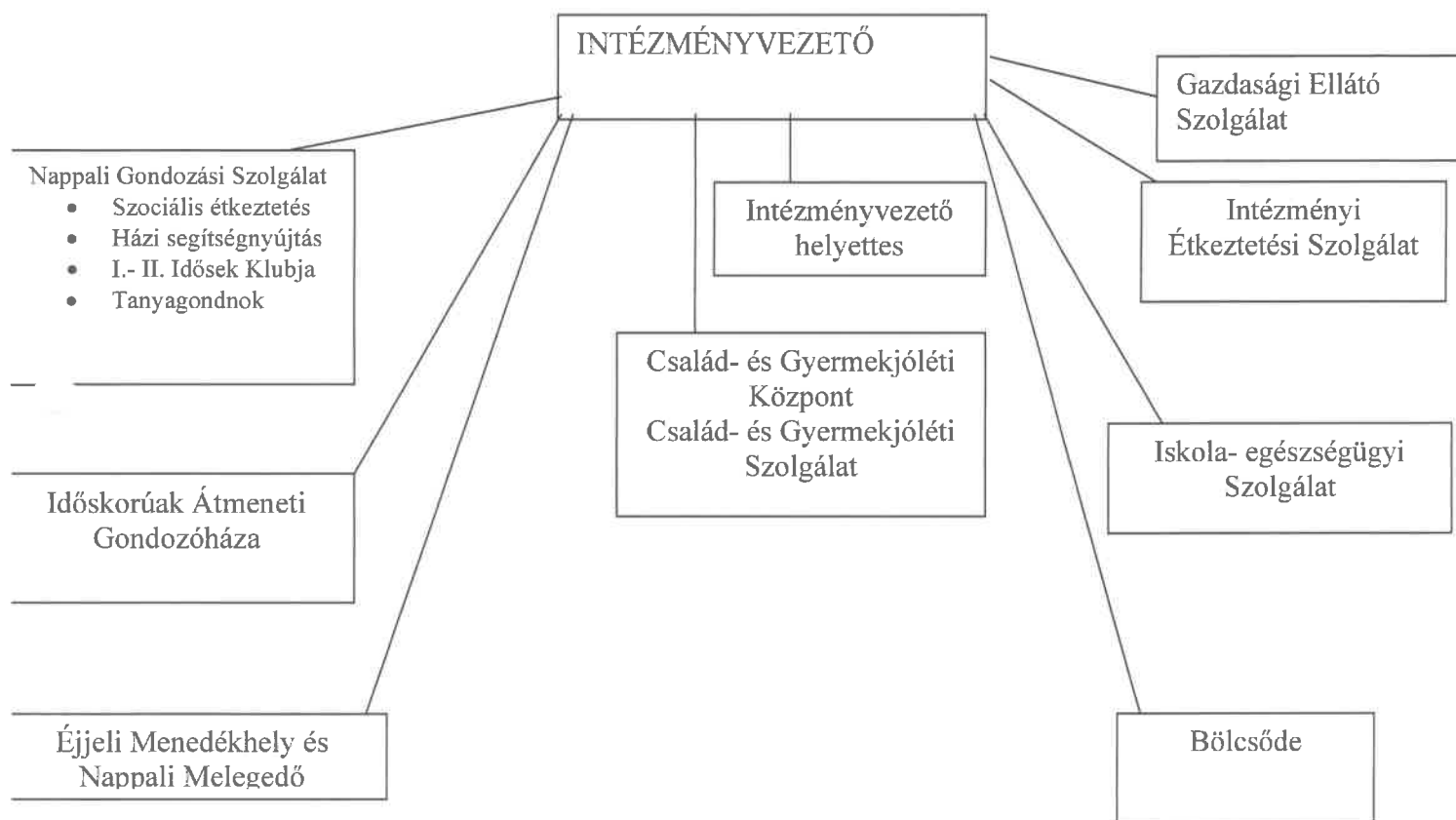
- Gazdasági ellátó szolgálat

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- Intézményi étkeztetési szolgálat

A szakfeladatok szakmai egységekbe oszthatóvá képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi

és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát.

I. Szolgáltatás célja:

Célja: Makó, Királyhegyes, Kiszombor, Ferencszállás és Klárafalva települések közigazgatási területén élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött, férfi hajléktalan személyek számára lehetőséget biztosít, a pihenésre, személyi tisztálkodásra, személyes ruházat tisztítására, közösségi együttlétre, étel tálalására, melegítésére és elfogyasztására.

Feladata: a hajléktalan ellátás megszervezése során figyelmet kell fordítani az ellátást igénybevevő személyek alapvető jogaira és emberi méltóságára.

Az ellátást nyújtó személyek segítséget nyújtanak a hajléktalan személyek életviteléhez, elősegítve a szociális ellátások elérését és igénybevételét.

A szociális munka minden lépésénél hangsúlyt kap a Szociális Munka Etikai Kódexében foglalt alapelvek, etikai normák, szabályok ismerete, betartása.

Az intézményben a szociálpolitikáért felelős miniszter által a Szociális Ágazati Portálon közzétett látogatási és eseménynaplót kell vezetni.

II. A megvalósítani kívánt konkrét program bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatások, tevékenységek leírása:

A Nappali Melegedő a működési engedély alapján, 30 fő befogadására szolgál.
Az intézmény a hajléktalan személyek számára minden nap 8.00- 18.00 óráig biztosít ellátást.

A Nappali Melegedő lehetőséget biztosít:

- személyi tisztálkodásra, az étel melegítésére, elfogyasztására, a közösségi együttlétre szolgáló helyiséget,
- fűtés, világítás, hideg- melegvízzel való ellátás, elektromos áram biztosítása,
- a személyes ruházat tisztításához: mosógép,
- szükség esetén ruházat pótlása,
- szükség esetén az étel melegítésére, elfogyasztására szolgáló eszközök használata,
- a közösségi helyiségekben a kultúrált szórakozást biztosító eszközök használata,
- takarítási, fertőtlenítési lehetőség,
- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- munkavégzés lehetőségének szervezése,
- lehetőséget nyújt speciális önszerveződő csoportok létrehozására.
- A Nappali Melegedő biztosítja, hogy a szolgáltatás mindenki számára elérhető legyen.
- Az intézmény szociális munkatársa életvezetési és mentálhigiénés tanácsadással segíti a rászoruló hajléktalanokat. Segítséget nyújt továbbá hivatalos ügyek intézéséhez.
- A Nappali Melegedő téli krízis időszakban, szükség szerint hideg étkezést biztosít azoknak a rászorulóknak, akik étkezésüket más módon nem tudják megoldani.
- A Nappali Melegedő postacímként használható.

III. Más intézményekkel történő együttműködés módja:

Az integrált intézmény előnye, hogy az egymásra épülő szociális alap és szakosított ellátások egy intézményen belül valósulnak meg (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek klubjai, tanyagondnoki szolgálat, családsegítő szolgálat, család és – gyermekjóléti központ, időskorúak átmeneti gondozóháza, éjjeli menedékhely). Az egységes szemlélet, az azonos munkaszervezetben való együttműködés, a gyors információ áramlás hatékonyabbá és gyorsabbá teszi a hajléktalan személyek egyik ellátás típusból a másikba történő elhelyezését.

A Nappali Melegedő jó kapcsolatot alakított ki a felügyeleti szervekkel, más szociális- egészségügyi intézményekkel, háziorvosi rendelőkkal, civil szervezetekkel, Járási Hivatallal, Foglalkoztatási Osztállyal, Polgármesteri Hivatallal, az ország területén lévő, hajléktalan ellátással foglalkozó intézménnyel, egészségügyi intézményekkel, nyugdíjbiztosítási igazgatósággal, Csongrád- Csanád Vármegyei Önkormányzattal, idősek otthonával.

A Nappali Melegedő az észlelő- és a jelzőrendszer tagja. A hajléktalanokat gondozó szociális munkatársnak lehetősége van évente több alkalommal a jelzőrendszer tagjaival való szakmai megbeszélésre.

IV. Az ellátandó célcsoport megnevezése:

A Nappali Melegedőt elsősorban Makón élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött hajléktalan személyek keresik fel.

A tapasztalat azt mutatja, hogy családi kapcsolatok megromlása (válás, különélés, családon belüli erőszak) az elsődleges oka a hajléktalanságnak.

A jelenlegi igénybe vevők életkora 28-72 év közötti. Az igénybevevők több mint 59%- a 61-70 év közötti, illetve 6%-a 71 év feletti.

A Nappali Melegedőben megjelenők 44%-ának 8 osztálya van, 45%-uk szakmával rendelkezik, 11%-uk pedig érettségizett.

Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők alkalmi munkából, nyugellátásból, önkormányzati, más munkaügyi szervek által folyósított ellátásból származó jövedelemmel rendelkeznek.

V. Az fenntartó az alábbi szolgáltatási elemeket biztosítja:

Az **esetkezelés** a Melegedőben a segítségnyújtás elsődleges módszere. Ennek során az igénybevevő szükségleteinek kielégítésére irányuló. Megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba vesszük és mozgósítjuk az igénybevevő saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe és az újabb problémák megelőzésébe.

Tanácsadás; az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul.

Étkeztetés; az intézményünk a téli krízis időszakban, szükség szerint hideg étkezést (zsíros kenyér és tea) biztosít, azoknak a rászoruló személyeknek, akik ezt más módon nem tudják megoldani.

Felügyelet; az igénybevevők számára a Nappali Melegedőben lelki és fizikai biztonságát szolgáló szakmai személyzettel biztosított kontroll.

Gondozás; az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

Készségfejlesztés; az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására.

VI. Az ellátás igénybevételének módja:

A szolgáltatást Makó, Királyhegyes, Kiszombor, Ferencszállás és Klárafalva települések közigazgatási területén élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött hajléktalan személyek, önként és térítésmentesen vehetik igénybe.

A Nappali Melegedő szolgáltatásainak folyamatos igénybevételéhez három hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő lelet bemutatása kell.

Szükség esetén fertőző betegséget kizáró orvosi igazolás bemutatása kell.

A szolgáltatás igénybevétele megszűnik:

- más szociális intézményben való elhelyezése esetén,
- a Nappali Melegedő igénybevételének határozatlan idejű korlátozásával,
- kitiltással,
- az egyén halálával.

Az intézmény vezetőjének a szolgáltatást igénybe vevő személyek adatairól nyilvántartást kell vezetnie a Sztv. 20.§ (2) bek. a) pontja szerint.

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló rendelkezései az irányadók.

VII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás, helyi módja:

Intézményünk több szociális alap és szakosított ellátást biztosít Makó város lakosainak. Valamennyi szolgáltatásról, az igénybevétel módjáról, az intézmény elérhetőségéről honlapon, a Polgármesteri Hivatal által kiadott, (a város valamennyi lakásába eljutó) Makói Hírek-en keresztül értesülhet a lakosság. Az intézmény a makói városi televízió közérdekű hirdetése útján is tájékoztatja a lakosságot. Ingyenesen hívható zöldszámon is lehet érdeklődni az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról.

VIII. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogaival kapcsolatos szabályok

Az ellátottak általános jogai:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz.
- Az ellátást igénybe vevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartásához, rokonok, látogatók fogadásához. A látogatások részletes rendjét a házirend tartalmazza.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával

kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez, erről az intézmény hirdetmény útján tájékoztatja a lakókat.

- az intézmény nem korlátozhatja az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére
- az intézményvezetőnek gondoskodnia kell az ellátást igénybevevők intézménybe bevitt vagyontárgyainak, személyes tárgyainak és értékeinek megfelelő és – szükség esetén – biztonságos elhelyezéséről.
- ha az ellátást igénybevevő vagyontárgya vagy értéktárgya a megőrzés szempontjából speciális feltételeket igényel, az intézmény köteles segítséget nyújtani az ellátást igénybevevő részére a megfelelő elhelyezéshez, illetve annak igénybevételéhez vagy eléréséhez
- az intézményvezető a házirendben szabályozott módon és esetekben intézkedhet a látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben
- a hajléktalan személy intézményi szolgáltatásának igénybevétele nem tehető függővé olyan információktól, mely korábbi életvitelével, előéletével kapcsolatos
- a hajléktalan személyeket ellátó intézmény vezetője az ellátott személyek részére köteles postacímét biztosítani és a részükre szóló küldeményt átadni.
- amennyiben az intézményben ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eü. tv.) betegek jogait szabályozó rendelkezéseire.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló közalkalmazottaknak biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat,
- munkájukat elismerjék,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.
- A Nappali Melegedő munkaköreit betöltő személy a Sztv. 94/L. § (2) bek. d) és f) pontjai alapján közfeladatot ellátó személynek minősül.
- A szolgáltatásban foglalkoztatottak védelme érdekében az esetlegesen felmerülő veszélyhelyzet kezelésére az intézményvezető belső utasítási rendet dolgozott ki.

A Nappali Melegedőt igénybe vevő a szolgáltatás nyújtással kapcsolatos panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja és erről a panaszost írásban tájékoztatja. Amennyiben a panasztevő a válasszal nem ért egyet, illetve azzal nincs megelégedve, a válasz kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszának orvoslásáért a fenntartóhoz fordulhat.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap – és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő személy részére nyújt segítséget jogaik gyakorlásában. Elérhetőségéről a Nappali Melegedő szociális munkatársa ad tájékoztatást, illetve a képviselő neve, elérhetősége, telefonszáma jól látható helyen kifüggesztésre került az intézményben.

Intézményvezető:

Makó, Tinódi utca 8/a.

Tel.: 62/213- 420

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi képviselő elérhetőségét minden igénybevevő külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviseletében járhat el.

Valamennyi szakdolgozó munkaköri leírásában meghatározásra került a helyettesítés rendje. Azonos telephelyen, azonos munkakörben foglalkoztatott dolgozók egymást helyettesítik a munkaköri leírásban foglaltaknak megfelelően.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea

intézményvezető

Farkas Erika

szakmai vezető

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

SZOCIÁLIS ÉTKEZTETÉS

SZAKMAI PROGRAM

Makó
2025. szeptember

1. Általános rész

A szociális étkeztetés Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik. A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *a családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősek klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás,*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*
 - *bölcsőde*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

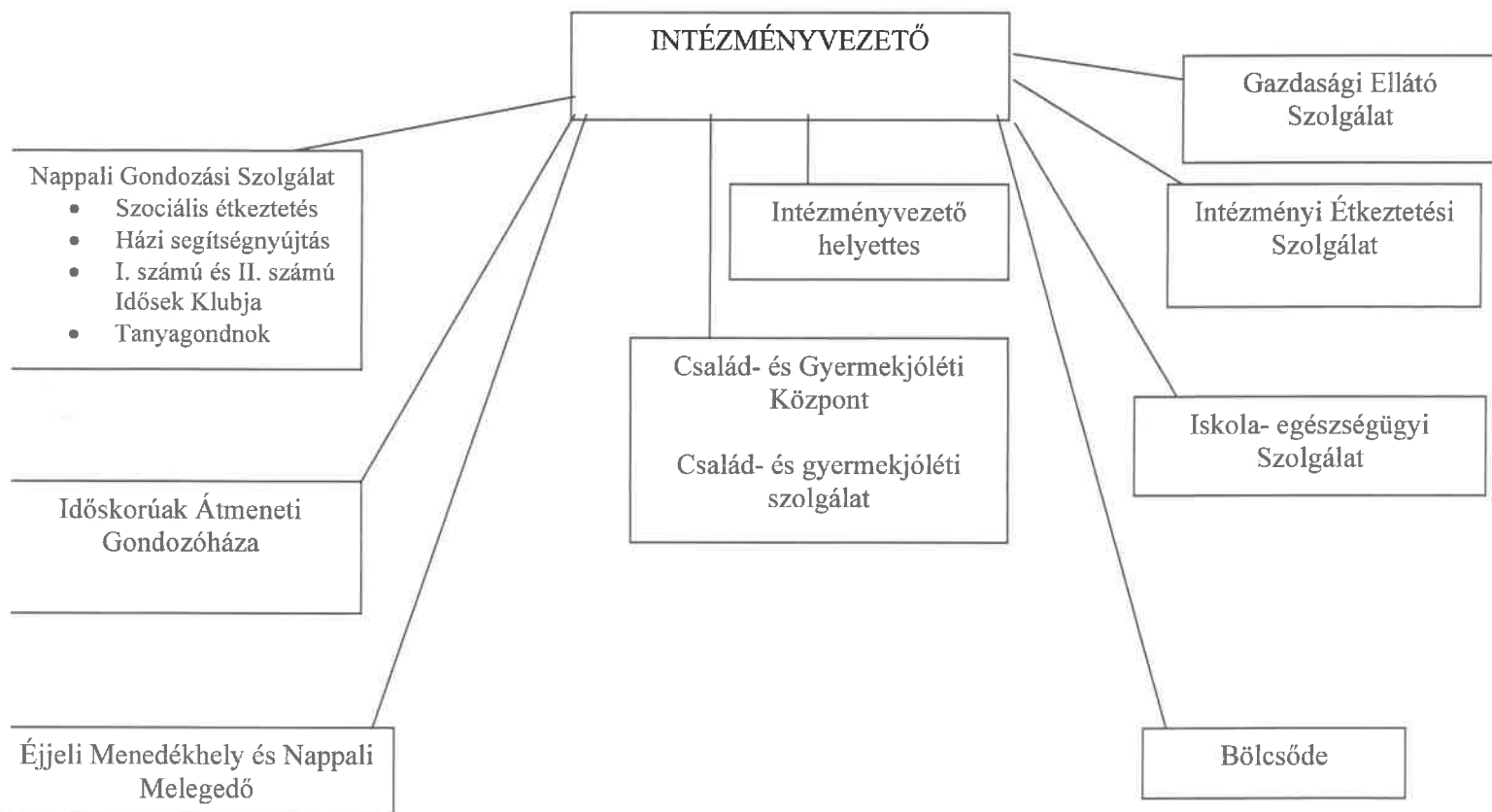
- *Gazdasági ellátó szolgálat*

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- *Intézményi étkeztetési szolgálat*

A szakfeladatok szakmai egységekre/egységekbe osztva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az

intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

1.A szociális étkeztetés célja, feladata:

A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális étkeztetés olyan szociális alapszolgáltatási forma, melynek keretében a szociálisan rászorultak részére főétkezőként legalább napi egyszeri meleg ételt biztosítanak. Azok a szociálisan rászorult személyek jogosultak étkeztetésre, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt saját maguk, illetve maguk és ellátottjaik részére, tartósan vagy átmeneti jelleggel a legalább napi egyszeri meleg étkezést nem tudják biztosítani. A szociális étkeztetés biztosítása történhet például szociális konyhán, egyéb főzőhelyen és népkonyhán. A szociális konyhán az étel előállítását vagy melegítését és kiszolgáltatását biztosítják. A szociális konyhákban a napi egyszeri főétkezéseken kívül további étkezésekre is lehetőség nyílik. A szociális konyha működhet e célra létrehozott önálló konyhán (főzőhelyen), vagy iskolai, óvodai, munkahelyi-, és szociális étkezőhelyeken. Ezen felül szociális konyhai ellátásnak minősül az is, ha étkezési utalvány ellenében, vendéglátóipari egységben vagy egyéb intézményben nyújtják az ellátást. Ahol az étkeztetés szociális konyhán nem biztosítható, ott a rászorultak ellátásáról egyéb főzőhely keretében gondoskodnak. Ilyen egyéb főzőhelynek minősül például az is, amikor az ételt házhoz szállítják. A 600 lakosnál kisebb lélekszámú településeken működtetett falugondnoki, illetve a 70 és 400 közötti lakosságszámú külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen létrehozott tanyagondnoki szolgálat - az önkormányzat rendeletében meghatározott módon - közreműködhet az étkeztetés biztosításában. Az étkeztetést minden esetben a településen élő lakosság szükségleteinek megfelelő módon kell megszervezni, így az történhet: az étel kiszolgáltatásával egyidejűleg helyben fogyasztással; az étel elvitelének lehetővé tételével és az étel lakásra szállításával. Az étkezés helyben fogyasztása esetén biztosítani kell a kézmosási lehetőséget, a nemenként elkülönített illemhelyet, az evőeszközöket és étkészletet is. Amennyiben helyben megoldható és igény van rá, biztosítani kell a munkaszüneti és pihenőnapon történő étkeztetés feltételeit is.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményen belül működő szociális étkeztetés által azoknak a szociálisan rászorultaknak gondoskodunk ebédről (napi egyszeri meleg étkezéssel: főétkezéssel), akik azt önmaguk részére (vagy eltartottjaik részére) nem képesek biztosítani (elsősorban koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt).

2. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

Szociális étkezés keretén belül a szükségleteknek megfelelően az étel:

- helyben fogyasztható,
- elvitel lehetősége meg van,
- lakásra szállítással is megoldható.

Az ellátottak számára nyitva álló helyiség a település központjában, jól megközelíthető helyen található.

A szociális étkezést a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény saját főzőhelyéről biztosítjuk a rászorulóknak számára. A konyha a szociális étkeztetésen kívül bölcsődei, gondozóházi, alkalmazotti étkeztetést is ellát, a konyha kapacitása 350 adag.

A saját intézményi konyha lehetővé teszi, hogy az idősek által kedvelt, az életkoruknak megfelelő ételek kerüljenek megfőzésre. Az étlapok összeállítása az ételkészítés nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmának figyelembevételével történnek.

Amennyiben az étkezést igénylő egészségi állapota indokolja, háziorvosa, illetve szakorvosa javaslatára diétás étkezést biztosítunk.

Szociális étkezést igény esetén a munkaszüneti és pihenőnapon is tudunk biztosítani, feltételei megoldottak.

Az ebéd lemondására, illetve újra rendelésére a tárgynapot megelőző 2 munkanappal van lehetőség.

Az étel kiszolgálása a Makói Egyesített Népjóléti Intézménye alábbi telephelyein történik:

- az I. számú Idősek Klubja 6900 Makó, Királyhegyesi u. 24.
- a II. számú Idősek Klubja 6900 Makó, Munkás u. 19-21.
- az Intézményi Étkeztetési Szolgálat 6900 Makó, Kálvin tér 6.

A kiszolgálás helyeként mindig a lakóhelyhez legközelebb eső telephelyet határozzuk meg. Mindkét klub jól megközelíthető helyen, akadálymentesített épületben található. A helyben étkezők számára mindenhol külön ebédlő áll rendelkezésre. Biztosított a kézmosási lehetőség (nemenkénti illemhely), megfelelő minőségű evőeszköz (rozsdamentes), étkészlet, tányér, pohár.

A szociális étkezés első lépcsőfokot jelent a szociális intézményi ellátásban. Az igénybevevő állapotának romlása esetén az intézmény biztosítani tudja a további szükséges szociális szolgáltatásokat (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, illetve időskorúak gondozóháza). A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény integráltsága következtében a rászoruló, idősek részére egy intézményen belül tudjuk biztosítani a szociális alapszolgáltatásokat.

3. A más intézményekkel történő együttműködés módja

A szociális étkeztetés a Makói Egyesített Népjóléti Intézményen belül önálló szakmai egységként, de az intézménybe integráltan működik. Az integráció előnye a gyors információáramlás, amely lehetővé teszi, hogy a rászoruló, mielőbb a szolgálat látókörébe kerüljenek, és a lehetőségekhez képest rövid időn belül biztosításra kerüljön számukra a megfelelő ellátás.

A szociális étkeztetés napi kapcsolatban van a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény valamennyi szakterületével, azok közül is elsősorban azokkal, amelyek idősek ellátásával foglalkoznak (házi gondozás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek klubjai és Idősek Gondozóháza). Az ellátottak részére további szociális alapszolgáltatásokat tudnak felajánlani, amennyiben a szociális étkezésen kívül más ellátásra is rászorulnak.

A szociális étkeztetés dolgozói kapcsolatot tartanak a körzetben tevékenykedő háziorvosokkal, más ágazatok szakembereivel.

4. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az ellátottak köre kiterjed: Makó város közigazgatási területén élő lakosokra.

Makó városában közel 22.000 fő rendelkezik bejelentett lakcímmel, közülük körülbelül 6000 fő a 60 év feletti lakosok száma.

Szociális étkezésben azon személyek ellátást biztosítjuk, akik koruk, egészségi állapotuk miatt rászorulnak, azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A jelenleg ellátásban részesülők demográfiai mutatói:

Nemek szerinti megoszlás:

Nő 66% Férfi 34%

Életkor szerinti megoszlás:

18-64 év között: 4%

65-74 év között: 34%

75 év felett: 77%

Jelenleg a szociális étkeztetésben részesülők 34 %-a tudja az ételt elvinni az elosztóhelyekről.

Az elvitelt vállalók:

- többségében a kiszolgálóhelyhez közel élő ellátottak,
- azok, akiknek a fizikai és egészségügyi állapota lehetővé teszi a személyes átvételt, illetve van olyan családon belüli személy, aki ezt a feladatot helyettük átvállalja.

5. A feladat ellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

Szociális étkezés keretén belül a szükségleteknek megfelelően az étel:

- helyben fogyasztható,
- elvitel lehetősége meg van,
- lakásra szállítással is megoldható.

A szociális étkezést a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény saját főzőhelyéről biztosítjuk a rászorulóknak számára.

A saját intézményi konyha lehetővé teszi, hogy az idősök által kedvelt, az életkoruknak megfelelő ételek kerüljenek megfőzésre. Az étlapok összeállítása az ételkészítés nyersanyagok energia- és tápanyagtartalmának figyelembevételével történik.

Amennyiben az étkezést igénylő egészségi állapota indokolja, háziorvosa, illetve szakorvosa javaslatára diétás étkezést biztosítunk.

Szociális étkezést igény esetén a munkaszüneti és pihenőnapon is tudunk biztosítani, feltételei megoldottak.

Az ebéd lemondására, illetve újra rendelésére a tárgynapot megelőző 2 munkanappal van lehetőség.

Az étel kiszolgálása a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény idősek klubjaiban (I. számú Idősek Klubja 6900 Makó, Királyhegyesi u. 24., II. számú Idősek Klubja 6900 Makó, Munkás u. 19-21.), valamint az Intézményi Étkeztetési Szolgálatnál (6900 Makó, Kálvin tér 6.) történik az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségekben.

Az étel szállítása zárt rendszerű kocsiszekrényben történik. A gépkocsit kizárólag étel szállítására használjuk.

A főtt ételt dupla falú, hőtárolós, rozsdamentes badellákban tárolják be az intézmény konyháján.

Kitálaláskor lehetőség van az étel újraforralására (gáztűzhely, mikrohullámú sütő), bár erre általában azért nincs szükség, mert a rövid távolság miatt az étel 10 percen belül a tálalás helyére érkezik.

Mindkét idők klubjában háromfázisú nagykonyhai mosogató áll rendelkezésre. Háromfázisú mosogatáshoz a Nemzeti Népegészségügyi- és Gyógyszerészeti Központhoz bejelentett, biztonsági lappal rendelkező fertőtlenítő mosogatószert használunk. Az ételmaradék elszállításához (veszélyes hulladék) a Biofilter Környezetvédelmi Zrt-vel kötött szállítási szerződéssel rendelkezünk.

Az ételt kitálaló dolgozók érvényes egészségügyi könyvvel és a szükséges egyéb vizsgával rendelkeznek, amelyet évente megújítanak.

Kiszállítással történő étkeztetés elsősorban azon személy részére biztosítható, aki egészségi állapota miatt az ételért nem tud elmenni és nincs olyan vele együtt élő személy, aki számára az ételt hához tudja szállítani.

Az étel házhozszállítását a vállalkozó végzi saját gépkocsijaival és munkavállalóival, akik mind rendelkeznek egészségügyi könyvvel.

6. Az ellátás igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik.

A szociális étkezésbe való felvételt az 1993. évi III. törvény, valamint a helyi szociális rendelet szabályozza.

Szociális étkezés igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult (15/2017. (III.30.) önkormányzati rendelet alapján), akinek önálló képessége olyan mértékben csökkent, hogy önállóan étkezéséről gondoskodni nem tud és

- a) a 65. életévét betöltötte, vagy
- b) korhatárra tekintet nélkül, akinek
 - ba) egészségi állapota, vagy
 - bb) fogyatékosága, vagy
 - bc) pszichiátriai betegsége, vagy
 - bd) szenvedélybetegsége, vagy
 - be) hajléktalansága

indokolja.

A szociális étkeztetés ügyintézése a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény központi telephelyén történik (6900 Makó, Tinódi u. 8/A).

A felvételtől a Szociális törvény 94/A § (1) (a) alapján az intézményvezető dönt. A szociális étkezésbe történő felvételtől az intézményvezető a kérelmezőt írásban értesíti, amelyben meghatározza a szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontját, illetve a személyi térítési díj összegét.

Amennyiben az ellátás biztosításáról szóló értesítésben foglalt személyi térítési díj összegét az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül Makó

Város Önkormányzat Képviselő-testületéhez (6900 Makó, Széchenyi tér 22.), mint fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.

Az ellátásba vételkor a kérelmezővel az intézményvezető megállapodást köt (az 1993. évi III. törvény 94/C. § (1) bekezdés alapján).

A megállapodás tartalmazza (Szt. 94/C (3) bekezdés alapján):

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítési díj fizetési kötelezettséggel jár,
- az ellátás megszüntetésének módjait.

A szociális étkezésért térítési díjat kell fizetni. A térítési díj kiszámítása az igénybevett szolgáltatásnak megfelelően történik, amely az intézményi térítési díj alapján az igénybevevő rendszeres havi jövedelmének figyelembevételével kerül megállapításra. A fizetendő személyi térítési díj a napi személyi térítési díj és az adott hónapban igénybe vett étkezési napok szorzata.

A Szt. 116.§ (3) alapján étkeztetés esetén a személyi térítési díj mértéke nem haladhatja meg a rendszeres jövedelem 30%-át. Ha az étkeztetés házi segítségnyújtás mellett, vagy nappali ellátás keretében történik, a személyi térítési díj mértéke akkor sem haladhatja meg a rendszeres jövedelem 30%-át.

Az ellátottnak az elfogyasztott adagszám alapján számított havi térítési díjat utólag, minden hónap utolsó munkanapjáig kell megfizetnie.

A térítési díjat a többször módosított 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet alapján Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozza.

7. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A szolgáltatás igénybevételéről a helyi sajtón és a városi televízión keresztül, továbbá az orvosi rendelőkbe és az önkormányzat hatósági csoportjánál elhelyezett szórólapokon, az intézmény honlapján, valamint közösségi médiafelületén keresztül értesülhet a lakosság, továbbá a Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozó szakemberek adnak tájékoztatást.

8. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak általános jogai:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz.
- Az ellátást igénybe vevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi képviselő elérhetősége minden igénybe vevő számára elérhetővé van téve a telehelyeken.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviseletében járhat el.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személyeknek biztosítjuk, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait,
- munkájukat elismerjék,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A munkáltató nagy gondot fordít arra, hogy dolgozói részére minél több lehetőséget biztosítson rekreációra, mentális állapotuk karbantartására, a kiégés megelőzésére (szupervízió, szakmai továbbképzések, intézményi rendezvények).

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozók szakmai továbbképzésének rendje, üteme és finanszírozása a Továbbképzési Szabályzatban foglaltak szerint történik.

Makó, 2025. augusztus 15.

Kovácsné Kiss Noémi
szakmai vezető

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Hatályos: 2025. szeptember 1.

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

IDŐSEK KLUBJAI

I. SZÁMÚ IDŐSEK KLUBJA
6900 MAKÓ, KIRÁLYHEGYESI U. 24.

II. SZÁMÚ IDŐSEK KLUBJA
6900 MAKÓ, MUNKÁS U. 19-21.

SZAKMAI PROGRAM

Makó
2025. szeptember

1. Általános rész

Az idősök klubjai Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működnek szakmai egységben. Az ellátás két klubban folyik, az I. számú Idősök Klubjában Makón, a Királyhegyesi utca 24. szám alatt, és a II. számú Idősök Klubjában Makón, a Munkás utca 19-21. szám alatt. A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *a családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősök klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás,*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*
 - *bölcsőde*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

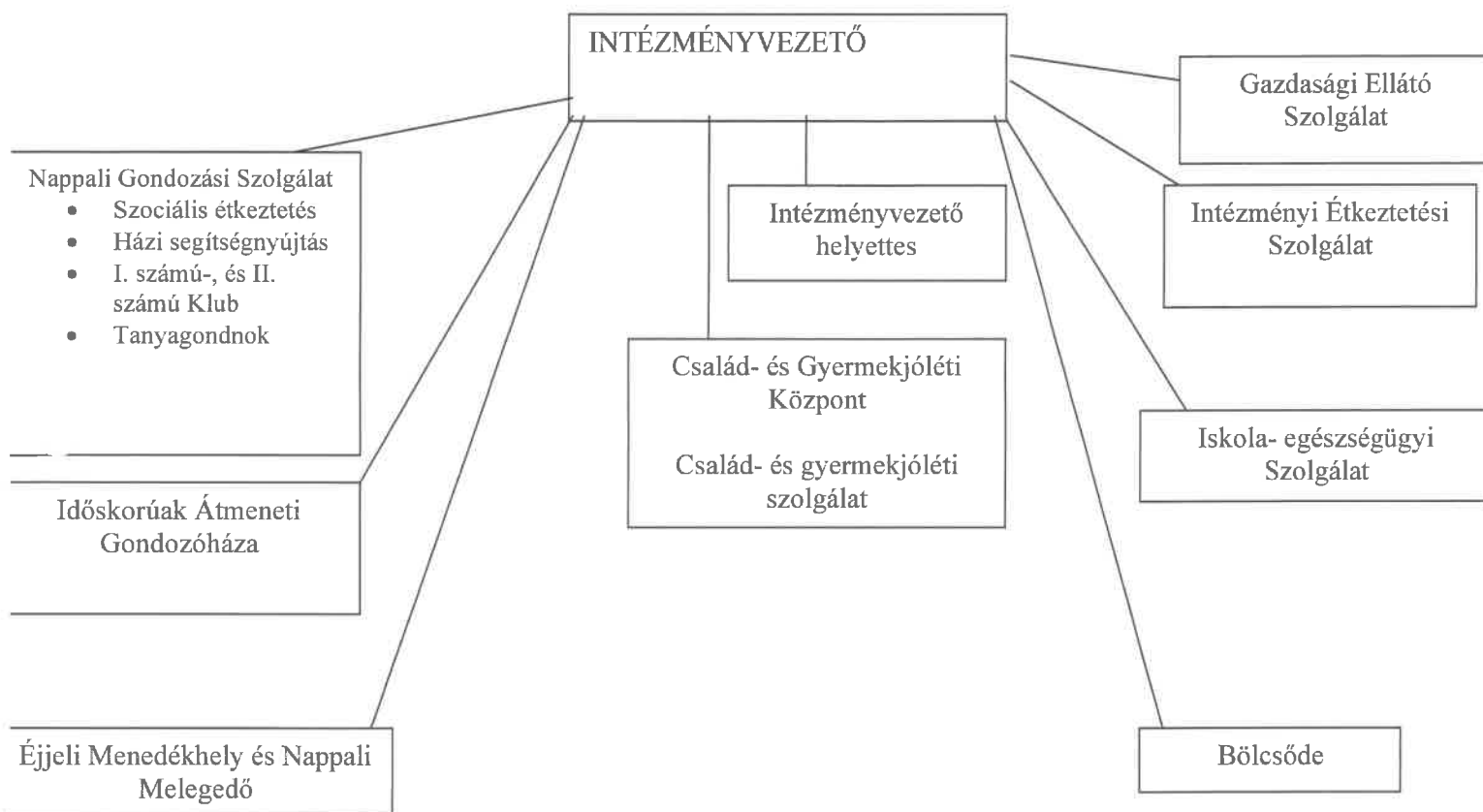
- *Gazdasági ellátó szolgálat*

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- *Intézményi étkeztetési szolgálat*

A szakfeladatok szakmai egységekbe osztva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény

gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

2. Az idősök klubjának célja, feladata:

Makó városban két telephelyen, összesen 60 férőhellyel (telephelyenként 30 férőhellyel) működik idősök klubja. Az idősök klubja működtetésének célja, hogy az otthonukban élő, mozgás- és cselekvőképes idős embereknek lehetőséget biztosítson a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatokra, az izoláció oldására, valamint alapvető higiénés szükségleteinek kielégítésére.

Az idősök klubjának feladata:

- az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

3. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A városban 2 telephelyen működik idősök klubja összesen 60 férőhellyel (engedélyezett férőhelyek száma: 2 X 30 fő) szakmai egység keretein belül.

Az I. számú Idősek Klubja Makó, Királyhegyesi u. 24. szám alatt található. Az épület teljesen akadálymentesített, tárgyi felszereltsége, berendezése megfelel a jogszabályi előírásoknak. Az I. számú Idősek Klubjában 2 fő szociális gondozó van alkalmazásban, szakképesítésük megfelel a jogszabályban foglalt képesítési előírásoknak, ideértve a közegészségügyi, étel-miszer-higiéniai, minőségbiztosítási és környezetvédelmi feltételeket is.

A II. számú Idősek Klubja Makó, Munkás u. 19-21. szám alatt található. Az épület részben akadálymentesített, tárgyi felszereltsége, berendezése megfelel a jogszabályi előírásoknak. A II. számú Idősek Klubjában 2 fő szociális gondozónő van alkalmazásban, szakképesítésük megfelel a jogszabályban foglalt képesítési előírásoknak, ideértve a közegészségügyi, étel-miszer-higiéniai, minőségbiztosítási és környezetvédelmi feltételeket is.

A klubvezetői feladatokat a nappali ellátás vezető látja el felsőfokú képesítéssel.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény az idősek klubjaiban az alábbi ellátást biztosítja:

1. tanácsadás
2. készségfejlesztés
3. háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
4. felügyelet
5. gondozás és
6. közösségfejlesztés

Az idősek klubja első lépcsőfokot jelent a szociális intézményi ellátásban. A még önmaga ellátására képes, de már szociális és mentális problémákkal küszködő, kevés társadalmi kapcsolattal rendelkező idős számára a klub nagy segítséget nyújt. Állapotának romlása esetén az intézmény biztosítani tudja a további szükséges szociális szolgáltatásokat (étkeztetés szállítással, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, illetve időskorúak átmeneti gondozóháza). A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény integráltsága következtében a rászorulóknak, idősek részére egy intézményen belül tudjuk biztosítani a szociális alapszolgáltatásokat. A szolgáltatások keretein belül található a szabadidős programok szervezése, étkeztetés igény szerint, hivatalos ügyek intézése és segítése, egészségügyi alapellátáshoz és szakellátáshoz való hozzájutás segítése, életvezetési tanácsadás, frissítő torna és masszázs, pedikűr, fodrász, vérnyomás és súlymérés, vércukorszint ellenőrzés, eseti pszichológiai tanácsadás, gyógyászati segédeszközök íratása, felügyelet, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás. A programok keretein belül található a kirándulások, színházlátogatás, vetélkedők, zenés délutánok, újságolvasás, internet használat, egészségnevelő előadások, reformkonyha előadás, csoportos játék, beszélgetés, szellemi frissességet megőrző tréning, kézműves foglalkozás. Továbbá időseknek irodalmi délután, hitélet, mentálhigiénés foglalkozás, nevezetes- és állami ünnepek megtartása, karácsonyi-, húsvéti ünnepek, anyák napja, kiállítások szervezése, termékbemutatók, közös főzések.

A fentebb bemutatott szolgáltatások nyújtása és közvetítése jól tükrözi a változó kor változó igényeit. Ma már teljesen természetes, hogy az eseti pszichológiai tanácsadásnak is jelen kell lenni, hiszen a gazdasági és társadalmi nehézségek nem múlnak el nyomtalanul az egyénen, a családon, sőt a közösségeken sem, aminek szimbiózisa életvezetési deficiteket és jövőképtelenséget generál(t). Ezt kezelni kell, alaphelyzetben elegendő a beszélgető körökben való részvétel vagy új impulzusok generálta élményszerzés, ugyanakkor vannak, akiknél már csak szakember segítsége jelentheti a megoldást. A szakemberek által nyújtott széleskörű szolgáltatások közül a képességeket fejlesztő tevékenységek és a beszélgetések töltik ki a ráfordítható idő legjavát, természetesen helyet adva a többi tevékenységnek is.

A programok, csoportban megjelenő szolgáltatások közösségi részvételt, aktív társadalmi életet stimulálnak, amire az elmagányosodás világában, az idősödő társadalomban nagyon nagy szükség van. Nem is beszélve arról, hogy a nehéz gazdasági helyzetben, amikor az embereknek nincs pénzük, nem engedhetik, engedik meg maguknak a kultúrát. Azt a kultúrát, ami lelki finomságot ad, elvarázsol és kikapcsol. Szükség van az ünnepek megtartására is, szintén a közösségi életérzésben rejlő pozitív élmények begyűjtése okán.

A legfontosabb számunkra, hogy a településen élő, segítséget igénylő emberek számára egyéni szükségleteiket tekintve az egyénre szabott szolgáltatás nyújtásával pozitív változást érvünk el. Eredményesek akkor tudunk lenni, ha helyzetüket, egészségi állapotukat nem csak szinten tartjuk, de pozitív irányba el is tudjuk mozdítani.

A szolgáltatások alapelvei:

- előítélet-mentesség
- emberi méltóság tiszteletben tartása
- másság elfogadása, tolerancia
- mások akaratának tiszteletben tartása
- segítségnyújtás a megfelelő emberi élethez
- életminőség legalább szinten tartása
- tisztesség
- szaktudás
- titoktartás
- ha nem tudunk segíteni, legalább ne ártsunk.

4.A más intézményekkel történő együttműködés módja

Az idősek klubjai a Makói Egyesített Népjóléti Intézménybe integrált szakmai egységként működnek. Az integráció előnye a gyors információáramlás, amely lehetővé teszi, hogy a rászorulóknak mielőbb a szolgálat látókörébe kerüljenek és a lehetőségekhez képest rövid időn belül biztosításra kerüljön számukra a megfelelő ellátás.

Az idősek klubja napi kapcsolatban van a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény valamennyi szakterületével, azok közül is elsősorban azokkal, amelyek idősek ellátásával foglalkoznak (házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, másik idősek klubja és Idősek Gondozóháza). A klub dolgozói kapcsolatot tartanak a körzetben tevékenykedő háziorvosokkal rendszeresen.

Az idősek klubjai kapcsolatot tartanak fenn a városban működő civil szervezetek klubjaival. Az idősek klubjai alkalmanként helyet biztosítanak a városban működő civil klubok részére. Kapcsolatot tartanak a történelmi egyházakkal. A keresztény ünnepek alkalmával az idősek klubjaiban az egyházi iskolák, óvodák műsort adnak, és hozzásegítik a klubtagokat az ünnepre való lelki felkészüléshez.

5.Az ellátandó célcsoport jellemzői

A város állandó népessége az évtizedek folyamán folyamatosan csökkent, amelynek oka az alacsony születésszám, illetve a magas idő előtti halandóság és a városból történő elvándorlás, amely elsősorban a fiatal, iskolázott lakosságot jelenti.

Az ellátottak köre kiterjed: Makó város közigazgatási területén élő lakosokra. Makó városában közel 23.000 fő rendelkezik bejelentett lakcímmel, közülük körülbelül 6000 fő a 60 év feletti lakosok száma.

A városban a differenciált, elkülönülő részek 1699 után kezdtek kialakulni, amikor a visszatelepülő lakosság külön városrészeket hozott létre felekezetek szerint. Makó története során a városrészek helyzetét tovább árnyalta a telekosztás, az árvíz, a ki- és bevándorlás, a földesurak által letelepített jobbágyság helyzete. A klasszikus, jól körülhatárolható városrészek száma húsz és huszonöt között mozog. A 2022-ben elfogadott Makó Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája 2022-2027 9 városrészre osztja fel Makót. (I. Városmegye, II. Vertán, III. Újváros, IV. Honvéd, V. Gerizdes, VI. Bajcsy- Ráday, VII. Ipari terület, VIII. Maros- parti üdülőtér, IX. Külterületek és Rákosszentmihály)

5.1 Területi specifikáció

Az idősok klubjai egységes szabályzók mentén, egységes szakmai irányítás alatt területspecifikus módon szervezik meg, töltik meg tartalommal a mindennapi szakmai programjaikat. Ennek indoklottsága az alábbi bemutatásokon alapul.

I. számú Idősok Klubja (Királyhegyesi utca 24.) Makó város Honvéd városrészében található. A Honvéd városrész az egyetlen terület, amely a köznyelvben, a hagyomány szerint, és a hivatalos dokumentumok alapján is ugyanazt a területet jelöli: a Justh Gyula utca - Hosszú utca - Thököly utca - Aradi utca - városhatár által közbezárt területet. Jóllehet, a városban csak itt haladja meg a gyermekkorúak aránya az idősokkorúakét, az aktív korúak kevesebb, mint 50%-a dolgozik.

A területi differencializálódás miatt figyelembe kell venni a városrészek idősokainak fizikai, mentális, egészségügyi állapotát, szociális körülményeiket. Egyénre szabott foglalkoztatásnál figyelembe kell venni az idősok életvitelét, mivel az itt élők többsége a föld megmunkálásából tartotta fent magát. Általában közösségben, csoportosan dolgoztak, így a szervezett biztosított programok közül azokat részesítik előnyben, ahol mulatni, táncolni lehet. Szívesen vesznek részt kerti rendezvényeken, bálon, kirándulásokon. Mozgásos tevékenységet biztosító programokba könnyebben bevonhatóak. Csoportos foglalkoztatásnál megfigyelhető, hogy a generációk közötti kötődés erős, az idősok szívesen hozzák családtagjaikat a programokra. Rendezvényeinken, kirándulásainkon látható az egymásra figyelés, az összetartás a klubtagok között.

Az I. számú Idősok Klubja specifikus programelemei:

- Összejövetelek megszervezése
- Egyéni elbeszélgetések igény szerint.
- Múzeum tárlatainak megtekintése.
- Fesztiválokon, városi rendezvényeken való részvétel.
- Hagyományteremtő programok (szezónális kerti partik, a II. számú idősok klubjának tagjaival közösen tartandó bográcsozás, szalonnasütés, grillezés, névnaposok, születésnaposok köszöntése, idősok napi rendezvények, Generációk találkozója)
- Nyílt napok
- Sport rendezvények (közösen a családtagokkal)
- Szabad vallásgyakorlás biztosítása
- Szükség esetén a szakrendelőkkel való kapcsolatfelvétel, háziiorvosi látogatás, kapcsolattartás

II. számú Idősok Klubja a Vertán telepen található az Almási utcáról nyíló Kassai és Munkás utca kereszteződésében. A Vertán telepen élők többsége a Makó és Makó környéki gyárakból nyugdíjba vonult idősok. A klub 1974-től működik, akkor még Idősok Napközi Otthonaként, mely hétfőtől péntekig biztosította 10 főnek a teljes ellátását és éjszakai felügyeletét, valamint 25 fő részére biztosított nappali ellátást.

1998 októberében a bentlakók átköltöztek a Deák Ferenc utcai Idősek Átmeneti Gondozóházába, így az épület 1998 októberétől Idősek klubjaként csak nappali ellátást biztosít.

A klubban 1998. óta folyamatosan átalakítások történtek. 2002.-ben egy teljes felújítással kialakításra került a Vertán telepi Civil Klub részére is klubhelyiség. A felújítást követően az épület tágasabb, világosabb, szebb lett, az akadálymentesítés megtörtént. Kialakításra került a pihenőszoba, a klubhelyiség, az ebédlő, a tálaló konyha, szociális helyiségek, egy tágas folyosó, valamint az udvaron található, az idősek kényelmét szolgáló pagoda is, ahol az idősek szívesen tartózkodnak.

A II. számú Idősek Klubja specifikus programelemei:

- reggeli frissítő torna
- mentális/fejlesztő foglalkozások
- igény szerinti regény (fel) olvasás
- mentálhigiénés beszélgetés/ egyéni tanácsadás
- segítségnyújtás ügyintézésben
- kulturális programok, játékos/kreatív foglalkozások
- ismeretterjesztő előadások
- zenehallgatás

Az idősek klubjaiban azoknak az idős emberek ellátást biztosítjuk, akik szociális és egészségi állapotuk miatt rászorúlnak, részükre mentális gondozás szükséges.

A jelenleg ellátásban részesülők demográfiai mutatói:

Nemek szerinti megoszlás:

Nő 80%

Férfi 20%

Életkor szerinti megoszlás:

18-64 év között: 30 %

65-74 év között: 36 %

75 év felett: 34 %

Szociális jellemzők, jövedelmi viszonyok:

A legkisebb öregségi nyugdíj összegének 150%- a alatt rendelkezik jövedelemmel: 13%.

Jelenleg a 22 fő klubtagból 2 fő a város külső körzeteiben él. A klubtagok kis százaléka komfort nélküli házakban lakik, közülük sokan özvegyek, egyedülállóak, családjuk, rokonuk nem él a városban.

Társas kapcsolatok kialakítására a városban más lehetőség nemigen van, ezért jelentkezik elsődleges ellátási szükségletükként a közösségi együttlétre való igény, az izoláció oldása, veszteségérzések könnyebb feldolgozása.

6. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

Az idősebb emberek számának növekedését, az ebből következő kihívásokat érzékelve szükség volt modernizálásra, a két klub közötti eltérések kompenzálásra. Olyan flexibilis és hatékony szolgáltatások kialakítására volt szükség, amely épít a társadalom, illetve a

szolgáltató rendszerek résztvevőire, így a szolgáltatásokat igénylők szükségleteire és véleményére. Az új szolgáltatásokat meghatározó értékeink:

- a méltóság,
- a függetlenség,
- a társadalmi részvétel,
- az önmegvalósítás,
- a biztonság.

Az idősek klubjában elérhető szolgáltatásokat igény szerint biztosítjuk tagjainak (fizikai ellátás, pszichés gondozás és szociális gondozási feladatok), a szabadidős programok napi, heti és havi rendszerességgel valósulnak meg.

Vannak állandó szolgáltatások, illetve állandó foglalkozások (névnaposok, születésnaposok köszöntése, készségfejlesztő foglalkoztató délutánok). A klubokban alkalmankénti szabadidős programok is megszervezésre kerülnek egy-egy rendezvényhez, eseményhez, ünnephez kapcsolódóan.

A biztosított szolgáltatásokat egyéni, illetve csoportos formában nyújtjuk klubtagjainknak.

Nyitvatartási rend:

Az idősek klubjai munkanapokon 7.30 – 15.30 óráig tartanak nyitva.

1. Fizikai ellátás
2. Pszichés ellátás
3. Szociális gondozási feladatok
4. Szabadidős foglalkozás

1. A fizikai ellátás keretében

- Az idősek klubja lehetőséget ad a napközbeni kulturált körülmények közötti tartózkodására.
- A gondozottak személyi higiéniájának megteremtésére, így a tisztálkodásra, személyes ruháinak tisztítására

Indokoltság: A fiziológiai szükségletek a legerősebben jelentkező, legdominánsabb szükségletek, melyek az emberi élet fenntartásához elengedhetetlen. Ha a fiziológiai szükségletek kielégítést nyertek, a biztonsági szükséglet igénye csak ekkor lép fel.

2. Pszichés gondozás

- Lelki magányosság megszüntetése, izoláció elkerülése.
- Kapcsolatok megteremtése és tovább építése.
- Lehetőség nyújtás olyan pszichés hiányok kielégítésére, amelyeket az idős otthonában nem kaphat meg (személyes elbeszélgetések mentálhigiénés szakember bevonásával, gyász, veszteség, betegség következtében fellépő lelki problémák oldása).

Indokoltság: A biztonság hiányában a többi, magasabb rendű szükséglet jelentőségét veszíti, valamint a bizonytalan környezetben élő egyén legfőbb törekvése a biztonság megteremtése lesz, ide tartozik még a létbiztonság érzése is, az a hit, hogy a jövőben képesek leszünk biztosítani alapvető szükségleteink kielégítését. Ezen túlmenően az egyén legfőbb törekvése, hogy barátok, társ, családtagok, rokonság vegyék körül. Lényeg a meglévő bensőséges, gyengéd, őszinte emberi kapcsolatok fenntartása, szükség esetén ezek megteremtése, az izoláció kialakulásának megelőzése. Fontos, egyrészt az önmegbecsülés, mely a feladatok teljesítéséből, illetve a kompetenciaérzésből fakad, másrészt a környezet részéről nyújtott

figyelemre, illetve elismerésre vonatkozik. Minden ember számára fontos, hogy kompetensnek érezze magát s összefüggően a szeretet iránti szükséglettel elvárja, hogy mások odafigyeljenek rá. Ez azzal az emberi tulajdonsággal van összefüggésben, hogy mindenki szeretne a figyelem középpontjába kerülni, fontosnak látszani, a világ szemében értékesnek, elengedhetetlenül szükségesnek tűnni. Ezen igények kielégítetlensége kisebbségi, elesettségi, frusztrált érzésekhez vezethet, azonban, ha ki vannak elégítve, fellép a következő, magasabb rendű szükséglet, az önmegvalósítás iránti igény.

3. Szociális gondozási feladatok

- Segítségnyújtás hivatalos ügyek intézésében
- Tájékoztatás különböző pénzületi és természetbeni szociális juttatásokhoz való hozzájárulásról (segélyek, közgyógyellátás, fürdőjegy, adó, vízdíj és szemétdíj mérséklése)
- Gyógyszerírás, kiváltás
- Gyógyászati segédeszközök alkalmazásának, tisztításának, karbantartásának ismertetése
- Vérnyomásmérés, vércukormérés, masszírozás

Indokoltság: A változó világ változó rendszerében való eligazodás sokszor még annak is nehéz, aki napi szinten követi az eseményeket. Idős korban nem elvárható az önálló eligazodás a bürokrácia vagy az egészségügy világában, ugyanakkor segítséggel, tájékoztatással és útmutatással, a szükségletek és igények önálló módon is kielégítésre kerülhetnek.

4. Szabadidős programok még

- Aktív és passzív szórakoztatás (társasjáték, tévézés), meglévő szellemi képesség szinten tartása, fejlesztése. A klubba folyóirat jár.
- Kulturális rendezvények a klubban (játékos vetélkedők, könyvtár)
- Városi rendezvények megtekintése (Városház, Hagymafesztivál, színház- és kiállítás látogatás).
- Keresztény és állami ünnepek megünneplése
- Kirándulások szervezése

Indokoltság: Az önmegvalósítás iránti szükséglet alapvető kívánság arra, hogy állandóan jó eredményeket érjünk el, jobbak legyünk másoknál és érjünk el mindent, amit képesek lehetünk elérni. Az emberek szükségét érzik annak, hogy valami maradandót alkossanak, ehhez megpróbálják maximalizálni „tehetségüket”, és olyan elfoglaltságokat keresnek, melyek a legtöbb lehetőséggel kecsegtetnek. Ez az igény másként artikulálva, de idős korban is fenn áll.

Az idős klubjainak szakdolgozói személyes kapcsolatot tartanak a klubtagokkal. Amennyiben a klubtag több napon keresztül távol marad a klubból, úgy az ott dolgozók a megadott telefonszámon felhívják, illetve lakásán felkeresik. Abban az esetben, ha a klubtag átmenetileg a saját ügyeinek intézésére képtelenné válik, akkor a gondozónő felveszi a kapcsolatot a megállapodásban megjelölt hozzátartozóval.

Amennyiben a klubtag a klubtagságot betegség miatt nem tudja igénybe venni, a klub gondozónői otthonában felkeresik, és informálódnak arról, hogy az idős egészségi állapota miatt nem igényel-e más ellátást (étkeztetést szállítással, házi segítségnyújtást, idős gondozóháznak igénybevétele, illetve egészségügyi intézményben történő gyógykezelést).

A klubokban lehetőség van szociális étkezés keretében napi egyszeri meleg étel (ebéd) igénybevételére, annak helyben történő elfogyasztására, illetve elvitellel történő elszállítására vagy futárszolgálat révén házhozszállításra.

7. Az ellátás igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére történik.

Az idősök klubjába való felvételt az 1993. évi III. törvény, valamint a helyi szociális rendelet szabályozza.

A felvételi kérelmet az ellátást kérelmező, vagy törvényes képviselője a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény központi telephelyén (Makó, Tinódi utca 8/A) nyújthatja be.

A felvételtől a Szociális törvény 94/A § (1) (a) alapján az intézményvezető dönt. Az idősök klubjába történő felvételtől az intézményvezető a kérelmezőt írásban értesíti, amelyben meghatározza a szolgáltatás igénybevételének kezdő időpontját, illetve a személyi térítési díj összegét. Amennyiben az ellátás biztosításáról szóló értesítésben foglalt személyi térítési díj összegét az ellátott, a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületéhez (6900 Makó, Széchenyi tér 22.), mint fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó a térítési díj összegéről határozattal dönt.

Az ellátásba vételkor a kérelmezővel az intézményvezető gondozási megállapodást köt (az 1993. évi III. törvény 94/C. § (1) bekezdés alapján).

A gondozási megállapodás tartalmazza (Szt. 94/C (3) bekezdés alapján):

- az ellátás kezdetének időpontját,
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítési díj fizetési kötelezettséggel jár,
- az ellátás megszüntetésének módjait.
- az igénybevevő természetes személyazonosító adatait.

A klubban való tartozódásért térítési díjat kell fizetni. Nappali ellátás esetén az adott hónapra fizetendő személyi térítési díj a napi személyi térítési díj és az ellátási napok szorzata.

Az ellátottnak az ellátotti napok alapján számított havi térítési díjat utólag, minden hónap 10. napjáig kell megfizetnie.

A térítési díjat a többször módosított 29/1993. (II. 17.) Kormányrendelet alapján Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozza.

8. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A szolgáltatás igénybevételéről a helyi sajtón és a városi televízión keresztül, továbbá az orvosi rendelőkbe és az önkormányzat szociálpolitikai csoportjánál elhelyezett szórólapokon, az intézmény honlapján, valamint közösségi médiafelületén keresztül értesülhet a lakosság, továbbá a Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozó szakemberek adnak tájékoztatást.

9. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak általános jogai:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz.
- Az ellátást igénybe vevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden klubtag számára elérhetővé teszik.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviselőként járhat el.

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személyeknek biztosítjuk, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják,
- tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat,
- munkájukat elismerjük,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A munkáltató nagy gondot fordít arra, hogy dolgozói részére minél több lehetőséget biztosítson rekreációra, mentális állapotuk karbantartására, a kiégés megelőzésére (szupervízió, szakmai továbbképzések, intézményi rendezvények).

A Makói Egyesített Népjóléti Intézményben dolgozók szakmai továbbképzésének rendje, üteme és finanszírozása a *Továbbképzési Szabályzatban* foglaltak szerint történik.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Kovácsné Kiss Noémi
szakmai vezető

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SZAKMAI PROGRAM

Makó

2025.

Tartalomjegyzék

I. Általános rész

- Szociális alapszolgáltatások
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
- Az egészségügyi alapellátás köre
- Intézményi étkeztetési szolgáltatás

II. Intézmény neve, székhelye, elérhetősége, típusa

III. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

- Földrajzi helyzet
- Ellátandó célcsoport

IV. A szolgáltatás célja, feladatai és alapelvei

- A szakmai működési alapelvei

V. Megvalósítandó program bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatások, tevékenységek

- Feladatmegosztás
- Szakmai létszám

VI. Szakmai együttműködések

- Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés
- Jelzőrendszer működtetése
 - Jelzőrendszer kiemelt tagjai
 - Esetmegbeszélések típusai
 - Esetkonferencia

VII. Család – és Gyermekjóléti Szolgálat

- Feladatok
- Információs adatok gyűjtése, tájékoztatás
- Szociális segítő munka
- Szolgáltatáshoz való hozzájutás
- Hivatalos ügyek intézése
- Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer
- A szolgáltatás igénybevételének módja

- A szolgáltatás igénybevételének megszűnése
- Esetátadás

VIII. Család- és Gyermekjóléti Központ

- Feladatai, formái
 - Utcai szociális munka
 - Kapcsolattartási ügyelet
 - Készenléti szolgálat
 - Óvodai és iskolai szociális segítség
 - Szociális diagnózis felvétele
- Javaslattétel hatósági intézkedésre

IX. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

X. A szolgáltatást igénybevevők és a szociális szolgáltatást végzők jogaival kapcsolatos szabályok

- Az szolgáltatást igénybevevők általános jogai
- A szolgáltatást végzők jogai
- A szolgáltatást biztosítók jogainak védelme
- Helyettesítés rendje
- Gyermekjogi képviselő
 - Tevékenysége
 - Neve, elérhetősége

XI. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

- Képzés, továbbképzés
- Önképzés

„A gyermeknevelésben nem beszélni kell.
Mondhatsz, amit akarsz, úgysem a szavaiddal
- az életeddel mutatsz példát.”
Nyíró András

I. Általános rész

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ a Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik külön szakmai egységbe integráltan. A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi feladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *a családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősek klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás,*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*

○ *bölcsőde*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény, valamint az iskolai egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3) NM rendelet alapján az alábbi szakfeladatot látja el:

Az egészségügyi alapellátás körében:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. Törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII. 31.) Korm. Rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

- *Gazdasági ellátó szolgálat*

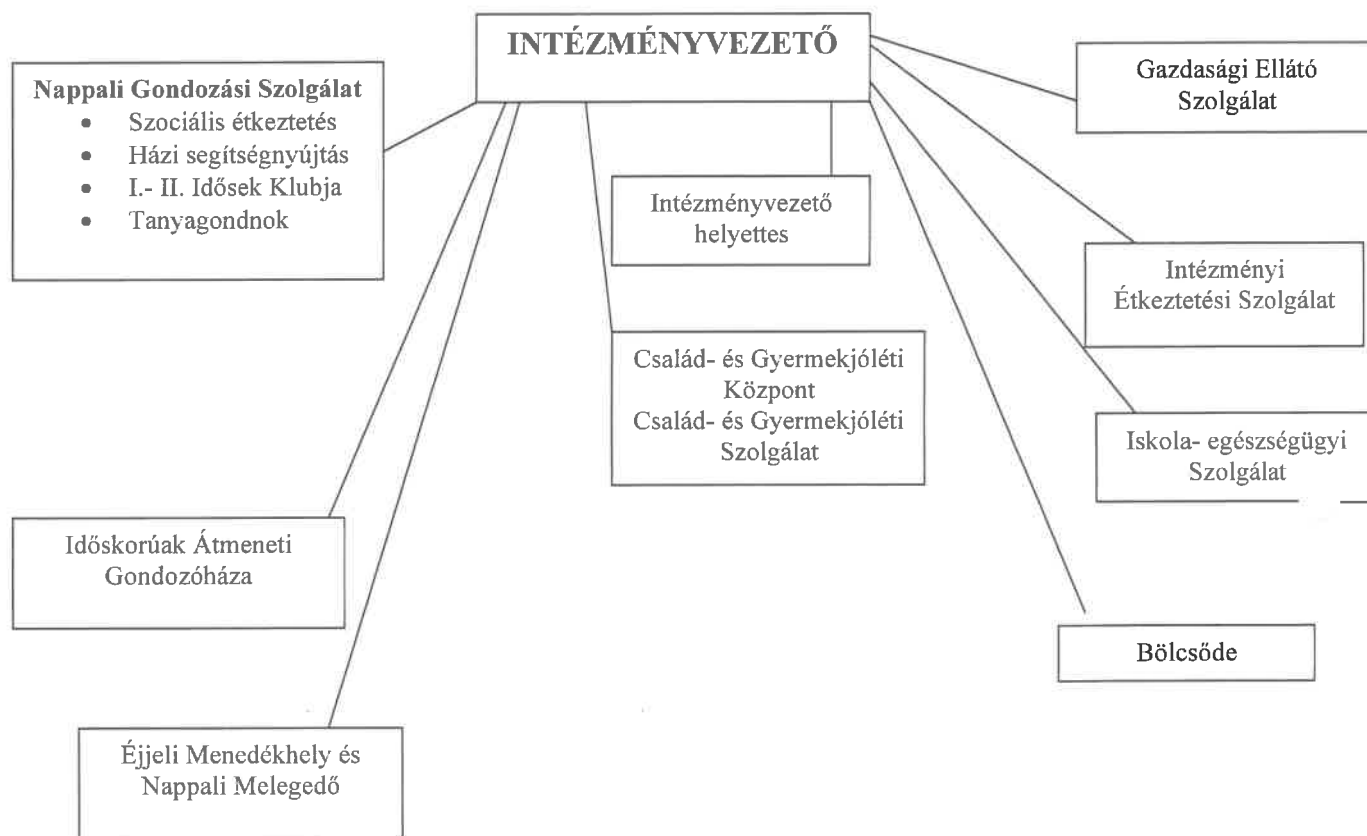
A 2008. évi XLVI. Törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- *Intézményi étkeztetési szolgálat*

A szakfeladatok szervezeti egységekbe osztva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. Az egyes egységeken belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva.

A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY SZAKFELADATAI

II. Intézmény neve, székhelye, elérhetősége

Székhely

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

Székhely: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

Tel/Fax: 62/ 213- 420

E-mail: titkarsag79@gmail.com

Telephelyei:

Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

Telephely: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a

Tel.: 62/213-420/9, 20/318-9379, - 06/70 456-8620 (kistérség)

E-mail: eni.gyjsz@gmail.com

6932 **Magyarcsanád**, Templom tér 1.

Tel.: 62/ 520- 630

Email: makokisterseg.gyjsz@gmail.com

6933 **Nagylak**, Petőfi u. 14.

Tel.: 06/62 279-140

Email: makokisterseg.gyjsz@gmail.com

6911 **Királyhegyes**, Jókai u. 29/a.

Tel.: 06/62 287- 968

Email: makokisterseg.gyjsz@gmail.com

6916 **Ambrózfalva**, Dózsa Gy. u. 25.

Tel.: 06/62 521-010

Email: makokisterseg.gyjsz@gmail.com

Család- és Gyermejjóléti Központ

6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

Tel: 62/ 213-420/8, 20/580-1775

E-mail: eni.csgyjkozpont@gmail.com

Az intézmény fenntartója: Makó Város Önkormányzata

III. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Földrajzi helyzet

Makó Magyarország Dél-Alföld régiójában, Csongrád-Csanád Vármegyében, a Maros jobb partján fekszik, Szegedtől 32 kilométerre keletre, a Makói kistérségben, aminek közigazgatási központja. A várostól észak felé 30 kilométert haladva Hódmezővásárhelyre érkezünk, keletre 20 kilométerre található a nagylaki határátkelő, de a településhez legközelebb a kiszombori határátkelő helyezkedik el, körülbelül 5 kilométerre. A román és a szerb határ közelsége miatt igen fontos közlekedési csomópont, Magyarország egyik délkeleti kapuja.

Az ipar és a vállalkozások fellendítése érdekében 1998-ban Makót és térségét vállalkozási övezetté nyilvánította az állam. Az ez utáni időszakban a legfontosabb gazdasági beruházások

színterévé az Ipari Park vált, ami a város északkeleti részén helyezkedik el. Járási központként 50.000 embert lát el szociálisan. Ezen a szerepén túl, az ország délkeleti kapujaként európai uniós és nemzetközi kapcsolatok közvetítőjeként érvényesül. A város fő kitörési pontja az idegenforgalom lehet, melyben a hangsúlyt a kulturális programok és a termálfürdő alkotják.

Ellátandó célcsoport

Makón állandó bejelentett lakcímmel és tartózkodási hellyel rendelkező lakosok száma 23.345 fő. A 18 év alattiak száma 4.017 fő, melyből kormegosztás szerint 0-2 év 681 fő, 3-5 év 679 fő, 6-13 év 1695 fő, 14-17 év 962 fő. Az összlakosságszámot tekintve 14,1% gyermekkorú (0-14 év), 55,46 % aktív korú (15-59 éves), 30,44% pedig időskorú (60 év feletti). Makó városában három bölcsőde, öt óvoda (nyolc telephellyel), öt általános iskola, négy középiskola és egy speciális oktatási intézmény működik.

A településen élők számára a fő munkalehetőséget az Ipari Park területén működő multinacionális vállalatok és a mezőgazdaság jelenti. A multinacionális vállalatoknál jellemzően a szakképzettséggel rendelkezők tudnak elhelyezkedni. Az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők a mezőgazdaságban tudnak alkalmi munkákat, napszámot vállalni, mely a mindennapi megélhetésüket is szerényen fedezi és idény jellegű.

A gyermekjóléti szolgáltatás az illetékességi területen élő vagy tartózkodó 0-18 éves korú gyermekekre, azok szülőjére vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozóra terjed ki. Veszélyeztetett és hátrányos helyzetben lévő gyermekek, ideiglenes hatályú elhelyezésben lévő, nevelésbe vett, utógondozásba hazakerült gyermekek és szüleik, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák, akik életvitelszerűen a településeken tartózkodnak.

A családsegítő szolgáltatást az illetékességi területen élő vagy tartózkodó 18. életévét betöltött lakosok vehetik igénybe. A szolgáltatás keretében végzett tevékenység a szükséges mértékig kiterjed az igénybe vevő környezetére, különös tekintettel a családtagokra.

A város lakói közül 260 fő él külterületen.

IV. A szolgáltatás célja, feladatai és alapelvei

A kormányzat egyik kiemelt társadalompolitikai célja az esélyteremtés a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben élő gyermekek számára, valamint a gyermekek Alaptörvényben garantált védelemhez való jogának biztosítása. E cél megvalósításához járul hozzá a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás, mint a gyermekvédelem első védvonala.

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat- keretében működtethető. A szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § és 40.§, szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait. A központ a Gyvt. 40/A. § szerinti feladatokat látja el.

A család- és gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Családsegítés keretében közösségfejlesztő programokat kell szervezni, kríziskezelést végezni, nehéz élethelyzetben lévő családokat segítő szolgáltatásokhoz juttatni. Közre kell működni a helyi szociális szükségletek feltárásában és megoldásának elősegítésében - az egyének, valamint a különböző közösségi csoportok létrejöttének, működésének és fejlődésének támogatásában-, amelyek a településen élőket segítik a személyes jólétük biztosításában, valamint a szociális környezetükhöz való jobb alkalmazkodásukban.

A szakmai működési alapelvei

Szubszidiaritás elve: Az intézmény szolgáltatásait a helyi igényekre reagálva, a kliensek életteréhez lehetőlegközelebb nyújtja. A szolgáltatás nyújtásakor figyelembe veszi az egyes területeken élők szükségleteit, igényeit.

Nyitottság elve: az egyének, csoportok, közösségek közvetlenül kereshetik fel vagy a területen működő intézmények/szervezetek javasolhatják a kapcsolatfelvételt. Az intézmény szolgáltatásait bárki igénybe veheti.

Önkéntesség elve: az intézmény az ellátottakkal, az önkéntesség elvével alakít ki kapcsolatot. Működése szolgáltató jellegű. Az együttműködés és a szolgáltatás igénybevételének alapja az ellátottakkal közösen meghatározott célok elérése, megvalósítása. A munkatársak az ellátottak érdekeit képviselve tevékenykednek, az érintett személy, illetve törvényes képviselője hozzájárulásával és együttműködésével intézkednek, kivéve, ha súlyos veszélyeztetettség, elháríthatatlan akadály, vagy sürgős szükség áll fenn.

Egységes szakmaiság elve: az intézmény a hozzá önként, jelzőrendszeren vagy hatósági megkeresés útján kerülő ellátottakkal lehetőség szerint a probléma és az azt fogadó segítő, szakmai kongruencia alapján foglalkozik. a családgondozás, tanácsadás, illetve a nevelés-gondozás egységes szakmai alapelvekkel történik, a különböző típusú ügyekre érvényes visszajelzések és adminisztrációs kötelezettségek figyelembevételével.

A személyiségi jogok védelmének elve: a munka során a munkatársak tudomására jutott – az ellátott személyiségi jogait érintő- adatok és tények nyilvántartására és kezelésére vonatkozóan, kötelező az adatok védelméről szóló törvényben és a Szociális Munka Etikai Kódexében megállapított alapelvek betartása. Minden ember méltóságának, értékeinek, jogainak, céljainak, szándékainak tiszteletben tartása.

Esélyegyenlőség és egyenlőség elve: az intézmény munkatársai minden ellátott ügyével nemre, korra, családi állapotra, vallási felekezetre, szexuális irányultságra, nemzeti- etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül kötelesek foglalkozni, illetve a hatáskörükbe nem tartozó, vagy azt meghaladó ügyekben a szükséges felvilágosítást megadni, a problémamegoldás szerinti megfelelő intézménybe irányítani.

Az önkéntesség és együttműködés: törekedni kell az önkéntes részvétel, az együttműködés kialakítására a gyermekkel és szüleivel, illetve folyamatosan együtt kell működni a gyermekvédelmi szervekkel.

A célszerűség: az ellátásokat úgy kell megválasztani, hogy az a gyermek legjobb érdekét, a szolgáltatás céljának megvalósulását szolgálja.

A család önállósága: felesleges beavatkozással nem szabad szűkíteni a család döntési jogát, előidézni a család függő helyzetét. Elsődleges cél, hogy maga a család legyen alkalmas gyermekei felnevelésére.

A választás lehetősége: a család jogosult választani a segítség formái között, melyhez megfelelő tájékoztatást kell kapnia. A választás joga kizárólag a gyermek érdekében korlátozható.

Az érdemtelenység vizsgálatának tilalma: az ellátásra való jogosultság és az ellátás módja csak attól függhet, hogy a gyermek milyen helyzetben van, és mire van szüksége. Sem a szülő, sem a gyermek érdemei nem lehetnek hatással a gyermek ellátására.

A gyermek tájékoztatása és döntésének tiszteletben tartása: a gyermek – fejlettségének mértéke szerint – jogosult arra, hogy az őt érintő kérdésekről tájékoztatást kapjon, nyilatkoztassák, és döntését figyelembe vegyék.

A megelőzés és a komplex szemlélet: az ellátást nem szabad a már súlyossá vált helyzetekre korlátozni. Már akkor be kell avatkozni, amikor esély van a megelőzésre, vagy amikor a káros folyamatok még korai szakaszban vannak. Az ellátás nem korlátozódhat az egyéni problémák kezelésére, tekintettel kell lenni a komplex összefüggésekre.

A hátrányos megkülönböztetés és az ellátással visszaélés tilalma: tilos a gyermekek megkülönböztetése faji, nemzetiségi, vallási vagy más szempont alapján. Az ellátás nem használható fel a gyermek, illetve a családtagok nemzeti, vallási, politikai vagy egyéb kulturális

értékeinek befolyásolására, illetve az ellátás igénybevétele miatt nem érheti sérelem jó hírnevét, emberi méltóságát.

A szakmai működést meghatározó jogszabályi háttér és a szakmai működést szabályozó dokumentumok

- Magyarország alaptörvénye
- 2012.évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A személyes szolgáltatást nyújtó Intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000 (I. 7.) SZCSM rendelet
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- a 2023. évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról
- 257/2000. (XII.26) kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális-, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 415/2015. (XII.23) kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- A pénzügyi és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006 (III.27.) Korm. rendelet
- A szociális szolgáltatók és Intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII.29.) Korm. rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeiről szóló 9/1999. (XI.24.) SZCSM rendelet
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998 (IV.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi Intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

- 149/1997 (IX.10) korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 9/1999. (XI.24) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről
- 235/1997 (XII.17.) korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok és személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 1992. évi LXII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól szóló módszertani útmutató
- Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól

V. A megvalósítandó program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatások, tevékenységek

2016. január 1-től a családsegítő szolgálatok és a gyermekjóléti szolgálatok teljes integrációjával létrejövő család- és gyermekjóléti szolgálatok általános segítő feladatokat látnak el, mind a családsegítés, mind a gyermekjóléti szolgáltatás tekintetében.

A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatai pontosításra kerültek, mivel egyes feladatok a járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti központ feladatai lettek. Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatás, az ellátandó terület (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal.

A feladatmegosztás alakulása

- **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:** lakóhely szerinti minimumszolgáltatás, általános segítő feladatok biztosítása. A szolgáltatásokat Makó város közigazgatási területén lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakos, egyén, család, valamint a településeken tartózkodó hajléktalan személy veheti igénybe. Krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) felkeresheti segítségért a Szolgálatot.
- **Család- és Gyermekjóléti Központ:** a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása. Ezen

feladatokhoz speciális szaktudással rendelkező szakemberek bevonása szükséges (pl. jogi tanácsadás, pszichológusi tanácsadás, családkonzultáció, családterápia, mediáció). A központnak szakmai támogatást kell nyújtania az ellátási területükön működő család- és gyermekjóléti szolgáltatók számára. Illetékességi területe kiterjed a járást alkotó települések közigazgatási területén lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakosokra, egyénekre és családokra.

Szakmai létszámok

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámait és létszámminimum normáit a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyes szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30) NM rendelet 1 számú melléklete tartalmazza.

A személyi feltételek körében a szolgálatnál a **családsegítő** megnevezésű, a központnál az **esetmenedzser/tanácsadó** munkakör, valamint az óvodai és iskolai szociális segítő, a szociális diagnózist készítő esetmenedzser és a szociális asszisztens munkaköre kerül meghatározásra.

A **gyermekjóléti szolgálat** szakmai létszáma lakosságszám alapján:

- 4 ezer település lakosként: 1 fő családsegítő

A **gyermekjóléti központ** szakmai létszáma a lakosságszám alapján:

- 7 ezer járás lakosként: 1 fő esetmenedzser/ tanácsadó
- 1000 fő, 3-18 éves korú gyermekenként 1 fő szociális segítő
- 10 ezer járási lakosként: 1 fő szociális asszisztens

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál 6 fő családsegítő munkatárs, a Család- és Gyermekjóléti Központban 6 fő esetmenedzser/tanácsadó, 6 fő óvodai és iskolai szociális segítő, akik közül 1 fő csoportvezető, 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser és 1 fő szociális asszisztens került alkalmazásra.

Az integrációból fakadó feladatok ellátása rendszeren belüli erőforrás átcsoportosítással történhet (a részletes szolgáltatástartalom a Gyvt. és a Szt. szakmai végrehajtási rendeletében kerül szabályozásra).

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ az intézmény székhelyén, külön - külön szakmai egységként működik. Minden településen helyileg a település központjában, jól megközelíthetően helyezkedik el. Az épület részben akadálymentesített. Az ügyfelek számára váróhelyiség került kialakításra.

A családsegítők részére Makón három, az esetmenedzserek/tanácsadók részére kettő interjúszoba áll rendelkezésre a kliensekkel folytatott beszélgetésekhez, ügyintézéshez. A családsegítőknek és az esetmenedzsereknek/tanácsadóknak egy-egy irodahelyisége van, ahol minden dolgozónak önálló íróasztala van. A szakmai egységekben a munka elvégzéséhez közös használatra vezetékes telefon, mobiltelefon, személyi számítógép, internet hozzáférés, fénymásoló, szakmai segédanyagok állnak rendelkezésre. Kizárólagos használatra kerékpárral rendelkeznek a szakemberek.

Királyhegyesen 1 iroda és 1 interjúszoba biztosított felszerelve, Magyarcsanakon 1 iroda biztosított felszerelve, Ambrózfalván 1 iroda biztosított felszerelés nélkül, Nagylakon 1 iroda és interjúszoba biztosított felszerelve. Mobiltelefon a családsegítő számára az intézmény által biztosítva, valamint szolgálati autó, vagy saját személygépjármű elszámolással.

VI. Szakmai együttműködések

Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés

Az integrált intézmény előnye, hogy az egymás mellett lévő és egymásra épülő szociális alap és szakosított ellátások egy intézményen belül valósulnak meg, mely megkönnyíti az együttműködést. A Központ esetmenedzserei és a Szolgálat családsegítő munkatársai partneri együttműködésben végzik a jogszabályokban rögzített feladataikat a kompetenciahatárok megtartásával. Az együttműködés során a szervezeti egységnek minden olyan intézkedésénél, amely a másik szakmai egység működési területét, jogszabályokban meghatározott kompetenciáját érinti, az intézkedést megelőzően egyeztetési kötelezettsége van.

A Makói ENI Család- és Gyermekjóléti Szolgálat-, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ elsősorban a következő szervezetekkel, intézményekkel tart kapcsolatot:

- Az ellátási területen működő veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer tagjaival;
- Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Makó Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával;
- Makó Város Önkormányzatának illetékes hatósági- és egyéb csoportjaival;
- járási települések polgármesteri hivatalaival;
- Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgálatával;
- Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatával;

- Egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal (védőnők, iskolavédőnők, házi orvos, házi gyermekorvos, szakorvosok, kórházi és klinikai szociális munkások, fekvőbeteg intézmények, Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály)
- Bölcsődékkal
- Nevelési-oktatási intézményekkel (óvodák, általános -és középiskolák, Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Makói Tagintézménye)
- Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával;
- Rendőrség, Bíróság, Ügyészség, Katasztrófavédelem, Pártfogó Felügyelet szerveivel;
- Civil szervezetekkel, Alapítványokkal, Egyesületekkel, Egyházakkal (Magyar Málta Szeretetszolgálat, Vöröskereszt, Angyalsóhaj Alapítvány);
- Más települések Család – és Gyermekjóléti Szolgálataival;
- Járási központok Gyermekjóléti Központjaival;
- Kijelölt módszertani gyermekjóléti intézménnyel;
- Az ellátási területen működő alap és szakosított ellátást nyújtó szociális és gyermekvédelmi intézményekkel; (Szent József Családok Átmeneti Otthona, Marosmenti Idősek Otthona, Sorsok Háza Szociális Intézmény)

Jelzőrendszer működtetése

A Gyvt. 39. § (3) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása a gyermekjóléti szolgálat feladata. Ennek megfelelően figyelemmel kíséri az illetékességi körébe tartozó településen élő gyermekek szociális és családi helyzetét, szociális ellátások iránti esetleges igényeit, kiépíti és működteti a jelzőrendszert, amely lehetővé teszi a gyermekek veszélyeztetésének felismerését. A jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja és a veszélyeztetés gyanújának megalapozottsága esetén, a gyermek és a család szükségleteihez igazodó intézkedéseket tesz.

A jelzőrendszer zökkenőmentes működtetése érdekében a jelzőrendszeri tagok és kiemelten a törvényben meghatározott résztvevők esetében rendszeres szakmai kapcsolat fenntartása szükséges. A szakmaközi megbeszélések rendszerességét a jogszabályban meghatározott előírás adja, mely szerint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente **legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez**, melyre meghívja a gyermekvédelmi jelzőrendszer azon tagjait, akik részvétele a gyermekek nagyobb csoportját érintő veszélyeztető tényezők megszüntetését célzó cselekvési terv kidolgozásához szükséges, továbbá esetkonferenciákon is rendszeresen megjelennek a hatósági ügyekben

érintett gyermekek felülvizsgálatakor. A Család- és Gyermekjóléti Központ a 15/1998. (IV. 30.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló NM. rendelet 21. § (1) a, b pontja értelmében havonta egy alkalommal esetmegbeszélő csoportot tart a járás területén működő Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok számára.

A család- és gyermekjóléti központ észlelő - és jelzőrendszeri tanácsadójának feladata, hogy segítséget nyújtson a család- és gyermekjóléti szolgálatok jelzőrendszeri felelőseinek munkájuk végzésében. Ezért szükséges az egymás munkáját támogató együttműködés kialakítása. A jelzőrendszeri tanácsadó személyes felelőssége, hogy a jelzőrendszer tagjainak személyes felkeresése, megkeresése részéről is megtörténjen.

A megkeresés során kompetenciája:

- Általános tájékoztatás a család- és gyermekjóléti központ tevékenységéről, szolgáltatásairól;
- Figyelem felhívása a jogszabályban nevesített jelzőrendszeri tagok jelzési kötelezettségére, a jelzés elmaradásának következményeire;
- A jelzőrendszerben közvetetten szerepet vállaló egyéb szolgáltatók, intézmények szervezetek és személyek tájékoztatása a veszélyeztetettség, krízishelyzet jelzésének lehetőségéről;
- Jogszabályok ismertetése;
- Fogalmak tisztázása (pl: veszélyeztetettség, hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, krízishelyzet), milyen tünetek-problémák esetén szükséges a jelzés megtétele (gyermekek, felnőttek);
- Az együttműködés módjainak, szabályainak kialakításában történő közreműködés (kompetenciahatárok tisztázása, információk egymás feladatairól, kötelezettségeiről stb.);
- A jelzőrendszeri tanácsadó feladata, hogy a „kétszintű” rendszer működtetéséhez szakmai segítséget nyújtson, pl: - az esetátadások menetéről - esetátadások idejéről (esetkonferencián, tárgyalás időpontjában, határozathozatalkor, jogerőre emelkedéskor, stb.); - a család- és gyermekjóléti szolgálat bevonásának mértékéről; - a jelzés menetéről, a szükséges jelző adatlapokról, nyomtatványokról; - a család- és gyermekjóléti szolgálat valamint a család- és gyermekjóléti központ közötti együttműködés során a konkrét személyi kijelölésekkel kapcsolatosan; - jelzések nyilvántartása, összegzése, értékelése.

A család- és gyermekjóléti központ jelzőrendszeri tanácsadója a család- és gyermekjóléti szolgálatok családsegítői által a GYVR rendszerbe feltöltött jelzéseket, valamint a nem

gyermekvédelmi esetekről érkező jelzésekről küldött jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti és elemzi, melyről évente legalább egy alkalommal (január hónapban) értékelést készít.

A jelzőrendszer kiemelt tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- a javítóintézet, - a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- a települési önkormányzat jegyzője,
- a büntetés-végrehajtási intézet,
- a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

Az észlelő-és jelzőrendszer működésének alapelvei, főbb szabályai:

- tevékenységének mindenkor a kliens érdekeit kell szolgálnia,
- a jelzőrendszer tagjainak szakmai tevékenységük során kötelessége a titoktartás és az információk felelős kezelésének biztosítása,
- minden esetben tiszteletben kell tartani minden ember értékét, méltóságát és egyediségét,
- a jelzőrendszer tagjai alakítsák ki egymás között együttműködési szabályait, határozzák meg a kompetencia-határokat,

- a hatékony működés érdekében szükséges a szociális szakmán belül kialakult egységes alapfogalmak ismerete, melyet össze kell hangolni a társszakmák képviselőivel,
- a hatékony munka érdekében újra és újra fel kell venni a kapcsolatot a jelzőrendszer tagjaival a szakmai és az emberi kapcsolatok frissen tartása, újítása miatt.

Az esetmegbeszélés és esetkonferencia szakmai protokollját (módszertani ajánlás) figyelembe véve szervezi a gyermekjóléti szolgálat és központ a megbeszéléseket. Minden érintett fél részére írásos, időben kiküldött meghívót kell küldeni. Az esetmegbeszélésről, esetkonferenciáról, emlékeztetőt és jelenléti ívet kell készíteni, melyet maga a családsegítő vagy az asszisztens készít el és igény szerint eljuttat a résztvevők számára. Esetmegbeszélés, esetkonferencia és az esetkonzultáció által érintett jelzőrendszeri tagok elsősorban az oktatási, nevelési intézmények szakemberei, a védőnők/egészségügyi szolgáltatók és a pszichológusok. A többi jelzőrendszeri tag részvétele a megbeszéléseken alkalomszerű, velük jellemzően esetkonzultációra kerül sor.

Esetmegbeszélés

Problémákat feltáró, megbeszélő, illetve a gondozási folyamat feladatellátását egyeztető munkaforma, mely egy adott eset (gyermek vagy család) ügyében az összes, az aktuális probléma megoldásában érintett szakember bevonásával történik. Célja a közös problémadefiniálás, az esetvezetés során vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megfogalmazása, megtervezése. Esetmegbeszélés a szociális segítő tevékenység során több alkalommal megszervezhető, illetve megszervezendő. Az esetmegbeszélésen, ha gyermek ügyével kapcsolatban zajlik is, maga a gyermek és szülője nincs jelen. A megbeszélésen elhangzottakról emlékeztető készítése szükséges, mely megküldése az érintett felek részére is megtörténik.

Esetkonferencia

Az esetmegbeszélés egyik formája. Egy adott család ügyében tartott megbeszélés, amelybe a családot és a családdal foglalkozó szakembereket is be kell vonni. Megszervezése minden olyan eset kapcsán szükséges és kötelező, melyben valamilyen hatósági intézkedésre történik javaslattevés, illetve szükség szerint megszervezhető, ha valamilyen ellátási forma igénybevétele körvonalazódik (pl. átmeneti gondozási forma, pszichológiai tanácsadás stb.).

Esetkonzultáció

Az esetkonzultáció az esetfelelős (a családsegítő/esetmenedzser) és az esetkezelésbe bevont más szakember között zajló, az adott esetre vonatkozó információcsere, tájékoztatás. Rendszeressége szükség szerinti, kölcsönös információ átadáson alapul.

A jelzőrendszeri tagokkal jelentős mértékű írásbeli kommunikáció is történik jellemzően gondozási tapasztalatok, jellemzések megküldésének a formájában. Kiemelkedően jó az együttműködés a nevelés-oktatási intézményekkel és a védőnőkkel.

VII. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti szolgálat ellátja az általános gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64.§ (4) bekezdése szerinti feladatokat. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a család, valamint a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, szenvedélybetegségek, mentális betegségek), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata az ellátási területén, a település teljes lakosság részére személyes gondoskodást nyújtó alapellátás biztosítása.

Tevékenységi körében a Gyvt. 39. § és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét;
- Meghallgatja a gyermek panaszát és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedéseket;
- Közreműködik a védelembe vett gyermek gondozási- nevelési tervének elkészítésében,
- Szervezi- legalább három helyettes szülőt foglalkoztató- helyettes szülői hálózatot, illetve működteti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztat;
- Segíti a nevelési- oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását;
- Felkérésre környezettanulmányt készít;
- Kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését;
- Biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket;
- Részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

munkájában;

- Nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről;
- Felkérésre részt vesz a szünidei gyermekétkeztetésben.

A család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatási feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt és tájékoztatja:

- A szülőt, illetve – ha azt a gyermek védelme szükségessé teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően – az ítélőképessége birtokában levő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelkedésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével,
- A válsághelyzetben levő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról,
- A születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről,
- Az örökbefogadó szülőt az örökbefogadás utánkövetése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezet felkeresését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a szociális segítőmunka keretében:

- Segíti az igénybevevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- Az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybevevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését,
- Az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő

folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve – az előbbiek mellett – a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez,

- A szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
- Közreműködik a válsághelyzetben levő várandós anya problémáinak rendezésében.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében:

- Folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit;
- A más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében;
- A válsághelyzetben levő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban;
- Segíti a gyermeket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz (Családok Átmeneti Otthona, Gyermek Átmeneti Otthona) való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek/család mielőbbi hazakerülését;
- A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából:
 - Olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna;
 - Kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél az a) pont szerinti programok megszervezését;

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat:

- Segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez;
- Tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről;
- A gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít;
- A gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 47/A. § (6) bekezdése alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről;
- Ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatkörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez;
- A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére;

Veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszert működtet, amelynek körében:

- Figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét;
- A jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére;
- Veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- Tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről;
- Fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad;
- A probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának

megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében;

- Az intézkedések tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét;
- A beérkezett jelzésekről és az azok alapján megtett intézkedésekről heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központnak;
- A jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít;
- Éves szakmai tanácskozást tart adott év február 28. napjáig és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít minden év március 31-ig;
- A jelzést tevő irányába a Gyermekjóléti Szolgálat visszajelzési kötelezettségének minden esetben írásban, fejléces levél formájában történő tájékoztatásban tesz eleget a jelzés érkezésétől számított 15 naptári napon belül.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott szolgáltatások

- Mentálhigiénés tanácsadás—szükség szerint folyamatos
- Gyermekgondozási-nevelési tanácsadás,
- Pályaválasztási, munkavállalói tanácsadás,
- Adományosztás—szükség szerint, folyamatos,
- Általános tanácsadás,
- Ügyintézés,
- Információ nyújtás

Az 1993. évi III. tv alapján feladatai:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt;
- segítséget nyújt az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális, gyermekvédelmi, foglalkoztatási szolgáltatásokhoz való hozzájutásban;
- meghallgatja az egyén, a család panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak orvoslása érdekében;
- családgondozással elősegíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását;
- ellátja az együttműködési kötelezettségből fakadó feladatokat;

- tanácsadást nyújt a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére;
- elősegíti és ösztönzi a humán jellegű civil kezdeményezéseket;
- együttműködik a veszélyeztetettség és krízishelyzet megelőzése érdekében az egészségügyi szolgáltatókkal, intézményekkel, valamint a társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, magánszemélyekkel,
- felhívja a települési önkormányzat figyelmét egyes szociálisan rászorult csoportok, személyek speciális szükségleteire, a kirekesztődés veszélyeire, az ellátórendszer esetleges hiányosságaira,
- biztosítja a menedékjogi törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés elősegítését.

A szolgáltatás igénybevételének módja

- A család- és gyermekjóléti szolgáltatás ingyenes.
- A szolgáltatás igénybe vehető:
 - önként mindazok körében, akik a szolgálathoz fordulnak segítségért, annak érdekében, hogy a kialakult probléma megszűnjön,
 - más intézmények jelzését követően;
 - hatóság által kötelezett formában.
- Az ellátást igénybe vevővel, hozzátartozójával, családjával, vagy törvényes képviselőjével a szolgálat családsegítői együttműködési megállapodást kötnek, és kapcsolatot tartanak. Ennek módja:
 - Személyes kapcsolattartás, amely vagy az intézményben, vagy az igénybe vevő otthonában, családlátogatás keretében történik;
 - Telefon igénybevételével;
 - Írásban, levélbeli megkeresés útján;
 - Közösségi médián keresztül.
- Az ellátás igénybevételéhez esetenként szülői beleegyező nyilatkozat (esetleges táborok esetén, formanyomtatvány) szükséges, illetve orvosi igazolás a gyermek közösségbe történő részvételhez.

- A programokon történő részvételalkalmával, illetve a gondozási szolgáltatásban felmerülő feladatok végrehajtásához az intézmény működési rendjét, szabályzatait mindenkinek be kell tartani.
- A lehető legkörültekintőbben igyekszik a szolgálat a hozzá forduló személyek, kliensek problémájának megoldásában segítséget nyújtani.

A szolgáltatás igénybevételének megszűnése

- a fennálló probléma megszűnik;
- a család, illetve a gyermek gondozási helye megváltozik;
- a gyermek nagykorúvá válik;
- a családgondozás megszűnését a család vagy a személy kéri.

Az intézményi dokumentáció

A gyermekjóléti alapellátás során, a gyermek veszélyeztetettségének felmerülése esetén, a gyermek élethelyzetének feltárására, a gondozás megtervezésére és végig kísérésére a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. Rendelet alapján működtetett Gyermkeink védelmében elnevezésű informatikai rendszer (a továbbiakban: GYVR) szolgál. A GYVR célja, hogy biztosítsa a különböző gyermekvédelmi szolgáltatások, intézmények, valamint a hatóságok között a Gyvt. adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével a kölcsönös tájékoztatást és az együttműködést, továbbá megjelölje az elvégzendő gondozási-nevelési feladatokat, és lehetővé tegye a gyermek sorsának alakításában részt vevő intézmények és hatóságok tevékenységének ellenőrzését.

A munkatársak az adminisztráció vezetése során a 235/1997. (XII.17.) kormányrendeletben, és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztály "Dokumentációs vonalvezető" című, útmutató a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakembereknek a dokumentáció vezetéséhez módszertani anyagban foglaltaknak megfelelően járnak el.

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) kormányrendelet szerint adatrögzítés is megtörténik az előírásoknak megfelelően (KENYSZI).

A személyes adatok nyilvántartásáról a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat az önkéntes együttműködés formáját rögzítő „Együttműködési megállapodásban” és „Tájékoztatás a

Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Igénybevételének feltételeiről” dokumentumban tájékoztatja a szolgáltatás igénybe vevőit.

Esetátadás

Az esetátadás kizárólagosan csak írásban történhet mind szakmai team, mind pedig különböző szakmai csoportok munkatársai között.

Az esetátadást az erre a célra elkészített esetátadási jegyzőkönyvben és személyesen kell megtenni. Az esetátadási jegyzőkönyvben feltüntetett kérdésekre, momentumokra hiánytalanul, részleteire is kitérő válaszokat, információkat kell adni. Információ hiányában ki kell térni a hiány okára. Az írásos dokumentáció elkészítése mellett az átadásnak szóbeli konzultáció, lehetőség szerint együttes családlátogatás formájában is meg kell történnie. Az esetátadásról az érintett klienst és a bevont szakembereket tájékoztatni kell.

Esetátadás indoka lehet: összeférhetetlenség, szakmai kompetencia hiánya, leterheltség, esetlegesen a család lakókörnyezetének megközelítési módja, a kliens kérése, munkaviszony megszűnése.

Az esetátadás előtt annak teljes körű mérlegelése, megvitatása szükséges.

VIII. Család - és Gyermekjóléti Központ

Család- és Gyermekjóléti Központnak az a járasszékhely településen működő Gyermekjóléti Szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A **Család - és Gyermekjóléti Központ** Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik külön szakmai egységbe integráltan. A Család – és Gyermekjóléti Központ biztosítja a Makó járáshoz tartozó települések közigazgatási területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, a gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez és a szociális, mentálhigiénés problémákkal rendelkező ügyfeleknek nyújtott széleskörű, professzionális szociális segítő munkát, valamint speciális szolgáltatások biztosítását.

A Makói járás Csongrád-Csanád vármegyéhez tartozó járás Magyarországon, amely 2013-ban jött létre. Székhelye Makó. Területe 688,85 km², népessége 41 428 fő, népsűrűsége 65 fő/km² volt a 2022. évi adatok szerint. Két város, Makó és Csanádpalota és 13 község tartozik hozzá: Kiszombor, Földeák, Óföldeák, Maroslele, Apátfalva, Magyarcsanád, Nagylak, Csanádpalota, Ambrózfalva, Csanádalberti, Királyhegyes, Kövegy, Nagyér, Pitvaros.

Kiszombor: A szegedi nagytáj műemléki jelentőségű épületekben leggazdagabb faluja. Kiszombor hagyományosan határtelepülés, a 2000-ben megnyitott Kiszombor-Cenad nemzetközi határátkelőhely tovább erősíti a település délkeleti kapu szerepét. 2023-as KSH adatok szerint a teljes népesség 3641 fő.

Földeák: A település félúton fekszik Makó és Hódmezővásárhely között. A teljes népesség száma a 2023-as KSH adatok szerint 2875 fő.

Óföldeák: A község számos látnivalóval várja az oda látogatókat. 464 fő alkotja a település lélekszámát a 2023-as KSH adatok alapján.

Maroslele: A Maros folyó jobb partján fekszik, Hódmezővásárhelytől 18 km-re. A falutól nem messze torkollik a Maros a Tiszába. A mezőgazdaságban termesztett növények között kiemelkedő a fokhagyma termesztése, a község környezetében található termőföldek az egyik legjobb fokhagymatermő területek. 2012 fő a teljes népesség száma a 2023-as KSH adatok alapján.

Apátfalva: Makótól keletre, a Maros jobb partján, a Körös–Maros Nemzeti Park határában található. Apátfalva Magyarcsanáddal teljesen összeépült. A település a makói kistérség része, amely egyben az ország délkeleti kapuja. Lélekszáma 2809 fő a 2023-as KSH adatok alapján.

Magyarcsanád: A Maros folyó mellett fekszik, amely ezen a szakaszon államhatár. A nemzetközi forgalmat lebonyolító, a nagylaki határátkelőhelyhez vezető 43-as főútvonal a község belterületén halad át. 1237 fő a teljes népesség száma a 2023-as KSH adatok szerint.

Nagylak: 365 fő a népességszáma a legfrissebb KSH adatok alapján. Nagylak az ország egyik legfiatalabb falva. A trianoni békeszerződés után jött létre és kenderfeldolgozásáról, valamint határátkelőjéről vált ismertté. A határközség a 43-as főút mentén fekszik, a településen nemzetközi határátkelőhely működik Románia irányába.

Csanádpalota: A közel 600 éves település Csongrád megye délkeleti részén, a román határ mellett fekszik. 2487 fő a népesség száma a 2023-as adatok szerint.

Ambrózfalva: A község Csongrád megye keleti részén, Békés megye határában található. A település mellett terül el a Körös-Maros Nemzeti Park Csanádi-Puszták részterülete. 425 fő lélekszámmal bíró település.

Csanádalberti: Mint oly sok környező település, Csanádalberti is dohánykertészek letelepítésével jött létre. 430 fő a népesség száma.

Királyhegyes: Királyhegyes a Dél–Alföld keleti részét kitevő természetvédelmi terület közepén helyezkedik el, a Királyhegyesi-puszta teljes egészében fokozottan védett terület. 599 fő alkotja a népesség számát.

Kövegy: Csongrád megye legkisebb lélekszámú települése, a megye dél-keleti részén fekszik, Csanádpalotától 4 km-re, a Román határtól pedig 8 km-re. A község földrajzi elhelyezkedése nagyon kedvező, hiszen könnyen megközelíthető. 322 fő lélekszámú település.

Nagyér: A község Csongrád- Csanád vármegye délkeleti részén található, Békés megye határában. 481 fő a teljes népesség száma a legfrissebb adatok alapján.

Pitvaros: A dél-alföldi település a járás keleti szélén, Szegedtől 60 km-re fekszik. 1157 fő a teljes népesség száma a 2023-as KSH adatok alapján.

A Család - és Gyermekjóléti Központ a hatósági eljárással érintett családokkal, gyermekekkel dolgozik. Ez alapján a védelembe vétel alatt és nevelésbe vétel alatt álló gyermekek, valamint a családbafogadással és utógondozással kapcsolatos ügyeket is a Család - és Gyermekjóléti Központ kezeli.

Makó város területén lévő esetek vitelében minden esetbenedzser részt vesz. A járásban lévő esetek településenként lettek felosztva.

Minden esetbenedzsernek saját települései vannak, ahol a helyi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő munkatársával, szoros együttműködéssel biztosítják a szociális segítő munkát a hatósági eljárásban érintett családoknál.

A Gyermekjóléti Központ a Gyermekjóléti Szolgálatnak a Gyvt. 39§ a 40 § (2) bekezdése és az Szt. 64 § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl:

- A gyerek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelyeknek keretében biztosít:
- Utcai, és- ha a helyi viszonyok azt indokolják- lakótelepi szociális munkát;
- Kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E.§ és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást;
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot;
- Jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást;

- Családkonzultációt, családterápiát;
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet;
- Szociális diagnózis elkészítését.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében:

- Kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes elhelyezését, nevelésbe vételét; családba fogadását, vagy 3. személyhez történő elhelyezését;
- Javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére;
- Együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhivatal elrendelte a gyermek megelőző pártfogását;
- A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához;
- Utógondozást végez- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a gyermeke családjába történő visszailleszkedéséhez;
- Védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási- nevelési tervet, családgondozást végez;
- Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatokkal együttműködve, de a Gyámhivatal megkeresésére önálló családlátogatásokat végez, illetve nagy számban kértek fel a Család- és Gyermekjóléti Központot környezettanulmányok elvégzésére is.

Az intézményben folyó szociális segítő munka dokumentálását a Gyvt. 135. § (2) bekezdésében meghatározott adatkörök rögzítése a Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai

rendszerben (továbbiakban GYVR) történik, törzsadat alrendszerben, valamint tervező és értékelő alrendszerben. A Család – és Gyermejjóléti Központ a Gyvt. 137.-142. § -ai alapján nyilvántartást vezet.

A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII.17.) számú kormányrendelet tartalmazza a GYVR-re vonatkozó részletszabályokat. A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) kormányrendelet szerint adatrögzítést végez. 2021. július 1. napjától azokat az egyszeri szolgáltatásnyújtásokat kell, amelyeket a jogszabály alapján nem a GYVR-ben kell rögzíteni.

A protokollok betartása a törvényben rögzítettek szerint kötelező, melynek legfőbb oka, hogy minden gyermeknek és családnak joga van ahhoz, hogy ügyükben egységes elvek, módszertan és eljárásrend szerint járjanak el, vagyis egységesen magas színvonalú és az emberi, gyermeki jogokat szem előtt tartó segítő szolgáltatást kapjanak. Különösen igaz ez a gyermekek bántalmazásának megelőzésére, jelzésére és megszüntetésére.

A legjellemzőbb probléma típusok közé sorolhatóak:

- gyermekek elhanyagolása;
- gyermekbántalmazás;
- családon belüli erőszak;
- magatartászavarok, agresszió, depresszió;
- falcolás és különböző önkárosító tevékenységek;
- tankötelezettség elmulasztása;
- lakhatási szegénység, alacsony munkaerőpiaci státusz, adóssághalmozás;
- családi diszfunkciók, elhúzóódó válás és gyermekelhelyezés, családi konfliktusok;
- gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség;
- fiatalkori bűnelkövetés, „bandázás”, csavargás, szerhasználat;
- párkapcsolati erőszak, családon belüli erőszak;
- negatív diszkrimináció, kirekesztés.

Az utcai- és lakótelepi szociális munka célja:

- A magatartásával testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az

utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése;

- A lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése;
- A gyerekjóléti központ az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban vagy a saját szolgálatában szervezi a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabad idejük hasznos eltöltését segítő programokat

A gyermekjóléti központ a programokba lehetőség szerint a gyermekek családját is bevonja;

- A központ a helyi polgárőrséggel együttműködve végzi a tevékenységet.

Kapcsolattartási ügyelet célja:

A gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra alkalmas semleges hely biztosítása mellett:

- Konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy;
- Az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részére történő betartása, vagy;
- Önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyi leti szolgáltatás nyújtása, vagy;
- Felügyelt kapcsolattartást elrendelő gyámhivatallal történő előzetes egyeztetést követően – a felügyeletet ellátó szakember biztosítása vagy más felügyeletet ellátó szakember jelenlétének lehetővé tétele.

A kapcsolatügyelet célja, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 7/B. § (1) foglaltak alapján a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítás mellett.

A kapcsolatügyelet szolgáltatásait (családi mediáció, semleges találkozási hely biztosítása, szakemberek felügyelete) igénybe vehetik a szülők, a gyámhivatal és a bíróság is. Mindhárom esetben szükség van szülők nyilatkozatára a kapcsolatügyelet igénybevétele szándékáról.

1. Felügyelt kapcsolattartás

Felügyelt kapcsolattartásra kizárólag akkor kerül sor, ha a bíróság vagy a gyámhivatal kifejezetten ezt kérte. Az ellenőrzött kapcsolattartás azt jelenti, hogy a kapcsolattartásra jogosult fél és a gyermekén kívül a gyermekjóléti központ ügyeletes munkatársa is jelen van a kapcsolattartáson, mely az intézmény épületén belül történik

2. Folyamatos jelenléttel segített kapcsolattartás

Ha a gyermek nem ismeri még a kapcsolattartásra jogosult felet vagy nagyon régen nem látta. Esetleg a gyermek ellenállást mutat a kapcsolattartásra jogosult féllel szemben. A szakemberek a háttérben maradnak, és csak a sikeres találkozás feltételeire ügyelnek.

3. Segített kapcsolattartás

Ha semleges találkozóhelyre van szükség, vagy ha a szülőknek támogatásra van szükségük ahhoz, hogy a láthatás ideje alatt gondoskodjanak a gyermekükről

Készenléti szolgálat célja:

A 15/ 1998. (IV. 30.) NM rendelet módosítása alapján a készenléti szolgálat célja: a gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása.

A gyermekjóléti szolgáltatást ellátó intézmény nyitvatartási idején túl (éjszaka, hétvégén és ünnepnapokon) folyamatosan biztosítsa gyermekjóléti szakember elérhetőségét abból a célból, hogy krízishelyzet esetén a gyerek ne maradjon segítség, illetve ellátás nélkül.

- A gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása;
- A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával kell megszervezni úgy, hogy a készenléti munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani;
- A család- és gyermekjóléti központ gondoskodik a lelkisegély-telefonvonalnak a működtetéséről;
- A Család- és Gyermekjóléti Központ gondoskodik arról, hogy információt adjon a Gyermekvédő Hívószám elérhetőségéről a lakosság körében;
- **A Család - és Gyermekjóléti Központ készenléti szolgálatának elérhetősége: 20/580-17-75**

Családkonzultáció, családterápia

- Életük nehéz időszakát élő családoknak szükségük van arra, hogy külső segítséggel

rálássanak problémájukra, hogy tisztábban értsék, érezzék saját és környezetük viselkedését, hogy megoldhatatlannak tűnő gondjaikban támaszt keressenek

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A szolgáltatás céljának, feladatának bemutatása:

A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenység leírása:

Az utóbbi évtizedek gazdasági, politikai, társadalmi változásai nyomán az óvodák és iskolák új kihívásokkal találták szemben magukat. Ezzel párhuzamosan a családok életvitele és nevelésben betöltött szerepe átalakult, így a köznevelési intézményekben folyó nevelő-oktató munkában évről-évre nagyobb kihívásokkal kell szembenéznük a pedagógusoknak. A problémás gyermekek számának váratlan és drasztikus emelkedése, az egyébként is leterhelt pedagógus társadalomra további feladatokat hárított. Ezen helyzet kezelésére, a köznevelési intézményekben folyó szociális támogató szolgáltatások bővítésére, a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzése érdekében 2018. szeptember 1-jétől kerül sor az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésére valamennyi köznevelési intézményben. Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet a járási székhely önkormányzat által fenntartott Család - és Gyermekjóléti Központok a speciális szolgáltatásaik keretében kötelező jelleggel biztosítják. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátása a köznevelési intézmény és szükségszerűen a fenntartója, valamint a Család - és Gyermekjóléti Központ közötti együttműködési megállapodás alapján történik.

A feladatellátás jogszabályi alapját a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.), valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet) nyújtja.

Az NM rendelet rendelkezései szerint az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek.

A szakmai program megvalósítása várható következményeinek, eredményességének, az ellátórendszerben betöltött szerepének és hatásának értékelése:

A köznevelési intézményekben már korábban érzékelték a pedagógusok, hogy gyengültek az elemi szocializációs hatások és változtak a családi funkciók. A családok szétesése, a klasszikus családmódel megzűnése, illetve a hagyományos családi funkciók megváltozása, diszfunkcionális családok számának emelkedése szintén a negatív tendenciák emelkedését segítette elő. A gyermekkel, valamint a gyermekkel és a családdal folytatott preventív tevékenységek ellátásához az óvodákban és az iskolákban a szakembereknek, pedagógusoknak sem elegendő idejük, sem megfelelő szakmai kompetenciájuk nincsen, hiszen ez a feladat túlmutat a szakmai munkakörükön.

A köznevelési intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítés, mint professzionális szociális, gyermekjóléti szolgáltatás megjelenése ezt a helyzetet igyekszik kezelni, a problémák megoldásában segítséget nyújtani.

A szociális szakember bevonása a problémás helyzetek felismerésébe és megoldásába kiegyensúlyozottá teheti a köznevelési intézmény belső életét, segíti a gyermekek szocializációját, és javíthatja az iskolai teljesítményüket is.

A szolgáltatás részletesebb szakmai tartalmának, módszertanának meghatározására a feladatellátás tapasztalatainak összegyűjtését követően kerül sor.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szakemberként részt vesz az együttműködési megállapodás keretei szerint a köznevelési intézmények nevelőtestületi ülésein, megbeszélésein, szülői értekezletein, fogadó óráin és a fegyelmi tárgyalásain. Az óvodai és iskolai szociális segítő kapcsolatot alakít ki és tart fenn, valamint együttműködik más szociális-, pszichés-, vagy pedagógiai, egészségügyi, mentálhigiénés szolgáltatást nyújtó intézménnyel, pl. nevelési tanácsadó, gyermek- és ifjúságpszichiátriai szakrendelés, drogambulancia, szükség esetén gyermekvédelmi központ, Gyermek Átmeneti Otthona, gyermekotthon, anyaothtonok, karitatív szervezetek, rendőrség, stb.

A kapcsolat célja információszerzés vagy információnyújtás, delegálás, segítségkérés a problémakezelésben.

A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések leírása:

Egy új szolgáltatás bevezetésének alapköve az előkészítő szakasz kidolgozásába és megvalósításába fektetett minél nagyobb energia és precíz tervezés. Ez fokozottan igaz arra az esetre, amikor ágazatok közötti együttműködés kialakításáról és hosszú távú partneri viszonyának megalapozásáról beszélünk. A köznevelési és a gyermekjóléti alapellátó rendszer szakemberei saját kialakult struktúrával és különböző szakmai nyelvezettel dolgoznak a mindennapi működésük során. A cél azonban közös: a jövő generáció segítése és támogatása. Az iskolai szociális munka nemzetközi és hazai tapasztalatai igen sokrétű és több évtizedre tekintenek vissza, de jelen struktúrában minden járásban a Család- és Gyermekjóléti Központoknak meg kell találnia, ki kell dolgoznia a területen jelentkező szükségletekre az adekvát választ nyújtó szolgáltatási palettáját.

Az óvodai és iskolai szociális segítő feladatai:

Az óvodai és iskolai szociális segítő munka során nyújtott szolgáltatásokkal a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a szociális segítő szakember célja az óvodás és iskoláskorú gyermekek, fiatalok szociális- és egészségfejlesztése, sikeres iskolai előmenetelük támogatása, illetve veszélyeztetettségük megelőzése.

Az óvodai és iskolai szociális segítség sikerének kulcsa a célcsoporthoz közel vitt, egyszerűen igénybe vehető szolgáltatások, továbbá a változásokra gyorsan, rugalmasan, innovatív módusokkal reagáló képzett szakemberek (felsőfokú szociális alapképzettséggel rendelkező szakemberek) alkalmazása.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szakember segíti a gyermek (et):

- a szociális kompetenciái növelésében és a környezet minőségének javításában (családi, intézményi),
- köznevelési intézménybe való beilleszkedését,
- tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- beiskolázáshoz, a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakoztatását,
- mulasztásának, tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- és családját, a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, nevelési problémái esetén,

- és családja, valamint a köznevelési intézmény és családja között kialakult konfliktusok feloldását.
- prevenciós eszközök alkalmazásával és az észlelő- és jelzőrendszer hatékony működésének segítségével kiszűri a gyermek veszélyeztetettségét.
- fejleszti a tanulók szociális kompetenciáit, javítja a szülőkkel való kapcsolat mennyiségét és minőségét, valamint aktivizálja az iskolát körülvéő intézményrendszerrel való kapcsolati hálót.
- Az óvodai és iskolai szociális segítő csoportos, közösségi és egyéni szociális munka módszereivel végzi munkáját.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szakember tevékenysége a köznevelési intézményekben megjelenő problémák és szükségletek alapján kerülnek meghatározásra, kiválasztásra, figyelembe véve a gyermekek, fiatalok életkoruknak megfelelő készségeit, képességeit, azok fejlesztési irányait és a köznevelési intézmény már meglévő gyakorlatát, szolgáltatásait.

Az óvodai, iskolai és a kollégiumi szintén a szociális segítés eszköztárának megjelenési formái:

- csoportban végzett tevékenységek;
- közösségi tevékenységek;
- gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában segítségnyújtás - gyermekvédelmi tevékenységek koordinálása;
- egyéni tevékenységek;

Egyéni tevékenységek keretein belül:

Az óvoda színterén:

- tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más területein lévő problémák esetén, valamint az óvodában jelentkező problémák kapcsán;
- információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátórendszer működéséről, valamint ügyintézésben való segítségnyújtás;
- közvetítés a szülő és az óvodapedagógus között, részvétel a pedagógus és a szülő közötti megbeszélésen;
- közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez;

- pedagógusoknak konzultációs lehetőség biztosítása.

Az iskola színterén:

- tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés és a családi élet más területein lévő problémák esetén, valamint az iskolában jelentkező problémák kapcsán;
- információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátórendszer működéséről, ügyintézésben való segítségnyújtás;
- lehetőség, illetve igény szerint pályaorientációs tanácsadás;
- közvetítés a szülő és a pedagógus, a gyermek és a pedagógus, a gyermek és gyermek, vagy több szülő közötti konfliktusokban, részvétel a pedagógus-szülő, vagy gyermek-gyermek, vagy szülő-szülő közötti megbeszélésen;
- közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez;
- pedagógusoknak konzultációs lehetőség biztosítása;
- krízisintervenció;
- egyéni tanácsadás a gyermekek, fiatalok számára, a probléma megoldásában való segítségnyújtás.

Kollégium színterén:

- információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális ellátórendszer működéséről, valamint ügyintézésben való segítségnyújtás;
- lehetőség, illetve igény szerint pályaorientációs tanácsadás;
- közvetítés a szülő és a pedagógus, a gyermek és a pedagógus, a gyermek és gyermek között, részvétel a pedagógus-szülő, vagy gyermek-gyermek megbeszélésen;
- közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez;
- pedagógusoknak konzultációs lehetőség biztosítása;
- krízisintervenció;
- egyéni tanácsadás kollégista fiatalok számára, a probléma megoldásában való segítségnyújtás.

Az egyéni munkamódszerhez kapcsolódó tevékenységek szakmai tartalma:

Az egyéni segítséget (tevékenységeket) kérheti az óvodai és iskolai szociális segítőktől maga a gyermek, a szülő, a pedagógus, vagy más külső intézmény (pl.: család- és gyermekjóléti

szolgálat, család- és gyermekjóléti központ) is, de kezdeményezheti az óvodai és iskolai szociális segítő is, ha valamilyen problémát érzékel.

Az észlelt vagy jelzett probléma esetén az óvodai és iskolai szociális segítő megvizsgálja a probléma hátterét, ehhez információkat gyűjt a gyermektől, pedagógustól vagy szülőtől, esetleg egyéb intézménytől, szakembertől. Amennyiben az óvodai és iskolai szociális segítő segíteni tud saját, vagy a köznevelési intézmény keretein belül a probléma megoldásában, úgy a rendelkezésére álló eszközökkel (pld. tájékoztatás, tanácsadás, hivatalos ügyekben való segítségnyújtás, közvetítés szülő-gyermek, szülő-intézmény, gyermek-intézmény konfliktusban stb.) kezeli a kialakult problémát. Az óvodai és iskolai szociális segítő nem végez esetkezelést, ezért amennyiben a probléma megoldása egy-két alkalmas tanácsadással nem kezelhető, delegálja a gyermeket/családot a kialakult probléma megoldása érdekében, a probléma jellegétől függően a család- és gyermekjóléti szolgálatához vagy központhoz, egyéb intézményhez, szakemberhez.

- Információnyújtás
- Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás
- Konzultáció
- Tanácsadás
- Krízisintervenció

Szociális diagnózis, szükségletfelmérés

A központok feladata a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri feladatok mellett, a szociális diagnózis elkészítése. Az Szt. 64. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének át fogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket.”

A család- és gyermekjóléti központokban a szociális diagnózis a szociális segítő munka eszköze. A szociális diagnózis nem egy szolgáltatás, hanem eszköz: komplex, mindenre kiterjedő szükségletfelmérés, ami a klienssel közösen, vele egyetértésben és az ő hozzájárulásával készül el.

A szociális diagnózis célja:

- az igénylő problémájának megismerése, definiálása, és ennek alapján szükségleteinek meghatározása és a szükségleteinek megfelelő szolgáltatások megállapítása;
- a járásban, illetve a járásban élő igénybe vevők számára elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése;
- az igénylőnek a szolgáltatókhoz történő elirányítása, eljuttatása;
- a kliens út lerövidülése: tehát cél, hogy az ügyfél rövidebb úton jusson el a számára megoldást vagy segítséget nyújtó szolgáltatáshoz;

Az igénybevétel módja - közvetítéssel vagy önkéntesen történik:

- családsegítő közvetíti az ügyfelet;
- esetmenedzser közvetíti az ügyfelet;
- önkéntes megkereséssel maga az ügyfél kéri;
- az Szt. szerinti jelzőrendszeri tag kezdeményezi

A szociális diagnózis elkészítése kiterjed

- a családi állapotra, a család helyzetére és a családi kapcsolatokra, úgymint: az egyén kommunikációs jellemzőire, az egyén/család anyagi/vagyoni helyzetére;
- az egészségi (fizikai/mentális) állapotra;
- a lakhatási körülményekre;
- a munkaerőpiaci státuszra és a mindennapi életvitelre;
- az egyes képességek hiányából fakadó nehézségekre;
- a krízis helyzetek kezelésére vonatkozó képességeinek vizsgálatára;
- illetve annak felmérésére, hogy az élet mely területén szükséges az egyén/család számára a támogatás és milyen mértékű.

A szociális diagnózisba bekerült ügyfelek túlnyomó részét a Család- és Gyermejköltség Szolgálat családsegítői közvetítik, de érkezett esetmenedzsertől és jelzőrendszeri tagtól is közvetítés. A közvetítés oka a legtöbb esetben elakadás, esetleg az életvitel folyamán új szolgáltatás igénybevétele vált szükségessé. A szociális diagnózis elkészítését nagyban segíti, hogy ha készségesek a kollégák és szívesen működnek együtt szociális diagnózist készítő esetmenedzserrel a folyamat során, vagy annak előkészítő szakaszában.

A törvény értelmében a család- és gyermekjóléti központ esetmenedzsere szociális diagnózist készít a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján a szükséges szolgáltatások megállapítása érdekében.

A munkatárs feladatai:

- az igénylő problémájának megismerése, definiálása, és ennek alapján szükségleteinek és jogosultságának megállapítása,
- a megfelelő szolgáltatások megállapítása,
- az elérhető szolgáltatások és szolgáltatók feltérképezése
- az igénylőknek a szolgáltatókhoz történő irányítása
- az igénybevevő ellátásának nyomon követése
- az igénybevevő szociális szükségleteinek felülvizsgálata
- esetmegbeszélésen való részvétel

- A szociális diagnózis mindig a kliens és a környezet közötti kölcsönhatásra vonatkozik. A szociális diagnózisban ezért mindig külön diagnózist állítunk fel, és párhuzamosan avatkozunk be a kliens (kliensrendszer) és a környezet vonatkozásában. Ez igen gyakran egy nagyon bonyolult sokszereplős összefüggésrendszer feltárását és változtatását jelenti.
- A diagnózis felállítása során mindig előtérbe kell kerülniük a pozitívumoknak, mert ezek jelentik a beavatkozás legfontosabb kiindulási pontjait, változtatni ugyanis csak az ép területekről, az erősségekből kiindulva lehet

Szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgáltatók részére.

Javaslattevő hatósági intézkedésre

A család- és gyermekjóléti központ javaslatot tesz a gyámhivatal részére a gyermek:

- Védelembe vételére;
- Megelőző pártfogására;
- Ideiglenes hatályú elhelyezésére;
- Nevelésbe vételére;
- Családba fogadására;
- Harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére;
- Családba fogadó gyám kirendelésére;
- Tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására;

- Leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására;
- Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására;

A javaslattétel során a gyermek bántalmazástól, elhanyagolástól való védelemhez való jogát, a saját családjában történő nevelkedéshez és családi kapcsolatainak megtartásához, ápolásához való jogát, valamint a gyermek véleményét kell elsősorban figyelembe venni.

A javaslat a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapjain ismerteti a gyermek helyzetét, különösen:

- a veszélyeztető körülményeket, azoknak a gyermekre gyakorolt hatását;
- a szülő vagy a gyermeket nevelő más személy nevelési tevékenységét;
- a gyermeket nevelő család élethelyzetére vonatkozó adatokat;
- a javaslattétel elkészítéséig biztosított alapellátásokat, valamint az ügy szempontjából fontos más ellátásokat;
- a gyermeknek és a szülőnek (törvényes képviselőnek) a javaslattétel elkészítéséig tanúsított együttműködési készségét, illetve annak hiányát;
- azt, ha a gyermeket gondozó szülő együtt él a szülői felügyeleti jogától megfosztott másik szülővel, és emiatt a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt;
- megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén a megelőző pártfogás elrendelését, mellőzését, fenntartását vagy megszüntetését alátámasztó körülményeket.

Veszélyeztetés, súlyos veszélyeztetés

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén elég a veszély tényét és jellegét megnevezni, és a többi adat feltárásának mellőzésével, telefonon, majd azt követően elektronikus formában javaslatot tenni a hatóság intézkedésére. A hiányzó adatokat utóbb a hatóság felhívásától függően kell beszerezni.

Ha a javaslattételre a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezése alapján kerül sor, a család- és gyermekjóléti központ:

- Javaslatában megjelöli a kezdeményező család- és gyermekjóléti szolgálat és a gyermeket gondozó családsegítő adatait;
- Védelembe vétel esetén a javaslatot mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé.

A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő

nyújtásának időtartama alatt együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal és a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatják egymást a gyermek elhanyagolásból származó veszélyeztetettség alakulásáról, a megszüntetése érdekében tett intézkedésekről és a természetbeni formában nyújtott családi pótlék felhasználásának tapasztalatairól.

A család- és gyermekjóléti központ figyelemmel kíséri a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról szóló határozatban foglalt rendelkezések megvalósulását és szükség esetén kezdeményezi a gyámhivatalnál a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát.

A család- és gyermekjóléti központ a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása felülvizsgálata során:

- A gyámhivatal megkeresésére tájékoztatást ad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása eredményéről és a családi pótlék természetbeni formában történő további nyújtásának szükségességéről,
- Ha a család helyzetében, illetve a gyermek szükségleteiben bekövetkezett változások indokolják, új pénzfelhasználási tervet készít, és azt megküldi a gyámhivatalnak
- Részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson.

Amennyiben a család-és gyermekjóléti Szolgálat a gyermek bántalmazására, súlyos elhanyagolására utaló jeleket tapasztal, köteles hatósági eljárást kezdeményezni, egyúttal értesítést küldeni a család- és gyermekjóléti központ felé. A család- és gyermekjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések közül javaslatot tehet a járási gyámhivatalnak a gyermek, védelembe vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére, vagy nevelésbe vételére.

A javaslat megtételekor a család- és gyermekjóléti központnak arra kell elsősorban figyelemmel lennie, hogy a hatósági eljárás ügyintézési ideje alatt biztosított-e, hogy az érintett gyermek ne részesüljön a rossz bánásmód egyik formájában sem. Amennyiben ez nem biztosítható, a gyermeket az elhanyagoló, bántalmazó környezetből a döntés megszületéséig ki kell emelni, melyről a gyámhivatal intézkedik.

A család- és gyermekjóléti szolgálat/központ és a gyámhivatal a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait, erre irányuló külön kérelem hiányában is zártan kezeli.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a fentieken túl:

- **pszichológiai tanácsadást biztosít**

A Család – és Gyermekjóléti Központ rendszeres és folyamatos pszichológiai tanácsadást biztosít a szakemberek és a kliensek részére. A szolgáltatást a segítő munka során tapasztalt problémák megoldása érdekében ajánljuk a családoknak. Az intézményt felkeresők részére a szolgáltatás a jogszabályi előírásokban foglaltak alapján folyamatosan biztosított, szakpszichológus által.

- **mediációs tanácsadó szolgáltatást biztosít**

A Makói ENI Család- és Gyermekjóléti Központja 2016. január 1. napjától mediációs tanácsadó szolgáltatást nyújt a szolgálat ellátási területén élő azon lakosoknak, akik családi problémáikat, párkapcsolati nehézségeiket segítség nélkül nem tudják megoldani.

A mediációs tanácsadó szolgáltatást az ellátási területen élők számára a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központjának - az ehhez szükséges végzettséggel rendelkező - szakemberei biztosítják előre egyeztetett időpontban, munkaidőn belül, díjmentesen.

Célja: A **mediáció** (közvetítés) egy speciális konfliktuskezelési módszer, amelynek lényege, hogy a két fél vitájában mind a két fél közös beleegyezésével, önkéntesen egy semleges harmadik fél (mediátor) jár közben.

A mediátor a problémamegoldó folyamat keretében segít tisztázni a konfliktus természetét, segít olyan megoldást találni, amely mind a két fél számára kielégítő.

IX. Szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény több szociális alap és szakosított ellátást biztosít Makó város, illetve a járás területén élő lakosok számára. Az intézmény nagy hangsúlyt fektet valamennyi szolgáltatás esetén a működéséről történő tájékoztatásra, mely létrejöhet:

- szóbeli tájékoztatással:
 - beérkező kliens esetében az intézményben;
 - családlátogatás alkalmával;
 - szülői értekezleten való részvétellel;
 - nevelői és egyéb értekezleteken történő közléssel;
 - személyes szakember megkeresés és konzultáció folytán;

- szórólapokon történő bemutatással
- rádióban, televízióban történő riport, intézménybemutató alkalmával
- írott médiában, közösségi médiában megjelenő cikk, vagy hirdetés formájában
- szakmaközi értekezletek, konferenciák során
- éves értékelés, tanácskozás, beszámoló alkalmával

X. A szolgáltatást igénybevevők és a szociális szolgáltatást végzők jogaival kapcsolatos szabályok

A szolgáltatást igénybe vevők általános jogai

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére;
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz;
- Az ellátást igénybevevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magán életével kapcsolatos titok védelme;
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez, erről az intézmény hirdetmény útján tájékoztatja a lakókat.

A szolgáltatást végzők jogai

A munkaviszonyban álló közalkalmazottaknak biztosítani kell, hogy:

- A munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják;
- Tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait;
- Munkájukat elismerjék;
- Valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A szolgáltatást biztosítók jogainak védelme

A szolgáltatást biztosító szakemberek a Kjt. előírásainak megfelelően történő besorolásáról, a törvényben meghatározott jogaik biztosításáról az intézményvezető gondoskodik.

- A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család-és Gyermekjóléti Központ munkaköreit betöltő személyek közfeladatot ellátó személyeknek minősülnek. Összeférhetetlenség esetén kérhetik felettesüktől az ügymenet más családsegítőnek/esetmenedzsernek történő átadását,
- Megilleti őket a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat, személyiségi jogait tiszteletben tartsák;
- A munkáltató nagy gondot fordít arra, hogy dolgozói részére minél több lehetőséget biztosítson rekreációra, mentális állapotuk karbantartására, a kiégés megelőzésére (pszichológus, szupervízió, szakmai továbbképzések, intézményi rendezvények).

Helyettesítés rendje

A szakmai csoportok, esetünkben a gyermekjóléti szolgálat/központ szakemberei előre egyeztetett szabadságolási terv alapján vehetik igénybe szabadságukat. Ez lehetőséget ad az esetek, a feladatok előzetes áttekintésére, a helyettesítés szakszerű előkészítésére, a munkaforma megtervezésére.

Szakember helyettesíthet szakembert. Szociális asszisztens csak olyan feladatokat láthat el, melyet munkaköri feladatai tartalmazznak. Családgondozást nem végezhet, még helyettesítés alkalmával sem.

A helyettesítés alkalmával figyelembe kell venni az esetleges összeférhetetlenséget, mely esetekben más családgondozót kell kijelölni a helyettesítés elvégzésére.

A helyettesítés alkalmával különösen tekintettel kell lenni az etikai elvekre, kollegiális szakmai kapcsolatokra, és az eset továbbvitelének megtervezésénél fontos momentum a távollévő kolléga szakmai elképzelésének szem előtt tartása.

A helyettesítés lezajlásakor a helyettesítő személy tájékoztatja az illetékes családsegítőt/esetmenedzsert a távollét idején bekövetkezett eseményekről, változásokról, intézkedésekről. A helyettesítő munkatárs köteles a helyettesítésbe bevont esetek kapcsán is naprakészen vezetni a kötelező, illetve az intézményben előírt, használt dokumentumokat.

Valamennyi szakdolgozó munkaköri leírásában egyebek között meghatározásra került a helyettesítés rendje. A Család –és Gyermekjóléti Szolgálatnál/ Család –és Gyermekjóléti Központnál foglalkoztatott diplomás szociális munkások egymást helyettesítik.

A szakmai vezető helyettesítését távolléte esetén az intézményvezető által kijelölt felsőfokú képesítéssel rendelkező munkatárs látja el.

Gyermekjogi képviselő

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek törvényben meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére. Figyelemmel kíséri az óvoda, az iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. Indokolt esetben megkeresi az említett intézmények fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.

A gyermekjogi képviselő tevékenysége során:

- Segít a gyermeknek panasza megfogalmazásában
- Kezdeményezheti a gyermek panaszának kivizsgálását
- Segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgálat/központ esetmegbeszélésén, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletén az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában
- Eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, a fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat vagy az érdek-képviselői fórum megkeresése alapján
- A gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban
- Jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet
- Gyermekvédelmi igazgatási bírság kiszabására
- A jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tartására a gyámhatóságnak
- A jogsértő személy továbbképzésére a fenntartónak, működtetőnek.

Illetékességi terület gyermekjogi képviselőjének neve, elérhetősége

Gyermekjogi képviselő neve: Vetési Csilla

Elérhetősége: 06-20/489- 9626

E-mail: csilla.vetesi@ijsz.bm.gov.hu

Fogadóóra helye: Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ (5600 Békéscsaba, Degré u. 59.)

Fogadóóra időpontja: minden hónap 2. csütörtök 13.00-15.00 óra

XI. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása

Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. A továbbképzés továbbképzési időszakokban történik. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, középfokú végzettség esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni.

A kötelező továbbképzések a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál az intézmény lehetőséget biztosít a szociális munkások érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján szervezi az intézmény a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását.

Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez az intézmény biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, az internet használatának lehetőségét.

Makó, 2025. augusztus 15.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Kádárné Szakál Bernadett
szakmai vezető

Zuberecz Adrienn
szakmai vezető

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

TANYAGONDNOKI SZOLGÁLTATÁS

SZAKMAI PROGRAMJA

Makó
2025. szeptember

1.Általános rész

A Tanyagondnoki Szolgálat Makó Város Önkormányzata által fenntartott Makói Egyesített Népjóléti Intézmény keretein belül működik.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény és az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján az alábbi szakfeladatokat látja el:

Szociális alapszolgáltatások

- *tanyagondnoki szolgáltatás,*
- *az étkeztetés,*
- *a házi segítségnyújtás,*
- *a családsegítés,*
- *a nappali ellátás*
 - *idősek klubja*
 - *nappali melegedő*

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- *az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény*
 - *időskorúak átmeneti gondozóháza*
 - *hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye*

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a 15/1998. NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló szabályzók alapján két szakfeladatot lát el. Ezek a szakfeladatok a következők:

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- *a gyermekjóléti szolgáltatás,*
- *a gyermekek napközbeni ellátása,*
 - *bölcsőde*

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- *iskola-egészségügyi ellátás*

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról és a 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló szabályzók alapján egy szakfeladatot lát el. Ez a szakfeladat a következő:

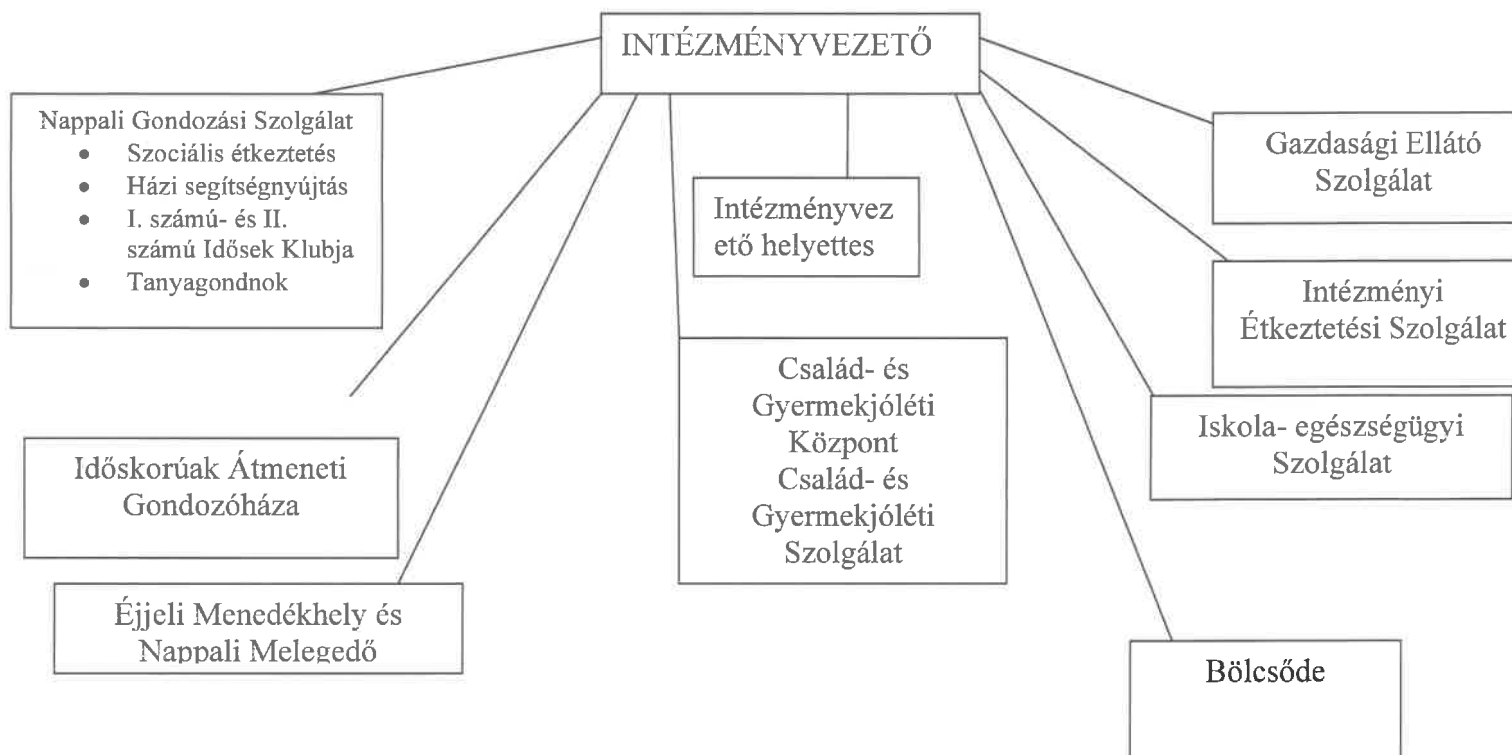
- *Gazdasági ellátó szolgálat*

A 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről és a 62/2011. (VI. 30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről szóló szabályzó alapján a következő feladatot látja el:

- *Intézményi étkeztetési szolgálat*

A szakfeladatok szakmai egységekbe oszva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

1. számú ábra

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 535/2005. (XII.14.) MÖKT. Határozatával Tanyagondnoki Szolgálatot hozott létre. A Tanyagondnoki Szolgáltatás 2006. január 1-től kezdte meg működését.

A Tanyagondnoki Szolgáltatás működési területe Makó város közigazgatási területe.

A Tanyagondnoki Szolgáltatás a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény önálló szakmai egységként működik. A tanyagondnok közvetlen felettese a nappali gondozási szolgálat szakmai vezetője.

Telephely: Makó, Tinódi u. 8/A

A szolgáltatás telephelye azonos a Központi Irányítás és a Nappali Gondozási Szolgálat telephelyével. Az épület a város központjában, könnyen megközelíthető helyen áll. Részben akadálymentesített. A tanyagondnoknak rendelkezésére áll vezetékes telefon, számítógép, fénymásoló, internet hozzáférés, szakmai segédanyagok. Önálló használatra mobiltelefonnal és személygépkocsival rendelkezik. Adminisztratív feladatainak ellátására önálló íróasztala van.

A közös telephely előnye, hogy a tanyagondnoknak napi szinten van lehetősége az ott dolgozó szakemberekkel a problémák megbeszélésére és megoldások keresésére.

I. A szolgáltatás célja

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányból eredő hátrányainak enyhítése, esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, továbbá egyéni és közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése a jobb életminőség elérése érdekében.

II. A megvalósítandó konkrét program bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatások, tevékenységek

A tanyagondnok Makó város közigazgatási területén, a hátrányos helyzetű belterületeken és a külterületeken élő lakosok mindennapi ügyeinek intézésében nyújt segítséget.

- A szolgáltatás segíti a külterületeken élőket az információhoz jutásban.
- Jelzéssel él a külterületen felmerült igényekről, a megoldásra váró - több külterületi lakost érintő - problémákról.
- Hozzájárul a közösség fejlesztéséhez, a civil szféra erősítéséhez, az életminőség javításához.
- Figyelemmel kíséri az ellátási területén élők egészségi állapotát, különös tekintettel az életkoruk, vagy korábbi egészségügyi problémáik miatt veszélyeztetett csoportokra (idősek, gyermekek, krónikus betegek).
- Megoldja a bevásárlást, gyógyszerfelíratást és kiváltást, valamint közreműködik a beteg személy háziorvoshoz, szakrendelésekre történő szállításában.
- A tanyagondnok téli időszakban gondoskodik arról, hogy a hó elől elzárt tanyák megközelíthetők legyenek, amennyiben ez nem sikerül, akkor gondoskodik a tanyákon élők élelemmel, gyógyszerrel történő ellátásáról.
- Segítséget nyújt hivatalos ügyek intézésében, a kérelmek kitöltésében, illetve egyes ügyek intézését átvállalja.

A Tanyagondnoki Szolgáltatás feladatát 1 fő tanyagondnok látja el, valamint 1 fő tanyagondnok helyettes. A feladat ellátásához terepjáró gépkocsi áll a rendelkezésére.

III. Más intézményekkel történő együttműködés módja

Az integrált intézmény előnye, hogy az egymásra épülő szociális alap és szakosított ellátások egy intézményen belül valósulnak meg (Étkeztetés, Házi segítségnyújtás, Jelzőrendszeres Házi segítségnyújtás, Időskorúak Gondozóháza, Család- és gyermekjóléti szolgálat).

A Szolgálat kiemelkedően jó kapcsolatot alakított ki:

- Észlelő-jelzőrendszeri tagokkal (mezőőrök, polgárőrök)
- Civil szervezetekkel (ÉFOÉSZ, SINOSZ, Mozgáskorlátozottak helyi szervezete)
- Önkormányzattal,
- Munkaügyi Központtal,
- Egészségügyi intézményekkel, háziorvosokkal

IV. Az ellátandó célcsoport jellemzői

Az ellátottak köre Makó város külterületein, egyéb, hátrányos helyzetű belterületin, valamint a tanyasi lakott helyein élő emberek.

A tanyagondnok ellátási területein élők száma 290 fő, ebből ellátottak száma a 9 körzetben 30- 50 fő.

A tanyavilág Makó várost körbeveszi, a városközponttól kisebb-nagyobb távolságra helyezkedik el. A legnagyobb távolság meghaladja a 20 km-t. A tanyákhoz vezető „főutak” betonozottak, de a mellékutak nem. Ez csapadékos időszakban nagyon megnehezíti a közlekedést.

A tanyavilág lakosainak közel felét a 60 év feletti lakosok teszik ki. Sokan közülük egész életüket itt élték le. A tanya, amiben élnek, szüleiké, nagyszüleiké volt. Iskolai tanulmányokat csak alapszinten folytattak, szakmával nem rendelkeznek. Jellemző tulajdonságuk a zárkózottság. Nem szívesen mozdulnak ki saját környezetükből, nehezen tudnak ügyet intézni, kommunikálni hivatalos helyeken.

A fiatalabb családok az olcsóbb megélhetés érdekében a városi, magas közműdíjjal rendelkező lakhatásukat cserélték fel tanyára. Megélhetésüket a mezőgazdaságból, napszámból próbálják biztosítani. Ez számukra nagyon nehéz, mivel nem rendelkeznek a mezőgazdasági munkához szükséges tapasztalatokkal. A továbblépésre elsősorban is az anyagi okok miatt, nincs lehetőségük.

Elmondható, hogy a tanyán élőknek igen alacsony a jövedelme. Körülményeik általában rendezettek, de szerények. Vannak tanyák, ahol a közművek kiépíttelensége miatt az alapvető villany, víz és gáz is hiányzik. A tanyákhoz vezető utak rosszak, nem betonozottak. Téli időszakban a hó, csapadékos időszakban a belvíz tovább nehezíti a közlekedést.

Az ellátottak körében kis számban fogyatékkal élők és nagycsaládosok is vannak. (Jelenleg egy nagycsaládos és kettő fogyatékkal élő család veszi igénybe az ellátást.)

V. Feladat ellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások köre, rendszeressége

Kialakításra kerültek a tanyagondnoki körzetek, amely alapján meghatározásra került a tanyagondnok munkarendje.

Makó város külterületét négy területi egységre osztottuk, az egymáshoz közelebb eső, vagy azonos irányban lévő tanyákat tekintettük egy csoportnak. Az egy-egy tanyacsoportot a tanyagondnok heti rendszerességgel látogatja. Az útirány a következő:

Hétfő: Rákosi út és a körülötte lévő tanyavilág (Ugar tanyacsoport, Járandó tanyacsoport, Makó-Rákos)

Kedd: Igási út és a hozzá közel lévő tanyák (Járandó tanyacsoport, Igás, Semlyéktanyacsoport, Hatrongyos tanyacsoport, Bogárzó)

Szerda: Földeáki út, Maroslelei út, Ószegedi út és a hozzá közel eső tanyák (Ugar tanyacsoport, Járandó tanyacsoport)

Csütörtök: Csanádpalotai út, Királyhegyesi út és a hozzá közeli tanyák (Járandó tanyacsoport, Dáli tanyacsoport)

Péntek: elsősorban a hétközben felmerült ügyek intézésére, bevásárlására szolgál. Előzetes megbeszélés alapján a tanyagondnok ezen a napon is bármilyen feladatot, bármely területen ellát. Ezek a napok rendszeressé, ismertté, elfogadottá váltak a tanyasi lakosok körében.

A tanyagondnok az alábbi szolgáltatási elemeket biztosítja:

- szállítás
- megkeresés és
- közösségi fejlesztés

A biztosított szolgáltatások köre, rendszeressége:

1. Alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése:

1/1. a szolgáltatást igénybe vevők esetenkénti háziorvoshoz, szakrendelésre szállítása

Makón öt felnőtt háziorvosi rendelőben 9 háziorvos rendel hétköznapokon. A szakrendelések helyszíne a kórházhoz tartozó rendelőintézet. A háziorvoshoz történő szállítás igény szerint történik. A szakrendelésekre történő szállításnál minden esetben figyelembe vesszük az előjegyzési időpontokat. A tanyagondnoki szolgálat járműve nem helyettesíti a mentőt, sürgős esetekben csak megfelelő képzettséggel rendelkező szakember nyújthat segítséget!

A feladatellátás rendszeressége: alkalmoszerű.

Az ellátottak köre: azok a külterületen élő lakosok, akik maguk, vagy családjuk orvoshoz és szakrendelésre történő szállításáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy a szállítás számukra aránytalanul nagy terhet jelentene.

1/2. krónikus betegségben szenvedők rendszeres gyógykezelésre, fizioterápiás kezelésre szállítása

Krónikus betegségben szenvedők esetében különösen fontos, hogy az egészségügyi állapotuknak megfelelő gyógykezeléseket rendszeresen megkapják. A kezelések többsége helyben megoldható, de előre egyeztetés után, abba az esetben, ha ez nem ütközik más feladat ellátásával, vidékre történő szállításra is van lehetőség.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos, alkalmoszerű.

Az ellátottak köre: azok a külterületen élő lakosok, akik krónikus betegségben szenvednek és az ehhez kapcsolódó rendszeres kezelésre történő szállításáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy a szállítás számukra aránytalanul nagy terhet jelentene.

1/3. gyógyszerkiváltás és gyógyászati segédeszköz beszerzése

A rendszeresen vagy alkalmoszerűen szedett gyógyszerek és szükséges gyógyászati segédeszközök kiváltására minden esetben megkérhető a tanyagondnok. A gyógyszereket személyenként külön csomagolva, névvel és blokkal együtt ellátva viszi, így a gyógyszerek összekeveredése kizárt, ezen kívül könnyen elszámolható.

A feladatellátás rendszeressége: alkalmoszerű.

Az ellátottak köre: minden külterületi lakos, aki erre igényt tart.

1/4. élelmiszer és egyéb szükségleti cikkek beszerzése

Az élelmiszer és egyéb szükségleti cikkek beszerzése történhet az ellátott kereskedelmi egységbe történő szállításával vagy megbízással is. Ebben az esetben a pénz átvételéről a tanyagondnok elismervényt ad, melyen feltüntetésre kerül az átvett összeg. A megvásárolt élelmiszert minden esetben személyenként külön csomagolva, névvel ellátva a blokkal együtt viszi ki a tanyagondnok. Mindez hozzásegíti a külterületen élőket ahhoz, hogy bármilyen körülmények között (belvizes időszak, havazás) biztosítva legyen számukra a folyamatos ellátás.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerű.

Az ellátottak köre: minden külterületi lakos, aki erre igényt tart.

1/5. terménybeszerzés, gázpalack csere, háztartási gépek javíttatása

A tanyasi élet jellemzője az állattartás. Az itt élő emberek számára nagyon fontosak az állataik, gyakran családtagnak tekintik őket. Az állatok ellátása, gondozása a mindennapi élet fontos része.

Háztartási gépek javíttatásánál figyelembe kell venni, hogy a tanyagondnok rendelkezésére álló gépkocsiban csak kisebb méretű berendezések szállítására van lehetőség. A meghibásodott gép átvételéről és visszaszállításáról a tanyagondnok minden esetben átvételi elismervényt ad!

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerű.

Az ellátottak köre: minden külterületi lakos, aki erre igényt tart.

1/6. közüzemi szolgáltatóknál történő ügyintézés, közüzemi számlák befizetése, postai ügyintézés (levélfeladás, csomagfeladás)

A tanyagondnok törekszik arra, hogy jó kapcsolatot építsen ki a Makó városában közüzemi szolgáltatást nyújtó cégekkel annak érdekében, hogy a külterületen élő emberek számára is elérhetőek legyenek szolgáltatásaik. Igény szerint az ügyfélszolgálatra szállítja az ellátási területén élőket ügyintézés érdekében. Befizetés esetén az átvett összegről bizonylatot ad, a befizetési nyugtával pedig elszámol.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerű.

Az ellátottak köre: minden külterületi lakos, aki erre igényt tart.

1/7. pénzbeli és természetbeli ellátásokról való tájékoztatás, az azokhoz való hozzájutás segítése.

A tanyagondnok napi munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri az ellátási területén élőket. Felhívja a figyelmüket az őket megillető pénzbeli és természetbeli ellátásokra és juttatásokra. Közreműködik az igényléshez szükséges dokumentumok beszerzésében, kitöltésében és leadásában.

Ha olyan ellátásról kérnek tőle tájékoztatást, melyről nem rendelkezik kellő információval, vagy helyben nem érhető el, a tanyagondnok intézkedik az ellátási lehetőségek felkutatása

érdekében, valamint segítséget nyújt az ellátást nyújtóval való kapcsolatfelvételben és az ügyintézésben.

A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerű.

Az ellátottak köre: minden külterületi lakos, aki kora, egészségi állapota, élethelyzete, szociális helyzete miatt rendszeres vagy alkalomszerűen adható pénzbeli- vagy természetbeni juttatásra válik jogosulttá.

2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése:

2/1. család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársainak helyszínre szállítása az egyes, a szolgálat feladat körébe tartozó problémák megoldása érdekében

A tanyagondnok kötelessége folyamatosan figyelemmel kíséri az ellátási területén élőket, különös gondot fordítva a veszélyeztetett családok életkörülményeire. Fel kell figyelnie a kialakult problémákra, krízishelyzetekre különösen az olyan családokban, ahol gyermekek, egyedülálló idős emberek vagy fogyatékkal élők élnek.

Amennyiben ilyen esetek tudomására jutnak, azonnal köteles tájékoztatni arról a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat családgondozóit, hogy a szükséges intézkedést meg lehessen tenni. Helyszínre szállítja a szolgálat családgondozóit és aktívan közreműködik a családgondozói munkában.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos, alkalomszerű.

Az ellátottak köre: a külterületen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok.

2/2. egyedül élő, önellátásra csak segítséggel képes idős tanyasi lakosok ellátásához juttatása (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, időskorúak gondozóházába történő elhelyezés)

A tanyagondnok feladatkörébe tartozik azon személyek felkutatása, akiknek már nehézséget jelent saját maguk ellátása és a napi meleg ebéd házhoz történő kihordása és/vagy a házi segítségnyújtás megkönnyíti mindennapjait, ezzel életminősége javul. Közreműködik a szolgáltatások igénylésében, a mindennapi ebéd kiszállításában és szükség szerint a házigondozást végző szakember szállításában is.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos, alkalomszerű.

Az ellátottak köre: akik szociálisan rászorultak, akik koruk-, vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek gondoskodni a legalább napi egyszeri meleg étkezésről, az alapvető élelmiszerek beszerzéséről, valamint akik koruk, egészségi állapotuk miatt hátrányt szenvednek, önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak.

3. A tanyagondnoki szolgálat egyéb – szolgáltatás jellegű – feladatai

3/1. a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős rendezvények szervezése, segítése, azok lebonyolításában való közreműködés (színház, kirándulás, helyi rendezvények)

A tanyagondnok közreműködik a különböző helyi rendezvényekhez való hozzájutás segítésében.

A város külterületen élő lakosai számára szervezett rendezvényekre az intézmény szállítási eszköze (terepjáró) rendelkezésre áll, a tanyagondnok igény szerint gondoskodik a rendezvényre történő odaszállításról és a hazaszállításról.

A feladatellátás rendszeressége: alkalmoszerű.

Az ellátottak köre: a külterületen élő lakosok, akik maguk, gyermekük vagy más hozzátartozójuk szállításáról – koruk, egészségi állapotuk, anyagi helyzetük miatt – más módon nem tudnak gondoskodni, vagy mindez számukra aránytalanul nagy terhet jelentene.

3/2. lakossági igények továbbítása.

A tanyagondnok munkája során köteles a lakosságot érintő gondokat, problémákat az önkormányzat vagy a megfelelő szerv felé tolmácsolni, valamint az önkormányzat és az egyéb szervek intézkedéseit a lakossággal megismertetni, és a visszajelzéseket továbbítani.

A feladatellátás rendszeressége: folyamatos.

Az ellátottak köre: minden külterületi lakos.

A tanyán élők demográfia összetétele jórészt meghatározza azokat a feladatokat, amelyek a tanyagondnokra hárulnak.

A tanyagondnok segítő beszélgetésekkel próbálja feltárni azokat a problémákat, amelyek megoldásában személyesen vagy szakemberek bevonásával segítséget tud nyújtani.

A mezőőrökkel az együttműködés folyamatos. Közösnek tesznek erőfeszítéseket az ellátási területen élők tulajdonának a megóvására.

A tanyagondnok jó kapcsolatot alakított ki a terület önkormányzati képviselőjével, aki ismeri a tanyán élőket, életkörülményeiket.

Mindezek a kapcsolatok, a több irányból érkező jelzések segítséget nyújtanak a valós problémák feltárásához, a szükséges intézkedések megtételéhez.

A tanyagondnok évi 1 alkalommal tanyafórumot tart, ahol a lakosságnak lehetősége van az időközben felmerülő közösségi és egyéni problémák megbeszélésére.

A tanyagondnoki szolgálat célja, hogy enyhítse a tanyán élők elszigetelődését, közreműködjön a felmerülő problémák rövid időn belül történő orvoslásában.

VI. Az ellátás igénybevételének és megszűnésének módjai

A Tanyagondnoki Szolgálat feladatait alapellátás keretében végzi, mely szolgáltatás önkéntesen és térítésmentesen vehető igénybe Makó közigazgatási területén élők számára.

A szolgáltatás igénybevételének módja:

- a szolgáltatás iránti igényt be lehet jelenteni a tanyagondnoknál személyes látogatás alkalmával, a mezőőröknél, a tanyákon járőröző polgárőröknél, a polgármesteri hivatalnál, illetve telefonon, vagy üzenet útján.

A szolgáltatás igénybevételének megszűnése:

- a szolgáltatás megszűnik az igénybevevő kérésére
- a fennálló probléma megszűnik
- az igénybevevő gondozási helye megváltozik
- az igénybevevő halálával.

VII. Szolgáltatásról szóló tájékoztatás, helyi módja

Intézményünk több szociális alap és szakosított ellátást biztosít Makó város lakosainak. Valamennyi szolgáltatásról, az igénybevétel módjáról, az intézmény elérhetőségéről szórólapokon keresztül, valamint az intézmény honlapján és közösségi médiafelületén értesülhet a lakosság.

Az intézmény a makói városi televízió hirdetései útján is tájékoztatja a lakosságot.

VIII. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogaival kapcsolatos szabályok

Az ellátottak általános jogai:

- Az ellátottnak joga van szociális helyzetére, egészségi, mentális állapotára, speciális helyzetére és egyéni szükségletére tekintettel a szolgáltatás igénybevételére.
- Az ellátottnak a szociális szolgáltatások biztosítása során joga van az egyenlő bánásmódhoz.
- Az ellátást igénybe vevőnek nyújtott szolgáltatásokban figyelemmel kell lenni az alkotmányos és emberi jogok (különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épségéhez, testi-lelki egészségéhez) maradéktalan és teljes körű biztosítására.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.
- Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

Az ellátást igénybe vevő az ellátással kapcsolatos panaszait az intézmény vezetőjéhez és az ellátottjogi képviselőhöz fordulhat.

Intézményvezető székhelye és elérhetősége: Makó, Tinódi u. 8/A
Tel.: 62/213-420

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden igénybe vevő külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviselőjében járhat el

A szociális szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló közalkalmazottaknak biztosítani kell, hogy:

- a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapja
- tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait,
- munkáját elismerjék,
- valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

A Tanyagondnoki Szolgálat munkakörét betöltő személy közfeladatot ellátó személynek minősül.

Helyettesítés rendje

A tanyagondnoki feladatokat távollét esetén okleveles tanyagondnoki helyettes látja el. Valamennyi szakdolgozó munkaköri leírásában meghatározásra került a helyettesítés rendje.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Kovácsné Kiss Noémi

szakmai vezető

Tóthné Balázs Anna
intézményvezető

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

BÚZA UTCAI BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

2025.-2027.

Makó

TARTALOMJEGYZÉK

<i>I. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA</i>	<i>3.o.</i>
<i>II.BÚZA UTCAI BÖLCSŐDE</i>	<i>6.o.</i>
<i>III.HELYZETELEMZÉS, AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI</i>	<i>9.o.</i>
<i>IV. ALAPFELADATON TÚLI SZOLGÁLTATÁS: IDŐSZAKOS GYERMEKFELÜGYELET</i>	<i>10.o.</i>
<i>V. A BÖCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELÉTELEI</i>	<i>11.o.</i>
<i>VI. A BÖLCSŐDE HITVALLÁSA</i>	<i>13.o.</i>
<i>VII. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI</i>	<i>13.o.</i>
<i>VIII. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA</i>	<i>19.o.</i>
<i>IX. A BÖLCSŐDÉNK ÉLETÉNEK MEGSZERVEZÉSI ELVEI</i>	<i>25.o.</i>
<i>X. CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE, KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL</i>	<i>27.o.</i>
<i>XI. NAPIREND</i>	<i>32.o.</i>
<i>XII. BÖLCSŐDÉNK NEVELÉSI – GONDOZÁSI MUNKÁJÁNAK FŐBB HELYZETEI</i>	<i>33.o.</i>
<i>XIII. A TERMÉSZET TEVÉKENY MEGISMERÉSE</i>	<i>35.o.</i>
<i>XIV.KIEMELT SZAKMAI CÉLUNK A MOZGÁSFEJLESZTÉS</i>	<i>36.o.</i>
<i>XV. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA</i>	<i>38.o.</i>
<i>XVI. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK</i>	<i>39.o.</i>
<i>XVII. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTΣÉGE, BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI</i>	<i>40.o.</i>
<i>XVIII. MINŐSÉGI MUNKA VÉGEZÉS A BÖLCSŐDÉBEN A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE</i>	<i>41.o.</i>
<i>XIX.BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓK</i>	<i>42.o.</i>
<i>ZÁRADÉK</i>	<i>44.o.</i>
<i>MEGISMERÉSI ZÁRADÉK</i>	<i>45.o.</i>

I. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet (Ámr.), valamint az információs önrendelkezési jogról és az információk szabadságáról szóló 2011. évi CXII. törvény, továbbá az ágazati külön törvények: a 2020. évi C. tv. az egészségügyi szolgálati jogviszonyról, a 2023. évi LII. tv. a pedagógusok új életpályájáról, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény (eü) és a kapcsolódó egyéb jogszabályok rendelkezéseinek figyelembe vételével Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 1997. január 1-től Egyesített Népjóléti Intézményt alapított. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Makói Egyesített Népjóléti Intézményen keresztül biztosítja mindazokat a személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátásokat, gyermekvédelmi alapellátásokat, valamint egészségügyi alapellátásokat, amelyeket az Szt, a Gyvt., és az Eü. törvények kötelezővé tesznek.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény állami feladatként ellátandó alaptevékenysége, alapfeladatai:

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. alapján ellátott feladatok:

Szociális alapellátás körében:

- tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Nappali ellátás:

- idősek klubja
- nappali melegedő

Szociális szakosított ellátás körében:

Átmeneti ellátás:

- időskorúak gondozóháza
- hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján ellátott feladatok:

Gyermekjóléti alapellátás:

- gyermekjóléti szolgáltatás

Gyermekek napközbeni ellátása:

- bölcsőde
- időszakos gyermekfelügyelet

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- iskola-egészségügyi ellátás

Az intézmény alapfeladatait a székhelyen és az alábbi telephelyeken látja el:

Gyermekjóléti alapellátások:

Kálvin téri Bölcsőde	Kálvin tér 6.
Búza u. Bölcsőde	Búza u. 1/E.

Személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátások:

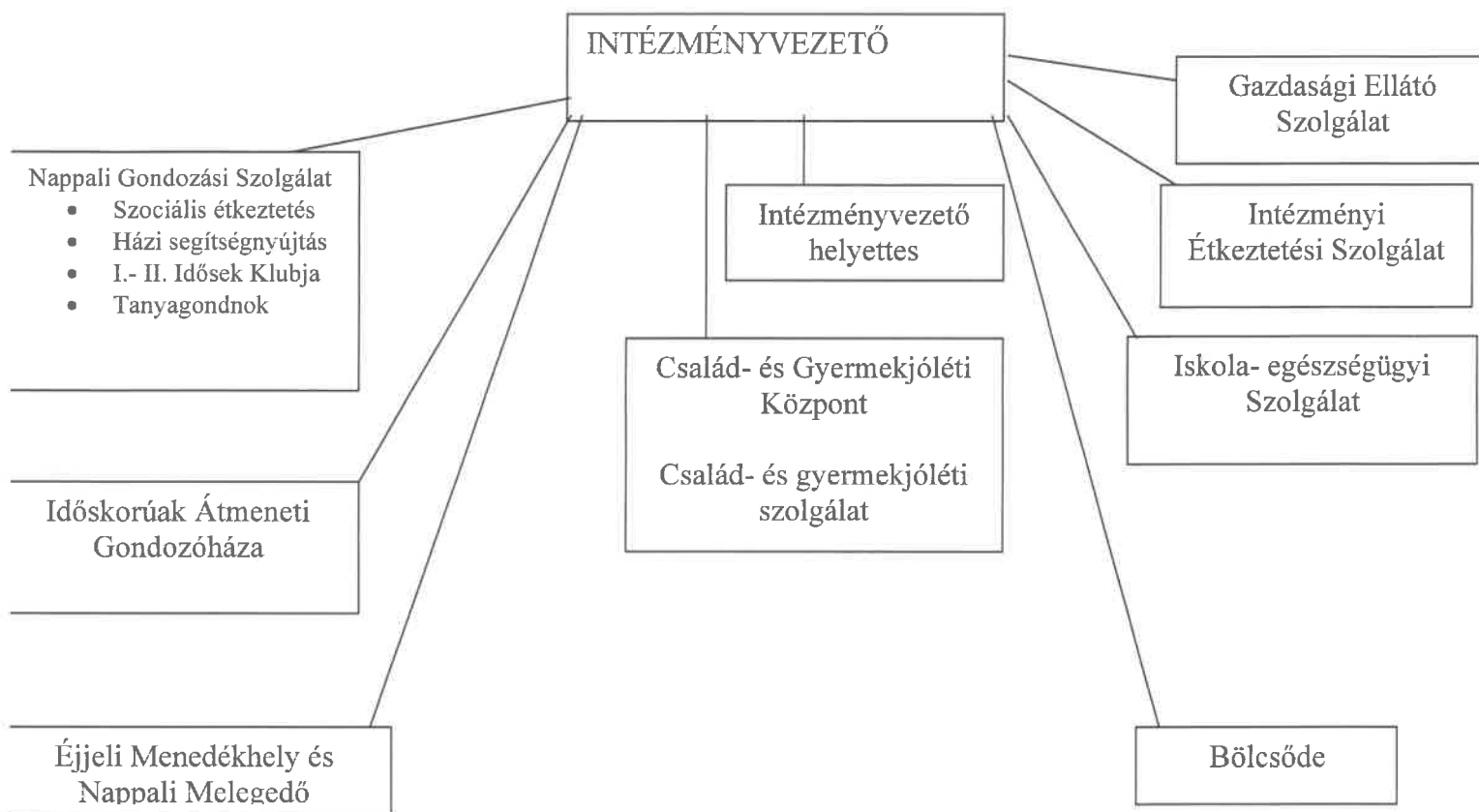
Házi segítségnyújtás	
Szociális étkezés, Tanyagondnoki szolgálat	Tinódi u. 8/a.
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	Tinódi u. 8/a.
	6932 Magyarcsanád, Templom tér 1.
	6933 Nagylak, Petőfi u. 14.
	6911 Királyhegyes, Jókai u. 29/a.
	6916 Ambrózfalva, Dózsa Gy. u. 25.
Család- és Gyermekjóléti Központ	Tinódi u. 8/a.
I.számú Idősek Klubja	Királyhegyesi u. 24.
II.számú Idősek Klubja	Munkás u. 19-21.
Nappali Melegedő	Ardics tanya 2.
Időskorúak Gondozóháza	Deák F. u. 57.
Éjjeli Menedékhely	Ardics tanya 2.

Egészségügyi alapellátás:

Iskola-egészségügyi Szolgálat	Szent János tér 19.
-------------------------------	---------------------

A szakfeladatok szakmai egységekbe osztva képezik az Intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben

szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményen belüli kommunikációról a Kommunikációs útvonalterv szabályzat rendelkezik.

II. BÚZA UTCAI BÖLCSŐDE

Magyarországon az első bölcsődét Brunszvik Júlia alapította külföldi példát követve, ezzel elindította a csecsemő és kiskorú gyermekek közösségi nevelését. Felismerte, hogy a felkészült szakemberek igen hatékonyan tudják a gyerekek szocializálását és a nevelését végezni. Ez a megoldás fokozatosan tért hódított az országban, néhány emberöltő alatt széleskörű hálózattá növekedett.

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Búza utcai Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

Az intézmény székhelyének telefonszáma: 62/ 213- 420

Az intézményi telephely címe: 6900 Makó, Búza u. 1/E.

Az telephely elérhetősége:

- Telefon: 62/ 209-627
- E-mail: bolcsodemakobuza@gmail.com

Az intézmény ellátási területe: Makó közigazgatási területe

Férőhelyszáma: 54 fő

Fenntartó neve: Makó Város Önkormányzata

Nyitvatartása: hétfőtől-péntekig 5,30-17,30 óra között

Szakmai program érvényességi ideje: 2027. december 31.

A szakmai program készítésének dátuma: 2025. augusztus 15.

Szakmai program készítőjének neve: Aradán Gabriella

Telefonszáma: 62/ 209-627

II. 1. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

- ❖ az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- ❖ az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- ❖ az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- ❖ az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- ❖ 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.

- ❖ 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- ❖ 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezésről
- ❖ 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- ❖ 272/2019.(XI.20) Korm. rendelet
- ❖ az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- ❖ A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai
- ❖ valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- ❖ a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata
- ❖ a KJT mindenkor irányadó módosításai
- ❖ a 2023. évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról
- ❖ 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- ❖ 9/2000 (VIII.4) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzésétől és a szociális szakvizsgáról.
- ❖ 25/2017(X.18) EMMI rendelet a Vezetői beosztással megbízott szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- ❖ Az Emberi Erőforrások Minisztériumának 6/2016.(III.24.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet
- ❖ 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közzétételre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról
 - ❖ 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet
 - ❖ 15/1988. (IV. 30.) NM rendelet módosítása
 - ❖ 6/2016.(III.24.) EMMI rendelet
 - ❖ 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet
 - ❖ Gyvt.42.§. (3) bekezdése

- ❖ Gyvt.43.§. (1)-(2)- (3) bekezdése
- ❖ Gyvt.47.§. (3) bekezdése
- ❖ Nmr.176.§. (2)-(3) bekezdése

Szakmai irányelvek, módszertani levelek:

- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp.1982
- Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. In: Előadások- közlemények dokumentumok. Módszertani levelek, irányelvek. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp.1982
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp 1989
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1997
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei (ajánlás). (Az Országos Csecsemő- és Gyermekegészségügy Intézet által 1994- ben összeállított, „az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2011
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. 2003
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus- Pszichológus Tagozat anyaga 2007
- A bölcsődei nevelés–gondozás országos alapprogramja – SZMI 2008.
- A bölcsődei nevelés–gondozás szakmai szabályai – SZMI 2009.
- Intézményi szabályzatok (lsd. SZMSZ)

III. HELYZETELEMZÉS, AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Jelenleg Makó város lakosainak 5 bölcsőde áll rendelkezésére- melyből kettőt Makó Város Önkormányzata működtet- bölcsődés korú gyermekeik elhelyezésére. Az egyik a Kálvin tér 6. szám alatt található Kálvin téri Bölcsőde 60 férőhellyel, a másik a Búza utcai Bölcsőde 54 férőhellyel.

A Búza utcai Bölcsőde 2011. évben került átadásra. Az intézmény egy neves építész, Makovecz Imre által tervezett épület komplexumban van elhelyezve. Az épületrendszerre a tágas, világos, nagyléptékű helységkialakítás jellemző, amely új dimenziókban helyezi a bölcsődei ellátási környezetet. Az épület stílusához igazodva került kialakításra az udvar, amelyre szintén a tágas és korszerű térszerkezet jellemző.

Az új dimenzióknak köszönhetően a Búza utcai Bölcsődében lehetőség nyílik a korszerűen kialakított továbbképző teremben az alapellátáson túl olyan többletszolgáltatások nyújtására, amely a nevelési – gondozási folyamatok fejlesztését, folyamatos aktualizálását teszi lehetővé. Továbbá lehetőség van a bölcsődei szintéren – a modernizáció jegyében – a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek/családoknak valamint a bölcsődében dolgozó szakmai és technikai munkatársaknak pszichológiai tanácsadás igénybevételére.

Bölcsőde engedélyezett férőhelyeinek száma 54 fő

A nevelés – gondozás két gondozási egységben, összesen négy csoportban történik.

Nyitvatartás:

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, történő utazás időtartamát.

Ez alapján bölcsődénk nyitvatartási ideje: hétfőtől péntekig 5.30-17.30. óra.

Bölcsődei nyári szünet/zárás 2 hét, mely idő alatt a másik telephelyű bölcsőde ügyeletet biztosít. Erről a fenntartó döntése alapján minden év február 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

IV. ALAPFELADATON TÚLI SZOLGÁLTATÁS: IDŐSZAKOS **GYERMEKFELÜGYELET**

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, térítési díj ellenében külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein.

Az időszakos gyermekfelügyelet igénybevételéhez a szülő köteles nyilatkozni arról, hogy a gyermeke közösségi részvételre alkalmas, továbbá minden szolgáltatás igénybevételének megkezdésekor arról, hogy gyermeke nem beteg. A közösségi részvételi alkalmasságról a nyilatkozatot egyszeri alkalommal kell megtenni, az első igénybevételkor. A betegségre vonatkozó nyilatkozatot minden megkezdett szolgáltatási alkalommal. Egyéb kötelezettségei a házirendben foglaltak alapján jelennek meg.

A szolgáltatás igénybevételének díjtétele az önkormányzat rendeletében meghatározott összeg, melyről az intézmény faliújságján, továbbá az intézményvezetővel való személyes konzultáció során szerezhethet tudomást a szülő (gondozó). A szolgáltatási díjtétel nem tartalmazza az étkezési költségeket. Az étkezési költségek számítása a mindenkorai igénybevételhez kerül meghatározásra. A szolgáltatásért fizetendő összeg minden alkalommal a szolgáltatás megkezdésének időpontjáig kell, hogy rendeződjön. A szolgáltatás aktualitása telefonos vagy személyes információszerzés alapján realizálódik. Az információt kizárólagosan a bölcsődei egység szakmai vezetője vagy a távollétében az arra kijelölt szakember adhatja. Az időszakos gyermekfelügyelet során végzett nevelési gondozási tevékenység dokumentálása a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény intézményvezetője által előírt módon történik.

Az időszakos gyermekfelügyelet, mint alapszolgáltatás csak nyitvatartási időn belül, vehető igénybe. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatást igénybe vevő ellátottak köre megegyezik a rendszeres bölcsődei ellátásban részesülők körével (korcsoport/korfa), így ugyanazok a nevelési – gondozási dilemmák és problémák merülnek/merülhetnek fel. Ezért a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény az időszakos gyermekfelügyeletet igénybe vevő családok számára is térítésmentesen rendelkezésére bocsátja a bölcsődében működő pszichológusi tanácsadást, valamint a szakmai programban megfogalmazott egyéb szolgáltatásait.

V. A BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

Szakmai végzettségek:

Felsőfokú végzettségű

- Bölcsődevezető: 1 fő
- Kisgyermeknevelő/szakgondozónő: 9 fő

Bölcsődei dajka: 3 fő

Munkánkat segíti, a gyermekorvos és szükség szerint pszichológus szakember.

gyermekgyógyász	részállásban
Pszichológus	részmunkaidőben

Továbbképzések:

- 2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek- 2023. évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak pontszerzési kötelezettségüknek eleget tenni.
- Belső képzések
- Szakmai műhelyek szervezése

Kvalitások

A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási nevelési rendszer építését, szabadságát, illetve a saját koncepció kimunkálását.

A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a kollégák érzelmi-értelmi ráhangolódása a feladatokra, a közös cél elérése érdekében.

Tárgyi feltételek:

Az intézmény önkormányzati fenntartású, amely Makón a Búza utca 1/E szám alatt található.

A Búza utcai Bölcsőde Makó város legkorszerűbb, legmodernebb bölcsődéje, 2011. évben került átadásra. Az intézmény egy neves építész, Makovecz Imre által tervezett épület komplexumban van elhelyezve. Az épületrendszerre a tágas, világos, nagyléptékű helységkialakítás jellemző, amely új dimenziókban helyezi a bölcsődei ellátási környezetet.

Az épület 4 darab foglalkoztatóból és a foglalkoztatóhoz kapcsolódó fürdőszobából és áradóhelyiségekből áll. Ezen túlmenően az épületen belül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló egységek, amelyek a személyzet szükségleteit, illetve szakmai felkészültségét szolgálják ki.

Intézményünk, csoportszobáink belső terének kialakítása, színvilága gyermekközpontúságot tükröz. A konyha, a fürdőszoba, a terasz, az áradó bútorzata, felszereltsége a gyermekek életkori sajátosságainak megfelel, kialakításuk modern, praktikus, balesetmentes, mozgáskorlátozott személyek és fogyatékkal élők is használni tudják. Az épület teljesen akadálymentesített, megfelel az infokommunikációs feltételeknek.

A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagválogatottságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, utánozó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagymozgást fejlesztő járművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök fogják biztosítani a gyermekek zavartalan játéktevékenységét.

A tágas játszóudvar a levegőztetés színtere, ahol a különféle játékeszközök, csúszdák, homokozók, favonatok, faautók nagymozgásra, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a bölcsődés kisgyermek számára. A teraszon történő alátámasztáshoz is minden feltétel adott, elősegítve ezzel is a gyermekek egészségmegőrzését és egészségvédelmét.

A kisgyermek étkeztetését helyben biztosítjuk, úgy, hogy a Kálvin téri épületben üzemelő Élelmezés konyhája látja el a konyhatechnikai feladatokat. Teljes kiőrlésű gabonával, házilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel tesszük változatossá az étrendet. A bölcsődében napi négyzeri étkezést biztosítunk (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) illetve ételérzékenységekben szenvedő kisgyermek igényeit is ki tudjuk elégíteni. Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek íz világát és immunrendszerét.

A korosztálynak megfelelő élelmezési feladatokat az élelmezésvezető a dietetikussal együtt végzi el.

A bölcsődei étkezésre 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

A bölcsőde szakmai programja összhangban van a „Bölcsődei nevelés gondozás alapprogramjával”, az alapprogramban megfogalmazott elvekkel, a mindenkor hatályos jogszabályokkal, mindenekelőtt a gyermeki jogokat rögzítő törvényekkel, a pszichológiai, a pedagógiai kutatások eredményeivel, a módszertani levelekkel, a működtetés egyéb szabályzóival.

VI. A BÖLCSŐDE HITVALLÁSA

„Engem ne emeljen a magasba senki, ha nem tud addig tartani, míg tényleg megnövök.
Guggoljon ide mellém, ha nem csak hallani, de érteni akar, hogy közel legyen
szívdobogásunk.”

(Birtalan Ferenc)

Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első 3 év az első közösség meghatározó szerepe van, a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó.

Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

VII. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

Szakmai céljaink:

Intézményünk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a bölcsőde iránt. Ezzel kezdődnek a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelésnek gondozásnak, a megtervezése.

Olyan szolgáltató intézmény működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára.

A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás, családi, derűt, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

Feladata:

A bölcsőde a családban nevelkedő - 20 hetestől a hároméves korú kisgyermkek szakszerű nevelését és gondozását végzi. A bölcsődei nevelés - gondozás célja és feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése a fejlődés elősegítése.

Ha a gyermek a harmadik életévét január 1 és augusztus 31 között tölti be, akkor augusztus 31-ig, ha a 3. életévét szeptember 1 és december 31 között tölti be, akkor következő év augusztus 31-ig veheti igénybe a bölcsődei ellátást. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42§ (1) bekezdés értelmében amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:

- ***A család rendszerszemléletű megközelítése:***

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

- ***A koragyermekkor intervenció szemlélet befogadása:***

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkor intervenciószemlélet alkalmazására. Aminek értelmében a kisgyermeknevelő feladata esetlegesen felmerülő fejlődési elmaradások felismerése jelzése.

- ***A nevelés és gondozás egységének elve:*** A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés s folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

- ***A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:*** A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében

fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

- ***A gyermeki személyiség tiszteletének elve:*** a gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye miatt különleges védelem illeti meg. a bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.
- ***Az egyéni bánásmód elve:*** a gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődő, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik akkor is, ha több területen jelentősen tér el az átlagos fejlődéstől, ha a sajátos nevelésű igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/ etnikai, kulturális, stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.
- ***A biztonság és a stabilitás elve:*** A gyermek személyi, - és tárgyi környezetének állandósága (saját – kisgyermek nevelő rendszer, felmenő rendszer, csoport, - és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is
- ***Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:*** A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a

gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

- ***Az egységes nevelő hatások elve:*** A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő különbség tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységeinek biztosításában egyetértsenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.
- ***A gyermek kompetencia készítésének támogatása:*** Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.
- ***A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:*** A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kelőönismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért
- ***Fokozatosság megvalósítása:*** A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való

fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Bölcsődei nevelés feladatai:

- **A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:**
A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.
- **Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:** A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók, gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermek fogszakorvos stb. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt szoba vagy erre a célra alkalmas

helyiség, hidroterápiás medence vagy fejlesztő, só, fény hang zene mese vagy alkotóterápiás szoba.

- **Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése:** A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelésgondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítőszakemberek bevonásával is
- **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése:** A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

A bölcsődei nevelés - gondozásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia. Tájékozódunk minden kisgyermek otthoni helyzetéről. Családlátogatás, a szülővel történő beszélgetések, a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel fenntartott folyamatos kapcsolat biztosítja a fenti elv érvényesülését. Tiszteletben tartjuk a gyermeki személyiséget, a gyermek önmagában képtelen megvédeni magát és érdekeit. A védtelensége miatt illeti meg a sajátos különleges védelem.

Fontos kiemelnünk a Búza utcai specifikációt, amely alapfeladaton túli többlétszolgáltatást nyújt térítési díj ellenében, **időszakos gyermekfelügyelet** címen. A többlétszolgáltatás szakmai tartalma teljes mértékben megegyezik az alapszolgáltatást igénybe vevőknek nyújtott nevelési – gondozási tevékenységgel, természetesen idő specifikus módon.

VIII. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

Programunk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociokulturális háttérből érkező 0-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

Egészséges testi fejlődés elősegítése

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség/korosztálynak megfelelő szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

Egészséges táplálkozás

- biztosítjuk a kornak megfelelő ételeket
- biztosítjuk a nyugodt légkört
- biztosítjuk a megfelelő időt
- biztosítjuk a gyermek számára saját helyet az étkezésnél

Bölcsődei étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás és az egészség összefügg egymással. Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már a bölcsődében el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében

kielégítse a gyermeke energia-és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni, innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit. A bölcsődei ételmezés során a mai csecsemő-és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. a biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ezen felül az étlaptervezés során figyelembe kell venni a változatosságot, az idényszerűséget. Az étlapot ételmezésvezető a bölcsődevezetőjével és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze a vonatkozó jogszabály (37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete) alapján.

A bölcsődében a gyermekeknek napi négyszeri étkezést biztosítunk. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai (gyümölcs vagy zöldség és folyadékpótlásra víz), az ebéd (egy héten négyszer szerepel főzelék, egyszer leves, túrós, vagy gyümölcsös süteménnyel), valamint az uzsonna. A bölcsődés gyermekek étkeztetésében makrobiotikus, illetve tisztán vegán étrendek nem szerepelhetnek. Speciális étkezést (liszt érzékeny, tej érzékeny stb.) az intézmény saját diétás szakácsa által oldja meg.

- Reggeli: Kenyérféle, péksütemény felváltva, barna vagy rozsos, vagy fehér pékáru. Komplette fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicsskrémek. Tej-tejes ital, savanyított tejtermékek: kefir, joghurt, szezonális zöldségek.
- Tízórai: Rostos gyümölcslé, vagy gyümölcs.
- Ebéd: Fordulatos, szezonális gyümölcsök, zöldségfélék párolással, habarással változatosan elkészítve, sűrítés: habarás, burgonyával. Rakott csőben sülték, töltött ételek. Feltét: fehér húsk (baromfihús) enyhe fűszerezés, szátkamentes tengeri hal. Tartalmas húskos leves, heti 1 alkalommal. Ebéd után szezonális gyümölcsök.
- Uzsonna: Különbözö kenyerfélék, péksütemény, kalács tejjel, tejtermékkkel párosítva, ritkán vajas-mézes, vajas- lekváros, (2 hetente 1 alkalommal). Tej, tejes ital, fehérjeforrás. A só fogyasztása kismértékben ajánlott, lehetőség szerint szárított és zöld fűszerekkel pótoljuk.
- Gyümölcsnap: Szezonális gyümölcsök ismertetése, kóstolása, heti 1 alkalommal (szerda) tízóraiáskor.

Higiénés szabályok betartása:

- főétkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata.
- fürdőszoba gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítése,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- havi 1 alkalommal, ill. szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés,
- napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- kéthetente, ill. szükség esetén. soron kívüli ágyneműcsere,
- heti, ill. soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció:

- vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása,
- gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása,
- kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- 2 éves kor: szájöblítés,
- 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás,
- 3 éves kor körül: gyermekfogkrémmel végzett fogmosás, példaadással.

Levegőzés:

- időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva,
- kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5 foknál hidegebb időben mellőzzük!

Tudatos testápolási szokások:

- kialakítjuk a tudatos testápolási szokásokat a gondozási műveletek során

Rendszeres testmozgás- napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása:

- biztosítjuk a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékokkal, (homokozó, mászóka, bicikli, favonat, faautó, csúszda)
- lehetőségünk van a gyermekeket a szabad levegőn altatni.

Harmonikus életvitel

- rugalmas napirend a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével
- az aktív és passzív időtöltések megfelelő aránya
- garantáljuk a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot
- támogatja a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében

Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra. A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

- ❖ a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- ❖ gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- ❖ a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés
- ❖ önállósági törekvések legmesszebbmenőkig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése
- ❖ alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- ❖ szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- ❖ kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- ❖ az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- ❖ sikerélményhez való juttatás
- ❖ kudarcok megelőzése

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése, és ezek korrigálása megfelelő

segítséggel.

Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, mikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében. Ezek korrigálása fontos és nehéz feladat.

- ❖ az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- ❖ következetesség
- ❖ a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között
- ❖ a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel
- ❖ közös célok kitűzése
- ❖ közös alkotások, játékok megszervezése
- ❖ különleges alkalmak, színes programok biztosítása, ahol a közösség tagjai a „szürke” hétköznapiakból kilépve lehetnek együtt
- ❖ a peremhelyzetű gyermekek közösségbe való bekapcsolódásának segítése
- ❖ együttműködésre való lehetőségek megteremtése

A fejlődésbeli egyéni eltérések figyelembe vétele és az ehhez kapcsolódó egyéni bánásmód

A képességgondozás a meglévő erősségek további fejlesztését jelenti. Az egyes erősségek fejlesztése azért bír rendkívüli jelentőséggel már bölcsődében is, mert hozzájárul mind az egészséges személyiségfejlődéshez, mind pedig a beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítéséhez, valamint nem utolsósorban a szociális hátrányok majdani leküzdéséhez.

Azzal, hogy a gyermek valamely területen megmutatkozó „tehetségét” nem hagyjuk figyelmen kívül, hanem biztatjuk ennek fejlesztésére, megerősítjük önbizalmát, javítjuk önészlelését, és az alkotáshoz, tanuláshoz való viszonyát.

- ❖ a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- ❖ gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- ❖ a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés, nevelés
- ❖ kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- ❖ az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- ❖ sikerélményhez való juttatás
- ❖ kudarcok megelőzése

A környezeti nevelés a bölcsődében

A bölcsődei környezeti nevelés célja, hogy a gyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsünk. Ezt elsősorban a gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítetik az egyént a későbbiekben egy tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett nagyon fontos a megfelelő példa biztosítása. A környezeti nevelés, alapozó jellegű. A nevelés célja és feladata, hogy olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedési/magatartási formákat alakítson ki, amelyek meghatározóak a természetes és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában.

Környezeti nevelés:

- ❖ környezet tisztántartása, ápolása
- ❖ személyes higiénia, test higiénia, tisztálkodási igény kialakítása
- ❖ pszichoszomatikus kondíció
- ❖ akaratfejlesztés, stresszt tűrő képesség növelése
- ❖ a konfliktusos szituációk kezelése, tűrőképesség növelése
- ❖ pozitív/optimizmusa szemlélet
- ❖ egészséges életmódra nevelés, amely tudatossá teszi a megfelelő magatartási formákat
- ❖ mikrokörnyezet értékrendjének kialakítása, amely segíti az előbbi magatartásforma kiválasztását
- ❖ egészséges életmód választásához szükséges lehetőségek biztosítása

Ismeretek bővítése elméleti szinten

- ❖ állatok, növények megismertetése
- ❖ időjárás megismertetése
- ❖ évszakok jellemzőinek megismertetése
- ❖ járművek megismertetése

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten

- ❖ növények megfigyelése, levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel
- ❖ állatok megismerése, simogatása
- ❖ az időjárás megtapasztalása
- ❖ évszakok jellemzőinek megtapasztalása

- ❖ járművek megfigyelése
- ❖ anyagok megismerése, velük való tevékenykedés

Az ismeretek bővítését gyakorlati szinten a szobai- és az udvari játék tevékenységeinek ideje biztosítja. A gyermekkel foglalkozó szakembernek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát (és nem környezetromboló) viselkedésnek.

IX. A BÖLCSŐDÉNK ÉLETÉNEK MEGSZERVEZÉSI ELVEI

A bölcsődei felvétel rendje

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint a bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének betöltéséig vehető fel, illetve ha január 1. és augusztus 31. között született, akkor augusztus 31-ig, ha szeptember 1. és december 31. között született, akkor a következő év augusztus 31-ig gondozható. Fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben az ötödik életévét betölti. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei felvételt a szülő, illetve a szülő hozzájárulásával:

- a területi védőnő
- a házi gyermekorvos
- a család- és gyermekjóléti szolgálat

A bölcsőde olyan gyermekek gondozását tudja biztosítani, akiknek:

- mindkét szülője munkaviszonyban áll, vagy egyéb jogviszonyban munkát végez,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- 3 vagy több gyermeket nevelő családban él,

- egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- védelembe vett gyermeket.

Térítési díj:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni.

A bölcsődében a fenntartó mind étkezésre, mind gondozásra kiszámítja a térítési díjat a vonatkozó jogszabályi előírások szerint. Az intézményvezető pedig a fizetendő személyi térítési díjat konkrét összegben állapítja meg, figyelembe véve a hatályban levő kedvezményekre való jogosultságot.

- ❖ A térítési díj megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő, vagy más törvényes képviselő köteles előre, egy összegben minden hónapban a megjelölt időpontig a bölcsődében befizetni.
- ❖ A bölcsőde az igénybe nem vett
- ❖ étkezésre befizetett térítési díjat, túlfizetésként a következő hónapra elszámolja, vagy az ellátás megszűnésekor visszafizeti.
- ❖ Ha a szülő a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, akkor a Fenntartóhoz: Makó Város Önkormányzati Hivatalához fordulhat, megküldött levélben kérheti a felülvizsgálatot.

A bölcsődei ellátás térítésköteles. Az étkezési díjat a 29/1993 (II.17.) NM rendelet alapján minden hó 10. napjáig kell befizetni. A térítési díjat Makó Város Képviselő-testülete határozza meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 3 vagy több gyermeket nevelők illetve tartós beteg gyermek számára ingyenes étkezést biztosít a bölcsőde.

Szülők tájékoztatásának formái

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat. A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája bölcsődénkben a **napi beszélgetések**,

tájékoztatások.

A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett **üzenő füzet**, mely tartalmazza a gyermekekre vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek aktuális fejlettségi állapotát. A **hirdetőtáblán** az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról tájékoztatjuk a szülőket. A **szülői értekezlet** elsősorban az általános, minden családot érintő nevelési kérdések megbeszélésére, a bölcsődei élet megismertetésére nyújt segítséget. A **szülőcsoportos megbeszélések** már lehetőséget adnak a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megvitatására, hiszen a csoport gondozónőinek vezetésével történik, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról, egymás meghallgatása segít a szülői kompetencia megtartását. A szülői közösség képviselői segítik munkánkat, közvetítik a szülők jelzéseit, részt vesznek a bölcsőde programjainak szervezésében. (**érdekképviselői fórum**) Nyílt napokkal, szervezett programokkal, őszinte tájékoztatással, hiteles, személyes, etikai szempontból megfelelő, a szülők személyes jogait tiszteletben tartó beszélgetésekkel alakítjuk kapcsolatainkat. Bölcsődénkben minden évben hagyomány a havonta megrendezett Baba-mama klub. Minden évben más és más témák köré próbáljuk csoportosítani előadásainkat. Az egészségmegőrzés és az egészségvédelem a fő vezérfonalunk. Természetesen az ünnepi készülődéseket (adventi, télapó) minden évben meghagyjuk bázisként.

X. CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE, KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL

A gyermekek egészséges szocializációja és személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család–bölcsőde közötti kapcsolat erősítése és a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges testi, lelki, szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széleskörű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét. Bemutakozó szóróanyagokon, honlapon, faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programokról. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más–más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk közülük. A közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság nagy mértékben hozzájárul a szülői hatékonysághoz, segíti a családi nevelést és a gyermekek fejlődését.

Szülői értekezletek

A bölcsődevezető a felvétel alkalmával, később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Az új szülők részére a beíratás és a felvétel közötti időszakban – kb. június első fele – tart tájékoztató jellegű szülői értekezletet. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsődeorvost, és a többi szakembert. Ismerteti a szakmai programot, a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Ezt követően a gyermek leendő csoportszobájában, a kisgyermeknevelők vezetésével folytatódik a beszélgetés. Megbeszélik a családlátogatások időpontját, a beszoktatások idejét. Az óvodába távozó gyermekek szüleinek az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk a bölcsődével kapcsolatot tartó óvodák pedagógusait. A bölcsődevezető évente több alkalommal szervezhet szülői értekezletet a szülőket érintő kérdésekről.

Családlátogatás

A gyermek felvételét megelőzően – optimális esetben a beszoktatás előtt egy vagy két héttel – a szülőkkel megbeszélte időben végzi a gyermek kisgyermeknevelője, az erről szóló módszertani útmutató alapján. A családlátogatás célja a gyermek megismerése a számára biztonságot nyújtó otthoni környezetben, és a kapcsolatfelvétel a gyermekkel, a családdal. A szülő vagy a kisgyermeknevelő kezdeményezésére a nevelési év közben is sor kerülhet ismételt családlátogatásra. Veszélyeztetett vagy védelembe vett gyermek esetében ajánlott védőnővel, családsegítővel együtt végezni. A látogatásokról feljegyzést ír a kisgyermeknevelő a gyermek dokumentációjába.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermek természetes élettere a család. A hasonló korú társakkal való együtt nevelkedése nem a saját érdeke, hanem társadalmi igény. A bölcsőde feladata, hogy az igény kielégítése mellett csökkentse azokat a problémákat és nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elszakadás és a környezetváltozás okoz. Ezt a célt szolgálja szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkel egyeztetve tervezünk, végzünk. Ez a módszer lehetőséget ad arra, hogy a lehető legkíméletesebben történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya vagy az apa jelenléte a beszoktatás

alkalmával megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, az alkalmazkodást, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását. Mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz-reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési, alvási zavar, stb.). A kisgyermeknevelőt segíti a gyermek megismerésében, az egyéni bánásmód kialakításában. A szülők megismerhetik az ellátás minden részletét, közvetlenül láthatják a kisgyermeknevelő munkáját, nevelői magatartását, módszereit. A szülővel történő fokozatos beszoktatást módszertani levél alapján végezzük, rugalmasan alkalmazzuk, a gyermek és a szülő egyéni igényeinek figyelembe vételével. Az eseményekről összegző

Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségi állapotáról, az esetleges változásokról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolat, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, önállóság, stb.). Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés ne a gyermek „feje felett”, hanem őt bevonva történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot, erősítik a bizalmat, lehetővé teszik a gyermek és egymás minél teljesebb megismerését, a nevelés összehangolását.

Szülőcsoportos beszélgetések

Ez a kapcsolattartási mód lehetőséget ad arra, hogy az adott gyermekcsoportához tartozó szülők találkozassanak, és beszélgessenek valamely aktuális témáról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább négy alkalommal szervezzük, a szülőkkel egyeztetett időben. A beszélgetések erősítik a jó kapcsolatot, a partneri együttműködést, a bizalmat. Szülői közösségek alakulnak ki. A beszélgetés egy, másfél órás ideje alatt – szükség esetén – gyermekfelügyeletet biztosítunk a bölcsődében.

Egyéni beszélgetések

A hosszabb beszélgetést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolására kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián

túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése. A beszélgetés nyugalmát, zavartalanságát biztosítjuk.

Üzenő-füzet

Nem pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzeteket, kiegészíti és megerősíti azokat. Tájékoztatást ad a szülőknek a gyermek fejlődéséről, kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről. Hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolat, bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

Nyílt nap

Gyermekek bölcsődei tevékenységébe – a gyermekcsoport megzavarása nélkül – bármikor betekinhetnek a szülők. Szervezett formában egy-egy alkalomhoz, jeles naphoz kapcsolódva tartunk nyílt napokat. Ismerkedhetnek a bölcsődével, beszélgethetnek szakemberekkel. Szívesen látunk minden kisgyermekes családot.

Egyéb szervezett közös programok a családokkal

A programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családi nevelés segítése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtája lehet, pl. családi délután, játszóház, kézműves foglalkozás, fórum, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap, stb. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódóan bizonyos rendszerességgel (pl. Anyák napja, Gyermeknap, húsvétvárás, adventi készülődés, Mikulás-ünnep) szervezünk közös programokat. A gyerekek a szülők biztonságát adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők kötetlen formában beszélgethetnek, ötleteket kapnak a neveléshez. Igényük szerint megfigyelhetik a bölcsődei életet, a korosztálynak való napirendet, étrendet, játékkészletet. Szívesen fogadunk minden kisgyermekes családot.

A programok ideje alatt – szükség esetén – gyermekfelügyelettel segítjük a szülőket.

Szervezett programok lebontásában:

❖ havi bontásban:

- szeptember: szülői értekezlet
- október: átmenet a családból a bölcsődébe, szülő- gyermek- bölcsőde együttműködése, kapcsolata
- november: szülőkkel együtt készülődés a karácsonyra (adventi készülődés)

- december: télapó ünnepség megtartása
 - január: „felkészülés a téli betegségekre” A bölcsődeorvos tolmácsolásában hallgathatnak meg a szülők előadást, melyben a vitaminokról, szóba jöhető alternatív gyógymódokról kapnak tájékoztatást.
 - február: 0-3 éves korosztály baleseti veszélyforrásai, ezek megelőzése, elvárások tilalmak, szabályállítás, következetesség
 - március. a gondozás szerepe a nevelésben, speciális nevelési problémák és feladatok
 - április: megfelelő táplálkozás kisgyermekkorban, az előadást ételbemutatóval egybekötött kóstolás követi
 - május: nyíltnap a bölcsődében, melyen a szülők betekintést nyerhetnek a gondozási műveletekbe, helyes szokások kialakításába, az étkezésekbe, együtt játszhatnak gyermekükkel
- ❖ beszélgetés a bölcsődeorvossal, szakemberekkel,
 - ❖ játékbemutató,
 - ❖ klub jelegű családi programok (mézeskalácssütés, agyagozás, húsvéti tojásfestés, stb.)

Beszoktatás menete és ideje

A beszoktatás terén a szülővel együtt történő, legalább kéthetes beszoktatásra törekszünk. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás ideje alatt a szülőknek és a gyermekeknek lehetősége van arra, hogy megismerhesse az intézményben dolgozókat, a szokásokat, kialakuljon az együttműködő, kölcsönös bizalmi viszony a család és a bölcsőde között. A beszoktatás kezdeti szakaszában a gyermek édesanyjával vagy más gondviselőjével együtt tölt el rövidebb, hosszabb időt a bölcsődei csoportban. A kisgyermeknevelő a gyermek reakcióit figyelembe véve veszi át az anyától a gondozási műveleteket. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során fellépő stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, szülőhöz való fokozott ragaszkodás stb.) A beszoktatás előre megtervezett beszoktatási ütemterv alapján történik. A beszoktatás ideje alatt a kisgyermeknevelők munkarendje úgy van kialakítva, hogy az anya bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse az anya -

gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhessen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A saját kisgyermeknevelő rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a csoportba, személye nem változik a gyermek bölcsődei tartózkodása alatt. A csoport gyermekeinek egy része 6-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Ezeket a gyermekeket a saját kisgyermeknevelőjük neveli-gondozza, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket, arról vezeti a feljegyzéseket. Így több figyelem jut a gyermekekre, lehetőség nyílik az egyéni bánásmódra, a kisgyermeknevelő jobban megismeri a „saját” gyermeke egyéni igényeit, szokásait, problémáit.

XI. NAPIREND

A harmonikus, biztonságot nyújtó bölcsődei élet megteremtéséhez nyújt segítséget a folyamatos és rugalmas napirend, mely egyszerű, a kisgyermek számára könnyen kiismerhető, követhető, kiszámítható. A **folyamatos és rugalmas napirend** kialakításával a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánjuk biztosítani. A napirendet csoportonként és évszakonként készítik el a kisgyermeknevelő a csoportvezető kisgyermeknevelő irányításával. Ehhez igazodva készül el a kisgyermeknevelők munkarendje. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg. A gondozás mellett törekszünk arra, hogy minél több idő jusson a gyermeknek az önálló szabad tevékenységek megélésére, azaz a játék tevékenységre. A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani. Ezzel teremtve meg a gyermek számára feltétlenül szükséges biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, a tevékenység és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül, az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoportéletében is áttekinthető legyen a rendszer. A gyermekek tájékozódhassanak a várhatóeseményekről, felesleges várakozási idő nélkül. Ez biztosítja valójában a csoport belsőnyugalmát is. A folyamatos gondozáson belül, az egymást követőesemények (tisztálkodás, étkeztetés, alvás, pihenés) kiszámíthatóságot, jó közérzetet alakítanak ki a gyermekben. A napirend kialakításának további feltételei, a személyi

állandóság, a megfelelő tárgyi feltételek és eszközellátottság, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával összehangolt munka.

Kisgyermek napirendje

5.30-8.00: Érkezés a bölcsődébe. Kézmosás, játéktevékenység a szobában.

8.00-8.30: Reggelizés a szobában vagy az udvaron. játéktevékenység a szobában, jó idő esetén, az udvaron.

8.30-9.10: Fürdőszoba-használat szájápolással gondozási sorrendben.

9.10- 9.30: Játék a szobában, jó idő esetén, az udvaron.

9.30-9.45: Tízórai.

10.00-11.00: Felajánlott foglalkozás, játék, az udvaron vagy a szobában.

11.00-11.30: Bejövetel az udvarról, fürdőszoba használat.

11.30-12.45: Ebédelés.

12.15-14.30: Alvás, pihenés.

14.30-15.00: Ébredési sorrendben fürdőszoba használat. Csendes játék.

15.00-15.20: Uzsonna.

15.30-17.30: Játék a szobában, jó idő esetén, az udvaron, hazamenetel.

Az időszakos gyermekfelügyelet esetében a fentebb kiemelt témakörökből csak a nevelés – gondozás szellemisége érvényesül, egyéb szakmai/specifikus mélységek csak érintőlegesen jelennek.

XII. BÖLCSŐDÉNK NEVELÉSI – GONDOZÁSI MUNKÁJÁNAK FŐBB

HELYZETEI

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. Belsőseges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek a kezdetektől aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást. A **gondozási műveletek** (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) alatt a gyermekek fizikális szükségleteit elégítjük ki elsősorban. Ezekben a helyzetekben a gyermeknek kellő időt és lehetőséget biztosítunk a próbálkozásra, támogató megerősítő

magatartással, dicsérettel támogatjuk próbálkozásait, célunk, hogy a gyermek aktív közreműködője legyen a műveleteknek.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, a világ megismerésének eszköze, a fejlődés fontos tényezője. A játék nélkülözhetetlen elemeinek az önkéntességet és a spontaneitást tartjuk. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (hely, idő, eszköz) biztosításával, nevelői magatartásukkal támogatják az elmélyült, nyugodt, tartalmas játéktevékenységet, az alkotás örömeinek az átélését. A játék során kialakult konfliktushelyzetekbe csak a legszükségesebb helyzetekben avatkozunk be. A személyiség csak társas közegben fejlődik, melynek elengedhetetlen feltétele a „**játszótárs**” személye.

Mozgás

A szabad mozgástevékenység lehetőségének biztosításával célunk a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése. A feltételek biztosításának szempontjai, hogy a csoportszobákban is legyenek - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközök. Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. A bölcsődében az irodalmi és a népi műveknek egyaránt helye van. Sokféle helyzethez kapcsolódhat, alakulását a gyermek pillanatnyi állapota, igényei befolyásolják. Az irodalmi alkotások kiválasztásában fontos feladatunk, hogy az anyagot a gyermekek életkori sajátosságaihoz, nyelvi fejlettségéhez, érdeklődéséhez állítsuk össze. A napi tevékenység során többször is mondhatunk - a helyzethez illő - mondókát, rövid verset.

2-3 éves korban nagy jelentőségű - a testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl - a simogatók, tapsoltatók, lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege, mert megnyugtatóan hat a kisgyermekre.

A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény.

Mondóka, ének, zene

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodó ének, mondóka felkeltik érdeklődését, formálják esztétikai ízlését pozitív érzelmeket kelt, érzelmi biztonságot nyújt. A dal, zene kifejezi örömünket, bánatunkat. A zene, az ének színesebbé teszi a bölcsődében töltött időt. Keltsük fel a gyermek zene iránti érdeklődését, a zenei anyagokat igyekezzünk az életkoruknak megfelelően válogatni.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. A zene belső löktetése, az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Hangszerekkel (dob, csörgő, xilofon) igyekszünk érdekesebbé tenni a löktetések, ritmusok világát.

XIII. A TERMÉSZET TEVÉKENY MEGISMERÉSE

1. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti – emberi - tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul ki a természethez.

2. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek

3. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképesége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

4. A kisgyermeknevelő feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését, biztosítson alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.

A természeti környezet alaposabban megismerhető, ha a bölcsődébe is behozhatók olyan természetes anyagok, amik nem tartoznak a játékkészlethez:

- Termények, kavicsok, toboz

- Zöltség, gyümölcs – gyümölcsnap
- Levelek, termések, vesszők, gyökerek – ragasztás, nyomdázás, festés
- Évszakok megismerése: időjárás, színek, fák levelei, termések, virágok, állatok, stb.
- könyv

Ezek elősegítik azt, hogy a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő és a tágabb természeti, társadalmi környezetről életkoruknak megfelelő, biztonságos eligazodást és tájékozódást, tapasztalatokat szerezzenek.

A természet megismertetésével a gyermekek élmény és fantáziavilága gazdagodik, kialakul az esztétikum iránti érzékenységük, fejlődik kommunikációjuk, tág teret kap a belülről fakadó motiváció, kreativitás, kialakul bennük a természet szeretete / nem tördelik le az ágakat, nem tépdesik a virágokat, nem tapossák el a bogarakat stb. / fejlődik én-tudatuk, nyitottabbá, érdeklődővé válnak környezetükkel szemben.

A kisgyermeknevelők havonta rövid „foglalkozási tervezetet” készítenek: mit szeretnének megvalósítani, és hogyan, majd hónap végén összefoglalót készítenek a nevelői program megvalósulásának folyamatáról. A havi tervezet a faliújságra is ki van függesztve, így a szülők is folyamatosan figyelemmel kísérhetik a gyermekek tevékenységét. Az alkotásaik / rajz, ragasztás, nyomdázás, gyurmázás által / jól látható helyen megtekinthetők a szülők számára.

XIV. KIEMELT SZAKMAI CÉLUNK A MOZGÁSFEJLESZTÉS

Egy kisgyermek életének **első három éve nagyon meghatározó**, ezért fontos, hogy a bölcsődében a kisgyermekek rengeteg figyelmet és sok tanulási lehetőség kapjanak. A gyermekkor mozgasfejlödés nagyon fontos, hiszen megalapozza a szociális és érzelmi fejlödést, valamint a gondolkodási folyamatokat. A mozgási, anyanyelvi, érzékszervi képességek fejlödésére nagyon oda kell figyelni, és komolyan támogatni kell. A mozgások erősítik az izomzatot, fejlesztik az egyensúlyrendszert, koordinálják a testtartást, és összehangolják az érzékszervek működését, a speciális gyakorlatok pedig támogatják az idegrendszer érési folyamatait.. A korai megelőzés és a tudatos nevelés megakadályozhatja, hogy az óvodába kerüléskor derüljön ki, hogy az alapvető mozgásminták, vagy fejlödési szakaszok kimaradtak a kisgyermek életében. Emiatt előfordulhat, hogy nem tud megfelelni az oktatási követelményeknek, vagy nem képes megfelelően beilleszkedni a társai közé.

A kisgyermek hatalmas mozgásigénnyel rendelkezik. Már az első tudatos mozgások megtanulása (fejemelés, oldalra fordulás, forgás, négykézlábra emelkedés, rugózás, stb.) során folyamatosan izegnek-mozognak, próbálkoznak, ismételnék, gyakorolnak, és bele kell nyugodnunk, hogy bizony ez még jó néhány évig így lesz. A legokosabb, amit tehetünk, hogy lehetőséget adunk nekik arra, hogy biztonságos keretek között, kedvükre gyakorolhassanak, valamint, hogy ezt a mozgásigényt megfelelően kihasználva olyan mozgásos játékokat kínálunk fel a gyerekeknek, amik nem csak szórakoztatják, hanem fejlesztik is őket.

A mozgást fejlesztő játékok között vannak

- a kar, a láb, az egész test mozgásaival kapcsolatos játékok, amelyek az ún. *nagymozgásokat* fejlesztik,
- az ujjak tornáztatásához, a *finommozgások* fejlesztéséhez kapcsolódó játékok,
- akadnak ugrálós, szaladgálós játékok is
- olyanok, amik révén a kisgyermeknevelő érezteti a gyermekkel a ritmikus mozgás élményét (pl. lovagoltató, hintáztató, csúszdázató játékok),
- és olyanok is, amik már önálló aktív mozgást kívánnak a gyermektől (pl. ugrálós, utánzó-mutogató játékok).

Szükség van erre is, arra is. Mindig az adott helyzet és a gyermek aktuális mozgásfejllettsége függvénye, hogy épp milyen típusú játékra van szükségünk. Sose felejtsük el azonban, hogy a gyermekek elsődleges tanulási forrásai az **utánzás és az ismétlés**, ezért roppant nagy jelentőségű, hogy mi, felnőttek hogyan végezzük ezeket a mozdulatokat, valamint, hogy elég ismétlési lehetőséget nyújtunk-e neki a játék során. A játékos mozgással kísért torna a gyermeke mindennapjaiba beépülnek, szívesen csinálják együtt a felnőttel.

Bölcsődénkben használt nagymozgást fejlesztő játékok, eszközök:

- ugrálólabda
- labda
- bálnahinta, hintaló
- trambulin
- csúszda
- talicska
- lépegető
- mászóalagút,
- különböző alakú mászókák

- motor, tricikli
- tornaszőnyeg
- lépcső

XV. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

A bölcsőde kapcsolata jó az integrációban működő alapellátásokat végző intézményekkel. A védőnők a bölcsődében rendszeres látogatásokat tesznek, érdeklődnek gondozott gyermekeik felől.

Eredményes az együttműködés az óvodákkal. Az óvodába menő gyermekekkel rendszeresen meglátogatjuk az óvodákat, illetve a leendő óvónő bölcsődei környezetében megismerkedik a gyermekkel.

A szegedi Agyagos utcai Bölcsődével és más bölcsődei intézményekkel jó együttműködés alakult ki az évek során.

A bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolattartás alakult ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a házi gyermekorvosokkal. Szükség esetén esetmegbeszélésen vesz részt a vezető kisgyermeknevelő.

Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. Évi XXXI. Törvény rendelkezik.

A bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása
- prevenciós megoldások és javaslatok kidolgozása
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben
- együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal és szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tart a védőnőkkel, nevelési tanácsadóval
- humánus segítő ajánlások kidolgozása

- veszélyeztettség esetén a jelzőrendszer működtetése
- családlátogatás, a beszoktatás megszervezése
- a család élet és szociális körülményeinek megismerése, felmérése, együtt érző, gyorsan cselekvő, segítőkészség,
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében, segítő rendszerek felkínálása,
- jó házirend, amely magába foglalja a szülők jogait és kötelezettségeit, és a gyermek jogait
- a szülői érdekképviselőt működtetése
- a veszélyeztettséget előidéző okok feltárása jelzés a Gyermekjóléti Központ felé, dokumentálása,
- külső - belső védelem összehangolása
- gyermek - szülő tisztelet tapintat
- évente beszámolni a gyermekvédelemről
- családlátogatások, családokkal való együttműködés
- szülővel történő fokozatos beszoktatás
- házirend, szülői és gyermeki jogok ismertetése
- nyílt nap lehetősége, szülők látogatása
- szülői érdekképviselőt működtetése
- tanácsadás a rászoruló szülők részére
- az időszakos gyermekfelügyeletet igénybe vevők esetében is érvényes a gyermekvédelmi törvény és a hozzá kapcsolódó egyéb szabályzók szellemisége, különös tekintettel az intézmény jelzési kötelezettségére

XVI. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődében érdekképviselőti fórumot működtetünk.

Az intézmény jogi szabályozása

- Élelmezési szabályzat
- Fizetési előleg szabályzat
- Munka- és tűzvédelmi szabályzat

- Belső helyettesítési szabályzat
- Vagyonvédelmi szabályzat
- Munkaruha ellátási szabályzat
- Adatvédelmi szabályzat
- Iratkezelési szabályzat
- Panaszkezelési szabályzat
- Belső szabályzat béren kívüli juttatásról
- Munkaköri orvosi vizsgálatok rendje
- Továbbképzési szabályzat
- Nemdohányzók védelmének szabályzata
- Egyéni védőeszköz szabályzat
- Mentési terv- vészhelyzeti
- Fizetési előleg szabályzat
- Ellenőrzési nyomvonal szabályzat
- Vezetékes- és mobiltelefon használati szabályzat

A gyermekjóléti szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személyeknek biztosítani kell, hogy

- A munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják
- Tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat
- Munkájukat elismerjék
- Valamit a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra

XVII. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSEGE, BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

Képzés, továbbképzés

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A **kötelező továbbképzések** tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott

ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján szervezzük a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását.

- 2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.
- Az Nmr.176 §-sal egészül ki: bölcsődei dajka munkakör

Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

XVIII. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

Feladatok:

A bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, SZMSZ, belső szabályzatok).

- ❖ Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja
- ❖ A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- ❖ A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- ❖ A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben:
 - értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása

A **belső ellenőrzés** legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente **szülői elégedettségi** kérdőív formájában mérjük.

XIX. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődevezető által vezetett dokumentáció

Felvételi könyv (a felvételek függvényében folyamatosan);

- Statisztika - havi statisztika, éves statisztika, kedvezményezett gyermekek nyilvántartása;
 - A gyermekek alapnyilvántartása, a térítési díjjal kapcsolatban (Gyermekevédelmi tv. szerint);
 - Heti étrend tervezet az ételmezésvezetővel;
 - Jelenléti kimutatás, távolmaradás, egyéb hiányzások, helyettesítések intézése;
- szabadság
- Elektronikus taj alapú nyilvántartás vezetése a KENYSZI (Központi Elektronikus Nyilvántartás) rendszerben.
 - éves leltárkészítés;
 - Szakmai ellenőrzések dokumentálása
 - Szakmai dokumentumok éves felülvizsgálata, jogszabály módosításoknak megfelelő aktualizálása (szakmai program,)
 - Egyéb: évnitó szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja - betétlapként az ún. "fejlődési napló" szerepel;
- A fejlődési napló" tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermek fejlődését 1 év alatt havonta, 1-3 éves korig negyedévente vezetve.
 - Családi füzet
 - Fejlődési táblázat

- Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel;
- Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről;
- Magasság - súlymérés táblázattal történő vezetése;
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz;
- Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv)

Élelmezésvezető által vezetett dokumentumok

- Heti étrend, étlaptervezés (gyermekorvossal, bölcsődevezetővel egyeztetve);
- Nyersanyag felhasználás, árubeszerzési bizonylatok, számlák;
- Adagolási útmutató;
- HACCP - vel kapcsolatos dokumentumok;
- Étkezési kedvezmény jogosultságait igazoló dokumentumok
- Térítési díjak nyilvántartása, beszédése

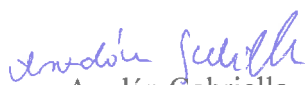
Záradék:

Jelen szakmai program 2025. szeptember 1-től hatályos.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó.

Az intézmény dolgozói a program mellékletét képező megismerési záradék aláírásával igazolják a szakmai program ismeretét.

Makó, 2025. augusztus 15.

Aradán Gabriella
bölcsődevezető

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

MEGISMERÉSI ZÁRADÉK

A Búza utcai Bölcsőde Szakmai Programját megismertem és szakmai munkámban elfogadom, alkalmazom:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.

Makó, 2025.

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

KÁLVIN TÉRI BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAM

2025– 2027.

Makó

TARTALOMJEGYZÉK

<i>I. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA</i>	<i>3.o.</i>
<i>II. KÁLVIN TÉRI BÖLCSŐDE</i>	<i>6.o.</i>
<i>III. HELYZETELEMZÉS, AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI</i>	<i>8.o.</i>
<i>IV. A BÖCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELÉTELEI</i>	<i>9. o.</i>
<i>V. A BÖLCSŐDE HITVALLÁSA</i>	<i>11.o.</i>
<i>VI. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI</i>	<i>12.o.</i>
<i>VII: A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA</i>	<i>15. o.</i>
<i>VIII. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSI ELVEI</i>	<i>21.o.</i>
<i>IX. CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE, KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL</i>	<i>23.o.</i>
<i>X. NAPIREND</i>	<i>27.o.</i>
<i>XI. BÖLCSŐDÉNK NEVELÉSI FELADATAI</i>	<i>28.o.</i>
<i>XII.BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI</i>	<i>30. o.</i>
<i>XIII. KIEMELT SZAKMAI CÉLUNK AZ ÉNEK-ZENEI NEVELÉS</i>	<i>31.o.</i>
<i>XIV. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA</i>	<i>33.o.</i>
<i>XV. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEKJOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK</i>	<i>34.o.</i>
<i>XVI. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE</i>	<i>36.o.</i>
<i>XVII. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ</i>	<i>37.o.</i>
<i>Záradék</i>	<i>38. o.</i>
<i>Megismerési záradék</i>	<i>39.o</i>

I. A MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) az államháztartásról, a végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet (Ámr.), valamint az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, továbbá az ágazati külön törvények: a 2020. évi C. tv. az egészségügyi szolgálati jogviszonyról, a 2023. évi LII. tv. a pedagógusok új életpályájáról, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény (Sztv.) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) törvény és a kapcsolódó egyéb jogszabályok rendelkezéseinek figyelembevételével Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 1997. január 1-től Egyesített Népjóléti Intézményt alapított. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Makói Egyesített Népjóléti Intézményen keresztül biztosítja mindazokat a személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátásokat, gyermekvédelmi alapellátásokat, valamint egészségügyi alapellátásokat, amelyeket az Szt., a Gyvt. és az Eü. törvények kötelezővé tesznek.

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény állami feladatként ellátandó alaptevékenysége, alapfeladatai:

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. alapján ellátott feladatok:

Szociális alapellátás körében:

- tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés

Nappali ellátás:

- idősek klubja
- nappali melegedő

Szociális szakosított ellátás körében:

Átmeneti ellátás:

- időskorúak gondozóháza
- hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján ellátott feladatok:

Gyermejjóléti alapellátás:

- gyermekjóléti szolgáltatás

Gyermekek napközbeni ellátása:

- bölcsőde

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV.tv., valamint az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM. rendelet alapján ellátott feladatok:

- iskola-egészségügyi ellátás

Az intézmény alapfeladatait a székhelyen és az alábbi telephelyeken látja el:**Gyermekjóléti alapellátások:**

Kálvin téri Bölcsőde

Kálvin tér 6.

Búza u. Bölcsőde

Búza u. 1/E.

Személyes gondoskodást nyújtó alap és szakosított ellátások:

Házi segítségnyújtás,

Szociális étkezés

Tinódi u. 8/a.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Tinódi u. 8/a.

6932 Magyarcsanád, Templom tér 1.

6933 Nagylak, Petőfi u. 14.

6911 Királyhegyes, Jókai u. 29/a.

6916 Ambrózfalva, Dózsa Gy. u. 25.

Család- és Gyermekjóléti Központ

Tinódi u. 8/a.

I.számú Idősek Klubja

Királyhegyesi u. 24.

II.számú Idősek Klubja

Munkás u. 19-21.

Nappali Melegedő

Ardics tanya 2.

Időskorúak Gondozóháza

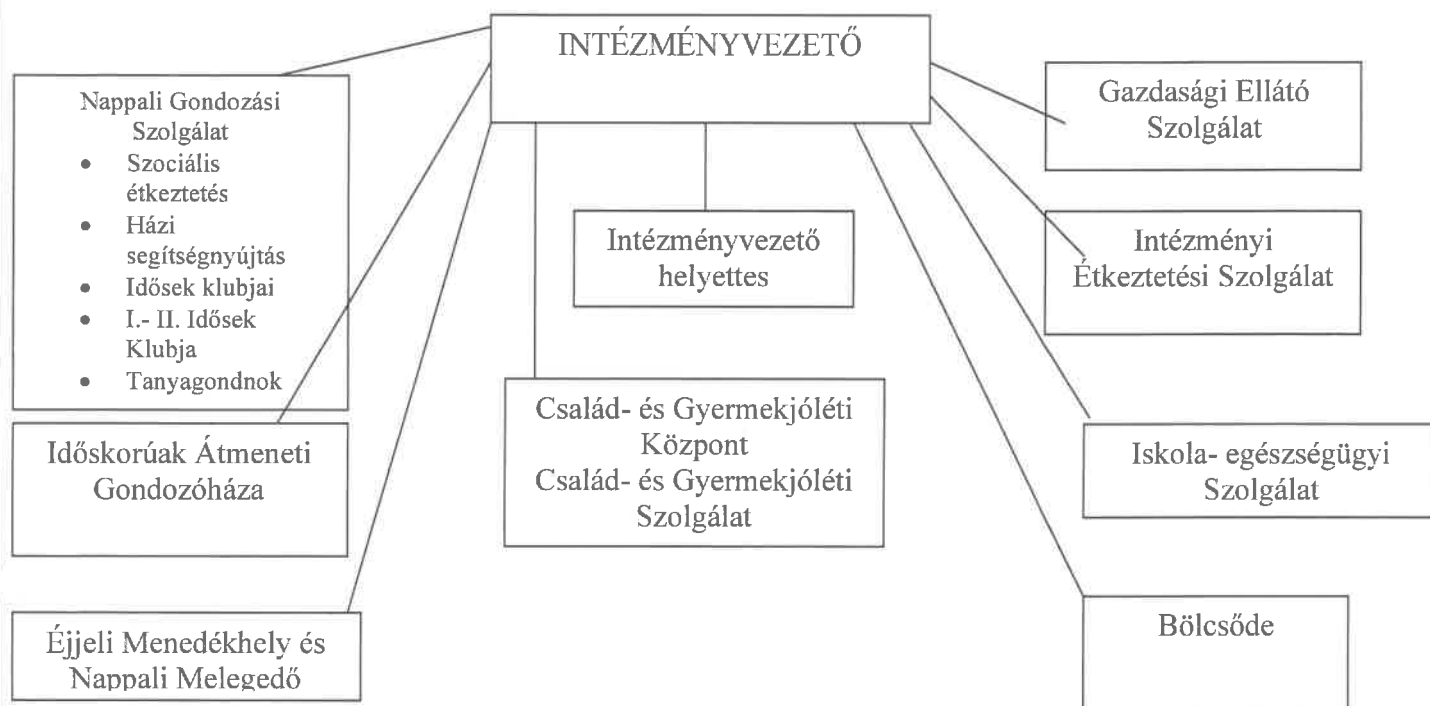
Deák F. u. 57.

Éjjeli Menedékhely

Ardics tanya 2.

A szakfeladatok szakmai egységekbe osztva képezik az intézmény szervezeti struktúráját. (1. számú ábra) Az egyes szakmai egységek az egységen belül és az egységek közötti szoros együttműködésben végzik szakmai tevékenységüket, mindenkor a kompetenciahatárokat betartva. A szakmai egységek élén szakmai vezetők állnak, akik az intézmény gyermekvédelmi és szociális igazgatási törvény alá tartozó szakfeladatokkal összefüggésben szervezik, irányítják és ellenőrzik a szakmai munkát.

1. számú ábra

II. KÁLVIN TÉRI BÖLCSŐDE

Magyarországon az első bölcsődét Brunszvik Júlia alapította külföldi példát követve, ezzel elindította a csecsemő és kiskorú gyermekek közösségi nevelését. Felismerte, hogy a felkészült szakemberek igen hatékonyan tudják a gyerekek szocializálását és a nevelését végezni. Ez a megoldás fokozatosan tért hódított az országban, néhány emberöltő alatt széleskörű hálózattá növekedett.

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Kálvin téri Bölcsőde

Az intézmény székhelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

Az intézmény telefonszáma: 62/ 213- 420

Az intézmény telephely címe: 6900 Makó, Kálvin tér 6.

Az intézmény elérhetősége:

- Telefon: 06/20 488-9749
- E-mail: bolcsodemako@gmail.com

Az intézmény ellátási területe: Makó közigazgatási területe

Férőhelyszám: 60 fő

Fenntartó neve: Makó Város Önkormányzata

Nyitvatartási ideje: 5.30 és 17.30 között

A szakmai program érvényességi ideje: 2027. 12. 31.

A szakmai program készítésének dátuma: 2025. augusztus 15.

Szakmai program készítőjének neve: Trényiné Törőcsik Ágnes

Telefonszáma: 20/ 488-9749

II. 1. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

- ❖ az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- ❖ az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- ❖ az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- ❖ az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- ❖ 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- ❖ a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,

- ❖ 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- ❖ 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- ❖ 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- ❖ 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- ❖ 272/2019.(XI.20.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet, valamint a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásáról szóló 104/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet módosításáról.
- ❖ A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai
- ❖ a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- ❖ a KJT mindenkor irányadó módosításai
- ❖ a 2023. évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról
- ❖ 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- ❖ 9/2000 (VIII.4) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- ❖ 25/2017(X.18) EMMI rendelet vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- ❖ 7/2020. (III. 10.) EMMI rendelete a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet módosításáról
- ❖ 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról
- ❖ 19/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet egyes miniszteri rendeleteknek a gyermekek napközbeni ellátásával, valamint az örökbefogadásra való felkészítéssel kapcsolatos módosításáról

Szakmai irányelvek, módszertani levelek:

- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp.1981
- Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. In: Előadások- közlemények dokumentumok. Módszertani levelek, irányelvek. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp.1982
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1989
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 2003
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei (ajánlás). (Az Országos Csecsemő- és Gyermekegészségügy Intézet által 1994 -ben összeállított, „az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2011
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. 2003
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus- Pszichológus Tagozat anyaga 2007
- A bölcsődei nevelés–gondozás országos alapprogramja – SZMI 2017.
- A bölcsődei nevelés–gondozás szakmai szabályai – SZMI 2009.
- Intézményi szabályzatok (lsd. SZMSZ)

III. HELYZETELEMZÉS, AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Jelenleg Makó város lakosainak 4 bölcsőde áll rendelkezésére- melyből kettőt működtet Makó Város Önkormányzata az intézmény keretein belül- a bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. A Kálvin tér 6. szám alatt található Kálvin téri Bölcsőde 60 férőhellyel, a Búza utcai Bölcsőde 54 férőhellyel.

A Kálvin téri Bölcsőde Makó Város második bölcsődéje, 1981-ben került átadásra. Az épület jellegét tekintve egy panel típusú épület, mely az elmúlt évek során több felújításon, korszerűsítésen átesett, valamint 12 férőhelyes parkolóval bővült. A bölcsőde modern, korszerű, teljeskörűen akadálymentesített épület, ahol a természetes energiák közül a napenergia is hasznosításra került. A napkollektorok segítik a meleg víz előállítását, mely rásegít a fűtésre is.

A Bölcsőde elhelyezkedését tekintve Makó központjában, jól megközelíthető helyen, iskola és óvoda szomszédságában található. Évek óta 100%-os kihasználtsággal működik.

Bölcsőde engedélyezett férőhelyeinek száma 60.

A nevelés - gondozás három gondozási egységben, összesen öt csoportban történik.

Nyitvatartás:

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás időtartamát.

Ez alapján bölcsődénk nyitvatartási ideje: hétfőtől péntekig 5.30-17.30.

Bölcsődei nyári szünet/zárás 2 hét, mely idő alatt a másik telephelyű bölcsőde ügyeletet biztosít. Erről a fenntartó döntése alapján minden év február 15-ig tájékoztatjuk a szülőket.

IV. A BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

Szakmai végzettségek:

Felsőfokú végzettségű:

- Bölcsődevezető: 1 fő
- Kisgyermeknevelő/szakgondozónő: 12 fő
- Pszichológus: 1 fő (a Búza utcai Bölcsődében)

Bölcsődei dajka: 3 fő

Munkánkat segíti védőnő, gyermekorvos és szükség szerint pszichológus szakember.

gyermekgyógyász	megbízással
védőnő	az SZTE Védőnői Szolgálatának keretein belül

Továbbképzések:

- 2016. január 1- től pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek- 2023. évi LII tv. a pedagógusok új életpályájáról
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak pontszerzési kötelezettségüknek eleget tenni.
- Belső képzések

- Szakmai műhelyek szervezése

Kvalitások

A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási- nevelési rendszer építését-, szabadságát, illetve a saját koncepció kimunkálását.

A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a kollégák érzelmi- értelmi ráhangolódása a feladatokra a közös cél elérése érdekében.

Tárgyi feltételek:

Intézményünk, csoportszobáink belső terének kialakítása, színvilága gyermekközpontúságot tükröző. A gyermekellátásban használatos bútorok száma az aktuális gyermeklétszámhoz igazítható. A csoportszobák padozata linóleum, a vizes helyiségeké csúszásmentes kiképzésű kőpadló. A gyermekek étkezéskor a saját helyükön ülnek, ehhez megfelelő minőségű és mennyiségű eszközök állnak rendelkezésükre. Alváskor az ágyak helye állandó, „saját ágyuk” jellel jelölt, minősége WESCO. Tárolása külön helyiségben történik. A fürdőszoba és a csoportszoba kapcsolódása a szabványnak megfelelő, félig üvegezett ajtók biztosítják az átláthatóságot. Padozata csúszásmentes, hideg- meleg vízzel ellátott, közlekedése jól megoldott. A gyermekek által használt textíliák mennyisége, minősége megfelelő. A ruhaneműk jellel ellátottak, cseréjük folyamatos. A konyha, a fürdőszoba, a terasz, az átadó bútorzata, felszereltsége a gyermekek életkori sajátosságainak megfelel, kialakításuk modern, praktikus, balesetmentes, mozgáskorlátozott személyek és fogyatékkal élők is használni tudják. Az épület akadálymentesített.

A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagválogatottságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, utánpótlás és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagymozgást fejlesztő járművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök biztosítják a gyermekek zavartalan játéktevékenységét.

A tágas játszóudvar a levegőztetés biztosításához ad lehetőséget. A különféle játékeszközök, csúszdák, homokozók, favonatok, faautók nagymozgásra, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a bölcsődés kisgyermek számára. A nagyra nőtt fák és a kinyitható árnyékolók elegendő árnyékot biztosítanak. A homokozók az előírásoknak megfelelőek, bennük lévő homok jó minőségű, gondozott, takarásának eszközszükségletei rendelkezésre állnak.

A kisgyermek étkeztetését helyben, a bölcsőde konyhájában történő főzéssel tudjuk biztosítani. Ez

nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek ízvilágát és immunrendszerét. Teljes kiőrlésű gabonákkal, házilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel tesszük változatossá az étrendet.

A bölcsődében napi négyszeri étkezést biztosítunk (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna). A saját konyha előnye, hogy ki tudjuk elégíteni az ételérzékenységekben szenvedő kisgyermekek igényeit is. A bölcsődei étkezésre a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

A bölcsőde szakmai programja összhangban van a „Bölcsődei nevelés- gondozás alapprogramjával”, az alapprogramban megfogalmazott elvekkel, a mindenkor hatályos jogszabályokkal, mindenekelőtt a gyermeki jogokat rögzítő törvényekkel, a pszichológiai, a pedagógiai kutatások eredményeivel, a módszertani levelekkel, a működtetés jogszabályaival.

V. A BÖLCSŐDE HITVALLÁSA

„A gyermeket tiszteletben kell fogadni, szeretetben kell nevelni és szabadságban kell elbocsájtani.”

/Rudolf Steiner/

Azt valljuk, hogy derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első 3 év, az első közösség meghatározó szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó.

Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

VI. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

Szakmai céljaink:

Intézményünk alapkonceptiója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a bölcsőde iránt. Ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a bölcsődei gondozásnak-, nevelésnek a megtervezése.

Olyan szolgáltató intézmény működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára.

A nevelés- gondozás célja a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés-gondozás családias, derült, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

Feladata:

Bölcsődénkben a családban nevelkedő, 20 hetestől a hároméves korú kisgyermek szakszerű nevelését, gondozását végezzük. A bölcsődei nevelés-gondozás célja és feladata a gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése.

Ha a gyermek a harmadik életévét január 1. és augusztus 31. között tölti be, akkor augusztus 31-ig, ha a 3. életévét szeptember 1. és december 31. között tölti be, akkor következő év augusztus 31-ig veheti igénybe a bölcsődei ellátást. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42/A§ (2) bekezdés értelmében amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:

- ***A család rendszerszemléletű megközelítése:***

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

- ***A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása:***

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas szintér a koragyermekkori intervenciószemlélet alkalmazására. Aminek értelmében a kisgyermeknevelő feladata esetlegesen felmerülő fejlődési elmaradások felismerése jelzése.

- *A nevelés és gondozás egységének elve:* A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.
- *A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:* A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.
- *A gyermeki személyiség tiszteletének elve:* a gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye miatt különleges védelem illeti meg. a bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.
- *Az egyéni bánásmód elve:* a gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődő, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik akkor is, ha több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha a sajátos nevelésű igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/ etnikai, kulturális ...stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.
- *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:* A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kelőönismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért

- **Fokozatosság megvalósítása:** A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.
- **A biztonság és a stabilitás elve:** A gyermek személyi, - és tárgyi környezetének állandósága (saját – kisgyermek nevelő rendszer, felmenő rendszer, csoport, - és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.
- **Az aktivitás, az önállóság segítésének elve:** A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik kiemelt feladata. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésmintákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.
- **Az egységes nevelő hatások elve:** A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő különbség tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.
- **A gyermek kompetencia készítésének támogatása:** Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a

világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.

VII. A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁS ELEMEEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

A bölcsődei nevelés - gondozásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia. Tájékozódunk minden kisgyermek otthoni helyzetéről. Családlátogatás, a szülővel történő beszélgetések, a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel fenntartott folyamatos kapcsolat biztosítja a fenti elv érvényesülését. Tiszteletben tartjuk a gyermeki személyiséget, a gyermek önmagában képtelen megvédeni magát és érdekeit. A védtelensége miatt illeti meg a sajátos különleges védelem.

Programunk alapja a családi nevelés, kiegészítve a különböző szociokulturális háttérből érkező 0-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi-, lelki-, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

Egészséges testi fejlődés elősegítése

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkultúráltsági szintjének szükség szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást. Fontosnak tartjuk továbbá az egészségvédelmet és a prevenciót is. Az egészségre nevelés összetartozik a gondozással, a szomatikus, a pszichés az érzelmi, az értelmi, akarati neveléssel, valamint a szociális fejlődéssel.

Egészségvédelem, egészséges életmód megalapozása:

- a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés segítése
- primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- testi- lelki harmónia kialakítását és megőrzését segítő napirend (ezen belül: mosakodás, öltözködés, pihenés, alvás, szobatisztaságra nevelés, levegőzés, játék, mozgás)
- szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenciók feladatok ellátása

Egészséges táplálkozás

- biztosítjuk a kornak megfelelő ételeket
- biztosítjuk a nyugodt légkört
- biztosítjuk a megfelelő időt
- biztosítjuk a gyermek számára a saját helyet az étkezésnél

A kisgyermek bölcsődei ételmezésében négyszeri étkezés esetén a napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek változatosnak, idényszerűnek kell lennie.

Bölcsődei étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás és az egészség összefügg egymással. Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már a bölcsődében el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermeke energia és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni-, innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű táplálkozás alkotóelemeit. A bölcsődei ételmezés során a mai csecsemő és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. a biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

Ezen felül az étlaptervezés során figyelembe kell venni a változatosságot, az idényszerűséget.

Az étlapot az ételmezésvezető a bölcsődevezetővel és a dietetikussal közösen állítja össze a vonatkozó jogszabály alapján.

A bölcsődében a gyermekeknek napi négyszeri étkezést biztosítunk. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai (gyümölcs vagy zöldség és folyadékpótlásra víz), az ebéd (egy héten négyszer szerepel főzelék, egyszer leves, túrós, vagy gyümölcsös süteménnyel), valamint az uzsonna. A bölcsődés gyermekek étkeztetésében makrobiotikus, illetve tisztán vegán étrendek nem szerepelhetnek. Speciális étkezést (liszt érzékeny, tej érzékeny stb.) az intézmény dietetikusa által összeállított étrenddel oldja meg.

- Reggeli: Kenyérféle, péksütemény felváltva, barna vagy rozsos, vagy fehér pékáru. Komplette fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicskrémek. Tej-tejes ital, savanyított tejtermékek: kefir, joghurt, szezonális zöldségek.

- Tízórai: Rostos gyümölcslé, vagy gyümölcs.
- Ebéd: Változatos, szezonális gyümölcsök, zöldségfélék párolással, habarással elkészítve, sűrítés: habarás, burgonyával. Rakott csőben sülték, töltött ételek. Feltét: fehér húsok (baromfihús) enyhe fűszerezés, szálkamentes tengeri hal. Tartalmas húsos leves, heti 1 alkalommal. Ebéd után szezonális gyümölcsök.
- Uzsonna: Különböző kenyérfélék, péksütemény, kalács tejjel, tejtermékkel párosítva, ritkán vajas-mézes, vajas- lekváros, (2 hetente 1 alkalommal). Tej, tejes ital, fehérjeforrás. A só fogyasztása kismértékben ajánlott, lehetőség szerint szárított- és zöldfűszerekkel pótoljuk.
- Gyümölcsnap: Szezonális gyümölcsök ismertetése, kóstolása, heti 1 alkalommal (szerda) tízóraiáskor.

Higiénés szabályok betartása:

- főétkezések előtti kézmosás,
- papírzsebkendő, papírszalvéta használata.
- fürdőszoba gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítése,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- havi 1 alkalommal, ill. szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés,
- napi-, heti-, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- heti-, ill. soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció:

- vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása,
- gyermekfogászat: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása,
- kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- 2 éves kor: szájöblítés,
- 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás,
- 3 éves kor körül: gyermekfogkrémmel végzett fogmosás, példaadással.

Levegőzés:

- időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva,
- kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, vagy -5 foknál hidegebb időben mellőzzük.

Tudatos testápolási szokások

- kialakítjuk a tudatos testápolási szokásokat a gondozási műveletek során

Rendszeres testmozgás- napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása

- biztosítjuk a napi testmozgást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékokkal, (homokozó, mászóka, bicikli, favonat, faautó, csúszda)
- lehetőségünk van a gyermekeket a szabad levegőn altatni.

Harmonikus életvitel

- rugalmas napirend biztosításával a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével
- az aktív és passzív időtöltések megfelelő aránya
- biztosítjuk a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot
- segítjük a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében

Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra. A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

- ❖ a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával
- ❖ gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- ❖ a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés
- ❖ önállósági törekvések legmesszebbmenőkig való segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése
- ❖ alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- ❖ szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- ❖ kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- ❖ az érdeklődés megteremtése, fenntartása

- ❖ sikerélményhez való juttatás
- ❖ kudarcok megelőzése

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése, és ezek korrigálása megfelelő segítséggel. Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, mikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében. Ezek korrigálása fontos és nehéz feladat.

- ❖ az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- ❖ következetesség
- ❖ a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötöttség között
- ❖ a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérlettel
- ❖ közös célok kitűzése
- ❖ közös alkotások, játékok megszervezése
- ❖ különleges alkalmak, színes programok biztosítása, ahol a közösség tagjai a „szürke” hétköznapiakból kilépve lehetnek együtt
- ❖ a peremhelyzetű gyermekek közösségbe való bekapcsolódásának segítése
- ❖ együttműködésre való lehetőségek megteremtése
- ❖ A fejlődésbeli egyéni eltérések figyelembevétele és az ehhez kapcsolódó egyéni bánásmód

A képességgondozás a meglévő erősségek további fejlesztését jelenti. Az egyes erősségek fejlesztése azért bír rendkívüli jelentőséggel már bölcsődében is, mert hozzájárul mind az egészséges személyiségfejlődéshez, mind pedig a beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítéséhez, valamint nem utolsósorban a szociális hátrányok majdani leküzdéséhez. Azzal, hogy a gyermek valamely területen megmutatkozó „tehetségét” nem hagyjuk figyelmen kívül, hanem biztatjuk ennek fejlesztésére, megerősítjük önbizalmát, javítjuk önészlelését, és az alkotáshoz, tanuláshoz való viszonyát.

- ❖ a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával

- ❖ gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- ❖ a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés, nevelés
- ❖ kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- ❖ az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- ❖ sikerélményhez való juttatás
- ❖ kudarcok megelőzése

A környezeti nevelés a bölcsődében

A bölcsődei környezeti nevelés célja, hogy a gyermek és környezete között megfelelő összhangot teremtsünk. Ezt elsősorban a gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítik az egyént a későbbiekben egy tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett nagyon fontos a megfelelő példa biztosítása. A környezeti nevelés alapozó jellegű. A nevelés célja és feladata, hogy olyan szokásokat, szokásrendszereket, viselkedési/magatartási formákat alakítson ki, amelyek meghatározóak a természetes és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában.

Környezeti nevelés:

- ❖ környezet tisztántartása, ápolása
- ❖ személyes higiénia, test higiénia, tisztálkodási igény kialakítása
- ❖ pszichoszomatikus kondíció
- ❖ akaratfejlesztés, stresszt tűrő képesség növelése
- ❖ a konfliktusos szituációk kezelése, tűrőképesség növelése
- ❖ pozitív, optimista szemlélet
- ❖ egészséges életmódra nevelés, amely tudatossá teszi a megfelelő magatartási formákat
- ❖ mikrokörnyezet értékrendjének kialakítása, amely segíti az előbbi magatartásforma kiválasztását
- ❖ egészséges életmód választásához szükséges lehetőségek biztosítása

Ismeretek bővítése elméleti szinten

- ❖ állatok, növények megismertetése
- ❖ időjárás megismertetése
- ❖ évszakok jellemzőinek megismertetése

- ❖ járművek megismertetése

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten

- ❖ növények megfigyelése, levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel
- ❖ állatok megismerése, simogatása
- ❖ az időjárás megtapasztalása
- ❖ évszakok jellemzőinek megtapasztalása
- ❖ járművek megfigyelése
- ❖ anyagok megismerése, velük való tevékenykedés

Az ismeretek bővítését gyakorlati szinten a szobai- és az udvari játék tevékenységeinek ideje biztosítja. A gyermekkel foglalkozó szakembernek nagy felelőssége van abban, hogy ki tudja-e alakítani, meg tudja-e alapozni a gyermekben a környezetért érzett felelősségtudatot. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát (és nem környezetromboló) viselkedésnek.

VIII. BÖLCŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSI ELVEI

A bölcsődei felvétel rendje

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szerint a bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének betöltéséig vehető fel, illetve ha január 1. és augusztus 31. között született, akkor augusztus 31-ig, ha szeptember 1. és december 31. között született, akkor a következő év augusztus 31-ig gondolható. Fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben az ötödik életévét betölti. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondolható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A bölcsődei felvételt a szülő, illetve a szülő hozzájárulásával:

- ❖ a területi védőnő
- ❖ a házi gyermekorvos
- ❖ a család- és gyermekjóléti szolgálat

A bölcsőde olyan gyermekek gondozását tudja biztosítani, akiknek:

- ❖ mindkét szülője munkaviszonyban áll, vagy egyéb jogviszonyban munkát végez,
- ❖ rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- ❖ 3 vagy több gyermeket nevelő családban él,
- ❖ egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- ❖ védelembe vett gyermeket.

Térítési díj:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§

(1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni.

A bölcsődében a fenntartó mind étkezésre, mind gondozásra kiszámítja a térítési díjat a vonatkozó jogszabályi előírások szerint. Az intézményvezető pedig a fizetendő személyi térítési díjat konkrét összegben állapítja meg, figyelembe véve a hatályban levő kedvezményekre való jogosultságot.

- ❖ A térítési díj megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő, vagy más törvényes képviselő köteles előre, egy összegben minden hónapban a megjelölt időpontig a bölcsődében befizetni.
- ❖ A bölcsőde az igénybe nem vett étkezésre befizetett térítési díjat, túlfizetésként a következő hónapra elszámolja, vagy az ellátás megszűnésekor visszafizeti.
- ❖ Ha a szülő a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, akkor a fenntartóhoz, Makó Város Önkormányzatához fordulhat.

A bölcsődei ellátás térítésköteles. Az étkezési díjat a 29/1993 (II.17.) NM rendelet alapján minden hó 10. napjáig kell befizetni. A térítési díjat Makó Város Képviselő-testülete határozza meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, a 3 vagy több gyermeket nevelők, a tartós beteg gyermek számára, a nevelésbe vett gyermeknek és aki olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb minimálbér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át ingyenes étkezést biztosít a bölcsőde.

Szülők tájékoztatásának formái

A bölcsődei nevelés- gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a kisgyermeknevelőnek figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat. A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája bölcsődénkben a **napi beszélgetések, tájékoztatások**.

A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeresen vezetett **üzenő füzet**, mely tartalmazza a gyermekekre vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek aktuális fejlettségi állapotát. A **hirdetőtáblán** az általános, minden családot érintő programokról, változásokról, fontos tudnivalókról tájékoztatjuk a szülőket. A **szülői értekezlet** elsősorban az általános, minden családot érintő nevelési kérdések megbeszélésére, a bölcsődei élet megismertetésére nyújt lehetőséget. A **szülőcsoportos megbeszélések** már lehetőséget adnak a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megvitatására, hiszen a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével történik, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról, valamint egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia megtartását. A szülői közösség képviselői segítik munkánkat, közvetítik a szülők jelzéseit, részt vesznek a bölcsőde programjainak szervezésében. (**érdekképviselői fórum**) Nyílt napokkal, szervezett programokkal, őszinte tájékoztatással, hiteles, személyes, etikai szempontból megfelelő, a szülők személyes jogait tiszteletben tartó beszélgetésekkel alakítjuk kapcsolatainkat. Bölcsődénkben rendszeresen tartunk családi napokat. Az egészségmegőrzés és az egészségvédelem a fő vezérfonalunk. Természetesen az ünnepi készülődéseket (adventi, télapó) minden évben meghagyjuk bázisként.

IX. CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE, KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL

A gyermekek egészséges szocializációja és személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család- bölcsőde közötti kapcsolat erősítése és a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges testi, lelki, szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széleskörű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életéről, szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

Bemutatózó faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programokról. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más- más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk közülük. A közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság nagymértékben hozzájárul a szülői hatékonysághoz, segíti a családi nevelést és a gyermekek fejlődését.

Szülői értekezletek

A bölcsődevezető a felvétel alkalmával, később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Az új szülők részére a beíratás és a felvétel közötti időszakban- kb. június első fele- tart tájékoztató jellegű szülői értekezletet. Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsődeorvost, és a többi szakembert. Ismerteti a szakmai programot, a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Ezt követően a gyermek leendő csoportszobájában, a kisgyermeknevelők vezetésével folytatódik a beszélgetés. Megbeszéljük a családlátogatások időpontját, a beszoktatások idejét. Az óvodába távozó gyermekek szüleinek az óvodai beíratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk a bölcsődével kapcsolatot tartó óvodák pedagógusait. A bölcsődevezető évente több alkalommal szervezhet szülői értekezletet a szülőket érintő kérdésekről.

Családlátogatás

A gyermek felvételét megelőzően optimális esetben a beszoktatás előtt egy vagy két héttel- a szülőkkel megbeszélte időben végzi a gyermek kisgyermeknevelője, az erről szóló módszertani útmutató alapján. A családlátogatás célja a gyermek megismerése a számára biztonságot nyújtó otthoni környezetben, és a kapcsolatfelvétel a gyermekkel, a családdal.

A szülő vagy a kisgyermeknevelő kezdeményezésére a nevelési év közben is sor kerülhet ismételt családlátogatásra. Veszélyeztetett vagy védelembe vett gyermek esetében ajánlott védőnővel, családsegítővel együtt végezni. A látogatásokról feljegyzést ír a kisgyermeknevelő a gyermek dokumentációjába.

Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermek természetes élettere a család. A hasonló korú társakkal való együtt nevelkedése nem a saját érdeke, hanem társadalmi igény. A bölcsőde feladata, hogy az igény kielégítése mellett csökkentse azokat a problémákat és nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elszakadás és a környezetváltozás okoz. Ezt a célt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkel egyeztetve tervezünk, végzünk. Ez a módszer lehetőséget ad arra, hogy a lehető legkíméletesebben történjen az elválás és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya vagy az apa jelenléte a beszoktatás alkalmával megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, az alkalmazkodást, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását, mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz-reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési, alvási zavar stb.), a kisgyermeknevelőt segíti a gyermek megismerésében, az egyéni bánásmód kialakításában. A szülők megismerhetik az ellátás minden részletét, közvetlenül láthatják a

kisgyermeknevelő munkáját, nevelői magatartását, módszereit. A szülővel történő fokozatos beszoktatást módszertani levél alapján végezzük, rugalmasan alkalmazzuk, a gyermek és a szülő egyéni igényeinek figyelembevételével.

Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségi állapotáról, az esetleges változásokról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolat, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, önállóság stb.). Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés ne a gyermek „feje felett”, hanem őt bevonva történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot, erősítik a bizalmat, lehetővé teszik a gyermek és egymás minél teljesebb megismerését, a nevelés összehangolását.

Szülőcsoportos beszélgetések

Ez a kapcsolattartási mód lehetőséget ad arra, hogy az adott gyermekcsoportához tartozó szülők találkozassanak és beszélgessenek valamely aktuális témáról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermekek egészséges személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább négy alkalommal szervezzük a szülőkkel egyeztetett időben. A beszélgetések erősítik a jó kapcsolatot, a partneri együttműködést, a bizalmat. Szülői közösségek alakulnak ki. A beszélgetés egy- másfél órás ideje alatt- szükség esetén - gyermekfelügyeletet biztosítunk a bölcsődében.

Egyéni beszélgetések

A hosszabb beszélgetést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolására kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése. A beszélgetés nyugalmát, zavartalanságát biztosítjuk.

Üzenő-füzet

Nem pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzeteket, kiegészíti és megerősíti azokat. Tájékoztatást ad a szülőknek a gyermek fejlődéséről, kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről. Hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolat, bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

Nyílt nap

Gyermekek bölcsődei tevékenységébe- a gyermekcsoport megzavarása nélkül - bármikor betekinthetnek a szülők. Szervezett formában egy- egy alkalomhoz, jeles naphoz kapcsolódva tartunk

nyílt napokat. Ismerkedhetnek a bölcsődével, beszélgethetnek szakemberekkel. Szívesen látunk minden kisgyermekes családot.

Egyéb szervezett közös programok a családokkal

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés segítése, a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtája lehet, pl. családi délután, játszóház, kézműves foglalkozás, fórum, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap stb. Ünnepekhez, jeles napokhoz kapcsolódóan bizonyos rendszerességgel (pl. Anyák napja, Gyermeknap, húsvétvárás, adventi készülődés, Mikulás) szervezünk közös programokat. A gyerekek a szülők biztonságát adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők kötetlen formában beszélgethetnek, ötleteket kapnak a neveléshez. Igényük szerint megfigyelhetik a bölcsődei életet, a korosztálynak való napirendet, étrendet, játékkészletet. Szívesen fogadunk minden kisgyermekes családot.

A programok ideje alatt- szükség esetén- gyermekfelügyelettel segítjük a szülőket.

Szervezett programok lebontásában:

- szeptember: szülői értekezlet
- október: átmenet a családból a bölcsődébe, szülő- gyermek- bölcsőde együttműködése
- november: szülőkkel együtt készülődés a karácsonyra (adventi készülődés)
- december: Mikulás ünnepség megtartása
- január: „felkészülés a téli betegségekre” A bölcsődeorvos tolmácsolásában hallgathatnak meg a szülők előadást, melyben a vitaminokról, szóba jöhető alternatív gyógymódokról kapnak tájékoztatást.
- február: hagyomány őrző farsangi készülődés, farsang
- március: a gondozás szerepe a nevelésben, speciális nevelési problémák és feladatok
- április: megfelelő táplálkozás kisgyermekkorban, az előadást ételbemutatóval egybekötött kóstolás követi
- május: nyílt nap a bölcsődében
 - ❖ beszélgetés a bölcsődeorvossal, szakemberekkel,
 - ❖ játékbemutató,
 - ❖ klub jellegű családi programok (mézeskalácssütés, agyagozás, húsvéti tojásfestés stb.)

Beszoktatás menete és ideje

A beszoktatás terén a szülővel együtt történő, legalább kéthetes beszoktatásra törekszünk. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás ideje alatt a szülőknek és a gyermekeknek lehetősége van arra, hogy megismerhesse az intézményben dolgozókat, a szokásokat, kialakuljon az együttműködő, kölcsönös bizalmi viszony a család és a bölcsőde között. A beszoktatás kezdeti szakaszában a gyermek édesanyjával vagy más gondviselőjével együtt tölt el rövidebb- hosszabb időt a bölcsődei csoportban. A kisgyermeknevelő a gyermek reakcióit figyelembe véve veszi át az anyától a gondozási műveleteket. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során fellépő stressz reakciókat (sírás, tiltakozás, szülőhöz való fokozott ragaszkodás stb.) A beszoktatás előre megtervezett beszoktatási ütemterv alapján történik. A beszoktatás ideje alatt a kisgyermeknevelők munkarendje úgy van kialakítva, hogy az anya bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse az anya - gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhessen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan.

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A saját kisgyermeknevelő rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a csoportba, személye nem változik a gyermek bölcsődei tartózkodása alatt. A csoport gyermekeinek egy része, 6-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Ezeket a gyermekeket a saját kisgyermeknevelőjük neveli- gondozza, ő kíséri figyelemmel fejlődésüket, arról vezeti a feljegyzéseket. Így több figyelem jut a gyermekekre, lehetőség nyílik az egyéni bánásmódra, a kisgyermeknevelő jobban megismeri a „saját” gyermeke egyéni igényeit, szokásait, problémáit.

X. NAPIREND

A harmonikus, biztonságot nyújtó bölcsődei élet megteremtéséhez nyújt segítséget a folyamatos és rugalmas napirend, mely egyszerű, a kisgyermek számára könnyen kiismerhető, követhető, kiszámítható. A **folyamatos és rugalmas napirend** kialakításával a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánjuk biztosítani. A napirendet csoportonként és évszakonként készíti el a kisgyermeknevelő a csoportvezető

kisgyermeknevelő irányításával. Ehhez igazodva készül el a kisgyermeknevelők munkarendje. A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg. A gondozás mellett törekszünk arra, hogy minél több idő jusson a gyermeknek az önálló szabad tevékenységek megélésére, azaz a játék tevékenységre. A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt és folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánja biztosítani. Ezzel teremtve meg a gyermek számára feltétlenül szükséges biztonságérzetet, kiszámíthatóságot, a tevékenység és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoportéletében is áttekinthető legyen a rendszer. A gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről felesleges várakozási idő nélkül. Ez biztosítja valójában a csoport belső nyugalma is. A folyamatos gondozáson belül, az egymást követő események (tisztálkodás, étkeztetés, alvás, pihenés) kiszámíthatóságot, jó közérzetet alakítanak ki a gyermekben.

A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a megfelelő tárgyi feltételek és eszközellátottság, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával összehangolt munka.

Kisgyermekek napirendje

- 5.30-8.00:** Érkezés a bölcsődébe. Kézmosás, játéktevékenység a szobában.
- 8.00-8.30:** Reggelizés a szobában vagy az udvaron. Játéktevékenység a szobában/ udvaron.
- 8.30-9.10:** Fürdőszoba használat szájápolással, gondozási sorrendben.
- 9.10- 9.30:** Játék a szobában, jó idő esetén az udvaron.
- 9.30-9.45:** Tízórai.
- 10.00-11.00:** Felajánlott foglalkozás az udvaron vagy a szobában.
- 11.00-11.30:** Bejövetel az udvarról, fürdőszoba használat.
- 11.30-12.45:** Ebéd.
- 12.15-14.30:** Alvás, pihenés.
- 14.30-15.00:** Ébredési sorrendben fürdőszoba használat. Csendes játék.
- 15.00-15.20:** Uzsonna.
- 15.30-17.30:** Játék a szobában, jó idő esetén az udvaron, hazamenetel.

XI. BÖLCSŐDÉNK NEVELÉSI FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése: A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első

gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása: A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermek fogszakorvos stb.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése: A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei, az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés- gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítőszakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése: A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív

részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés- gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

XII. BÖLCSŐDEI NEVELÉSI – GONDOZÁSI MUNKÁJÁNAK FŐBB HELYZETEI

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. Belsőleges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek a kezdetektől aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást.

Gondozási műveletek (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) alatt a gyermekek fizikális szükségleteit elégítjük ki elsősorban. Ezekben a helyzetekben a gyermeknek kellő időt és lehetőséget biztosítunk a próbálkozásra, támogató, megerősítő magatartással, dicsérrel támogatjuk próbálkozásait. Célunk, hogy a gyermek aktív közreműködője legyen a műveleteknek.

Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, a világ megismerésének eszköze, a fejlődés fontos tényezője. A játék nélkülözhetetlen elemeinek az önkéntességet és a spontaneitást tartjuk. Kisgyermeknevelőink a játék feltételeinek (hely, idő, eszköz) biztosításával, nevelői magatartásukkal támogatják az elmélyült, nyugodt, tartalmas játéktevékenységet, az alkotás örömeinek az átélését. A játék során kialakult konfliktushelyzetekbe csak a legszükségesebb helyzetekben avatkozunk be. A személyiség csak társas közegben fejlődik, melynek elengedhetetlen feltétele a „játszótárs” személye. A nevelő- gondozó, a „játszótárs” egy személy, aki maga dönti el, hogy milyen módszerrel éri el a kívánt célt.

Mozgás

A szabad mozgástevékenység lehetőségének biztosításával célunk a természetes mozgáskedv és mozgásigény kielégítése. A feltételek biztosításának szempontjai, hogy a csoportszobákban is legyenek - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközök. Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- és szociális fejlődésére. A bölcsődében az irodalmi és a népi műveknek egyaránt helye van. Sokféle helyzethez kapcsolódhat, alakulását a gyermek pillanatnyi állapota, igényei befolyásolják. Az irodalmi alkotások kiválasztásában fontos feladatunk, hogy az anyagot a gyermekek életkori sajátosságaihoz, nyelvi fejlettségéhez, érdeklődéséhez állítsuk össze. A napi tevékenység során többször is mondhatunk - a helyzethez illő - mondókát, rövid verset.

2-3 éves korban nagy jelentőségű - a testi kapcsolat iránti gyermeki igény kielégítésén túl - a simogatók, tapsoltatók, lovagoltatók ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege, mert megnyugtatóan hat a kisgyermekre.

A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény.

Mondóka, ének, zene

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodó ének, mondóka felkeltik érdeklődését, formálják esztétikai ízlését pozitív érzelmeket kelt, érzelmi biztonságot nyújt. A dal, zene kifejezi örömlünket, bánatunkat. A zene, az ének színesebbé teszi a bölcsődében töltött időt. Keltsük fel a gyermek zene iránti érdeklődését, a zenei anyagokat igyekezzünk az életkoruknak megfelelően válogatni.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömlményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. A zene belső lüktetése, az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Hangszerekkel (dob, csörgő, xilofon) igyekszünk érdekesebbé tenni a lüktetések, ritmusok világát.

XIII. KIEMELT SZAKMAI CÉLUNK A ZENEI NEVELÉS

Kisgyermekkorban- születéstől hároméves korig- a zenei nevelés célja, hogy felkeltse a gyermek érdeklődését a zene, az éneklés iránt, érzékennyé tegye a környezet hangjaira. Feladata, hogy megismertesse a gyermeket a magyar mondókákkal, játékos dalokkal, kellemes légkört biztosítson a gyermek számára, melyben jól érzi magát, szívesen hallgatja az éneklést, igyekszik utánozni, maga is

dúdolgat. A nevelési intézményekben a zenei nevelés alapjául a Kodály-módszer szolgál. Lényege, hogy a művészeti nevelést, első sorban a zenei nevelést, a gyermek nevelésének középpontjába helyezi.

Fontos, hogy a énekközpontú legyen, a gyermek utánzás útján tanuljon, és a zenei anyag egyszerű, művészién szép, értékes legyen, főként a néphagyományból kerüljön ki. A népdalok sorát kiegészíthetjük jó versekre komponált gyermekdalokkal, műdalokkal, valamint a kisgyermeknevelő által énekelt, hangulatkeltésre szánt, nagyobb hangterjedelmű népdalokkal, melyeket a gyermekek csak hallgatnak, nem énekelnek. A gyermek első hangadásai közelebb állnak az énekléshez, mint a beszédhez. Kodály az éneklést helyezte előtérbe, mert mindenkinek van hozzá saját hangszere, a hangja.

A bölcsődében az éneklés tudatos nevelési forma, mely a gyermek önkéntes érdeklődésére épül. Az éneklés vezet legközvetlenebbül a zene átéléséhez, megértéséhez, teljes élményt ad, részt vesz benne az egész test. Harmonizáló hatást gyakorol a teljes személyiségre, szerepe van a testi-, érzelmi-, értelmi-, szociális fejlődésben.

A játékos mozgással kísért dalok, mondókák fejlesztik a gyermek ritmusérzékét, mozgásra készítetik, fejlesztik utánzó képességét, mozgáskoordinációját. Az éneklés megnyugtatja a gyermeket, befolyásolja közérzetét, felszabadítja, bátorítja, kigyógyítja a gátlásokból, félelmekből. A szöveg és mozgás játékhelyezethez kapcsolása fejleszti a gyermek képzeletét, beleélő képességét, kreativitását. Alkalmasabbá teszik a figyelemre, fegyelemre, erősödik koncentrációs képessége, memóriája.

Az ölbeli dalos játékok erősítik a gyermek kötődését a vele foglalkozó felnőttökhöz. A többi gyermekkel való közös éneklés megajándékozza az együttes tevékenykedés és összetartozás élményével. Megtanul társaival együttműködni, egymásra figyelni, egymást elfogadni. Növekszik a gyermek szereplésvágya, erősödik énképe, önbizalma, magabiztosabbá válik, jobb lesz a kapcsolatteremtő és problémamegoldó képessége.

A kisgyermek zenei képessége abban nyilvánul meg, hogy érzékeny a környezet hangjaira, szívesen hallgat zenét, éneket, ő is kitalál ritmusokat, dúdolgat, helyes hangsúllyal ejti a szavakat, a dallamot képes mozgással követni.

A bölcsődében nincs külön foglalkozási program az énekléshez. A kisgyermeknevelő minden olyan alkalommal énekelhet, amikor a gyermek figyelmét nem köti le valami más, amikor a játék légkörébe beleillik egy-egy játékos dal. Figyelembe veszi a gyermekek életkorát, egyéni fejlettségét, igényét. Az

éneklés időtartama függ a gyermekek hangulatától, érdeklődésétől. A gyermek részvétele az éneklésben kötetlen, nem cél, hogy a gyermek megtanuljon énekelni. Csak akkor daloljon, ha kedve van. Ezek gyakori ismételtetése örömet szerez nekik, a nagyobbak szívesen, önként meg is tanulják. A bölcsődében nincs gépzene, hogy a gyermek ne szokja meg a személyes kapcsolat nélküli „háttérzenét”.

A gyermekek körében nagy érdeklődést keltenek a hangszerek, hiszen látják azt, aki zenél, látják a hangok előcsalogatásának módját. A gyermekek kezébe is adhatunk hangszert, hogy kipróbálják a hangok előidézését. A csoportszobában a gyermekek által elérhető helyen helyezük el a hangszereket, hogy bármikor használhassák.

A bölcsődében a különböző ünnepek előtt a kisgyermeknevelők az adott ünnepkel kapcsolatos verseket, dalokat mondogatnak, dalolnak, ezekkel közelebb hozva a gyermekhez az ünnep örömét. A bölcsődei ünneplés élménye viszont nem homályosíthatja el az otthoni ünnep hangulatát, hiszen a gyermek élményeinek legfőbb színtere a család kell, legyen, a bölcsőde csak kiegészítő szerepet vállal.

„Legyen a zene mindenkié!” (Kodály)

A következő hangszerek találhatóak a csoportokban

- metalofon
- csörgőkarika
- csörgődob
- triangulum
- furulya
- ritmusbot
- nyeles csörgő

XIV. AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI- ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKSEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

A bölcsőde kapcsolata jó az integrációban működő alapellátásokat végző intézményekkel. A védőnők a bölcsődében rendszeres látogatásokat tesznek, érdeklődnek a gondozott gyermekeik felől.

Eredményes az együttműködés az óvodákkal. Az óvodába menő gyermekekkel rendszeresen meglátogatjuk az óvodákat, illetve a leendő óvónő bölcsődei környezetében megismerkedik a gyermekkel.

A szegedi Agyagos utcai Bölcsődével és más bölcsődei intézményekkel jó együttműködés alakult ki az évek során.

A bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény kötelessége és feladata a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzés, így jó kapcsolattartás alakult ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a házi gyermekorvosokkal. Szükség esetén esetmegbeszélésen vesz részt a csoportvezető kisgyermeknevelő.

Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik.

A bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása
- prevenciós megoldások és javaslatok kidolgozása
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben
- együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, a védőnőkkel, nevelési tanácsadóval
- veszélyeztetettség esetén a jelzési kötelezettség
- családlátogatás, a beszoktatás megszervezése
- a család élet- és szociális körülményeinek megismerése, felmérése
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében, segítő rendszerek felkínálása,
- jó házirend, amely magába foglalja a szülők jogait és kötelezettségeit, és a gyermek jogait
- a szülői érdekképviselőt működtetése
- gyermek - szülő tisztelete, tapintat
- éves beszámoló a gyermekvédelem feladatairól
- családlátogatások, családokkal való együttműködés
- házirend, szülői és gyermeki jogok ismertetése
- szülői érdekképviselőt működtetése
- tanácsadás a rászoruló szülők részére

XV. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Az 1997. évi XXXI. törvény 35§ (1) alapján a bölcsődében érdekképviselői fórumot működtetünk.

Az intézmény jogi szabályozása

- Élelmezési szabályzat
- Fizetési előleg szabályzat
- Munka- és tűzvédelmi szabályzat
- Belső helyettesítési szabályzat
- Vagyonvédelmi szabályzat
- Munkaruha ellátási szabályzat
- Adatvédelmi szabályzat
- Iratkezelési szabályzat
- Panaszkezelési szabályzat
- Belső szabályzat béren kívüli juttatásról
- Munkaköri orvosi vizsgálatok rendje
- Továbbképzési szabályzat
- Nemdohányzók védelmének szabályzata
- Egyéni védőeszköz szabályzat
- Mentési terv- vészhelyzeti
- Fizetési előleg szabályzat
- Ellenőrzési nyomvonal szabályzat
- Vezetékes- és mobiltelefon használati szabályzat

A gyermekjóléti szolgáltatást végzők jogai:

A munkaviszonyban álló személyeknek biztosítani kell, hogy

- A munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést megkapják
- Tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat
- Munkájukat elismerjék
- A munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra

A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTTSÉGE, BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

Képzés, továbbképzés:

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza.

Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60-, illetve 80 továbbképzési pontot kell megszerezni. A **kötelező továbbképzések** tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. Továbbképzési ütemterv alapján szervezzük a szakemberek részére a továbbképzéseken való részvétel biztosítását.

- 2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.
- Bölcsődei dajka szakképesítés megszerzése
- 25/2017. (X.18) EMMI rendelet. Vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről.

Önképzés

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, Internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

XVI. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN, A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE

A bölcsődei nevelésben- gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

Feladatok:

A bölcsődék működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, SZMSZ, belső szabályzatok).

- ❖ Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja.

- ❖ A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- ❖ A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- ❖ A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben:
 - értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása

A **belső ellenőrzés** legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés- gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése. A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente **szülői elégedettségi** kérdőív formájában mérjük.

XVII. BÖLCŐDEI DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődevezető által vezetett dokumentáció

Felvételi könyv (a felvételek függvényében folyamatosan);

- Statisztika - havi statisztika, éves statisztika, kedvezményezett gyermekek nyilvántartása;
- A gyermekek nyilvántartása a térítési díjjal kapcsolatban (Gyvt. szerint);
- Heti étrend tervezet az élelmezésvezetővel;
- Jelenléti kimutatás, távolmaradás, egyéb hiányzások, helyettesítések intézése; szabadság
- Taj alapú nyilvántartás vezetése a KENYSZI (Központi Elektronikus Nyilvántartás) rendszerben
- selejtezés, éves leltárkészítés;
- Szakmai ellenőrzések dokumentálása
- Intézményi dokumentumok éves felülvizsgálata, jogszabály módosításoknak megfelelő aktualizálása (szakmai program)
- szülői értekezlet dokumentálása

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentumok

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja - "fejlődési napló"
- A fejlődési napló" tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermek fejlődését 1 év alatt havonta, 1- 3éves korig negyedévente

- Üzenő füzet
 - Fejlődési táblázat
 - Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel;
 - Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről;
 - Magasság - súlymérés táblázattal történő vezetése;
 - Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz;
 - Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv)

Záradék:

Jelen szakmai program 2025. szeptember 1-től hatályos.

A program a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve intézményi működési változások esetén felülvizsgálandó.

Az intézmény dolgozói a program mellékletét képező megismerési záradék aláírásával igazolják a szakmai program ismeretét.

Makó, 2025. augusztus 15.

Trényiné Törőcsik Ágnes
bölcsődevezető

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető (2.)

MEGISMERÉSI ZÁRADÉK

A Kálvin Téri Bölcsőde Szakmai Programját megismertem és szakmai munkámban elfogadom, alkalmazom:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.

Makó, 2025.

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

**Időskorúak Átmeneti
Gondozóháza**

Házirendje

Makó

2025. szeptember

HÁZIREND

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóháza – az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 5. § (3) bekezdésében megfogalmazott kötelezés alapján – a következők szerint határozza meg a házirend témakörébe tartozó szabályokat:

I.

Általános szabályok

1. A házirend célja

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztatást nyújtson az alapvető szabályokról, ennek érdekében megállapítja:

- az együttélés szabályait,
- az intézményből való eltávozás és az intézménybe való visszatérés rendjét,
- az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartásának szabályait,
- az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak körét,
- az érték- és vagyonmegőrzésre átvett tárgyak átvételének és kiadásának szabályait,
- a ruházattal, textíliával, tisztálkodó szerekkel való ellátás, valamint a ruházat és a textília tisztításának rendjét,
- az intézményi jogviszony megszűnésének szabályait,
- az egyéni és a közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályokat,
- az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások körét és térítési díját,
- továbbá egyéb, jogszabály által a házirend szabályozási körébe tartozó témaköröket.

2. A házirend hatálya

A házirend személyi hatálya kiterjed az Idősek Gondozóházában

- lakó ellátottakra,
- foglalkoztatott alkalmazottakra,
- tartózkodó látogatókra és valamennyi, a Gondozóházban megforduló személyre.

A házirend

- az ellátottak és hozzátartozóik vonatkozásában az intézményi jogviszony,
- a munkavállalók esetében a munkaviszony kezdetekor,
- a látogatók esetében az intézménybe lépéskor lép hatályba.

A házirend területi hatálya

A házirend előírásait az intézmény területén, azon magatartási szabályait, melyek értelmezhetőek az intézményen kívül is – az intézmény által szervezett programok, foglalkozások esetében – az intézményen kívül is alkalmazni kell.

3. Alapelvek

Az intézmény a feladatait úgy végzi, hogy az ellátást igénybe vevők számára biztosítsa az őket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartását, különösen- az élethez, az emberi méltósághoz,

- a testi épséghez,
- a testi és lelki egészséghez való jogot.

4. A házirend nyilvánossága

A házirendet nyilvánosságra kell hozni.

A nyilvánosságra hozatal módjai:

- a házirendet, ki kell függeszteni a faliújságra, és elhelyezésre kerülnek a közös helyiségekben,
- a házirend egy példányát az ellátott részére át kell adni.

A házirend változásakor a házirendet ismételten nyilvánosságra kell hozni a fentiek szerint.

II.

Az együttélés szabályai

1. Az együttélés szabályaival kapcsolatos jogok, kötelezettségek

1.1. Az együttélés alapelvei

A lakó a házirendben meghatározott jogait úgy gyakorolhatja, ha

- azzal mások érdekeit nem sérti,
- azzal nem veszélyezteti saját és társai, illetve az intézmény dolgozóinak egészségét, testi épségét, valamint
- mást nem akadályoz jogai gyakorlásában.

A házirend a fentiek érvényesülése érdekében tartalmaz korlátozásokat az egyes jogok gyakorlására vonatkozóan.

Az intézmény lakóinak, valamint alkalmazottainak egymáshoz való viszonya a személyes tiszteletre épül, mely alapján elvárás a kölcsönös tapintat, udvariasság, megértés és ésszerű határokig a tolerancia.

A gondozóház lakóinak jogait az intézmény alkalmazottai és a lakók egymás között is kötelesek tiszteletben tartani.

A lakók és az alkalmazottak kötelesek kiemelt figyelmet fordítani a személyi tulajdon védelmére.

1.2. Az együttélés során a lakók jogaival kapcsolatos szabályok

Az intézmény köteles tiszteletben tartani az ellátottak

- személyiségi jogait,
- szabad vallásgyakorláshoz való jogát,
- valamint jogát
 - az élethez,
 - az emberi méltósághoz,
 - a testi épséghez,
 - a testi-lelki egészséghez.

Az intézmény köteles biztosítani a jogok érvényesítéséhez szükséges feltételeket.

Az intézmény vezetője, illetve az intézmény dolgozói nem hozhatnak olyan döntéseket, intézkedéseket, amelyek sértik az ellátottak e házirendben meghatározott jogait.

Az ellátottakat megilleti személyi adataik védelme, valamint a magánéletükkel kapcsolatos titokvédelem.

Az intézményvezető az ellátottak ezen jogai érvényesülése érdekében fokozott figyelmet követel az ellátott

- személyi adatainak kezelésével,
- egészségügyi állapotával,
- személyes körülményeivel,
- jövedelmi viszonyaival kapcsolatban.

Az intézmény dolgozóinak kötelessége, hogy elkövessenek mindent annak érdekében, hogy az ellátottak személyiségi jogai érvényesüljenek.

Az intézménynek az ellátottak személyes, valamint egészségügyi állapotára vonatkozó adatait úgy kell nyilvántartania, hogy azokról arra illetéktelen személyek ne szerezhessenek tudomást.

Az érintettek számára azonban meg kell adni a szükséges tájékoztatást.

Az intézmény – az ellátott önrendelkezési jogának érvényre juttatása érdekében – nem kötelezheti az ellátottat arra, hogy éljen a jogszabályokban, illetve a házirendben biztosított jogával. (Ennek érdekében nem kötelezheti arra, hogy részt vegyen az intézmény rendezvényei, programjain.)

Az ellátott családi életéhez való joga védelmében tilos az ellátott családi életével, családi körülményeivel kapcsolatos mindennemű negatív megnyilvánulás, megkülönböztetés.

Az intézmény köteles az ellátottat állapotának, személyes adottságának megfelelő ellátásban részesíteni.

Az ellátott joga, hogy hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról.

A tájékoztatás érdekében minden ellátott és dolgozó számára elérhető helyen elhelyezésre kerülnek az intézmény nyilvános dokumentumai:

- az SZMSZ,
- a szakmai program.

Az ellátott joga, hogy részt vegyen az intézmény által szervezett programokon.

Az ellátottak a személyes tulajdonukat képező tárgyakat, használati tárgyaikat általában szabadon – de a házirendben meghatározott korlátozásokkal – használhatják.

A személyes tárgyakat az ellátottak csak úgy használhatják, hogy azok másokra veszélyt ne jelentsenek. A mindennapi használati tárgyakat az ellátottak korlátozás nélkül használhatják.

(A veszélyeztetető tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak rész tartalmazza.)

1.2.1. Korlátozó intézkedés

Az SzCsM rendelet 101/A. § (2) bekezdése alapján „a korlátozó intézkedés alkalmazásáról a szolgáltatást nyújtó részletes eljárásrendet alakít ki a házirendben, amelynek tartalmaznia kell a) az intézmény munkarendjét figyelembe véve a korlátozó intézkedés elrendelésének szabályait,

- b) a korlátozó intézkedés egyes formái mellé rendelt maximális időtartamot,
- c) a korlátozó intézkedés egyes formái mellé rendelt megfigyelés szabályait,
- d) a korlátozás feloldásának szabályait,
- e) a panaszjog gyakorlásának részletes szabályait.”

Alapelvek:

- Korlátozó intézkedés (a szabad mozgásban történő korlátozás) alkalmazására csak az ellátott pszichés megnyugtatójának megkísérlését követően kerülhet sor.
- Nem lehet a korlátozás büntető jellegű.
- A korlátozás csak olyan mértékű és jellegű lehet, amely a veszély elhárításához feltétlenül szükséges.
- Az intézkedés csak addig maradhat fenn, amíg a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapot tart.

A korlátozó intézkedések elrendelésének szabályai:

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 192. § alapján személyes szabadságában bármely módon (fizikai, kémiai, biológiai vagy pszichikai módszerrel, illetve eljárással) csak a veszélyeztető vagy közvetlen veszélyeztető magatartású beteg korlátozható.

A Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) 94/G. § alapján az Eütv. 188. § d) pontjában meghatározott betegeket - pszichiátriai beteg „az a beteg, akinél a kezelőorvos a Betegségek Nemzetközi Osztályozása X. Revíziója szerinti Mentális és Viselkedészavar (F00-F99), illetve szándékos önártalom (X60-X84) diagnózisát állítja fel “- ellátó valamennyi bentlakásos intézményben az Eütv. szerinti veszélyeztető vagy közvetlenül veszélyeztető magatartás tanúsítása esetén a pszichiátriai betegek jogaira vonatkozó rendelkezések figyelembevételével az Eütv. 192. §-t kell alkalmazni az e § szerinti eltérésekkel.

(2) Az Eütv. 192. §-a alkalmazása során az Eütv. szerinti kezelőorvos feladatait az intézmény orvosa látja el, valamint a korlátozó módszerek, eljárások (a továbbiakban együtt: korlátozó intézkedés) alkalmazását a külön jogszabályban meghatározott írásos formában kell dokumentálni. Az intézmény orvosának elérhetősége hiányában az intézményvezető által műszakonként kijelölt, a korlátozó intézkedés alkalmazására döntési joggal rendelkező ápoló jogosult az intézkedés elrendelésére, ebben az esetben az intézmény orvosát és az intézmény vezetőjét a korlátozó intézkedés alkalmazásáról haladéktalanul tájékoztatni kell. (3) Az intézmény orvosa a korlátozó intézkedés alkalmazásáról tájékoztatja az intézmény vezetőjét. Az intézményvezető feladata az intézkedéshez szükséges feltételek, illetve szükség esetén a többi ellátott védelmének biztosítása. (4) A korlátozó intézkedés alkalmazása ellen az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény fenntartójánál. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe.”

Veszélyeztető magatartásnak az Eütv. alapján: a beteg - mentális zavara következtében - saját vagy mások életére, testi épségére, egészségére jelentős veszélyt jelenthet, és a kezelés hiánya állapotának további romlását eredményezné, amely a 196. § c) pontja szerinti gyógykezeléssel hárítható el, de a megbetegedés jellegére tekintettel a sürgős intézeti gyógykezelésbe vétel nem indokolt;

Közvetlen veszélyeztető magatartásnak az Eütv alapján: a beteg - mentális zavara következtében - saját vagy mások életére, testi épségére, egészségére jelentős veszélyt jelenthet, és a kezelés hiánya állapotának további romlását eredményezné, amely a 196. § c) pontja szerinti gyógykezeléssel hárítható el, de a megbetegedés jellegére tekintettel a sürgős intézeti gyógykezelésbe vétel nem indokolt.

Korlátozás lehetséges formái:

Mindig az ellátott kezelőorvosa dönti el, mely korlátozást tartja szükségesnek, a gondozó az eszközrendszerek közül a következőket alkalmazhatja:

- **pszichés nyugtatás:**

- o szituációból kiemelni,
- o beszélgetés,
- o ventiláció biztosítása,
- o gondolat elterelése.

A gondozónők, és a mentálhigiénés feladata. Intézkedést, engedélyezést nem igényel, dokumentálása az ápolási-gondozási lapon, illetve az „átadó” füzetben történik.

- **farmako terápia**, ezen belül a szükség esetén, veszélyeztető esetben járó gyógyszert, amely fel van tüntetve az egyéni gyógyszernyilvántartó lapon, kizárólag az intézmény orvosának utasítása alapján történik, dokumentálása az orvosi dokumentációban történik, a gyógyszerlapon és a korlátozó intézkedések dokumentálására szolgáló „Adatlapon” is dokumentálni szükséges. (Házirend 1. sz. melléklete).

- **intézményen belüli elkülönítés**, nem alkalmazzuk, problémás esetben szétválasztjuk a lakókat, de elkülönítést nem alkalmazunk, indokolt esetben kórházba küldjük a gondozottat.

- **mozgásban való korlátozás** esetén csak az intézmény területének az elhagyását lehet korlátozni. Gondokság alatt álló személy csak a gondnok, nagykorú hozzátartozó vagy személyzet kíséretében hagyhatja el az intézményt. Testi épséget megóvó intézkedések alkalmazhatóak egészségügyi okokból (lásd alább).

- **Vagy ezen eszközök komplex alkalmazása.**

- **Kórházi elhelyezés** kérése, biztosítása.

Az eljárás leírása

A **Kritikus**, előre nem látható helyzetben a gondozó a következő intézkedéseket teheti, ha az ellátott önmagát vagy mások egészségét, testi épségét veszélyeztető magatartást tanúsít. Ez mindig egyénre szabott és szituációfüggő kell, hogy legyen.

- **Segítséget kér munkatársaitól**, azonnal megkezdí az intézkedést, folyamatszabályozás lépéseit, nyugodtan és határozottan viselkedik.

- **Jelzi a veszélyeztető helyzetet az orvosnak vagy a szakmai vezetőnek.**

- **Az ellátottat tájékoztatja** azokról az intézkedésekről, amelyek ebben a szituációban történni fognak vele.

- Az ellátottal kapcsolatos közvetlen intézkedések közül **veszélyeztető állapot fellépése esetén az első, hogy az ellátott együttműködését megnyerjük és megtartsuk**, meggyőzzük a szükségesnek ítélt terápiás változtatás elfogadására.

- Fontos az ellátott megnyugtatásához, hogy ismerjük azon eszközöket, tevékenységeket, melyek az ő számára hangsúlyosak, melyekben könnyebben együttműködik.

- **Ha az ellátott nem működik együtt, akkor lép fel a korlátozó intézkedés, mely a veszélyeztető állapot megszüntetését szolgálja, és az ellátott biztonságos helyzetének visszaállításáig áll csak fenn.**
- **Előzzük meg, hogy sérülést okozó tárgyhoz hozzájusson az ellátott,** amennyiben mégis van veszélyt okozó eszköz a birtokában, azt a dolgozó elkerülheti, annak átadására határozottan utasíthat, elvétele érdekében fizikai erőt alkalmazhat (az ellátottat lefoghathja, mozgásában átmenetileg akadályozhatja), szükség esetén segítséget kérhet.
- **Megakadályozza az ellátott személy intézményből való távozását,** ha az veszélyt jelent önmagára vagy másokra.
- **Ha az agresszió megnyilvánulásának kezelése feszültséget jelent a környezetre, külön helyiségben kell folytatni a veszélyeztető helyzet elhárítását.**
- **A bentlakásos intézményben a személyzet elsődleges feladatai közé tartozik, hogy az ellátott és mások biztonságát megteremtse.**
- **Amennyiben az ellátásban részesülő részéről fizikai támadás veszélye áll fenn, a dolgozó mindent köteles megtenni ennek elkerülése érdekében.**
- **Tudatosítani kell a lakóban a cselekedete helytelenségét.** Tájékoztatni kell azokról az intézkedésekről, amelyek veszélyhelyzet esetén történni fognak vele.
- **Az ellátott megközelítése csak nyugodt, biztos modorban történhet.**
- **Orvos hiánya esetén a szakmai vezető által döntési joggal bíró ápoló – gondozó irányításával történik a korlátozó intézkedés megkezdése.**
- **A demens lakónak meg kell mondani, jól érthetően, hogy nem kontrollált viselkedése miatt elkülönítik és korlátozzák.** Lehetővé kell tenni, hogy válaszolni tudjon. Ha nem reagál, a személyzet tagjai az emberi méltóságot szem előtt tartva végrehajtják az orvos által telefonon, szóban vagy írásban elrendelt utasítást.
- **Rögzítés esetén is biztosítanunk kell a lakó viszonylagos kényelmét, hogy a kritikus helyzetet megszüntessük.**
- **Veszélyeztető állapot esetén a korlátozó intézkedés mindig felügyelettel párosul. Az ellátott nem hagyható folyamatos felügyelet nélkül.**

Az egyes korlátozó intézkedések maximális időtartama- az első elrendelés kivételével:

Minden esetben folyamatosan, félóránként, de legkésőbb óránként ellenőrizni kell az **gondozott egészségi állapotát, illetve, hogy helyzetváltoztatásra nincs e szüksége.**

- szabad mozgás megtagadása (osztály, részleg, intézet elhagyásának megtagadása, megakadályozása, intézet területén történő mozgás korlátozása): 168 óránként felülvizsgálat,
- rögzítés felülvizsgálata és dokumentálása, jelentése: 4 óránként,
- mozgásszabadság korlátozása: az intézmény jellegénél fogva állandóan, kivéve gondnok, nagykorú hozzátartozó, gondozónő, mentálhigiénés kíséretében,
- az intézmény területén történő mozgás korlátozása: nincs korlátozva,
- elkülönítés, testi kényszer: nem alkalmazunk.

A korlátozó intézkedések egyes formái mellé rendelt megfigyelés szabályai:

- Mindig figyelembe kell venni a korlátozó intézkedéssel járó esetleges sérülések lehetőségét.

- Mindig legalább egy gondozónak jelen kell lennie (vizuális és verbális kontaktus tekintetében is) a korlátozó intézkedés egész tartama alatt. Ezért gondoskodni kell a megfelelő létszámú személyzet biztosításáról, különösen éjjel.

A korlátozás feloldásának szabályai:

- Korlátozó intézkedés csak addig maradhat fenn, amíg a veszélyeztető, illetve közvetlen veszélyeztető állapot tart.
- A korlátozó intézkedés feloldásakor az adatlap másolatát át kell adni, illetve meg kell küldeni az ellátottnak, valamint törvényes képviselőjének

A korlátozással kapcsolatos panaszjog gyakorlásának szabályai:

A korlátozó intézkedés, eljárás alkalmazása ellen az ellátást igénybevevő, vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény vezetőjénél vagy fenntartójánál, továbbá az ellátott jogi képviselőnél, akinek neve elérhetősége az intézmény minden szintjén, jól látható helyen kifüggesztésre került a „faliújságon”. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe. A korlátozó intézkedés elleni panasz kivizsgálásában soron kívül kell eljárni.

Panasszal fordulhat az ellátott (vagy törvényes képviselő) illetve hozzátartozója az intézmény vezetőjéhez, ha:

- intézményi jogviszonyát, személyes jogait, kapcsolattartását sérelem éri,
- az intézmény dolgozói megszegik szakmai, titoktartási- és vagyoni védelmi kötelezettségeiket,
- az ellátás körülményeit érintő kifogása van.

Az intézmény vezető a panasz kivizsgálását követően 15 napon belül írásban értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről. A szükséges intézkedések megtételével felhívja figyelmet a sérelem orvoslásának esetleges más módjára is.

Ha az ellátást igénybe vevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét vagy az ellátottjogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából. Az ellátott (vagy törvényes képviselő) illetve hozzátartozója, panasszal fordulhat a fenntartóhoz, amennyiben az intézmény vezetője 15 napon belül nem intézkedik vagy az ellátott az intézkedéssel nem ért egyet.

Az ellátottjogi képviselő által nyújtható segítségadás lehetőségéről és az ellátottjogi képviselő elérhetőségéről a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény vezetője tájékoztatja az ellátottakat. A pszichiátriai beteg jogainak érvényesítésében legfőképpen az ellátottjogi képviselő tud segítséget nyújtani. Az ellátottjogi képviselő független az ellátó intézménytől és annak fenntartójától is.

1.2.2. Testi épséget megóvó intézkedések

A veszélyeztető magatartást nem tanúsító idős demens lakóink egészsége és élete védelmében határozatlan időre szóló rögzítésekre szorulnak. A rögzítés fajtájának, időtartamának elrendelésére, végrehajtásának ellenőrzésére az intézmény orvosa jogosult. Az ellátottakat egészségügyi korlátozásban csak életük védelme érdekében és a lehető legrövidebb ideig lehet részesíteni. Dokumentálni szükséges az ápolási-gondozási dokumentációban, gondozási tervben.

A rögzítések általában olyan fizikai rögzítések melyek az eleséstől, leeséstől, eltévedéstől, elveszésektől, sérülésektől védik ellátottjainkat. Ilyen módszerek:

- az ágy oldalrácsának alkalmazása,
- derék, medenceövi rögzítés székhez,
- kerekesszékekben történő biztonsági rögzítése 5 pontos biztonsági övvel (korzet),
- épület elhagyása kísérettel,
- sérülést okozó eszközök, berendezések használatának tiltása.

A határozatlan időre szóló rögzítések, szabályozások a lakó egészsége és élete védelmében történnek, ezért nem tartoznak a korlátozó intézkedések szabályozásának körébe.

Eljárásrend, módszer:

- határozatlan időre szóló rögzítést csak orvossal egyeztetett módon és módszerrel lehet érvényesíteni, kizárólag a legszükségesebb ideig,
- ha kerekesszékekben történik a rögzítés vagy speciális „kagyló” fotelban 5 pontos biztonsági övvel (korzettel) kell a rögzítést végrehajtani. A rögzítés elsősorban deréktájon lehetséges, a székből, fotelból való kicsúszás, kiesés megelőzése végett. Ebben az esetben is folyamatosan, félóránként, de legkésőbb óránként ellenőrizni kell az ellátottunk egészségi állapotát, illetve, hogy helyzetváltoztatásra nincs e szüksége.
- oldalrács alkalmazásakor figyelni kell, hogy az ellátottunk keze, lába nehegy a rések közé szorulhasson.
- Rögzítés alatt folyamatos felügyeletet kell biztosítani, ahol az ellátott állapotváltozását figyelni, jelezni, dokumentálni kell, illetve a szükséges terápiás reakciókat, változásokat végre kell hajtani.

Minden esetben folyamatos felügyeletet kell biztosítani és figyelemmel kell kísérni az ellátott egészségi állapotát. A fizikai korlátozás ideje alatt rendkívül fontos az ellátottakkal a folyamatos kommunikáció és az állandó obszerválás.

A rögzítés megszüntetésének szabályai:

- A határozatlan időre szóló rögzítéseket minden esetben dokumentálni kell a gondozási tervben és a gondozási terv értékelésekor felülvizsgálni, illetve szükség szerint módosítani.
- Ha pozitív mértékben változik az egészségi állapot, akkor a rögzítést meg kell szüntetni, ekkor az ellátott rögzítés nélkül is biztonságosan élhet.

A rögzítésekkel, szabályozásokkal kapcsolatos értesítési jogok és kötelezettségek:

- A rögzítéseket a lakó érdekében minden olyan esetben alkalmazni kell, ahol a lakó egészségi állapota ezt indokolja.
- Határozatlan ideig tartó rögzítéseket minden esetben egyeztetni szükséges az ellátott törvényes képviselőjével, illetve hozzátartozójával.

A prevenció – komplex megelőzés (bio-pszicho-szociális)

- Egyéni gondozási terv. Házirend betartása.

- Szabadidős foglalkozás: segíti az ellátottak minőségi életvitelét, a tartalmas idő felhasználást, mely visszaszorítja az “üres napok” következményeként megjelenő gyakoribb konfliktushelyzeteket, feszültségeket.
- Kényelmes, barátságos, egyénre szabott lakótér (élettér szélesítése, családi, baráti kapcsolatok megőrzése).
- Gyógyszerelés: korszerű, időnkénti felülvizsgálata.
- Személyzeti esetmegbeszélés: problémamegoldó stratégiák bővítése.
- Állandó, könnyen áttekinthető napirend.
- A változások észlelése.
- Az ellátott rendszeres / vagy szükségszerű tájékoztatása a körülötte folyó és őt érintő eseményekről.
- Az ellátott bizalmának megnyerése.
- Az ellátott rendszeres megnyugtatója.
- A személyzet tartsa tiszteletben az ellátott emberi és állampolgári jogait, legyen tekintettel személyes érzékenységre, viselkedésével kerülje az agresszív reakciók kiváltását.

A várható veszélyhelyzet korai felismerése:

- Az ellátott állapotának folyamatos nyomon követése.
- Fáradtság vagy növekvő feszültség esetén csökkentsük az ellátottat ért ingereket.
- Adjunk pozitív visszajelzést, ha az egyén képes uralkodni önmagán.
- Kerüljük a vitákat. A személyzet viselkedésével kerülje a konfliktust, ne szolgáljon paranoid gondolkodás alapjául.
- Minden, az ellátottal kapcsolatos rendkívüli eseményt dokumentálni szükséges.
- Kóros tendenciák esetén orvosi ellátást és fokozott felügyeletet kell biztosítani.
- A váratlan veszélyhelyzetekre mindig legyünk felkészülve.

Az intézményben élők nyugalmát, kiegyensúlyozottságát csak úgy tudjuk biztosítani, ha a konfliktusokat, problémákat kellő határozottsággal, de következetesen, kellő tisztelettel és indulatok nélkül kezeljük.

Tájékoztatási kötelezettség:

- Az előgondozás alakalmával az intézményi elhelyezésre várakozó lakót és hozzátartozóját, szóban tájékoztatni kell a korlátozó intézkedés szabályairól.
- A korlátozó intézkedés folyamatszabályozását az ellátottak számára jól látható és elérhető helyen ki kell függeszteni (faliújság).
- Az intézménybe történő felvételkor az intézmény szakmai vezetője tájékoztatja az ellátást igénybe vevőt, illetve törvényes képviselőjét:
 - a korlátozó intézkedésre vonatkozó szabályokról;
 - az ellátotti jogokról a korlátozó intézkedés alkalmazása esetén;
 - az ellátott jogi képviselő elérési lehetőségéről;
 - panaszjog lehetőségéről, gyakorlásának szabályairól;

Korlátozásokkal kapcsolatos folyamatok:

- Korlátozó intézkedés alkalmazása esetén az 1/2000. SZCSM rendelet 6. számú melléklet szerinti adatlapot kell kitölteni.

- A korlátozó intézkedés időtartama alatti megfigyeléseket, állapotleírást a betétlapon kell részletesen feltüntetni. A kitöltött adatlapot a gondozási tervhez kell csatolni.
- A korlátozás ideje alatt a beteg állapotát folyamatosan ellenőrizni kell, amely magában foglalja a fizikai, higiénés és egyéb szükségletek felmérését és ezeknek a beteg állapotának megfelelő kielégítését.

Értékelés, mentálhigiénés utánkövetés:

Ha a veszélyeztető állapot kezelése befejeződött, és az ellátott állapota stabilizálódott, a lezajlott eseményt meg kell beszélni:

- Fontos pontról pontra feldolgozni az eközben lezajlott tünetek, feszültségek, szorongások jellemzőit, erősségét.
- Szükséges egyéni problémamegoldási folyamatot kidolgozni az ellátottal együtt a veszélyeztető helyzetre való felkészültség érdekében.
- Értékelni kell a megoldási folyamatot, illetve meg kell beszélni a később felmerülő hasonló esetek kezelése érdekében a megoldási utakat. Ezek az értékelések szakmai csoporton belül, illetve külső szakmai tanácsadóval is történhetnek.
- A lezajlott események után a közösségben a feszültséget oldani kell:
 - Nagycsoportokban a felmerülő kérdéseket meg kell beszélni, természetesen az ellátotti jogok figyelembevételével.

A munkacsoportban is szükséges értékelni a veszélyeztető állapot kezelését, a felmerülő kétségeket, beszélni kell az esetleges jobb megoldási utakról.

1.3. A vélemény-nyilvánítási jog és annak gyakorlása

Az intézmény biztosítja az ellátottak számára az érdekvédelemhez, valamint a szabad vélemény-nyilvánításhoz való jogot.

Az ellátott a vélemény-nyilvánítási jogával úgy élhet, hogy azzal nem sértheti az intézmény alkalmazottainak, valamint a többi ellátottnak személyiségi jogait, emberi méltóságát.

Az ellátott joga, hogy az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson, tájékoztatást kapjon, javaslatot tegyen, kérdést intézzon az intézmény vezetőihez, dolgozóihoz, fórumaihoz.

Az ellátott joga, hogy a fentiek alapján véleményt nyilvánítson az ő gondozását végző ápoló munkájáról, az intézmény működéséről, valamint ezekkel kapcsolatban javaslatot tegyen.

1.4. Az intézmény eszközeinek, létesítményeinek használati rendje

Az intézmény biztosítja az ellátott részére azt, hogy igénybe vegye az intézményben rendelkezésre álló eszközöket, létesítményeket.

Az ellátottak az alábbi feltételekkel használhatják az intézmény eszközeit, létesítményeit:

- Klubszoba, közösségi helyiség

A klubszobát, közösségi helyiséget a lakók egész nap szabadon használhatják. A közös helyiségben az esti lepihenést követően a lakók csak úgy tartózkodhatnak, hogy azzal a többi lakó pihenését ne zavarják.

A klubszoba berendezéseit a lakók szabadon használhatják, de ügyelniük kell arra, hogy a műszaki berendezéseket szakszerűen kezeljék, a TV, videó, rádió stb. működtetése az előírásoknak megfelelően történjen.

- Könyvtár

Az ellátottak a könyvtárat szabadon használhatják.

- Közös tisztálkodó helyiség

A helyiséget az ellátottak egész nap használhatják.

- Közös hűtő

A lakók használhatják az intézmény közös hűtőszekrényét. A hűtőszekrényben külön tárolóedényben, egyedi azonosítással lehet elhelyezni ételt, italt.

- Udvar

A lakók az udvart egész nap szabadon használhatják.

A közös helyiségekben dohányozni tilos.

1.5. A lakószobák használati rendje

Az esti lepihenés után a lakószobában lévő televízió és/ vagy rádió használata a szobatársak egyértelmű, közös beleegyezésével történhet.

A Gondozóház lakója más lakók által használt lakószobában csak az ott lakók együttes beleegyezésével tartózkodhat.

A lakószobákban dohányozni tilos.

1.6. Alkohol, kábító és bódító szerek fogyasztására, tárolására vonatkozó szabályok

Az Idősek Gondozóházában alkohol árusítása tilos. Az intézményben az ellátottak kulturált és alkalomszerű alkoholfogyasztása nem tiltott. Az alkoholfogyasztás az intézmény rendjének, a lakók nyugalmanak érdekében korlátozható.

Az intézmény dolgozói számára az intézmény területén, valamint az intézmény által szervezett – intézményen kívüli - programok alkalmával tilos az alkoholfogyasztás.

Az intézmény dolgozói és ellátottai számára tilos az intézményben, illetve az intézményen kívüli szervezett programokon kábító és bódító szerek fogyasztása, illetve az intézményben az ilyen állapotban való megjelenés és tartózkodás, valamint az ilyen szerek intézménybe való bevitele.

1.7. Tűz- és balesetvédelmi szabályok

Az intézményvezető gondoskodik arról, hogy az intézmény dolgozói és ellátottjai megismerjék a tűz- és balesetvédelmi szabályokat. Ennek során az intézmény megszervezi a rendszeres oktatást, az oktatás tényét naplóban rögzíti. Az új belépőkkel az intézményi jogviszony, illetve a munkaviszony kezdetekor meg kell ismertetni a vonatkozó szabályokat.

Az egyes helyiségekbe kifüggesztésre kerülnek az oda vonatkozó speciális tűz- és balesetvédelmi előírások.

Az ellátottak és az intézmény dolgozói, valamint az intézményben tartózkodó további személyek számára dohányozni csak az arra kijelölt helyen szabad. A dohányzásra kijelölt helyek táblával megjelölésre kerülnek.

1.8. Lakógyűlés

Az Idősek Gondozóháza szakmai vezetője évente legalább két alkalommal lakógyűlést tart, melyen tájékoztatást ad a lakók részére az intézmény működéséről (életéről, eseményeiről és a terveiről). A lakógyűlésen az Idősek Gondozóházának lakói szabadon elmondhatják véleményüket és javaslataikat.

1.9. Állattartás

Az intézményben, valamint az intézmény udvarán házi kedvenceket tartani tilos. Higiéniai okokból tilos háziállatok, illetve egyéb állatok (pl. galambok) etetése az intézmény épületének közvetlen közelében.

1.10. Az ellátott kötelezettségei

Az ellátott kötelessége, hogy:

- betartsa a házirendben foglaltakat, különös tekintettel arra, hogy többi lakótársa jogait ne sértse,
- egészségügyi állapotához igazodva – közreműködjön saját lakókörnyezetének, lakószobájának, valamint az általa használt eszközöknek a rendben tartásában, az egyes programok, foglalkozások előkészítésében, lezárásában,
- a közös helyiségek rendjének fenntartásában közreműködjön,
- az intézményhez tartozó területek használati rendjét betartsa,
- óvja saját és lakótársai testi épségét, egészségét, elsajátítsa és alkalmazza az egészséget és biztonságot védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse az ápolói feladatokat ellátó személynek, ha magát, lakótársait, az intézmény alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet, illetve balesetet, rosszulletet észlel, továbbá – amennyiben állapota lehetővé teszi – ha megsérült, rosszul van,
- óvja az intézmény létesítményeit, felszereléseit,
- az intézmény eszközeit, berendezéseit, közösségi helyiségeit rendeltetésszerűen használja.

Az ellátott takarítási, tisztántartási feladatai:

- lakórészének rendben tartása, és
- az intézményi takarítások közti időszakban a szükséges takarítási feladatok ellátása,
- figyelmet kell fordítani saját lakókörnyezetében a rend megtartására, lakótársai személyes tárgyainak megóvására.

Az intézmény végzi a következő takarítási, tisztántartási feladatokat:

- lakrészek takarítása heti két alkalommal,
- szeméttároló edények ürítése naponta,
- közös helyiségek takarítása naponta,
- a tisztálkodási helyiségek takarítása naponta két alkalommal: a reggeli és az esti tisztálkodás után.

2. Az intézmény napirendje

Az intézményben a felkelés időpontja korlátozás alá nem kerül. A felkelés javasolt időpontja 6.30 óra.

Az ennél korábban kelőknek úgy kell viselkedniük, közlekedniük, a lakószobát, illetve a közösségi helyiséget használniuk, hogy azzal a még pihenő lakókat ne zavarják.

A javasolt felkelési időpontot követően a lakóknak szabadon, az elvárható toleranciával kell alkalmazkodniuk a még pihenő lakókhoz.

A felkelést követően a lakók gondoskodnak az ágyneműjük szellőztetéséről, a beágyazásról, elvégzik a reggeli tisztálkodást és felöltöznek. Szükség szerint e tevékenységhez a gondozók segítséget nyújtanak.

Orvosi javaslatra az intézmény biztosítja a gondozottak részére a diétás étkezést.

A reggeli időpontja: 7³⁰-9 óra között van.

A reggelit az étkezőben lehet elfogyasztani.

Az ebéd időpontja: 11³⁰-13 óra között van.

Az ebédet az étkezőben lehet elfogyasztani.

13-14 óra között csendes pihenő.

A vacsora időpontja: 17-18 óra között van.

A vacsorát az étkezőben lehet elfogyasztani.

A járóképtelen, fekvő betegek számára az étkezést a lakószobában kell lehetővé tenni, valamint az intézményben gondoskodni kell arról, hogy az étkezéshez a lakó a szükséges segítséget megkapja.

Az intézményben a lepihenés időpontja korlátozás alá nem kerül. A lepihenés javasolt időpontja 22 óra.

Az ennél később fekvőknek úgy kell viselkedniük, hogy azzal a már pihenő lakókat ne zavarják.

A lakók napirendjüket saját igényeiknek megfelelően alakítják, - de figyelembe kell venniük a házirendben meghatározottakat.

A gondozottaknak be kell tartani az élelmiszer tárolására vonatkozó szabályokat, amelyek a következők: A gondozottak élelmiszert csak a számukra kijelölt hűtőszekrényben tárolhatnak.

A hűtőszekrényben mindenki annyi élelmiszert tarthat, amennyi az intézmény által biztosított, névvel ellátott tárolóedényben elfér. A romlott, vagy lejárt szavatosságú élelmiszer megsemmisítésre kerül.

III.

Az intézményből való eltávozás és az intézménybe való visszaérkezés rendje

1. Általános szabályok

A lakók személyes szabadsága nincs korlátozva, de az áttekinthető intézményi működés érdekében a lakóknak be kell tartaniuk az alábbi szabályokat:

A lakók az intézményből - „kimenőre”, illetve szabadságra mehetnek.

Kimenő: az alkalmanként 24 órát el nem érő intézményen kívüli tartózkodás.

Szabadság: az alkalmanként 24 órát elérő vagy meghaladó intézményen kívüli tartózkodás.

2. A kimenőre és szabadságra vonatkozó közös szabályok

A lakók bármikor szabadon elhagyhatják az intézményt. Az eltávozás csak akkor tagadható meg, ha a kezelőorvos – az ellátott egészségi állapota miatt – az eltávozást nem javasolja.

Az intézmény lakóinak nyugalma érdekében az intézmény 7 óra és 20 óra között hagyható el. Ezen időintervallumon kívül csak nagyon indokolt esetben hagyható el az intézmény.

A lakó köteles eltávozási szándékát – azaz azt, hogy nem kívánja igénybe venni az intézményi ellátást, - valamint annak várható időtartamát előre bejelenteni. A bejelentést az intézményvezető által kijelölt személy felé kell megtenni.

Amennyiben az intézmény lakója távolléte során nem tud, vagy nem akar az előre megbeszélt időpontra visszatérni, köteles az intézmény vezetőjét, vagy az általa megbízott személyt erről tájékoztatni.

Indokolatlan távolmaradásnak minősül az előzetesen be nem jelentett távolmaradás, illetőleg ha a lakó visszaérkezésének akadályát 24 órán belül nem jelenti be.

Nem minősül indokolatlan távolmaradásnak, ha a lakó neki fel nem róható okból marad igazolatlanul távol.

3. A kimenőre vonatkozó szabályok

A kimenőre távozott lakó köteles az előre bejelentett távolléti idő lejártáig visszaérkezni az intézménybe. Visszaérkezéséről tájékoztatni kell az intézményvezető által kijelölt személyt. A gondozóházból történő eltávozást minden esetben be kell jelenteni. Távol maradni 7.00 – 20.00 óra között lehet.

Amennyiben a gondozott több napra kíván eltávozni, köteles közölni annak a nevét és lakcímét, akinél ez idő alatt tartózkodik, valamint azt, hogy pontosan mikor érkezik, vagy mikor szállítják vissza.

4. A szabadságra vonatkozó szabályok

A szabadságra történő eltávozás az általános szabályokon túl akkor engedélyezhető a lakó számára, ha biztosított

- a megfelelő lakhatási háttér (lakás, család stb.),
- az ápolási feladatok ellátása is, amennyiben a beteg ápolásra szorul.

A szabadságra történő eltávozás tényét az intézményvezető által kijelölt személy, annak távollétében a szolgálatban lévő nővér bejegyzí a „távollétek nyilvántartása” füzetbe.

A szabadságra eltávozott lakónak az előzetesen bejelentett időpontban vagy az előtt, a lakótársak zavarása nélkül kell visszatérnie.

A lakó a visszaérkezését köteles bejelenteni az intézmény vezetője által megbízott személynek vagy annak távolléte esetén a szolgálatban lévő nővérnek, aki a visszaérkezés tényét a „távollétek nyilvántartása” füzetbe bejegyzí.

IV.

Az ellátásban részesülő személyek egymás közötti, valamint a hozzátartozóikkal való kapcsolattartásának szabályai

1. Az ellátottak egymás közötti kapcsolattartásának szabályai

Az ellátásban részesülők egymás – különösen a házirendben is meghatározott – jogainak, valamint az általános etikai és viselkedési normák tiszteletben tartása mellett, lényeges korlátozások nélkül, szabadon tarthatják a kapcsolatot lakótársaikkal.

Az egymás közötti kapcsolattartás során azonban be kell tartani a „II. Az együttélés szabályai” című részben leírtakat.

2. A lakók és hozzátartozóik, látogatóik kapcsolattartásának szabályai

Az ellátást igénybe vevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására.

2.1. A látogatás

A lakókat a hozzátartozóik és egyéb látogatóik a látogatási időben látogathatják. A látogatási idő:

- Nyári időszámítás esetén: 9 órától 19 óráig tart.
- Téli időszámítás esetén: 9 órától 17:30 óráig tart.
-

A látogatók fogadása az étkezések időpontjaiban, valamint a csendes pihenő ideje alatt nem lehetséges.

A lakók a látogatókat – a látogatási idő alatt – az alábbi helyeken fogadhatják:

- lakrészükben,
- a közösségi helyiségben (klubszobában),
- az udvaron stb.

A látogatók a látogatás kezdetekor kötelesek érkezésüket az intézmény ápolási-gondozási feladatait ellátó dolgozójának jelezni. Az intézmény dolgozója a látogatás tényét feljegyzí. Látogatási időn kívül látogató csak az igazgató előzetes engedélyével, illetve nagyon indokolt esetben fogadható.

A látogatók fogadása során figyelemmel kell lenni az intézményben élő más személyek nyugalmaára.

Éjszaka az épületben idegen nem tartózkodhat, az intézményben dolgozó (elsősorban a műszakban lévő ápoló) joga és kötelessége, hogy a vendégeket felkérje a távozásra.

Az intézményvezető a látogatás rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személyekkel szemben a következő intézkedést teheti:

- felhívja az érintettet a távozásra,
- meghatározott időtartamra eltilthatja az intézménybe való belépéstől.

Az intézmény látogatási rendjét szándékosan és súlyosan megzavaró személy az, aki a másodszori tájékoztatás és figyelmeztetés ellenére sem tartja be a látogatási időt, illetve, aki viselkedésével (hangoskodásával stb.) zavarja a többi látogatót, a lakók nyugalmaát, napirendjét. A látogatók a látogatási időn kívül is – előre meghirdetett alkalmakor – kapcsolatot tarthatnak az ellátást igénybe vevővel.

Ilyen alkalmak jellemzően a következők:

- intézmény rendezvényei, valamint
- az intézmény működésével kapcsolatos fórumok stb.

2.2. Kapcsolattartás telefonnal

A lakó az intézményben felszerelt nyilvános fali-telefont veheti igénybe, a mindenkori postai díjszabás szerint telefonálhat.

A lakóknak lehetőségük van arra, hogy mobiltelefon segítségével kapcsolatot tartsanak az intézményen belül és kívül.

A mobiltelefonon történő beszélgetéskor ügyelni kell a készülék kulturált, mások zavarása nélküli használatára.

V.

Az intézménybe bevihető személyes használati tárgyak

Az ellátottak az intézménybe csak korlátozott mennyiségben hozhatnak magukkal személyes tárgyakat, valamint használati tárgyakat.

Az intézménybe korlátozás nélkül behozható személyes használati tárgyak:

- személyes ruházat és lábbeli,
- tisztálkodó szerek,
- személyes használatra szánt kisebb eszközök (pl. evőeszköz, pohár stb.)
- személyi használati tárgyak (pl. óra, villanyborotva stb.),
- lakószobák díszítésére szánt kellékek (pl. cserepes virágok, képek stb.).

Az ellátott a szakmai vezető engedélyével hozhat be nagyobb méretű- és értékű tárgyat (pl: nemesfémű készült ékszer, műtárgynak minősülő festmény, takarékbetétkönyv, értékpapír, elektromos ágy, mobiltelefon, laptop, televízió elektromos moped, stb.)

Az intézménybe behozott tárgyairól és értéktárgyairól a beköltözéskor személyi leltárt készít a műszakos gondozónő. A bent tartózkodás ideje alatt bekövetkezett változások aktualizálásáról a műszakban levő gondozónő köteles gondoskodni.

A behozott, személyes használatban tartott tárgyak, értékek megőrzésére, megóvására az intézmény vezetősége és személyzete fokozott figyelmet fordít, azonban azokért anyagi felelősséget nem vállal.

A lakók kötelessége a személyi tulajdonok védelme, őrzése, tiszteletben tartása.

A személyes használatban lévő tárgyakért elsősorban tulajdonosuk felel.

Az intézmény csak azokért az értéktárgyakért vállal felelősséget, amelyet a gondozott a gondozóház vezetőjének két tanú jelenlétében átad. Az átvett értéktárgyakról a gondozott jegyzéket kap kézhez.

Az értéktárgyak őrzése az intézmény központi telephelyén biztonsági berendezéssel ellátott helyiségben, pánccsaszekrényben történik. Az intézményben elhelyezett értéktárgyak kiadása a gondozóház vezetője és két tanú jelenlétében történik. A visszaadott értéktárgyakról jegyzék készül, melyből egy példányt a gondozott kézhez kap, egy példány a gondozóházban marad.

Minden ellátott a saját készpénzével, vagyon- és értéktárgyával, bankkártyájával szabadon rendelkezik, amennyiben cselekvőképes. Gondnokság alá vett személy esetében a fentebb felsoroltak felett a gondnok rendelkezik.

Amennyiben az ellátott valami miatt korlátozva van a jövedelme felvételében, úgy a jövedelmét a postai meghatalmazással rendelkező hozzátartozója köteles kezelni.

A gondozottak készpénzüket maguk, vagy hozzátartozójuk kezeli.
A személyes használatban lévő tárgyakért elsősorban tulajdonosuk felel.

A vagyonvédelmi szempontok érvényesülése érdekében javasolt, hogy az ellátottak csak a személyes szükségletüknek megfelelő mértékben tartsanak maguknál pénzt, értéktárgyakat.

Az ellátottak a személyes használatukban lévő tárgyaikat nem helyezhetik ki a közös helyiségekben, ugyanakkor a közös helyiségek berendezéseiből sem lehet a saját szobákba, lakrészekbe tárgyakat bevenni.

Az intézménybe az ellátottak által behozott személyes tárgyak közül veszélyesnek a következők minősülnek:

- elektromos berendezések közül: hajszárító, villanyborotva
- egyéb eszközök: kés (8 cm penge hosszúságot meg nem haladó, tompa hegyű), szűrő-, vágó eszközök (pl. olló, csavarhúzó stb.).

Amennyiben az ellátott az egyéb veszélyesnek minősülő eszközt úgy használja, hogy az saját magára, lakótársára, alkalmazottra, vagy más személyre veszélyeztető lenne, úgy az intézmény személyzete felszólítja a lakót, hogy adja azt elő, amennyiben ennek nem tesz eleget, ellenőrzést végez, és eltávolítja a veszélyeztető tárgyat.

Elektromos berendezéseket az ellátottak csak az intézményvezető beleegyezésével tarthatnak maguknál. Az ellátottnak gondoskodnia kell arról, hogy elektromos berendezései mindig jó műszaki állapotban legyenek, azokat rendeltetésszerűen használja.

Hajszárító vizes helyiségben csak felügyelet mellett használható.

Az intézmény vezetője évente több alkalommal ellenőriztetheti az elektronikus eszközök műszaki állapotát. Amennyiben az ellenőrzéskor, illetve egyéb körülmények alapján nyilvánvalóvá válik, hogy az eszköz tűzveszélyes, illetve érintésvédelmi szempontból nem megfelelő, az ellátott a használati tárgyat nem tarthatja magánál.

VI.

A ruházattal, textíliával, tisztálkodó-szerekkel való ellátás, valamint a ruházat és textília tisztításának rendje

Az intézményi ellátottaknak megfelelő minőségű és az évszakhoz, az időjáráshoz igazodó, ápoltság, tiszta öltözettel kell rendelkezniük. Az intézményi ellátottak kulturált öltözködését az intézményi ellátásban közvetlenül közreműködő dolgozók kötelesek segíteni.

Az intézményi ellátott az intézményben a saját ruházatát használja.

Amennyiben szükséges, aszerint pótolja azokat a személyes ruházatokat, amelyekre a gondozottnak szüksége van.

A ruházat tisztításáról az intézmény gondoskodik.

Az intézmény gondoskodik a bentlakók intézményi textíliával történő ellátásáról és azok tisztításáról.

Az intézmény által biztosított textília az intézmény tulajdonát képezi.

Tisztálkodó szerek, eszközök

A tisztálkodási szerekkel való ellátás célja, hogy az ellátottak számára folyamatosan biztosítva legyen a tisztálkodás lehetősége.

Az ellátott a saját tisztálkodó szereit, eszközeit is használhatja.

Az intézmény gondoskodik a személyi higiénia megteremtéséhez szükséges mindennemű tisztálkodási szerekről.

Azoknál az intézményi ellátottnál, akik a tisztálkodási tevékenységben nem önellátók, az intézmény dolgozói segítik a napi tisztálkodási feladatok ellátását, illetve egyéb személyi higiénés tevékenységek elvégzését pl.: haj- és körömápolás, borotválás stb.

A ruházat és textilápolás tisztításának és javításának rendje

Az intézményben ellátottnak tiszta, megfelelő minőségű ruházattal és textíliával kell rendelkezniük.

Az intézmény gondoskodik az ellátottak saját, illetve intézmény által biztosított ruházatának, textíliájának tisztításáról.

Az intézményi ellátottakkal közvetlen kapcsolatban lévő, az ellátásban közvetlenül közreműködő dolgozók gondoskodnak az elszennyeződött textilápolás legalább naponkénti összegyűjtéséről, valamint a tiszta ruházat és textilápolás rendelkezésre bocsátásáról.

Az intézmény a mosási, tisztítási és vasalási feladatokat saját szervezésében végzi el.

VII.

Az intézményi jogviszony megszűnésének szabályai

Az intézményi jogviszony megszűnik

- a.) az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- b.) a jogosult halálával,
- c.) határozott idejű intézeti elhelyezés esetén a megjelölt időtartam lejártával, kivéve, ha a törvény rendelkezései alapján az elhelyezés időtartama meghosszabbítható.

Az intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetekben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- a.) másik intézménybe történő elhelyezése indokolt,
- b.) a házirendet súlyosan megsérti,
- c.) intézményi elhelyezése nem indokolt.

Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

Ilyen esetekben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

Az intézményi jogviszony megszűnése esetén az intézmény vezetője értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét

- a.) a személyes használati tárgyak és a megőrzésre átvett értékek, vagyontárgyak elvitelének határidejéről, rendjéről és feltételeiről,
- b.) az esedékes, illetve hátralékos térítési díj befizetési kötelezettségéről,
- c.) az intézménynek a jogosulttal szembeni követelésről, kárigényéről, azok esetleges előterjesztési és rendezési módjáról.
- d.)

VIII.

Az egyéni és közösségi vallásgyakorlásra vonatkozó szabályok

Az intézményben lakók vallásukat szabadon gyakorolhatják, ennek érvényre jutását az intézmény minden eszközzel elősegíti.

Az intézmény lehetőséget biztosít a különféle vallási felekezetek papjainak, képviselőinek, lelkészeinek a lakókkal való eseti és rendszeres találkozására, valamint a folyamatos kapcsolattartásra.

A lakók a saját lakószobájukban, illetve az intézmény közösségi helyiségeiben szabadon fogadhatják a felekezetek képviselőit, egyéni vallási-lelki szükségletekhez (pl. gyónás) a zavartalan körülményeket az intézmény lehetőségeihez mérten biztosítja.

Az intézményben kötelező a lakók vallási hovatartozásának tiszteletben tartása, vallásgyakorlásának elősegítése.

IX.

Az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások

Az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások köre:

- kulturális programok
- kirándulások (A gondozottak részére a kirándulások meghirdetésre kerülnek, a hirdetésen szerepel a kirándulás költsége is. A lakók részére csak olyan kirándulást szervezünk, amely nem haladja meg az egy napot.)
- gyógytorna,
- az intézmény a gondozottak számára térítés mellett pedikűrös, férfi és női fodrász szolgáltatást biztosít.

Ezek eseti szervezése, illetve szükség esetén rendszeres vagy végleges biztosítása során az intézmény figyelembe veszi a lakók igényeit.

A gondozóház az alapfeladatához nem tartozó szolgáltatásokért, programokért az adott szolgáltatás vagy program önköltségének megfelelő összegű térítést kérhet az ellátást igénybe vevőktől.

A programok és szolgáltatások igénybevételi lehetőségéről, a fizetendő térítési díjakról az intézmény rendszeres szóbeli, illetve – a közösségi helyiségek hirdető tábláin – írásbeli tájékoztatást nyújt.

Az ellátottak részére az alábbi szolgáltatásokat biztosítjuk:

- a.) A gondozottak egészségi állapotát hetente 2 alkalommal belgyógyász szakorvos vizsgálja, aki rendkívüli esetben ettől eltérő időben is a gondozottak rendelkezésére áll. Ügyeleti időben a városi központi ügyelet vehető igénybe.
- b.) Az intézmény a gondozottak számára az 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet alapján az alaplístában szereplő gyógyszereket térítésmentesen biztosítja. Az ettől eltérő gyógyszerek térítési díja a lakót terhelik.
- c.) A gondozóház lakói szabadidejükben az alábbi lehetőségek közül választhatnak.
 - újságokat, folyóiratokat mindenki időbeni korlátozás nélkül olvashat. Társasjáték, sakk, kártya áll a gondozottak rendelkezésére,
 - az intézményben kihelyezett fiókkönyvtár működik,
 - minden szobában van rádió, három közösségi helyiségben televízió,
 - a városi programokon, kirándulásokon a lakók egészségi állapotuktól függően tudnak részt venni.
- d.) A gondozottak fizikai állapotának megőrzését időstorna és különböző terápiás célú képesség- és készségfejlesztő foglalkozások segítik,
- e.) A lelki egészség megőrzése érdekében mentálhigiénés gondozás folyik, amelyet szakirányú képesítéssel rendelkező intézményi dolgozóval biztosítunk

X. A térítési díj

Az ellátásért térítési díjat kell fizetni. A térítési díjat az ellátást igénybe vevő jogosult, köteles megfizetni.

Az intézményi térítési díjat a fenntartó évente kétszer állapítja meg.

A térítési díj összegéről az intézmény vezetője legkésőbb az intézmény igénybevételeitől számított 30 napon belül írásban értesíti a fizetésre kötelezettet.

A személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátást igénybe vevő havi jövedelmének 60 %-át.

A 29/1993. évi (II.17.) Kormányrendelet 28.§ értelmében az ellátott két hónapot meg nem haladó távollét idejére - a rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás kivételével - a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 20%-át kell fizetni. A távolléti napok naptári éves szinten összesíthetők. Az ellátott két hónapot meghaladó távolléte idejére - a rehabilitációs célú lakóotthoni ellátás kivételével -

- az egészségügyi intézményben történő kezelésének időtartama alatt, a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 40%-át,
- a fent nem említett esetben a távollét minden napjára a napi személyi térítési díj 60%-át kell fizetni.

Az egy napra jutó térítési díj megállapítása az intézmény vezetőjének feladata.

A személyi térítési díj összege a megállapítás időpontjától függetlenül évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg kivéve, ha a kötelezett jövedelme

- olyan mértékben csökken, hogy a szociális törvényben meghatározott térítési díj fizetési kötelezettségnek nem tud eleget tenni,
- a szociális vetítési alap 25 %-át meghaladó mértékben növekedett.

A térítési díj felülvizsgálata során megállapított új személyi térítési díj megfizetésének időpontjáról a fenntartó rendelkezik, azzal a feltétellel, hogy az új térítési díj megfizetésére a jogosult nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra.

A személyi térítési díj felülvizsgálata során, ha a jogosult a térítési díj összegét vitatja, nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

A térítési díjat az igénybevétel napjától havonként a tárgyhónapot követő 30. napjáig kell befizetni utólag, készpénzben, helyben.

Az intézmény vezetője ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörténik-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba teszi.

A nyilvántartott díjhátralékról az intézmény vezetője negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajtatlan hátralék törlése érdekében.

A fenntartó az intézményvezető tájékoztatása alapján intézkedik a térítési díj hátraléknak a behajtásáról az általános közigazgatási rendtartásáról szóló 2026. évi C. törvény, illetve az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény szabályainak alkalmazásával.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115§ (4) bekezdése értelmében, ha az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A térítési díj összegéről a fenntartó határozattal dönt.

XI.

Az Intézmény dolgozóira vonatkozó speciális szabályok

Az intézmény dolgozója, valamint a dolgozó közeli hozzátartozója a lakóval nem köthet a lakó intézményi jogviszonyának fennállása alatt, illetve annak megszűnését követő 1 évig

- eltartási szerződést,
- életjáradéki és öröklési szerződést.

Az intézmény dolgozója nem fogadhat el a lakóktól külön ellenszolgáltatást az általa ellátott feladatokért, s kötelessége minden lakó részére ellátni a lakó állapotának megfelelő ápolási, gondozási feladatokat.

Az intézmény dolgozója köteles a lakókkal kapcsolatban tudomására jutott adatokat titokban tartani, valamint a lakók személyiségi és a házirendben meghatározott egyéb jogait tiszteletben tartani.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Gyenge Ferenc
szakmai vezető

**MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI
INTÉZMÉNY**

ÉJJELI MENEDÉKHELY

HÁZIREND

Makó
2025.

Jóváhagyva:

I. AZ INTÉZMÉNY NEVE, SZÉKHELYE, TELEPHELYE

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Éjjeli Menedékhely

Székhelye: 6900 Makó, Tinódi utca 8/a.

Telephelye: 6900 Makó, Ardics tanya 2 sz.

II. A HÁZIREND CÉLJA, HATÁLYA

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény által működtetett Éjjeli Menedékhely, a Makó város közigazgatási területén élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött, férfi hajléktalan személyeknek nyújt szolgáltatást. – Hajléktalan az a személy, aki a hatályos jogszabályi feltételeknek megfelel.

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról.

A házirend betartása, az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait igénybevevők és minden ott tartózkodó számára kötelező.

III. AZ INTÉZMÉNY NYITVATARTÁSA, MUNKARENDJE

Az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait az év minden napján 18 órától, másnap reggel 8 óráig lehet igénybe venni. Jogszabály által meghatározott nyitva tartási idő, napi 14 óra.

Intézményi férőhelyek száma: 22 fő.

IV. A SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

- önkéntesen és térítésmentesen vehető igénybe, valamint
- érvényes, - három hónapnál nem régebbi - negatív tüdőszűrő lelet bemutatásával.

A negatív tüdőszűrő lelettel nem rendelkező hajléktalan személy egy éjszakát, amennyiben az munkaszüneti napra esik, három éjszakát tölthet a szállón. Ennek hiányában járványügyi okok miatt az intézményben tovább nem tartózkodhat.

- Szükség esetén fertőző betegséget kizáró orvosi igazolást kell bemutatni.

Súlyos sérülést szenvedett, erősen vérző, hajléktalan személyek, az intézmény szolgáltatásait nem vehetik igénybe.

Az intézményi jogviszony megszűnik:

- az intézmény reggeli bezárásakor,
- az igénybe vevő intézményből való távozásakor,
- az igénybe vevő halálával,
- az igénybe vevő más szociális intézményi elhelyezése esetén,
- az éjjeli menedékhely igénybevételének határozatlan idejű korlátozásával.

V. AZ INTÉZMÉNY ALAPFELADATAIRA VONATKOZÓ SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE

Az Éjjeli Menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés betartására képes , férfi hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás.

Az intézmény lehetőséget biztosít továbbá közösségi együttlétre, személyes ruházat tisztítására, személyi tisztálkodásra, étel melegítésére, elkészítésére, elfogyasztására.

Az Éjjeli Menedékhely postacímként megadható.

Az intézmény a szolgáltatást igénybevevők számára televíziót, könyveket, folyóiratokat biztosít, melyek lehetőséget biztosítanak a napi események nyomon követésére. A munkakereséshez, a szociális munkás közreműködésével, internet elérése is biztosított.

A szociális munkatársak segítséget nyújtanak a hajléktalan személyeknek:

- hivatalos ügyek intézésében,
- szociális ellátások elérésében, igénybevételében,
- családi kapcsolataik normalizálásában,
- személyes okmányok pótlásában,
- az őket megillető jogosultságaikra vonatkozó tanácsadásban,
- a munka világába való visszailleszkedéshez (alkalmi munka, munkahely keresése, önéletrajz készítése, állásinterjúra való felkészítés),
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítésében,
- lakhatási problémáik megoldásában, (szociális bérlet, albérlet keresése, lakhatással egybekötött munkavégzés)

A gondozást személyre szólóan, differenciáltan végzik a szakemberek, a hajléktalan személyek személyiségének és problémájának megfelelően. A szociális munkatársak a lehető legkörültekintőbben igyekeznek eljárni a hozzájuk forduló ellátottak problémájának megoldásában.

Az intézmény vezetője a szolgáltatást igénybe vevő személyek adatairól nyilvántartást vezet.

Intézményünk a hajléktalan ellátás megszervezése és biztosítása során nagy figyelmet fordít az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására.

VI. TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

Az Éjjeli Menedékhely igénybevételekor a szociális munkatárs a hajléktalan személy számára tájékoztatást ad:

- az intézményben biztosított szolgáltatások tartalmáról és igénybevételének feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- a szolgáltatás térítésmentességéről,
- a szolgáltatás önkéntes alapú igénybe vételéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról.

Az ellátásra jogosult köteles nyilatkozni:

- a fenti tájékoztatás tudomásul vételéről, és tiszteletben tartásáról,
- adatokat szolgáltatni az intézményben törvény alapján vezetett nyilvántartásokhoz,
- a személyazonosító adataiban beállt változásokról

VII. AZ INTÉZMÉNYBEN TÖRTÉNŐ EGYÜTTÉLÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

1. A Menedékhelyet igénybe vevő köteles az ellátó személyzettel együttműködni, a Házirendet – mint belső jogszabályt- betartani.
2. Az intézményben csak nyitva tartási idő alatt lehet tartózkodni.
3. 22.00. óráig lehet szállást kérni. Ezt követően csak indokolt esetben pl.: krízis esetén.

4. Villanyoltás 22 óra 30 perckor, majd reggel 6.00. órakor van ébresztő, melyet követően mindenkinek az ágyneműt és a törülközőt az ágyon kell hagynia, környezetét rendbe kell tennie, valamint 8.00. óráig a szállót el kell hagynia.

5. Az Éjjeli Menedékhelyen nincs állandó fekhelye a tartósan bentlakóknak sem, a mindenkori elosztást az ügyeletes munkatárs végzi.

6. Minden beérkezést követően a személyi higiéné rendbetétele – fürdés - kötelező!

7. Bejövetelkor a csomagokat felszólításra be kell mutatni.

8. Az intézmény területére alkoholt, vagy más kábulat keltésére alkalmas anyagot behozni és fogyasztani szigorúan tilos! Megkísérlések elkövetésére kerülnek.

9. Az ittas állapotban lévő, agresszív magatartást tanúsító személy az Éjjeli Menedékhelyet nem veheti igénybe. Ebben az esetben van lehetőségünk alkoholszondát alkalmazni.

10. Az intézmény egész területén a dohányzás szigorúan tilos! Az ezzel kapcsolatos részleteket, a nem dohányzók védelméről szóló 1999. évi XLII. törvény tartalmazza.

11. Az igénybe vevők egymás nyugalomát, pihenését fegyelmezetlen magatartással nem zavarhatják meg, különben korlátozást vonhat maga után.! Az önbíráskodás nem megengedett.

12. Az intézményből a kötekedő, hangoskodó, verekedő, összeférhetetlen személlyel szemben a szolgálatot teljesítő szankciót alkalmazhat, - a rendbontónak az intézmény területét azonnal el kell hagynia! A Házirendet megsértőkkel szemben különböző időtartamú intézménylátogatási korlátozását léptethetünk életbe, az ügy megítélésének függvényében. – Ezen esetekről jegyzőkönyv készül.

13. A házirendben foglaltak többszöri megsértése, a szolgálatot teljesítők fenyegetése, illetve a bentlakók bántalmazása, fenyegetése az intézményből való határozatlan idejű korlátozást vonhatja maga után.

Az ellátást végző szociális segítő és szociális munkatárs közfeladatot ellátó személynek minősül, így az ellenük elkövetett személy elleni erőszak szankciókat von maga után. Például: figyelmeztetés, az ellátás megszüntetése, korlátozása, feljelentés, eljárás tanúkkal vagy anélkül.

Az igénybe vevő ellátását megszüntetni, vagy egy napnál hosszabb ideig korlátozni az intézményvezető távollétében pedig az intézményvezető helyettes jogosult.

14. Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők kötelesek a helyiségek tisztaságára, berendezési tárgyak épségére vigyázni! A szolgálatot teljesítő felkérésére kötelesek a házimunkában aktívan részt venni (takarítás, udvar, utca, kertápolás, egyebek).

15. Az intézmény egész területén nem engedélyezett telefonnal (vagy más kép felvételére alkalmas eszközzel) felvételt készíteni.
16. A lakók kötelesek az ellátásban dolgozó szakembereknek a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megadni.
17. Bármiféle meghibásodást, balesetet, sérülést, a szolgáltatást teljesítőnek azonnal jelezni kell! Az épületben található műszaki, híradástechnikai cikkek javítása az igénybevevők számára szigorúan tilos!
18. Az intézményben szándékosan, vagy ittasan okozott kárt köteles a károkozó megtéríteni. A kár rendezéséig a lakhatás felfüggeszthető!
19. A hajléktalan személyek számára az intézmény postacímet biztosít, és postai küldeményeket továbbítja a címzetteknek.
20. A hajléktalan személyeknek az arra kijelölt helyen (konyha) kell az ételt tárolni, melegíteni és elfogyasztani. Étkezés után az edényeket és a helyiséget tisztán kell hagyni. Étkezni csak a konyhában lehet.
21. A lakószobákban nem szabad hőszigetelő, villanyrezsót használni, gyúlékony vagy szennyező anyagot tárolni.
22. A hajléktalan személyek az intézmény területére nem hozhatnak be olyan tárgyakat, amelyek saját maguk vagy mások testi épségét, életét veszélyeztetheti. Pl: szűrő és vágó eszközök, fegyverek vagy annak minősülő tárgyak, háztartási vegyszerek, savak és lúgok.

VIII. AZ INTÉZMÉNYBŐL VALÓ ELTÁVOZÁS ÉS VISSZATÉRÉS SZABÁLYAI

Az lakók minden nap 18.00 órától másnap reggel 08.00 óráig vehetik az Éjjeli Menedékhelyet, betartva a fent leírt együttélési szabályokat.

IX. AZ ELLÁTÁSBAN RÉSZESÜLŐ SZEMÉLYEK EGYMÁS KÖZÖTTI, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓIKKAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁSÁNAK SZABÁLYAI

Az ellátottaknak joguk van családi, rokoni kapcsolataik ápolására. Látogatót 18.00. és 20.00. óra között lehet fogadni. A találkozót a közös helységben kell lebonyolítani. A látogató magatartásáért az ellátott felelős. Az intézmény rendjének és az együttélés szabályinak megzavarása esetén a látogatónak azonnal távoznia kell!

A látogató személye lehet férfi és nő is. A látogatók csak a látogatás lebonyolítására kijelölt helyen tartózkodhatnak az éjjeli menedékhelyen.

X. AZ INTÉZMÉNYBE BEVIHETŐ SZEMÉLYES HASZNÁLATI TÁRGYAK KÖRE

1. Semmilyen szűrő, vágó, mások testi épségét veszélyeztető tárgyakat (pl.: nagykést, baltát, petárdát, gáz-sprayt, fegyvert) behozni tilos!
2. A Menedékhelyre semmilyen elektromos berendezés nem hozható be, kivéve mobil telefon és rádió, de ezen eszközök műszaki és érintés védelmi állapotáért a tulajdonos felelős.
3. A szolgáltatást igénybe vevők behozott tárgyaikért, értékeikért saját felelősséggel tartoznak.

XI. AZ ÉRTÉK- ÉS VAGYONMEGŐRZÉSRE ÁTVETT TÁRGYAK ÁTVÉTELÉNEK ÉS KIADÁSÁNAK SZABÁLYAI

1. Az intézmény az igénybevevők számára, az értékeik megőrzésére, külön zárható névvel ellátott szekrényeket biztosít.

XII. A RUHÁZATTAL, TEXTÍLIÁVAL, TISZTÁLKODÓ SZEREKKEL VALÓ ELLÁTÁS, VALAMINT A RUHÁZAT ÉS TEXTÍLIA TISZTÍTÁSÁNAK ÉS JAVÍTÁSÁNAK RENDJE

Az Éjjeli Menedékhely biztosítja:

- szükség szerint a személyes tisztálkodáshoz szükséges eszközöket (törölköző, szappan, sampon, fertőtlenítőszer),
- mosáshoz szükséges eszközök (mosópor, mosógép, centrifuga) használatát,
- a használt textíliák mosását és fertőtlenítését,
- az elhasználódott textília pótlását, cseréjét, selejtezését.

A személyes ruházatról, annak tisztántartásáról a hajléktalan személy köteles gondoskodni. Alapvető személyes ruházat hiányossága esetén a szociális segítőől kérhető kiegészítés, mely adományokból biztosítható.

XIII. AZ EGYÉNI ÉS KÖZÖSSÉGI VALLÁSGYAKORLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK:

A menedékhelyen tartózkodóknak törekedniük kell egymás tiszteletben tartására, elfogadni a másik személy vallási hovatartozásából eredő különbségeket, tisztelni az egyéni vallásgyakorlást.

XIV. AZ INTÉZMÉNY ALAPFELADATÁT MEGHALADÓ PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE É S TÉRÍTÉSI DÍJA

1. Az intézmény esetenként adományokból származó élelmiszereket biztosít az igénybevevők számára.
2. A szabadidő hasznos eltöltésére programokat szervez, igény szerint kommunikációs eszközöket is biztosít.
3. Mindezek önkéntesen és térítésmentesen vehetők igénybe.

XV. AZ ALKALMAZHATÓ SZANKCIÓK RENDJE

A menedékhely igénybevételének egyik feltétele a Házi rend szabályainak betartása, mely az intézmény rendeltetésszerű működésének alapja. A Házi rend megszegése esetén szankciót kell alkalmazni, melynek mértéke arányban kell, hogy álljon a Házi rend megsértésének mértékével. A szankciók kiszabásakor maximálisan figyelembe kell venni a kliens állapotát és a Házi rend megszegésének kiváltó okait.

A szankciók rendje a fokozatosság elvét követve az alábbiak szerint alakul:

1. lépésben az ügyeletes szóbeli figyelmeztetést adhat.
2. lépésben az ügyeletes a szolgáltatások időbeli korlátozásáról dönthet.
3. lépésben az ügyeletes a szolgáltatásokat egy napra felfüggesztheti. Hosszabb ideig tartó korlátozásról csak intézményvezető dönthet.

XVI. ELHUNY TAKKAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A menedékhelyen az elhunytakkal kapcsolatos teendők ellátását az intézményvezető a koordinációs egység vezetőjének bevonásával szervezi.

Gondoskodik:

- orvos, vagy a halál beálltát igazoló egészségügyi ellátó értesítéséről,

- elkülönítésről,
- a közeli hozzátartozó értesítéséről,
- ingóságainak számbavételéről, megőrzésről, valamint az örököseinek történő átadásáról,
- amennyiben nincs, vagy nem lelhető fel az eltemetésre köteles személy a köztemetés elrendelésére intézkedik az illetékes települési önkormányzatnál.

Az elhunyt ingóságairól a halál beálltát követően azonnal jegyzéket kell készíteni a haláleset időpontjában, műszakban lévő dolgozónak. A jegyzéket két tanúval alá kell írni. A szükséges értesítésekről legkésőbb a halált követő napon kell gondoskodni.

XVII. ADATKEZELÉSRE, ADATVÉDELEMRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011.évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló rendelkezései az irányadóak.

XVIII. PANASZKEZELÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az Éjjeli Menedékhelyet igénybe vevő a szolgáltatás nyújtással kapcsolatos panaszaiival az intézményvezetőhöz fordulhat, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja és erről a panaszost írásban tájékoztatja. Amennyiben a panasztevő a válasszal nem ért egyet, illetve azzal nincs megelégedve, a válasz kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszának orvoslásáért a fenntartóhoz fordulhat.

XIX. ÉRDEKVÉDELEM

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap – és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő személy részére nyújt segítséget jogaik gyakorlásában.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden klubtag külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást

biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviseletében járhat el.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Farkas Erika
szakmai vezető

MAKÓI EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY

NAPPALI MELEGEDŐ

HÁZIREND

Makó
2025.

Jóváhagyva:

I. AZ INTÉZMÉNY NEVE, SZÉKHELYE, TELEPHELYE

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Nappali Melegedő

Székhelye: 6900 Makó, Tinódi utca 8/a.

Telephelye: 6900 Makó, Ardics tanya 2.

II. A HÁZIREND CÉLJA, HATÁLYA

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény által működtetett Nappali Melegedő Makó, Kiszombor, Királyhegyes, Ferencszállás, Klárafalva közigazgatási területén élő, illetve tartózkodó 18. életévüket betöltött, férfi hajléktalan személyeknek nyújt szolgáltatást. – Hajléktalan az a személy, aki a hatályos jogszabályi feltételeknek megfelel.

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról.

A házirend betartása, a Nappali Melegedő szolgáltatásait igénybevevők számára kötelező.

III. AZ INTÉZMÉNY NYITVATARTÁSI IDEJE

A Nappali Melegedő a hét minden napján 8 óra és 18 óra között nyitva tart.

Az intézményi férőhelyek száma: 30 fő.

IV. A SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

- térítésmentes,
- önkéntesen vehető igénybe,
- A Nappali Melegedő szolgáltatásainak folyamatos igénybevételéhez három hónapnál nem régebbi negatív tüdőszűrő lelet szükséges. Súlyos sérülést szenvedett, erősen vérző, hajléktalan személyek, az intézmény szolgáltatásait nem vehetik igénybe.
- Szükség esetén fertőző betegséget kizáró orvosi igazolást kell bemutatni.

V. SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MEGSZÚNÉSE:

- az igénybe vevő intézményből való távozásakor,
- a Nappali Melegedő igénybevételének határozatlan idejű korlátozásával,
- az igénybe vevő kitiltásával,
- az intézmény esti bezárásával,
- az igénybe vevő más szociális intézményben történő elhelyezésével,
- az igénybe vevő halálával.

VI. AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE

A Nappali Melegedő a hajléktalan személyek részére lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, személyes ruházat tisztítására, valamint étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására.

A Nappali Melegedő postacímként megadható. Az intézmény a szolgáltatást igénybevevők számára televíziót, könyveket, folyóiratokat biztosít, melyek lehetőséget biztosítanak a napi események nyomon követésére. A munkakereséshez, a szociális munkás közreműködésével, internet elérése is biztosított.

A szociális munkás segítséget nyújt a hajléktalan személyeknek:

- hivatalos ügyek intézésében,
- szociális ellátások elérésében, igénybevételeiben,
- családi kapcsolataik normalizálásában,
- személyes okmányok pótlásában,
- az őket megillető jogosultságaikra vonatkozó tanácsadásban,
- a munka világába való visszailleszkedéshez (alkalmi munka, munkahely keresése, önéletrajz készítése, állásinterjúra való felkészítés),
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítésében,
- lakhatási problémáik megoldásában, (szociális bérlet, albérlet keresése, lakhatással egybekötött munkavégzés)

A gondozást személyre szólóan, differenciáltan végzi a szakember, a hajléktalan személyek személyiségének és problémájának megfelelően. A szociális munkatársak a lehető legkörültekintőbben igyekeznek eljárni a hozzájuk forduló ellátottak problémájának megoldásában.

Az intézmény vezetője a szolgáltatást igénybe vevő személyek adatairól nyilvántartást vezet.

Intézményünk a hajléktalan ellátás megszervezése és biztosítása során nagy figyelmet fordít az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására.

VII. ÉTKEZTETÉS BIZTOSÍTÁSA ESETÉN AZ ÉTKEZÉSEK SZÁMA ÉS RENDJE

A Nappali Melegedő a téli krízis időszakban, szükség szerint hideg étkezést biztosít azoknak a rászoruló személyeknek, akik étkezésüket más módon nem tudják megoldani. Ezt a szolgáltatást naponta egy alkalommal, 17-18 óra között vehetik igénybe.

VIII. AZ INTÉZMÉNY ÁLTAL SZERVEZETT FOGLALKOZÁSOKBÓL SZÁRMAZÓ BEVÉTEL FELHASZNÁLÁSÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Az intézmény nem szervez olyan foglalkozásokat, melyekből bevétel származhat.

IX. AZ INTÉZMÉNY ALAPFELADATÁT MEGHALADÓ SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE ÉS TÉRÍTÉSI DÍJA

A Nappali Melegedő a szabadidő hasznos eltöltésére programokat szervez, igény szerint kommunikációs eszközöket is biztosít. Mindezek önkéntesen és térítésmentesen vehetők igénybe.

X. TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

A Nappali Melegedő igénybevételekor a szociális munkás a hajléktalan személy számára tájékoztatást ad:

- az intézményben biztosított szolgáltatások tartalmáról és igénybevételének feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- a szolgáltatás térítésmentességéről,
- a szolgáltatás önként vehető igénybe,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról.

XI. AZ INTÉZMÉNYBEN TARTÓZKODÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

1. A Nappali Melegedőt igénybe vevő köteles az ellátó személyzettel együttműködni, a Házirendet – mint belső jogszabályt- betartani.
2. Az intézményben csak nyitvatartási idő alatt lehet tartózkodni.
3. Bejövetelkor a csomagokat felszólításra be kell mutatni.
4. Az intézmény területére alkoholt, vagy más kábulat keltésére alkalmas anyagot behozni és fogyasztani szigorúan tilos! Megkísérlésekor elkobzásra kerülnek.
5. Az ittas állapotban lévő, agresszív magatartást tanúsító személy a Nappali Melegedőt nem veheti igénybe.
6. Az intézmény egész területén a dohányzás szigorúan tilos! Az ezzel kapcsolatos részleteket, a nem dohányzók védelméről szóló 1999. évi XLII. törvény tartalmazza.
7. Az igénybe vevők egymás nyugalma, pihenését fegyelmezetlen magatartással nem zavarhatják meg! Tilos az önbíráskodás.
8. Az intézményből a kötekedő, hangoskodó, verekedő, összeférhetetlen személlyel szemben a szolgálatot teljesítő szankciót alkalmazhat, a rendbontónak az intézmény területét azonnal el kell hagynia! A Házirendet megsértőkkel szemben különböző időtartamú intézménylátogatási tilalmat léptethetünk életbe, az ügy megítélésének függvényében. – Ezen esetekről jegyzőkönyv készül.

9. A házirendben foglaltak többszöri megsértése, a szolgálatot teljesítők fenyegetése, illetve a bentlakók bántalmazása, fenyegetése az intézményből való kitiltását vonhatja maga után.
10. Az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők kötelesek a helyiségek tisztaságára, berendezési tárgyak épségére vigyázni! A szolgálatot teljesítő felkérésére kötelesek a házimunkában aktívan részt venni (takarítás, udvar, utca, kertápolás, egyébek).
11. A lakók kötelesek az ellátásban dolgozó szakembereknek a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megadni.
12. Bármiféle meghibásodást, balesetet, sérülést, a szolgálatot teljesítőnek azonnal jelezni kell! Az épületben található műszaki, híradástechnikai cikkek javítása az igénybevevők számára szigorúan tilos!
13. Az intézményben szándékosan, vagy ittasan okozott kárt köteles a károkozó megtéríteni. A kár rendezéséig a lakhatás felfüggeszthető!
14. A hajléktalan személyek számára az intézmény postacímet biztosít, és postai küldeményeket továbbítja a címzetteknek.
15. Az ellátottaknak joguk van családi, rokoni kapcsolataik ápolására. Látogatót 11.00. és 12.00. óra között lehet fogadni. A találkozót a közös helységben kell lebonyolítani. A látogató magatartásáért az ellátott felelős. Az intézmény rendjének és az együttélés szabályinak megzavarása esetén a látogatónak azonnal távoznia kell!
16. Semmilyen szűrő, vágó, mások testi épségét veszélyeztető tárgyakat (pl.: nagykest, baltát, petárdát, gáz-sprayt, fegyvert) behozni tilos!
17. A Melegedőbe semmilyen elektromos berendezés nem hozható be, kivéve mobil telefon és rádió, de ezen eszközök műszaki és érintés védelmi állapotáért a tulajdonos felelős.
18. Az intézmény egész területén tilos telefonnal (vagy más kép felvételére alkalmas eszközzel) felvételt készíteni.
19. A szolgáltatást igénybe vevők behozott tárgyaikért, értékeikért saját felelősséggel tartoznak.
20. Az intézmény az igénybevevők számára, az értékeik megőrzésére, külön zárható névvel ellátott szekrényeket biztosít.
21. A Melegedőben tartózkodóknak törekedniük kell egymás tiszteletben tartására, elfogadni a másik személy vallási hovatartozásából eredő különbségeket, tisztelni az egyéni vallásgyakorlást.
22. A hajléktalan személyeknek az arra kijelölt helyen (főzőfülkében) kell az ételt elkészíteni. Étkezés után az edényeket és a főzőfülkét tisztán kell hagyni. A tányérokat és az edényeket a konyhaszekrényben kell elhelyezni.

XII. AZ ALKALMAZHATÓ SZANKCIÓK RENDJE

A Nappali Melegedő igénybevételének egyik feltétele a Házirend szabályainak betartása, mely az intézmény szakszerű működésének alapja. A Házirend megszegése esetén szankciót kell alkalmazni, melynek mértéke arányban kell, hogy álljon a tett súlyosságával. A szankciók kiszabásakor maximálisan figyelembe kell venni a kliens állapotát és a Házirend megszegésének kiváltó okait.

A szankciók rendje a fokozatosság elvét követve az alábbiak szerint alakul:

1. lépésben az ügyeletes szóbeli figyelmeztetést adhat.
2. lépésben az ügyeletes a szolgáltatások időbeli korlátozásáról dönthet.
3. lépésben az ügyeletes a szolgáltatásokat egy napra felfüggesztheti. Hosszabb ideig tartó korlátozásról csak intézményvezető dönthet.

XIII. ADATKEZELÉSRE, ADATVÉDELMEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról¹ rendelkezései az irányadóak.

XIV. PANASZKEZELÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A Nappali Melegedő igénybe vevő a szolgáltatás nyújtással kapcsolatos panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja és erről a panaszost írásban tájékoztatja. Amennyiben a panasztevő a válasszal nem ért egyet, illetve azzal nincs megelégedve, a válasz kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszának orvoslásáért a fenntartóhoz fordulhat.

XV. ÉRDEKVÉDELME

Az ellátást igénybe vevő az ellátással kapcsolatos panaszával az intézmény vezetőjéhez és az ellátott jogi képviselőhöz fordulhat.

Intézményvezető:

Makó, Tinódi utca 8/a.
Tel.: 62/213-420

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden klubtag külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító

intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviseletében járhat el.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Farkas Erika
szakmai vezető

**A MAKÓI
EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY
I. sz. IDŐSEK KLUBJÁNAK**

HÁZIRENDJE

Makó

2025.

I.

A HÁZIREND CÉLJA, HATÁLYA

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról. E szabályok ismerete és elfogadása feltétlenül szükséges ahhoz, hogy nyugodt, otthonos légkörben élhessünk és dolgozhassunk.

A házirend mindannyiunk számára egyformán iránymutató, megköveteli a közösségi lét általános szabályainak megtartását, az intézeti vagyoni védelmét, a klubtagok és a személyzet egymás iránti kölcsönös megbecsülését. A dolgozók szakmai munkájukat ennek szellemében kötelesek végezni.

II.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELE

1. Az intézményben nyújtott ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérésére történik.
2. Az intézményi ellátás igénybevétele iránti kérelmet az intézmény vezetőjénél kell benyújtani. Az ellátás iránti kérelemről az intézmény vezetője dönt.
3. Az intézményi jogviszony keletkezését az intézmény vezetőjének intézkedése alapozza meg. Döntéséről írásban értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét.
4. Az intézmény vezetője az ellátás igénybevételének megkezdésekor az ellátást igénylővel, illetőleg törvényes képviselőjével „Megállapodás”-t köt.
5. A 4. pontban megjelölt Megállapodás tartalmazza:
 - az intézményi ellátás kezdő időpontját,
 - az intézményi ellátás időtartamát,
 - az intézmény által nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét,
 - a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat,
 - az ellátás megszüntetésének módjait,

III.

TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

1. Az intézménybe való felvételnél az intézmény vezetője vagy az általa megbízott személy a klubtag számára tájékoztatást ad:
 - az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;
 - az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;
 - a panaszjogok gyakorlásának módjáról;
 - az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;
 - az intézmény házirendjéről;
 - a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a térítési díj meg nem fizetésének következményeiről,
 - a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

2. A klubtag az idősök klubjába való felvételkor:

- nyilatkozik az 1. pontban meghatározott tájékoztatásban foglaltak tudomásul vételéről,
- adatokat szolgáltat az intézményben vezetett nyilvántartásokhoz,
- tudomásul veszi, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeiben, vagy a személyi adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

IV.

ADATKEZELÉS, ADATVÉDELEM

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról¹ rendelkezései az irányadóak.

V.

AZ EGYÜTTÉLÉS SZABÁLYAI

1. Az intézmény klubtagjai, valamint alkalmazottainak egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül, mely alapján elvárás a kölcsönös tapintat, udvariasság, megértés és ésszerű határokig a tolerancia.
2. Az intézmény klubtagjai alkotmányos jogait az intézmény alkalmazottai és a klubtagok egymás között is kötelesek tiszteletben tartani.
3. Az intézmény házirendjének betartása mindazon személyek számára kötelező, akik az idősök klubjába felvételt nyertek.
4. Az intézmény házirendjének súlyos megsértéséről abban az esetben van szó, ha a klubtag társa nyugalmát, pihenését magatartásával tartósan zavarja, velük, illetőleg az intézmény dolgozóival szemben durva, agresszív viselkedést tanúsít, valamint, ha a klubban többször alkoholos állapotban jelenik meg.
5. Az intézményben a klubtagok az arra kijelölt helyen dohányozhatnak.

VI.

A KLUB NAPIRENDJE, NYITVATARTÁSI IDEJE ÉS NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSAI

A klub nyitvatartási ideje:

Hétfőtől – péntekig 7.30 – 15.30 óráig

A klub a kellemes és hasznos időtöltés érdekében az alábbi szolgáltatásokat kínálja:

1. napközbeni tartózkodás – felügyelet,
2. pihenés – gondozás,
3. társas kapcsolatok teremtése, valamint közösségi fejlesztés,
4. háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
5. egészségügyi tanácsadó és felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokon való részvétel,

6. szabadidős programokon, készségfejlesztéseken való részvétel.

Ennek érdekében:

- az újságok, folyóiratok, könyvek időbeni korlátozás nélkül mindenki rendelkezésére állnak, újságok, regények felolvasása rendszeres,
- rádió, televízió napirend szerint hallgatható, nézhető,
- egyéni beszélgetésre, tanácsadásra folyamatosan lehetőség nyílik,
- minden klubtag részt vehet az ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokon
- a klubtagok részt vehetnek a kulturális és szabadidős programokon (múzeumlátogatás, kiállítás megtekintése, stb.).

Egyéb szolgáltatások:

6. alapvető higiéniai szükségletek kielégítése

(személyi tisztálkodás, személyes ruházat tisztítása)

Ennek érdekében:

- a klubtagok a fürdőszobát bármikor igénybe vehetik,
- a fürdésnél, mosásnál a gondozó segítséget nyújt.
- 7. segítség egészségi állapot felmérésében, ellenőrzésében (Biopton lámpa, testsúly-, vérnyomás-, illetve vércukor-mérés, fizikai erőnlét szinten tartása tornával, izomlazító masszírozással)
- 8. hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás (önkormányzat hatósági csoportjának fogadóórája, háziorvoshoz, szakorvoshoz való hozzájutás segítése).

A klub szolgáltatásainak napirendje:

- 8-9 óra: frissítő reggeli torna, egészségügyi óra (Biopton lámpa, vérnyomásmérés, vércukor mérés, masszírozás, testsúly mérés),
- 9-11.30 óra: folyóiratok, könyvek olvasása/felolvasása, egyéni beszélgetések, tanácsadás, ügyintézés, fürdetés,
- 11.30-13.30 óra: ebéd, pihenés,
- 13.30-15.30 óra: játékos foglalkozás, kiselőadások, kulturális és szabadidős programok, kreatív foglalkozás, filmnézés, zenehallgatás, ünnepek.

A heti aktuális, konkrét programajánlók a klub-faliújságon kifüggesztve találhatók.

A klubban lehetőség van **szociális étkezés** keretében napi egyszeri meleg étel (ebéd) igénybevételére, annak helyben történő elfogyasztására, illetve elvitellel történő elszállítására. A szociális étkezés keretében történő ebéd igénybevételére munkanapokon van lehetőség. A szociális étkeztetés igénybevételekor lakásra történő kiszállítás is igényelhető. A 29/1993. (II.17.) Kormányrendelet 9. § (4) bekezdése értelmében, ha az étel lakásra történő kiszállítása közös háztartásban élő személyek részére történik, a kiszállításért fizetendő személyi térítési díjat csak egy személyre lehet megállapítani.

Egyéb programok (az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások):

Az intézmény évente 2-3 alkalommal autóbuszos kirándulásokat szervez, melyeken klubtagjaink egészségi állapotuktól függően részt vehetnek. Ezek a kirándulások térítés kötelesek.

Az intézmény nem szervez olyan jellegű foglalkoztatást, melyből bevétele származik.

VII.

A KLUBTAGSÁGBÓL ADÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOKÉRT FIZETENDŐ TÉRÍTÉSI DÍJ

1. A klubtagság térítésköteles.
2. Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete rendeletben szabályozza a klub ellátásáért (benntartózkodásért) fizetendő intézményi térítési díjat.
3. A napközbeni tartózkodásért fizetendő személyi térítési díj a nappali ellátásban részesülők látogatási és eseménynaplójában kimutatott gondozási napok és az intézményi térítési díj szorzata.
4. A térítési díjat utólag minden hónap 10-ig kell a klubban befizetni.
5. **Amennyiben a klubtag az ellátást meghatározott ideig nem kívánja igénybe venni (szüneteltetés), a lemondás, illetve szüneteltetés időtartamát írásban jelezni kell.**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115§ (4) bekezdése értelmében, ha az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A térítési díj összegéről a fenntartó határozattal dönt.

VIII.

PANASZJOG

Amennyiben az ellátásban részesülőnek a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos panasa merül fel, panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat.

Az intézményvezető 15 napon belül a panaszt kivizsgálja és a panasztevőt írásban értesíti annak eredményéről.

Amennyiben az intézményvezető határidőre nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel az intézkedésre meghatározott 15 nap határidő lejártával, illetve az intézkedés kézhezvételét követő 8 napon belül Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületéhez (6900 Makó, Széchenyi tér 22.), mint fenntartóhoz fordulhat.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden klubtag külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);

- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviselőjében járhat el.

IX.

INTÉZMÉNYI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSÉNEK SZABÁLYAI

Az 1993. évi III. tv. 100. §-a és 101. §-a szerint az intézményi jogviszony megszűnik:

- a) az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- b) a jogosult halálával,
- c) határozott idejű megállapodás esetén a megjelölt időtartam lejártával.

Az intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője is kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- a) a házirendet súlyosan megsérti.

Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

A 15/2017. (III.30.) önkormányzati rendelet 9. §-a alapján a szociális ellátás megszűnik:

- a) a jogosult, vagy annak törvényes képviselője kérelmére a megállapodásban foglaltak szerint,
- b) a szociális szolgáltatást a jogosult szándékosan akadályozza,
- c) a személyi térítési díjat határidőben nem fizeti,
- d) a házirendben foglaltakat súlyosan megsérti,
- e) a jogosultnak a településről történő elköltöztetésével,
- f) a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- g) a jogosult halálával.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Kovácsné Kiss Noémi
szakmai vezető

**A MAKÓI
EGYESÍTETT NÉPJÓLÉTI INTÉZMÉNY
II. sz. IDŐSEK KLUBJÁNAK**

HÁZIRENDJE

Makó

2025.

I.

A HÁZIREND CÉLJA, HATÁLYA

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról. E szabályok ismerete és elfogadása feltétlenül szükséges ahhoz, hogy nyugodt, otthonos légkörben élhessünk és dolgozhassunk.

A házirend mindannyiunk számára egyformán iránymutató, megköveteli a közösségi lét általános szabályainak megtartását, az intézeti vagyoni védelmét, a klubtagok és a személyzet egymás iránti kölcsönös megbecsülését. A dolgozók szakmai munkájukat ennek szellemében kötelesek végezni.

II.

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELE

1. Az intézményben nyújtott ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérésére történik.
2. Az intézményi ellátás igénybevétele iránti kérelmet az intézmény vezetőjénél kell benyújtani. Az ellátás iránti kérelemről az intézmény vezetője dönt.
3. Az intézményi jogviszony keletkezését az intézmény vezetőjének intézkedése alapozza meg. Döntéséről írásban értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét.
4. Az intézmény vezetője az ellátás igénybevételének megkezdésekor az ellátást igénylővel, illetőleg törvényes képviselőjével „Megállapodás”-t köt.
5. A 4. pontban megjelölt Megállapodás tartalmazza:
 - az intézményi ellátás kezdő időpontját,
 - az intézményi ellátás időtartamát,
 - az intézmény által nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét,
 - a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat,
 - az ellátás megszüntetésének módjait,

III.

TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

1. Az intézménybe való felvételnél az intézmény vezetője vagy az általa megbízott személy a klubtag számára tájékoztatást ad:
 - az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről;
 - az intézmény által vezetett nyilvántartásokról;
 - a panaszjogok gyakorlásának módjáról;
 - az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről;
 - az intézmény házirendjéről;
 - a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a térítési díj meg nem fizetésének következményeiről,
 - a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

2. A klubtag az idősök klubjába való felvételnél:

- nyilatkozik az 1. pontban meghatározott tájékoztatásban foglaltak tudomásul vételéről,
- adatokat szolgáltat az intézményben vezetett nyilvántartásokhoz,
- tudomásul veszi, hogy a szociális ellátásra való jogosultság feltételeiben, vagy a személyi adataiban beállott változásokat haladéktalanul közli az intézmény vezetőjével.

IV.

ADATKEZELÉS, ADATVÉDELEM

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról¹ rendelkezései az irányadók.

V.

AZ EGYÜTTÉLÉS SZABÁLYAI

1. Az intézmény klubtagjai, valamint alkalmazottainak egymáshoz való viszonya a személyiség tiszteletére épül, mely alapján elvárás a kölcsönös tapintat, udvariasság, megértés és ésszerű határokig a tolerancia.
2. Az intézmény klubtagjai alkotmányos jogait az intézmény alkalmazottai és a klubtagok egymás között is kötelesek tiszteletben tartani.
3. Az intézmény házirendjének betartása mindazon személyek számára kötelező, akik az idősök klubjába felvételt nyertek.
4. Az intézmény házirendjének súlyos megsértéséről abban az esetben van szó, ha a klubtag társa nyugalmát, pihenését magatartásával tartósan zavarja, velük, illetőleg az intézmény dolgozóival szemben durva, agresszív viselkedést tanúsít, valamint, ha a klubban többször alkoholos állapotban jelenik meg.
5. Az intézményben a klubtagok az arra kijelölt helyen dohányozhatnak.

VI.

A KLUB NAPIRENDJE, NYITVATARTÁSI IDEJE ÉS NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSAI

A klub nyitvatartási ideje:

Hétfőtől – péntekig 7.30 – 15.30 óráig

A klub a kellemes és hasznos időtöltés érdekében az alábbi szolgáltatásokat kínálja:

1. napközbeni tartózkodás – felügyelet,
2. pihenés – gondozás,
3. társas kapcsolatok teremtése, valamint közösségi fejlesztés,
4. háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
5. egészségügyi tanácsadó és felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokon való részvétel,
6. szabadidős programokon, készségfejlesztéseken való részvétel.

Ennek érdekében:

- az újságok, folyóiratok, könyvek időbeni korlátozás nélkül mindenki rendelkezésére állnak, újságok, regények felolvasása rendszeres,
- rádió, televízió napirend szerint hallgatható, nézhető,
- egyéni beszélgetésre, tanácsadásra folyamatosan lehetőség nyílik,
- minden klubtag részt vehet az ismeretterjesztő, felvilágosító előadásokon
- a klubtagok részt vehetnek a kulturális és szabadidős programokon (múzeumlátogatás, kiállítás megtekintése, stb.).

Egyéb szolgáltatások:

6. alapvető higiéniai szükségletek kielégítése

(személyi tisztálkodás, személyes ruházat tisztítása)

Ennek érdekében:

- a klubtagok a fürdőszobát bármikor igénybe vehetik,
- a fürdésnél, mosásnál a gondozó segítséget nyújt.
- 7. segítség egészségi állapot felmérésében, ellenőrzésében (Bioptron lámpa, testsúly-, vérnyomás-, illetve vércukor-mérés, fizikai erőnlét szinten tartása tornával, izomlazító masszírozással)
- 8. hivatalos ügyek intézésében segítségnyújtás (önkormányzat hatósági csoportjának fogadóórája, háziorvoshoz, szakorvoshoz való hozzájutás segítése).

A klub szolgáltatásainak napirendje:

- 8-9 óra: frissítő reggeli torna, egészségügyi óra (Bioptron lámpa, vérnyomásmérés, vércukor mérés, masszírozás, testsúly mérés),
- 9-11.30 óra: folyóiratok, könyvek olvasása/felolvasása, egyéni beszélgetések, tanácsadás, ügyintézés, fürdetés,
- 11.30-13.30 óra: ebéd, pihenés,
- 13.30-15.30 óra: játékos foglalkozás, kiselőadások, kulturális és szabadidős programok, kreatív foglalkozás, filmnézés, zenehallgatás, ünnepségek.

A heti aktuális, konkrét programajánlók a klub-faliújságon kifüggesztve találhatók.

A klubban lehetőség van **szociális étkezés** keretében napi egyszeri meleg étel (ebéd) igénybevételére, annak helyben történő elfogyasztására, illetve elvitellel történő elszállítására. A szociális étkezés keretében történő ebéd igénybevételére munkanapokon van lehetőség. A szociális étkeztetés igénybevételekor lakásra történő kiszállítás is igényelhető. A 29/1993. (II.17.) Kormányrendelet 9. § (4) bekezdése értelmében, ha az étel lakásra történő kiszállítása közös háztartásban élő személyek részére történik, a kiszállításért fizetendő személyi térítési díjat csak egy személyre lehet megállapítani.

Egyéb programok (az intézmény alapfeladatát meghaladó programok, szolgáltatások):

Az intézmény évente 2-3 alkalommal autóbuszos kirándulásokat szervez, melyeken klubtagjaink egészségi állapotuktól függően részt vehetnek. Ezek a kirándulások térítés kötelesek.

Az intézmény nem szervez olyan jellegű foglalkoztatást, melyből bevétele származik.

VII.

A KLUBTAGSÁGBÓL ADÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOKÉRT FIZETENDŐ TÉRÍTÉSI DÍJ

1. A klubtagság térítésköteles.
2. Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete rendeletben szabályozza a klub ellátásáért (benntartózkodásért) fizetendő intézményi térítési díjat.
3. A napközbeni tartózkodásért fizetendő személyi térítési díj a nappali ellátásban részesülők látogatási és eseménynaplójában kimutatott gondozási napok és az intézményi térítési díj szorzata.
4. A térítési díjat utólag minden hónap 10-ig kell a klubban befizetni.
5. **Amennyiben a klubtag az ellátást meghatározott ideig nem kívánja igénybe venni (szüneteltetés), a lemondás, illetve szüneteltetés időtartamát írásban jelezni kell.**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115§ (4) bekezdése értelmében, ha az ellátott a törvényes képviselője vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, a (2) bekezdés szerinti értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A térítési díj összegéről a fenntartó határozattal dönt.

VIII.

PANASZJOG

Amennyiben az ellátásban részesülőnek a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos panasa merül fel, panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat.

Az intézményvezető 15 napon belül a panaszt kivizsgálja és a panasztevőt írásban értesíti annak eredményéről.

Amennyiben az intézményvezető határidőre nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel az intézkedésre meghatározott 15 nap határidő lejártával, illetve az intézkedés kézhezvételét követő 8 napon belül Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületéhez (6900 Makó, Széchenyi tér 22.), mint fenntartóhoz fordulhat.

Az ellátást igénybevevőnek joga van bármely kérdéssel a mindenkori ellátottjogi és betegjogi képviselőhöz fordulni. Az ellátottjogi és betegjogi képviselők elérhetőségét minden klubtag külön szóróanyagon megkapja, személyi változás esetén új szóróanyag kerül kiosztásra.

Az ellátottjogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve szolgáltatásban részesülő részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátottjogi képviselő feladatai:

- tájékoztat;
- segít az ellátással kapcsolatos kérdések, konfliktusok megoldásában, panaszok megfogalmazásában

- és kivizsgálásában (kivéve jogviszony keletkezése és megszűnése, áthelyezés);
- a szociális szolgáltatásokat igénybevevő személy képviselőjében járhat el.

IX.

INTÉZMÉNYI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSÉNEK SZABÁLYAI

Az 1993. évi III. tv. 100. §-a és 101. §-a szerint az intézményi jogviszony megszűnik:

- a) az intézmény jogutód nélküli megszűnésével,
- b) a jogosult halálával,
- c) határozott idejű megállapodás esetén a megjelölt időtartam lejártával.

Az intézményi jogviszony megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője is kezdeményezheti. A jogosult, illetve törvényes képviselője kezdeményezése alapján az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti. Ilyen esetben a jogviszony a felek megegyezése szerinti időpontban, ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Az intézményvezető az intézményi jogviszonyt megszünteti, ha a jogosult

- a) a házirendet súlyosan megsérti.

Az intézmény vezetője az ellátás megszüntetéséről, valamint a megszüntetés ellen tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat, illetve törvényes képviselőjét. Ha a megszüntetéssel a jogosult, illetve törvényes képviselője nem ért egyet, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat. Ilyen esetben az ellátást változatlan feltételek mellett mindaddig biztosítani kell, amíg a fenntartó, illetve a bíróság jogerős és végrehajtható határozatot nem hoz.

A 15/2017. (III.30.) önkormányzati rendelet 9. §-a alapján a szociális ellátás megszűnik:

- a) a jogosult, vagy annak törvényes képviselője kérelmére a megállapodásban foglaltak szerint,
- b) a szociális szolgáltatást a jogosult szándékosan akadályozza,
- c) a személyi térítési díjat határidőben nem fizeti,
- d) a házirendben foglaltakat súlyosan megsérti,
- e) a jogosultnak a településről történő elköltöztetésével,
- f) a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- g) a jogosult halálával.

Kelt: Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Kovácsné Kiss Noémi
szakmai vezető

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

HÁZIREND

2025.

I. AZ INTÉZMÉNY NEVE, SZÉKHELYE, TELEPHELYE

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Család- és Gyermekjóléti Központ

Székhelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

Telephelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

II. A HÁZIREND CÉLJA, HATÁLYA

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény által működtetett gyermekjóléti központ Makó járásszékhely településen működő szolgáltatás, mely a járás területén élő lakosoknak nyújt ellátást.

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról. Betartása mindazon személyek számára kötelező, akik a gyermekjóléti központ szolgáltatásaiban részesülnek vagy helyiségeiben tartózkodnak.

A házirend mindenki számára egyformán iránymutató, megköveteli a szabályok betartását, az intézményi vagyoni védelmét, a szolgáltatást igénybe vevők és az esetmenedzserek, tanácsadók, segítők, asszisztensek megbecsülését.

Az intézmény házirendjének súlyos megsértéséről abban az esetben van szó, ha az igénybevevő az intézmény dolgozóit magatartásával zavarja, illetve velük szemben durva, agresszív magatartást tanúsít.

III. AZ INTÉZMÉNY NYITVATARTÁSA, MUNKARENDJE

A szolgáltatás az alábbiakban meghatározott időben áll a lakosság rendelkezésére:

Hétfő: 7. 30 – 16. 00

Kedd: 7. 30 – 18. 00

Szerda: 7. 30 – 16.00

Csütörtök: 7.30 – 16.00

Péntek: 7. 30 – 13. 30

A Gyermekjóléti Központ elérhető:

- 06-62 213-420

- 06/20 580- 1775 telefonszámon.

IV. A SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELE

A gyermekjóléti központ feladatait alapellátás keretében végzi. A szolgáltatás igénybevétele minden esetben, mindenki számára térítésmentes.

A szolgáltatás igénybevételének megszűnése:

- a fennálló probléma megszűnik,
- együttműködésre kötelezettség megszűnik,
- a család- illetve az egyén gondozási helye megváltozik,
- a kliens halálával.

Az intézmény vezetője a szolgáltatást igénybe vevő személy adatairól nyilvántartást vezet.

A szociális ágazatban foglalkoztatottakat megilleti az a jog, hogy személyét megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék

V. AZ INTÉZMÉNY ALAPFELADATAIRA VONATKOZÓ PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE ÉS TÉRÍTÉSI DÍJA

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39§ a 40 § (2) bekezdése és az Szt. 64 § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl:

- A gyerek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelyeknek keretében biztosít:
 - ❖ Utcai és- ha a helyi viszonyok azt indokolja- lakótelepi szociális munkát;
 - ❖ Kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E.§ és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást;
 - ❖ Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot;
 - ❖ Jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást;
 - ❖ Családkonzultációt, családterápiát; családi döntéshozó konferenciát;
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében:
 - ❖ Kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes elhelyezését, nevelésbe vételét;
 - ❖ Javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,

a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére;

- ❖ Együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhivatal elrendelte a gyermek megelőző pártfogását;
- A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához;
- Utógondozást végez- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a gyermeke családjába történő visszailleszkedéséhez;
- Védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási- nevelési tervet, családgondozást végez;
- Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;

VI. TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

A család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásainak igénybevételekor az esetmenedzser tájékoztatást ad:

- az intézményben biztosított szolgáltatások tartalmáról és igénybevételének feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- a szolgáltatás térítésmentességéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról.

VII. AZ INTÉZMÉNYBEN TARTÓZKODÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A hivatalos ügyek intézése az 1. és 2. számú irodákban történik.

Az ügyfelek számára kijelölt várakozó helyiség a folyosó.

Az intézmény területén alkohol és más kábulat keltésére alkalmas szer fogyasztása és az általuk okozott bódult állapotban történő megjelenés tilos!

Az intézmény épületében dohányozni szigorúan tilos!

Az intézmény épületébe mások testi épségét veszélyeztető szűrő- és vágó eszközöket bevinni szigorúan tilos!

VIII. ADATKEZELÉSRE, ADATVÉDELEMRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról¹ rendelkezései az irányadóak.

IX. PANASZKEZELÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A gyermekjóléti központ szolgáltatásait igénybe vevő a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja és erről a panaszost írásban tájékoztatja. Amennyiben a panasztevő, a válasszal nem ért egyet, illetve azzal nincs megelégedve, a válasz kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszának orvoslásáért a fenntartóhoz fordulhat.

X. ELLÁTOTTI JOGOK

Az ellátott jogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap – és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő személy részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Vetési Csilla gyermekjogi képviselő

Elérhetősége: 06-20/489- 9626

E-mail: csilla.vetesi@ijsz.bm.gov.hu

Fogadóóra helye: Békés megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ

5600 Békéscsaba, Degré u. 59.

minden hónap 2. csütörtök 13.00 – 15.00 között

Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Zuberecz Adrienn
szakmai vezető

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

HÁZIREND

2025.

I. AZ INTÉZMÉNY NEVE, SZÉKHELYE, TELEPHELYE

Az intézmény neve: Makói Egyesített Népjóléti Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat.

Székhelye: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

Telephelyei: 6900 Makó, Tinódi u. 8/a.

6932 Magyarcsanád, Templom tér 1.

6933 Nagylak, Petőfi u. 14.

6911 Királyhegyes, Jókai u. 29/a.

6916 Ambrózfalva, Dózsa Gy. u. 25.

II. A HÁZIREND CÉLJA, HATÁLYA

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény által működtetett család- és gyermekjóléti szolgáltatás Makó, Magyarcsanád, Nagylak, Királyhegyes, Ambrózfalva közigazgatási területén élő lakosoknak nyújt szolgáltatást.

A házirend célja, hogy meghatározza az intézmény belső rendjét és tájékoztasson az alapvető szabályokról. Betartása mindazon személyek számára kötelező, akik a gyermekjóléti szolgáltatásban részesülnek vagy a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat helyiségében tartózkodnak.

A házirend mindenki számára egyformán iránymutató, megköveteli a szabályok betartását, az intézményi vagyont védelmét, a szolgáltatást igénybe vevők és a családgondozók megbecsülését.

Az intézmény házirendjének súlyos megsértéséről abban az esetben van szó, ha az igénybevevő az intézmény dolgozóit magatartásával zavarja, illetve velük szemben durva, agresszív magatartást tanúsít.

III. AZ INTÉZMÉNY NYITVATARTÁSA, MUNKARENDJE

A szolgáltatás az alábbiakban meghatározott időben áll a lakosság rendelkezésére:

Makó településen:

Hétfő: 7. 30 – 16. 00

Kedd: 7. 30 – 16. 00

Szerda: 7. 30 – 16. 00

Csütörtök: nincs ügyfélfogadás

Péntek: 7. 30 – 13. 30

A Gyermekjóléti Szolgálat elérhető:

- 06-62-213-420/ 9-es mellék
- 06/20 318-9379- es telefonszámon
- 06/70 456-8620 társulási telefonszámon

Magyarcsanád településen:

Hétfő: 7. 30 – 16. 00

Szerda: 7. 30 - 16. 00

Csütörtök: nincs ügyfélfogadás

Péntek: 7. 30 – 13. 30

Telefon: 06/62 520- 630

Nagylak településen:

Hétfő: 12.00- 15. 30

Telefon: 06/62 279- 140

Királyhegyes településen:

Kedd: 7. 30 – 12 .00

Telefon: 06/62 287- 968

Ambrózfalva településen:

Kedd: 13. 00 – 16. 00

Telefon: 06/62 521- 010

IV. A SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELE

A szolgálat feladatait alapellátás keretében végzi. A szolgáltatás igénybevétele minden esetben, mindenki számára térítésmentes.

A szolgáltatás igénybevételének megszűnése:

- a fennálló probléma megszűnik,
- önkéntes kliensek esetében a családgondozás megszűnését a család vagy az egyén kéri,
- a család- illetve az egyén gondozási helye megváltozik,
- a kliens halálával.

Az intézmény vezetője a szolgáltatást igénybe vevő személy adatairól nyilvántartást vezet.

A szociális ágazatban foglalkoztatottakat megilleti az a jog, hogy személyét megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék

V. AZ INTÉZMÉNY ALAPFELADATAIRA VONATKOZÓ PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK KÖRE ÉS TÉRÍTÉSI DÍJA

Az alapellátás hozzájárul a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása
- Tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni

- egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
- szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét,
- egészségügyi ellátások igénybevételét,
- pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét

A bűnmegelőzéssel, bűnismétléssel összefüggő szakmai feladat érdekében:

- kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival, szükség esetén intézkedési tervet készít
- családgondozói feladatellátása során külön fókuszál a kriminalizálódással összefüggő magatartási attitűdökre
- az általa gondozott kliensek esetében a kriminalizálódással összefüggő minden jel kapjon figyelmet
- a szociális munka módszertanát alkalmazza az általa gondozott kliensekre

Családsegítő szolgáltatásainkkal célunk, hogy a működési területünkön élő, hátrányos helyzetű, egészségügyi, mentálhigiénés állapotuk miatt rászorult emberek intézményi szolgáltatások keretében történő ellátásban részesüljenek.

Hangsúlyos feladatunk, hogy szervezzük és összehangoljuk az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információkat nyújtunk és megismertessük e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogassuk az azokhoz való hozzáférést.

VI. TÁJÉKOZTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

A szolgáltatás igénybevételekor a családsegítő a szolgáltatásban részesülő személy számára tájékoztatást ad:

- az intézményben biztosított szolgáltatások tartalmáról és igénybevételének feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az intézmény házirendjéről,
- a szolgáltatás térítésmentességéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról.

VII. AZ INTÉZMÉNYBEN TARTÓZKODÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A hivatalos ügyek intézése az 1. és 2. számú irodákban történik.

Az ügyfelek számára kijelölt várakozó helyiség a folyosó.

Az intézmény területén alkohol és más kábulat keltésére alkalmas szer fogyasztása és az általuk okozott bódult állapotban történő megjelenés tilos!

Az intézmény épületében dohányozni szigorúan tilos!

Az intézmény épületébe mások testi épségét veszélyeztető szűrő- és vágó eszközöket bevinni szigorúan tilos!

Az intézmény egész területén tilos a kép-, hang- és videó felvétel készítése!

VIII. ADATKEZELÉSRE, ADATVÉDELEMRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

Az intézményben az adatkezelésre és az adatok védelmére egyebekben a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról¹ rendelkezései az irányadóak.

IX. PANASZKEZELÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A szolgáltatást igénybe vevő a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos panaszával az intézményvezetőhöz fordulhat, aki a panaszt 15 napon belül kivizsgálja és erről a panaszost írásban tájékoztatja. Amennyiben a panasztevő, a válasszal nem ért egyet, illetve azzal nincs megelégedve, a válasz kézhezvételétől számított nyolc napon belül panaszának orvoslásáért a fenntartóhoz fordulhat.

X. ELLÁTOTTI JOGOK

Az ellátott jogi képviselő a személyes gondoskodást nyújtó alap – és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő személy részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Vetési Csilla gyermekjogi képviselő

Elérhetősége: 06-20/489- 9626

E-mail: csilla.vetesi@ijsz.bm.gov.hu

Fogadóóra helye: Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ

5600 Békéscsaba, Degré u. 59.

minden hónap 2. csütörtök 13.00 - 15 óra között

Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs András
intézményvezető (2.)

Kádárné Szakál Bernadett
szakmai vezető

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

BÚZA UTCAI BÖLCSŐDE

HÁZIREND

Makó

2025.

I. Bevezető rendelkezések

- A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.
- A házirend állapítja meg a gyermeki és szülői jogok és kötelességek gyakorlásával, valamint a bölcsőde munkarendjével kapcsolatos általános rendelkezéseket, a kapcsolattartás módját, a szociális támogatás rendszerét, az érdekképviselői fórum működését, valamint a házirend elfogadásának és módosításának szabályait.

II. A Makói ENI Búza utcai Bölcsőde házirendjének elfogadása és jóváhagyása

- A bölcsődei házirenddel a bölcsőde érdekképviselői fóruma 2024. november hónapban tartott ülésén megtárgyalta és a benne foglaltakkal egyetértett.
- A bölcsődei házirendet a bölcsőde kisgyermeknevelő testülete 2024. november hónapban tartott ülésén elfogadta.

III. A házirend hatálya

- Kiterjed a Búza utcai Bölcsődébe felvett kisgyermekek szüleire és az intézményben dolgozó valamennyi alkalmazottra.

IV. A házirend nyilvánossága

- A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.
- A házirend egy-egy példánya megtekinthető:
 - A bölcsőde vezetőjénél
 - A bölcsőde vezetőjének helyettesénél
 - A bölcsőde irattárában
 - A bölcsőde kisgyermeknevelő szobáiban
- A házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek át kell adni, és a szülőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.
- Az újonnan elfogadott, vagy módosított házirend előírásairól a bölcsőde vezetőnek tájékoztatni kell a szülőket.

V. A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van, hogy:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

VI. Általános tudnivalók

- A bölcsődében a gyermeket 15/1998. NM. rendelet értelmében 20 hetes kortól 3 éves korig gondozzuk. A gyermek annak az évnek a december 31.-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét betölti.
- A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára. Ezen belül a

gyermek nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését biztosítja. Mindezzel a szülők munkavégzését, munkaerőpiacra való visszatérését, valamint képzési programokon való részvételét segíti.

- Bölcsődei csoportban az a kisgyermek gondozható, aki nem veszélyezteti önmaga és társai testi épségét.
- A bölcsőde teljes nyitvatartási ideje alatt szakképzett kisgyermeknevelők biztosítják a gyermekek szükségleteinek kielégítését, fejlődésük elősegítését.
- Az intézmény bölcsődéi 5:30-tól 17:30-ig biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását. Amennyiben a szülő a bölcsőde zárásáig nem érkezik meg a gyermekért, és ezt nem jelzi korábban az intézmény felé, úgy a kisgyermeknevelők felveszik a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Központ ügyeletesével, illetve Makó Rendőrkapitányságával további intézkedés céljából.
- A bölcsőde ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári zárva tartást a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év február 15-ig tájékoztatjuk.
- A gyermekek a bölcsődében napi négyszeri étkezésben részesülnek. Ahhoz, hogy a gyermek a reggelit is igénybe tudja venni, 7:45 óráig be kell érkeznie a bölcsődébe.
- Vagyoni és a gyermekek biztonsága érdekében a bölcsődei bejáratú ajtó REGGEL 8-TÓL DÉLUTÁN 15-ÓRÁIG ZÁRVA TARTANDÓ. A szülő csengetéssel jelezheti érkezését.
- A szülők a gyermekük játéktevékenységébe bármikor betekintést nyerhetnek, kérjük azonban, hogy az étkezési és délutáni pihenést jelenlétükkel ne zavarják.
- A napirendben naponta lehetőséget biztosítunk játékra, mozgásra, levegőzésre, négyszeri étkezésre és pihenésre.
- A heti étrendről a szülők a hirdetőtáblán elhelyezett étlapról tájékozódhatnak.
- A gyermek hazaviteléről a szülő gondoskodik. A gyermeket csak felnőttnek, vagy – írásbeli meghatalmazás alapján – 14. életévét betöltött fiatalnak adjuk ki.
- Különélés, válás vagy családi megegyezés miatt, csak hivatalos papírok: (gyermek elhelyezés, szülői felügyeleti jog megvonása, korlátozása) bemutatása után tagadhatjuk meg a másik szülő részére a gyermek kiadását.
- A bölcsőde tulajdonát képező textíliát (ruházat, pelenka) a gyermek hazavitele előtt le kell adni a kisgyermeknevelőnek.

- A bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, nyaklánc, karlánc, babakocsi, játékok stb. felelősséget a bölcsőde nem tud vállalni.
- Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szülei, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni és a szándékos, nem szándékos károkozásért anyagi felelősséget vállalni. A bölcsőde tulajdonában lévő eszközök, játékok az intézményből ki nem vihetők.
- A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás, alkoholfogyasztás szigorúan tilos!
- Az intézményben kereskedelmi, ügynöki tevékenység nem folytatható. Ez alól kivétel a bölcsőde által szervezett ismeretnyújtó rendezvényekhez igazodó, vezetői engedéllyel rendelkező tevékenység.
- A bölcsőde orvosa heti egy alkalommal, két órát tartózkodik a bölcsődében és nyomon követi a gyermekek egészséges fejlődését státus vizsgálatokkal. Kitiltó és a vizsgálatokra vonatkozó javaslatait kérjük figyelembe venni.
- A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható, ezért gyógyszer beadását biztosítani nem tudjuk, kivéve, ha az szakorvos által előírt és a gyermek életminőségének javítását szolgálja. A közösséget, a gyermekek egészsége érdekében lázas ($37,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, hányás, hányinger és hasmenéses tüneteket mutató vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja. Kérjük a szülőket, hogy a családban előforduló fertőző betegségekről, a gyermek gyógyszer és étel érzékenységről gyermekük érdekében tájékoztassák a kisgyermek nevelőt. Ezzel kapcsolatosan a meglévő és új kivizsgálások (orvosi vélemény) eredményét, pl. a diéta, a megfelelő alkalmazás érdekében mutassák be.
- Ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelőnek kötelessége értesíteni a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ebben az esetben kérjük, minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről és orvosi ellátásáról. Az elérhetőséghez feltétlenül szükséges a pontos lakcím és telefonszám. Kérjük, hogyha ebben változás áll be, azt időben jelezzék a csoport kisgyermeknevelői felé.
- Betegség vagy távollét esetén a hiányzás okát 24 órán belül kérjük a bölcsődével tudatni. Hiányzás után a bölcsőde csak gyermekorvosi igazolással látogatható.
- Hiányzás esetén az étkezés lemondása a bejelentést követő napon lép életbe, a bejelentés napját már nem tudjuk figyelembe venni.

- A be nem jelentett hiányzás esetén a szülő nem tarthat igényt a térítési díj visszafizetésére.
- Felhívjuk a szülők figyelmét a bölcsődei térítési díjak befizetési határidejének pontos betartására. A bölcsődei ellátásért a térítési díjat minden hónap 10.-ig kell befizetni.
- A bölcsődei ellátás megszűnik, ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri. Amennyiben a szülő a gyermeket ismételten elkívánja a bölcsődében helyezni, a felvételi kérelmet újból kell indítani.

VII. A kapcsolattartás formái és ideje

A bölcsődében a család és a bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

- Családlátogatást a gyermek felvételét megelőzően vagy az adaptáció alatt, valamint aktuálisan kezdeményez a bölcsőde.
- A gyermek szülővel történő fokozatos beszoktatása (minimum két hét) megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.
- Szülői értekezletre évente 3 alkalommal kerül sor. Az egyes szülői értekezletek alkalmával, az összevont szülői értekezleteken a bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó, majd ezt követően az adott gyermekcsoportra vonatkozó aktuális események megvitatása a szülői-kisgyermeknevelői megbeszélésen történik.
- A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozása is, mely során információt cserélnek a gyermeknapi tevékenységéről. A tájékoztató füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
- A bölcsőde napi életébe való betekintés a szülők számára folyamatos. Külön alkalmat, lehetőséget kínálunk nyílt napok, egyéb ünnepek alkalmával is.
- A bölcsődevezetője a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.
- Külön lehetőség a kisgyermeknevelői és bölcsődevezetői beszélgetésre a szülők részére, ahol előre egyeztetett időpontban kölcsönös alkalom nyílik a gyermekfejlődésének, illetve az aktuális problémáknak a megbeszélésére.

- A bölcsőde eredményes nevelő-, gondozó munkájához a kisgyermeknevelők tevékenységén kívül a működést elősegítő egyéb közalkalmazottak (élelmezésvezető, konyhai dolgozók és kisegítők) munkája is szükséges.

VIII. Szociális támogatás rendszere

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§ a) bekezdése, valamint a 150.§ 6) bekezdése alapján:

- Intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani:
 - a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, ahol három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb minimálbér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át,
 - nevelésbe vették.

IX. Érdekképviselői fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviselői fórumot köteles működtetni.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- a nevelési egységeket képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,
- a fenntartó önkormányzat részéről a mindenkori szociális bizottság elnöke.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselői fórum feladata

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.
- A hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés.
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

- Az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslatétel.
- A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Az érdekképviselői fórum működése:

- A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:
 - az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
 - a gyermeki jogok sérelme,
 - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.
- Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.
- A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.
- A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén, szükség szerint).

X. A házirend elfogadásának és módosításának szabályai:

- A házirend tervezetét a bölcsőde dolgozóinak javaslatai alapján a bölcsődevezető készíti el. A tervezetet a kisgyermeknevelő testület megvitatja, majd véleményeiket eljuttatják a bölcsőde vezetőjéhez. A bölcsőde vezetője a kisgyermeknevelők véleményének figyelembevételével elkészíti a házirend végleges tervezetét.
- A házirend elfogadása előtt a bölcsőde vezetője kikéri az érdekképviselői fórum egyetértési nyilatkozatát. A házi rendet a kisgyermeknevelő testület fogadja el, értekezlet keretein belül, és az intézményvezető jóváhagyásával lép életbe.
- Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:
 - a bölcsőde vezetője,
 - a nevelőtestület,
 - az érdekképviselői fórum.

A házirend módosítását a fent leírt módon kell végrehajtani.

Kérjük a házirend betartását!

Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.

Tóthné Balázs András
intézményvezető

Áradán Gabriella
bölcsődevezető

Makói Egyesített Népjóléti Intézmény

KÁLVIN TÉRI BÖLCSSŐDE

HÁZIREND

Makó

2025.

I. Bevezető rendelkezések

- A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermeknek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.
- A házirend állapítja meg a gyermeki és szülői jogok és kötelességek gyakorlásával, valamint a bölcsőde munkarendjével kapcsolatos általános rendelkezéseket, a kapcsolattartás módját, a szociális támogatás rendszerét, az érdekképviselői fórum működését, valamint a házirend elfogadásának és módosításának szabályait.

II. A Makói ENI Kálvin Téri Bölcsőde házirendjének elfogadása és jóváhagyása

- A bölcsődei házirenddel a bölcsőde érdekképviselői fóruma 2024. november hónapban tartott ülésén megtárgyalta és a benne foglaltakkal egyetértett.
- A bölcsődei házirendet a bölcsőde kisgyermeknevelő testülete 2024. november hónapban tartott ülésén elfogadta.

III. A házirend hatálya

- Kiterjed a Bölcsődébe felvett kisgyermeknek szülei és az intézményben dolgozó valamennyi alkalmazottra.

IV. A házirend nyilvánossága

- A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.
- A házirend egy-egy példánya megtekinthető:
 - A bölcsőde vezetőjénél
 - A bölcsőde vezetőjének helyettesénél
 - A bölcsőde irattárában
 - A bölcsőde kisgyermeknevelő szobáiban
- A házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek át kell adni, és a szülőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.
- Az újonnan elfogadott, vagy módosított házirend előírásairól a bölcsőde vezetőnek tájékoztatni kell a szülőket.

V. A gyermeki és szülői jogok és kötelességek

A gyermeknek joga van, hogy:

- Segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

VI. Általános tudnivalók

- A bölcsődében a gyermeket 15/1998. NM. rendelet értelmében 20 hetes kortól 3 éves korig gondozzuk. A gyermek annak az évnek a december 31.-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét betölti.
- A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára. Ezen belül a gyermekek nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését biztosítja. Mindezzel a szülők munkavégzését, munkaerőpiacra való visszatérését, valamint képzési programokon való részvételét segíti.

- Bölcsődei csoportban az a kisgyermek gondozható, aki nem veszélyezteti önmaga és társai testi épségét.
- A bölcsőde teljes nyitvatartási ideje alatt szakképzett kisgyermeknevelők biztosítják a gyermekek szükségleteinek kielégítését, fejlődésük elősegítését.
- Az intézmény bölcsődéi reggel 5:30-tól 17:30-ig biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását. Amennyiben a szülő a bölcsőde zárásáig nem érkezik meg a gyermekért, és ezt nem jelzi korábban az intézmény felé, úgy a kisgyermeknevelők felveszik a kapcsolatot a Család- és Gyermekjóléti Központ ügyeletesével, illetve Makó Rendőrkapitányságával további intézkedés céljából.
- A bölcsőde ünnepnapokon és hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári zárva tartást a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év március 15.-ig tájékoztatjuk.
- A gyermekek a bölcsődében napi négyszeri étkezésben részesülnek. Ahhoz, hogy a gyermek a reggelit is igénybe tudja venni, 7:45 óráig be kell érkeznie a bölcsődébe.
- Vagyoni és a gyermekek biztonsága érdekében a bölcsődei bejáratú ajtóit REGGEL 8-TÓL DÉLUTÁN 15-ÓRÁIG ZÁRVA TARTANDÓ. A szülő csengetéssel jelezheti érkezését.
- A szülők a gyermekük játéktevékenységébe bármikor betekintést nyerhetnek, kérjük azonban, hogy az étkezési és délutáni pihenést jelenlétükkel ne zavarják.
- A napirendben naponta lehetőséget biztosítunk játékra, mozgásra, levegőzésre, négyszeri étkezésre és pihenésre.
- A heti étrendről a szülők a hirdetőtáblán elhelyezett étlapról tájékozódhatnak.
- A gyermek hazaviteléről a szülő gondoskodik. A gyermeket csak felnőttnek, vagy – írásbeli meghatalmazás alapján – 14. életévét betöltött fiatalnak adjuk ki.
- Különélés, válás vagy családi megegyezés miatt, csak hivatalos papírok: (gyermek elhelyezés, szülői felügyeleti jog megvonása, korlátozása) bemutatása után tagadhatjuk meg a másik szülő részére a gyermek kiadását.
- A bölcsőde tulajdonát képező textíliát (ruházat, pelenka) a gyermek hazavitele előtt le kell adni a gondozónőnek.
- A bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért pl.: fülbevaló, nyaklánc, karlánc, babakocsi, játékok stb. felelősséget a bölcsőde nem tud vállalni.
- Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szüleik, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni és a szándékos,

nem szándékos károkozásért anyagi felelősséget vállalni. A bölcsőde tulajdonában lévő eszközök, játékok az intézményből ki nem vihetők.

- A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás, alkoholfogyasztás szigorúan tilos!
- Az intézményben kereskedelmi, ügynöki tevékenység nem folytatható. Ez alól kivétel a bölcsőde által szervezett ismeretnyújtó rendezvényekhez igazodó, vezetői engedéllyel rendelkező tevékenység.
- A bölcsőde orvosa heti egy alkalommal, két órát tartózkodik a bölcsődében és nyomon követi a gyermekek egészséges fejlődését státus vizsgálatokkal. Kitiltó és a vizsgálatokra vonatkozó javaslatait kérjük figyelembe venni.
- A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható, ezért gyógyszer beadását biztosítani nem tudjuk, kivéve, ha az szakorvos által előírt és a gyermek életminőségének javítását szolgálja. A közösséget, a gyermekek egészsége érdekében lázas ($37,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, hányás, hányinger és hasmenéses tüneteket mutató vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja. Kérjük a szülőket, hogy a családban előforduló fertőző betegségekről, a gyermek gyógyszer és étel érzékenységéről gyermekük érdekében tájékoztassák a kisgyermek nevelőt. Ezzel kapcsolatosan a meglévő és új kivizsgálások (orvosi vélemény) eredményét, pl. a diéta, a megfelelő alkalmazás érdekében mutassák be.
- Ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelőnek kötelessége értesíteni a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ebben az esetben kérjük, minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről és orvosi ellátásáról. Az elérhetőséghez feltétlenül szükséges a pontos lakcím és telefonszám. Kérjük, hogyha ebben változás áll be, azt időben jelezzék a csoport kisgyermeknevelői felé.
- Betegség vagy távollét esetén a hiányzás okát 24 órán belül kérjük a bölcsődével tudatni. Hiányzás után a bölcsőde csak gyermekorvosi igazolással látogatható.
- Hiányzás esetén az étkezés lemondása a bejelentést követő napon lép életbe, a bejelentés napját, már nem tudjuk figyelembe venni.
- A be nem jelentett hiányzás esetén a szülő nem tarthat igényt a térítési díj visszafizetésére.
- Felhívjuk a szülők figyelmét a bölcsődei térítési díjak befizetési határidejének pontos betartására. A bölcsődei ellátásért a térítési díjat minden hónap 10-ig kell befizetni.
- A bölcsődei ellátás megszűnik, ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás szüneteltetését írásban nem kéri.

Amennyiben a szülő a gyermeket ismételten elkívánja a bölcsődében helyezni, a felvételi kérelmet újból kell indítani.

VII. A kapcsolattartás formái és ideje

A bölcsődében a család és a bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

- Családlátogatást a gyermek felvételét megelőzően vagy az adaptáció alatt, valamint aktuálisan kezdeményez a bölcsőde.
- A gyermek szülővel történő fokozatos beszoktatása (minimum két hét) megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.
- Szülői értekezletre évente 3 alkalommal kerül sor. Az egyes szülői értekezletek alkalmával, az összevont szülői értekezleteken a bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó, majd ezt követően az adott gyermekcsoportra vonatkozó aktuális események megvitatása a szülői-kisgyermeknevelői megbeszélésen történik.
- A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál a kisgyermeknevelő-szülő napi találkozása is, mely során információt cserélnek a gyermek napi tevékenységéről. A tájékoztató füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
- A bölcsőde napi életébe való betekintés a szülők számára folyamatos. Külön alkalmat, lehetőséget kínálunk nyílt napok, egyéb ünnepek alkalmával is.
- A bölcsődevezetője a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.
- Külön lehetőség a kisgyermeknevelői és bölcsődevezetői beszélgetésre a szülők részére, ahol előre egyeztetett időpontban kölcsönös alkalom nyílik a gyermekfejlődésének, illetve az aktuális problémáknak a megbeszélésére.
- A bölcsőde eredményes nevelő, gondozó munkájához a kisgyermeknevelők tevékenységén kívül a működést elősegítő egyéb közalkalmazottak (élelmezésvezető, konyhai dolgozók és kisegítők) munkája is szükséges.

VIII. Szociális támogatás rendszere

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 148.§ a) bekezdése, valamint a 150.§ 6) bekezdése alapján:

- Intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani:
 - a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek után, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, ahol három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb minimálbér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át,
 - nevelésbe vették.

IX. Érdekképviselői fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviselői fórumot köteles működtetni.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- a nevelési egységeket képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,
- a fenntartó önkormányzat részéről a mindenkor szociális bizottság elnöke.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselői fórum feladata

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.
- A hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés.
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- Az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel.
- A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Az érdekképviselői fórum működése:

- A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
 - a gyermeki jogok sérelme,
 - az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.
- Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.
 - A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.
 - A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén, szükség szerint).

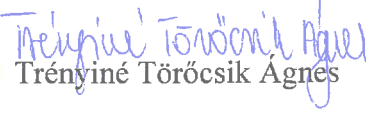
X. A házirend elfogadásának és módosításának szabályai:

- A házirend tervezetét a bölcsőde dolgozóinak javaslatai alapján a bölcsődevezető készíti el. A tervezetet a kisgyermeknevelő testület megvitatja, majd véleményeiket eljuttatják a bölcsőde vezetőjéhez. A bölcsőde vezetője a kisgyermeknevelők véleményének figyelembevételével elkészíti a házirend végleges tervezetét.
- A házirend elfogadása előtt a bölcsőde vezetője kikéri az érdekképviselői fórum egyetértési nyilatkozatát. A házi rendet a kisgyermeknevelő testület fogadja el, értekezlet keretein belül, és az intézményvezető jóváhagyásával lép életbe.
- Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:
 - a bölcsőde vezetője,
 - a nevelőtestület,
 - az érdekképviselői fórum.

A házirend módosítását a fent leírt módon kell végrehajtani.

Kérjük a házirend betartását!

Tóthné Balázs Andrea
intézményvezető

Trényiné Törőcsik Agnès
bölcsődevezető

Makó, 2025. augusztus 15.

Hatályos: 2025. szeptember 1.